

Legea învățământului superior nr. 199/2023

În vigoare de la 03 septembrie 2023

Consolidarea din data de **22 iunie 2026** are la bază [publicarea din Monitorul Oficial, Partea I nr. 614 din 05 iulie 2023](#)

Include modificările aduse prin următoarele acte: OUG [72/2023](#) aprobat(ă) prin L [427/2023](#); OUG [115/2023](#); L [98/2024](#); OUG [95/2024](#); OUG [112/2024](#); L [287/2024](#); OUG [156/2024](#); L [41/2025](#); L [141/2025](#); L [235/2025](#); L [17/2026](#); L [16/2026](#); OUG [1/2026](#); OUG [9/2026](#); OUG [28/2026](#).

Ultimul amendament în 20 aprilie 2026.

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

TITLUL I Învățământul superior

CAPITOLUL I Dispoziții generale

Art. 1. - (1) Prezenta lege asigură cadrul legal pentru exercitarea, în instituțiile de învățământ superior, sub autoritatea statului român, a procesului de educație, cercetare și formare continuă și reglementează structura, organizarea și funcționarea învățământului superior din România, statutul personalului din învățământul superior, precum și cadrul legal de asigurare a calității.

(2) Statul asigură acces echitabil în învățământul superior, fără nicio formă de discriminare, cetățenilor României, cetățenilor statelor membre ale Uniunii Europene, cetățenilor statelor aparținând Spațiului Economic European și ai Confederației Elvețiene, precum și cetățenilor britanici și membrilor familiilor acestora, ca beneficiari ai Acordului privind retragerea Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord din Uniunea Europeană și din Comunitatea Europeană a Energiei Atomice 2019/C 384 I/01.

(3) În România învățământul superior este un serviciu de interes public, ce constituie prioritate națională și care se desfășoară, în condițiile prezentei legi, în limba română, în limbile minorităților naționale și în limbi de circulație internațională.

(4) În domeniul educației și al formării profesionale prin sistemul național de învățământ superior, dispozițiile prezentei legi prevalează asupra oricăror prevederi din alte acte normative. În caz de conflict între acestea, se aplică dispozițiile prezentei legi.

(5) Statul încurajează dezvoltarea parteneriatului public-privat.

Art. 2. - Idealul educațional al învățământului superior constă în dezvoltarea liberă, integrală și armonioasă a individualității umane, în formarea personalității autonome și în asumarea unui sistem de valori care sunt necesare pentru împlinirea și dezvoltarea personală, pentru dezvoltarea spiritului antreprenorial, pentru participarea cetățenească activă în societate, pentru incluziune socială și pentru angajare pe piața muncii.

Art. 3. - (1) Misiunea învățământului superior este de a genera, certifica și transfera cunoaștere, prin:

a) formarea inițială și continuă de tip universitar și postuniversitar, în scopul dezvoltării profesionale și personale a studenților, studenților-doctoranzi și cursanților, precum și în vederea inserției pe piața muncii a absolvenților

și satisfacerii nevoii de competență a mediului socioeconomic;

b) cercetarea științifică, dezvoltarea, inovarea și transferul tehnologic, prin creația individuală și colectivă, relevante pentru progresul cunoașterii și mediul socioeconomic;

c) implicarea în comunitate, prin desfășurarea unor activități comune în beneficiul instituției de învățământ superior și al mediului social, economic și cultural.

(2) Viziunea prezentei legi este centrată pe următoarele valori:

a) echitatea, prin asigurarea șanselor la educație, în mod echitabil pentru tineri, indiferent de mediul din care provin sau de alți factori de risc;

b) excelența, prin susținerea și motivarea acesteia în cadrul procesului de învățământ;

c) integritatea, prin asigurarea de repere valorice și promovarea eticii în educație și cercetare;

d) starea de bine, prin susținerea studenților și a tuturor salariaților din instituțiile de învățământ superior și din cele subordonate ministerului prin măsuri adecvate de îngrijire medicală, inclusiv stomatologică și psihologică, consiliere și orientare profesională, precum și asigurarea condițiilor de dezvoltare personală, prin măsuri de sprijin adecvate;

e) profesionalismul, prin menținerea unor standarde ridicate în formarea cadrelor didactice și, implicit, în pregătirea oferită studenților, studenților-doctoranzi și cursanților;

f) respectul, prin însușirea respectului pentru alte persoane, instituții, mediu și societate, ca parte a formării;

g) flexibilitatea, prin asigurarea unui parcurs dinamic de învățare adaptat nevoilor studenților, studenților-doctoranzi și cursanților, în vederea dobândirii de competențe;

h) diversitatea, prin garantarea respectului pentru varietate și a unui mediu tolerant în procesul de formare;

i) transparența, prin utilizarea de mecanisme transparente de evaluare și menținerea unei comunicări deschise și oneste;

j) colaborarea, prin dezvoltarea parteneriatelor interuniversitare, a parteneriatelor cu institute de cercetare publice sau private, cu operatorii economici publici sau privați, inclusiv pentru dezvoltarea de programe de studii interdisciplinare, precum și pentru orice alte tipuri de proiecte;

k) consultarea, prin implicarea actorilor interesați în proiectarea și aplicarea legislației, a strategiilor și politicilor în domeniul învățământului superior;

l) incluziunea, prin garantarea în procesul de educație a respectării statutului și drepturilor tuturor persoanelor, astfel încât să aibă oportunitatea de a beneficia de un tratament egal cu ceilalți;

m) dezvoltarea durabilă și tranziția verde, prin satisfacerea nevoilor prezentului, fără a compromite posibilitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi;

n) responsabilitatea, prin asumarea conștientă a responsabilităților pentru comportamentul și acțiunile proprii, la nivelul tuturor actorilor educaționali: beneficiari, personal de conducere, personal didactic și auxiliar;

o) transparența instituțională, în baza căreia toate hotărârile, deciziile și reglementările instituționale universitare se bucură de cel mai înalt grad de transparență, în vederea respectării principiului răspunderii publice.

Art. 4. - Sistemul național de învățământ superior se bazează pe următoarele principii:

a) principiul autonomiei universitare;

b) principiul libertății academice;

c) principiul răspunderii publice;

d) principiul asigurării calității;

e) principiul echității;

f) principiul eficienței manageriale și financiare, în baza căruia se urmărește obținerea de rezultate educaționale adecvate, prin gestionarea resurselor existente;

g) principiul transparenței;

- h)** principiul respectării drepturilor și libertăților membrilor comunității universitare;
- i)** principiul libertății de mobilitate națională și internațională a studenților, a cadrelor didactice și a cercetătorilor;
- j)** principiul centrării educației pe student;
- k)** principiul relevanței, în baza căruia educația răspunde nevoilor de dezvoltare personală și social-economic;
- l)** principiul garantării identității culturale a tuturor membrilor comunității academice și dialogului intercultural;
- m)** principiul asumării, promovării și păstrării identității naționale și a valorilor culturale ale poporului român;
- n)** principiul recunoașterii și garantării drepturilor persoanelor aparținând minorităților naționale, dreptul la păstrarea, la dezvoltarea și la exprimarea identității lor etnice, culturale, lingvistice și religioase;
- o)** principiul asigurării egalității de șanse și nediscriminării;
- p)** principiul libertății de gândire și al independenței față de ideologii și doctrine politice și religioase;
- q)** principiul organizării învățământului confesional, potrivit cerințelor specifice fiecărui cult recunoscut;
- r)** principiul consultării partenerilor sociali în luarea deciziilor;
- s)** principiul participării studenților în luarea deciziilor.

Art. 5. - (1) Statul își exercită atribuțiile în domeniul învățământului superior prin Ministerul Educației, Guvern și Parlament.

(2) Ministerul Educației, în calitate de organ de specialitate al administrației publice centrale, proiectează, fundamentează și aplică strategiile naționale în domeniul învățământului superior.

(3) În domeniul cercetării-dezvoltării și inovării din instituțiile de învățământ superior, Ministerul Educației și Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării au competențe partajate de reglementare.

(4) Ministerul Educației are următoarele atribuții principale:

- a)** propune politicile și strategiile naționale pentru învățământul superior, ca parte a Spațiului european al învățământului superior;
- b)** elaborează acte normative în aplicarea prezentei legi;
- c)** monitorizează și verifică, direct sau prin organismele abilitate în acest sens, respectarea reglementărilor privind organizarea și funcționarea învățământului superior, cercetarea universitară, managementul financiar, etica universitară, asumarea răspunderii publice și asigurarea calității în învățământul superior, aplicând sancțiuni în cazul constatării unor abateri;
- d)** elaborează, pe baza rapoartelor de acreditare și a avizului Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Superior, denumită în continuare ARACIS, actele normative pentru înființarea de structuri de învățământ superior sau de instituții de învățământ superior, după caz;
- e)** gestionează Registrul matricol unic din România, denumit în continuare RMUR;
- f)** gestionează Registrul unic național integrat al diplomelor și actelor de studii, denumit în continuare RUNIDAS;
- g)** gestionează modalitatea de utilizare a formularelor actelor de studii și a documentelor universitare, prin avizarea necesarului formularelor actelor de studii și prin comandarea, în vederea tipăririi acestora, în baza înregistrărilor din RMUR, și controlează, periodic, modul de eliberare a acestora de instituțiile de învățământ superior și de Academia Română;
- h)** organizează procedura de recunoaștere și echivalare a diplomelor și certificatelor conform normelor interne și în conformitate cu normele europene;
- i)** elaborează metodologia prin care se pot recunoaște automat diplomele și certificatele obținute în instituții de învățământ superior din statele membre ale Uniunii Europene și ale Spațiului Economic European și din Confederația Elvețiană, precum și în instituții de învățământ superior de prestigiu din alte state, pe baza unei liste aprobate și reactualizate prin ordin al ministrului educației;
- j)** elaborează metodologia privind recunoașterea automată a funcțiilor didactice universitare și a calității de conducător de doctorat;

k) încasează sume, în lei sau în valută, pentru recunoașterea și echivalarea diplomelor și certificatelor și pentru vizarea actelor de studii;

l) elaborează și propune proiectul de buget pentru învățământul superior, ca parte integrantă a bugetului educației;

m) verifică și gestionează sistemul de indicatori statistici de referință pentru învățământul superior în scopul monitorizării și prognozării evoluției învățământului superior în raport cu piața muncii;

n) relaționează cu autoritățile abilitate pentru monitorizarea și prognozarea evoluției învățământului superior în raport cu piața muncii, prin comisiile naționale;

o) susține realizarea de studii și de cercetări în învățământul superior;

p) publică anual, până la data de 31 decembrie, un raport privind starea învățământului superior, în care sunt prezentate inclusiv direcțiile și prioritățile de dezvoltare a învățământului superior;

q) aprobă standardele pentru ocuparea posturilor didactice din instituțiile de învățământ superior, precum și standardele pentru acordarea diplomei de doctor și a atestatului de abilitare;

r) verifică modul de desfășurare a concursurilor pentru ocuparea posturilor didactice și de cercetare din instituțiile de învățământ superior;

s) verifică sesizările privind desfășurarea concursurilor pentru ocuparea posturilor didactice și de cercetare din instituțiile de învățământ superior;

ș) verifică, din oficiu sau la sesizare, respectarea dispozițiilor procedurale și îndeplinirea standardelor în procedurile de abilitare și de acordare a diplomelor de doctor;

t) monitorizează inserția socioprofesională a absolvenților de învățământ liceal și terțiar;

ț) elaborează și asigură mentenanța Platformei naționale de raportare unică în învățământul superior, denumită în continuare PNRUIS, prin intermediul Unității Executive pentru Finanțarea Învățământului Superior, a Cercetării, Dezvoltării și Inovării, denumită în continuare UEFISCDI, în vederea colectării datelor statistice, a raportărilor instituționale și a raportărilor individuale privind activitatea științifică a personalului didactic și de cercetare, solicitate de Ministerul Educației, de comisiile consultative ale Ministerului Educației, prevăzute la [art. 154](#), de Institutul Național de Statistică, de ARACIS sau de alte entități ale statului către care instituțiile de învățământ superior raportează date instituționale. Instituțiile de învățământ superior vor avea acces la datele incluse și la rapoartele generate de această platformă pentru personalul didactic și de cercetare propriu.

(5) În exercitarea atribuțiilor sale, prevăzute la [alin. \(2\)](#) și [\(3\)](#), Ministerul Educației consultă Consiliul Național al Rectorilor, denumit în continuare CNR, în calitate de reprezentant al instituțiilor de învățământ superior de stat, particular și confesional și, după caz, alte structuri asociative ale instituțiilor de învățământ superior, Consiliul Minorităților Naționale, Consiliul Consultativ al Cultelor, syndicatele reprezentative din învățământul superior, federațiile naționale studențești reprezentative legal constituite la nivel național, autoritățile administrației publice și mediul de afaceri.

(6) Ministerul Educației susține și practică dialogul social, precum și consultarea factorilor interesați în ceea ce privește strategiile naționale în domeniul educației și formării profesionale. Structurile aflate în coordonarea sau subordonarea Ministerului Educației susțin și practică dialogul cu partenerii sociali.

Art. 6. - (1) Ministerul Educației, în calitate de organ de specialitate al administrației publice centrale, este abilitat să urmărească și să controleze aplicarea și respectarea reglementărilor legale în sistemul de învățământ superior, să formuleze recomandări, să dispună măsuri și să aplice, dacă este cazul, sancțiuni.

(2) Ministerul Educației supraveghează și controlează modul în care instituțiile de învățământ superior își exercită autonomia universitară și își asumă răspunderea publică.

(3) Ministerul Educației susține și practică dialogul social și consultarea factorilor interesați în ceea ce privește strategiile naționale în domeniul educației și formării profesionale. Deciziile structurilor aflate în coordonarea sau subordonarea Ministerului Educației se fundamentează, de asemenea, pe dialogul cu partenerii sociali.

CAPITOLUL II

Sistemul de învățământ superior

Art. 7. - (1) Învățământul superior se organizează doar în organizații furnizoare de educație și instituții de învățământ superior care au obținut autorizarea de funcționare provizorie sau acreditarea, în conformitate cu prevederile legale.

(2) Statutul de organizație furnizoare de educație se acordă până la publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I, a legii de înființare a instituției de învățământ superior, dar nu cu mai mult de 2 ani după absolvirea primei generații de studenți. În sensul prezentei legi, toate prevederile aplicabile instituțiilor de învățământ superior sunt aplicabile și organizațiilor furnizoare de educație autorizate să funcționeze provizoriu.

(3) Instituțiile de învățământ superior sunt organizații furnizoare de educație, care desfășoară activități de învățământ, pe bază de programe de studii autorizate și, după caz, acreditate, în condițiile legii, de formare inițială și continuă, programe ce funcționează cu respectarea principiului asigurării calității pentru satisfacerea încrederii beneficiarilor direcți și indirecti din societate.

(4) Instituțiile de învățământ superior pot fi de stat, particulare și confesionale. Aceste instituții au personalitate juridică, au caracter nonprofit și sunt apolitice.

(5) Statutul juridic de instituție de învățământ superior se dobândește în urma înființării și acreditării prin lege.

(6) Instituțiile de învățământ superior sunt persoane juridice de drept public sau persoane juridice de drept privat și de utilitate publică și pot fi: universități, academii de studii, institute, școli de studii superioare, denumite în continuare instituții de învățământ superior.

Art. 8. - (1) Sistemul național de învățământ superior include toate instituțiile de învățământ superior acreditate.

(2) Instituțiile de învățământ superior din străinătate, recunoscute legal în statul de origine, pot organiza filiale pe teritoriul României, singure sau în parteneriat cu instituții de învățământ superior acreditate din România, numai cu respectarea prevederilor prezentei legi cu privire la autorizarea, acreditarea și asigurarea calității programelor de studii.

(3) Instituțiile de învățământ superior românești pot organiza, în România sau în alte state, programe de studii comune cu instituții de învățământ superior din străinătate, recunoscute de statul de origine. În cazul în care aceste programe se organizează în străinătate, trebuie să respecte reglementările legale în vigoare atât în România, cât și în statele respective.

(4) Instituțiile de învățământ superior românești pot organiza filiale în alte state, singure sau în parteneriat cu instituții de învățământ superior din străinătate, recunoscute de statul de origine. În cazul în care aceste programe se organizează în străinătate, trebuie să respecte reglementările legale în vigoare atât în România, cât și în statele respective.

(5) Instituțiile de învățământ superior românești acreditate pot organiza, în comun cu alte instituții de învățământ superior acreditate din Spațiul european al învățământului superior, programe de studii integrate finalizate cu diplomă comună sau diplomă dublă sau multiplă, recunoscute de statul de origine, în conformitate cu o metodologie-cadru adoptată prin ordin al ministrului educației.

(6) Ministerul Educației, în colaborare cu Ministerul Afacerilor Externe, prin Institutul Limbii Române, poate susține, inclusiv prin finanțare, înființarea și organizarea lectoratelor, precum și organizarea de cursuri de limbă, cultură și civilizație românească în instituții de învățământ superior din străinătate.

Art. 9. - (1) În instituțiile de învățământ superior de stat învățământul este gratuit, pentru cifra de școlarizare aprobată anual prin hotărâre a Guvernului, și cu taxă. Cuantumul taxei de școlarizare este propus de consiliul de administrație, aprobat de senatul universitar și se aduce la cunoștința candidaților la data publicării ofertei educaționale, conform metodologiei-cadru privind organizarea admiterii în ciclurile de studii universitare de licență, de master și de doctorat.

(2) Pentru domeniile prioritare de dezvoltare a României și, în funcție de nevoi, pentru formarea cadrelor didactice din învățământul preuniversitar, Ministerul Educației alocă locuri din cifra de școlarizare aprobată anual prin hotărâre a Guvernului pentru studii universitare de scurtă durată, licență, masterat și doctorat.

(3) În instituțiile de învățământ superior particular și confesional particular învățământul este cu taxă. Cuantumul taxei este propus de consiliul de administrație al instituției de învățământ, în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

(4) Prin excepție de la prevederile [alin. \(3\)](#), în cazul în care în cadrul învățământului superior de stat nu există învățământ teologic pastoral specific unui cult, recunoscut drept cult conform legii, în instituțiile de învățământ superior confesional particular învățământul este gratuit pentru programul de studii universitare de licență, master și doctorat de teologie pastorală, potrivit cifrei de școlarizare aprobate și finanțate anual prin hotărâre a Guvernului.

(5) Instituțiile de învățământ superior au autonomie în stabilirea cuantumului taxelor și au obligația să le comunice tuturor celor interesați, inclusiv pe site-ul instituției de învățământ superior. În instituțiile de învățământ superior de stat taxele anunțate se mențin pe toată durata normală a unui ciclu de studii, putând fi indexate cu maximum rata inflației, pentru aceeași promoție de studenți.

Art. 10. - (1) Instituțiile de învățământ superior au patrimoniu propriu, pe care îl gestionează conform legii.

(2) Inițiativa înființării instituției de învățământ superior de stat aparține Guvernului. Inițiativa și resursele financiare și materiale necesare înființării instituției de învățământ superior particular sau confesional particulare aparțin unei fundații, unei asociații sau unui cult religios, unei entități a cultelor recunoscute ori altui furnizor de educație certificat prin evaluare externă a calității și recunoscut ca atare, potrivit prevederilor prezentei legi, denumit fondator.

(3) Instituțiile de învățământ superior de stat și particulare se reorganizează/desființează cu respectarea principiului simetriei actului de înființare, respectiv prin lege sau hotărâre a Guvernului, după caz.

(4) Privatizarea instituțiilor de învățământ de stat este interzisă.

CAPITOLUL III

Autonomia universitară

Art. 11. - (1) Autonomia universitară este garantată prin [Constituția](#) României, republicată, și se exercită cu condiția asumării răspunderii publice și în limitele legislației naționale în vigoare. Libertatea academică este garantată prin lege. Instituțiile de învățământ superior se organizează și funcționează independent de orice ingerințe ideologice, politice sau religioase.

(2) Autonomia universitară dă dreptul comunității universitare să își stabilească misiunea proprie, strategia instituțională, structura, activitățile, organizarea și funcționarea proprie, precum și gestionarea resurselor financiare, materiale și umane, cu respectarea legislației în vigoare.

(3) Statul încurajează și sprijină, prin pârghii financiare, diversificarea misiunilor instituțiilor de învățământ superior, în funcție de orientările proprii stabilite prin planurile strategice multianuale de dezvoltare instituțională, corelate cu nevoile societății.

(4) Prin derogare de la prevederile art. 66 [alin. \(2\)](#) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, instituțiile de învățământ superior de stat sunt autorizate, prin prezenta lege, să redistribuie creditele bugetare din soldul la finanțarea de bază, sumele rămase neconsumate și reportate din anii precedenți pentru obiective de investiții noi, sumele rămase necheltuite din investiții finalizate, pentru obiective de investiții noi, pentru obiective de investiții în continuare, precum și alte cheltuieli de natura investițiilor. Sumele rămase în sold, pentru facilități de transport pentru studenți, subvenții pentru cămine-cantine și sumele pentru bursele studenților neridicate în termen pot fi utilizate în anii următori pentru acordarea

de burse pentru studenți, precum și alte cheltuieli de natura investițiilor pentru infrastructura de cămine, cantine, pentru susținerea activităților centrelor pentru consiliere și orientare în carieră.

(5) Aspectele fundamentale ale autonomiei universitare se exprimă în cartă universitară, aprobată de senatul universitar și avizată de Ministerul Educației, pentru conformitate cu legislația în vigoare.

(6) În instituțiile de învățământ superior este asigurată libertatea academică. Aceasta implică dreptul tuturor membrilor comunității universitare de a se exprima liber, atât în mediul universitar, cât și în afara acestuia, în raport cu activitatea didactică, de cercetare sau de creație intelectuală, precum și cu orice alte activități vizând instituția de învățământ superior în cadrul căreia activează, conform legii. În aceeași măsură, libertatea academică înseamnă libertatea de a învăța, preda și cerceta, fiecare dintre acestea presupunând libertatea de a gândi, de a pune sub semnul întrebării și de a împărtăși idei, în interiorul și în afara instituției de învățământ superior.

(7) Studenților le este asigurat dreptul la liberă alegere a programelor de studii și disciplinelor, în conformitate cu normele legale în vigoare și cu planurile de învățământ.

(8) Structurile și funcțiile de conducere ale instituțiilor de învățământ superior particulare și profesionale, atribuțiile, modul de constituire, precum și alte aspecte privind statutul acestora sunt stabilite în conformitate cu prevederile prezentei legi, cu avizul consultativ al fondatorilor și cu aprobarea senatului universitar.

(9) Instituțiile de învățământ superior își adaptează periodic oferta educațională la cerințele pieței muncii.

Art. 12. - (1) Răspunderea publică obligă fiecare instituție de învățământ superior, de stat, particulară sau confesională particulară:

a) să respecte legislația în vigoare, cartă proprie și politicile naționale și europene în domeniul învățământului superior;

b) să aplice și să se supună reglementărilor în vigoare referitoare la asigurarea și evaluarea calității în învățământul superior;

c) să respecte politicile de etică și deontologie universitară, cuprinse în Codul de etică și deontologie universitară aprobat de senatul universitar;

d) să asigure eficiența managerială și eficiența utilizării resurselor, în cazul instituțiilor de învățământ superior de stat, și a cheltuirii fondurilor din surse publice, conform contractului instituțional;

e) să asigure transparența tuturor deciziilor și activităților sale, conform legislației în vigoare;

f) să respecte libertatea academică a personalului didactic, didactic auxiliar și de cercetare, precum și drepturile și libertățile studenților.

(2) În cazul instituțiilor de învățământ superior confesionale, răspunderea publică se extinde și la respectarea statutului și a prevederilor dogmatice și canonice specifice cultului respectiv.

Art. 13. - (1) Spațiul universitar este constituit din totalitatea edificiilor, terenurilor, stațiilor didactice experimentale, institutelor de cercetare, fermelor, grădinilor botanice, caselor universitare, campusurilor universitare, spitalelor și clinicilor universitare, farmaciilor universitare umane și veterinare, ambulatoriilor de specialitate, bibliotecilor, unităților de microproducție, bazelor și complexelor cultural-sportive, caselor de cultură ale studenților, bazelor de odihnă și tratament, studiourilor/posturilor de radio-TV, sălilor de spectacole, concerte și de cinema, studiourilor de cinematografie și de înregistrări, atelierelor de fotografie și caselor de creație, precum și din alte spații dedicate proceselor de educație, formare profesională și cercetare științifică și dotările aferente, folosite de instituția de învățământ superior, indiferent de titlul juridic sub care aceasta este îndreptățită să le utilizeze. Este considerat spațiu universitar și mediul online, constând în platformele sau grupurile utilizate pentru activitățile didactice și extracurriculare și de cercetare organizate în cadrul instituției de învățământ superior.

(2) Fac excepție de la prevederile [alin. \(1\)](#) spațiile și dotările aferente care aparțin Ministerului Sănătății, ministerelor și instituțiilor cu rețea sanitară proprie, în care se desfășoară învățământul medical superior, spațiile

care aparțin cultelor în care se desfășoară învățământul confesional, spațiile care aparțin Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Afacerilor Interne și Serviciului Român de Informații, în care se desfășoară învățământ de specialitate, și casele de cultură ale studenților și Complexul Cultural Sportiv Studentesc "Tei", în care se desfășoară activități specifice.

(3) Spațiul universitar este inviolabil. Accesul în spațiul universitar este permis numai în condițiile stabilite prin lege și prin carta universitară.

(4) Instituțiile de învățământ superior asigură, în spațiul universitar, inclusiv în căminele studentești, acces gratuit la internet wireless pentru toți membrii comunității universitare. Caracteristicile tehnice ale rețelei de internet trebuie să permită accesul la activități didactice online, la conferințe în format audio-video, precum și la orice altă activitate specifică procesului educațional.

(5) Instituțiile de învățământ superior asigură accesul studenților și profesorilor la cel puțin o bază de date științifică.

Art. 14. - (1) Comunitatea universitară este constituită din studenți, studenți-doctoranzi, cursanți, personal didactic și de cercetare, personal didactic și de cercetare auxiliar și personal administrativ.

(2) Din comunitatea universitară fac parte și persoane cărora li s-a conferit calitatea de membru al comunității universitare, prin hotărâre a senatului universitar.

(3) Membrii comunității universitare au drepturile și îndatoririle stabilite prin reglementările legale în vigoare și prin carta universitară.

Art. 15. - (1) Carta universitară prezintă opțiunile majore ale comunității universitare și se aplică în tot spațiul universitar.

(2) Carta universitară se referă, în mod obligatoriu, cel puțin la:

a) modalitățile de desemnare și eliberare din funcție a persoanelor care ocupă funcții de conducere sau care fac parte din structurile de conducere ale instituției de învățământ superior, în conformitate cu legislația în vigoare;

b) Codul de etică și deontologie universitară;

c) modul în care se realizează gestiunea și protecția resurselor instituției de învățământ superior;

d) condițiile în care se constituie fondurile proprii și stabilirea destinației acestora și a condițiilor în care sunt utilizate;

e) condițiile în care se pot încheia contracte cu instituțiile publice și cu alți operatori economici, în vederea organizării unor programe de cercetare fundamentală și aplicativă sau a creșterii nivelului de calificare a specialiștilor cu studii universitare;

f) condițiile în care instituția de învățământ superior se poate asocia cu alte instituții de învățământ superior sau cu alte organizații pentru îndeplinirea misiunii sale;

g) modalitățile în care se pot construi, deține și folosi elementele aferente bazei materiale a instituției de învățământ superior, necesare educației și cercetării științifice;

h) modalitățile în care se derulează acțiunile de cooperare internațională ale instituției de învățământ superior, încheierea de contracte și participarea la organizațiile europene și internaționale;

i) modalitățile de colaborare dintre structurile de conducere ale instituțiilor de învățământ superior și sindicatele personalului didactic, de cercetare, tehnic și administrativ și organizațiile studentești legal constituite;

j) modalitatea în care instituția de învățământ superior își îndeplinește rolul de bază din perspectiva educației la care poate adăuga, după caz, componenta de cercetare sau cercetare avansată;

k) orice alte aspecte considerate relevante de senatul universitar și care corespund legislației în vigoare.

(3) Carta universitară se elaborează și se adoptă de către senatul universitar, numai după dezbateră în comunitatea universitară.

(4) Carta universitară nu poate conține prevederi contrare legislației în vigoare, acestea fiind nule de drept.

(5) Carta universitară se adoptă numai după acordarea de către Ministerul Educației a avizului de legalitate asupra acesteia. Rezoluția privind avizul de legalitate se emite de către Ministerul Educației în termen de maximum 30 de zile de la data solicitării instituției de învățământ superior.

(6) În cazul în care termenul prevăzut la [alin. \(5\)](#) nu este respectat, cartă universitară se consideră avizată potrivit procedurii aprobării tacite.

Art. 16. - (1) Instituțiile de învățământ superior pot înființa, singure sau prin asociere, după caz, societăți comerciale, fundații, asociații, unități de învățământ preuniversitar, consorții pentru învățământ dual, spitale universitare, farmacii universitare, unități medicale ambulatorii, inclusiv stomatologice, și cabinete de specialitate, inclusiv stomatologice, cu aprobarea senatului universitar, conform prevederilor legale. Condiția ca acestea să se înființeze este aceea ca ele să contribuie la creșterea performanțelor instituției și să nu influențeze negativ în niciun fel activitățile de învățământ și cercetare. Obiectul de activitate al societăților, asociațiilor și/sau fundațiilor trebuie să fie conexe misiunii instituției de învățământ superior.

(2) Instituția de învățământ superior poate înființa, inclusiv în cadrul unor proiecte, pentru o perioadă determinată sau nedeterminată, structuri de cercetare sau de spectacole distincte sub raportul bugetului de venituri și cheltuieli, care au autonomie și statute proprii, aprobate de senatul universitar.

(3) Instituțiile de învățământ superior pot constitui consorții, inclusiv cu organizații de cercetare, dezvoltare și inovare și cu instituțiile/unitățile de spectacole, în baza unui contract de parteneriat, încheiat în forma autentică în care sunt stabilite drepturile și obligațiile fiecăreia dintre părți, conform legislației în vigoare.

(4) În cazul realizării unor investiții comune în cadrul unui consorțiu universitar, contractele de parteneriat prevăd, pentru fiecare partener, cel puțin: contribuția la realizarea investiției, drepturile de folosință, împărțirea timpului de acces, cota-parte din acoperirea cheltuielilor pentru întreținerea și funcționarea obiectivului, cota-parte din eventualele venituri care se obțin din utilizarea investiției. Bunurile comune rezultate din activitățile desfășurate în cadrul consorțiului universitar se află în indiviziune pe întreaga perioadă a existenței consorțiului universitar, cu excepția bunurilor proprietate publică pentru care se aplică regimul juridic prevăzut de Ordonanța de urgență a Guvernului [nr. 57/2019](#) privind [Codul administrativ](#), cu modificările și completările ulterioare.

(5) Instituțiile de învățământ superior pot prelua, în coordonare ori prin fuziune, potrivit prevederilor Legii [nr. 25/2023](#) privind integrarea voluntară a organizațiilor de cercetare, dezvoltare și inovare din România în Spațiul European de Cercetare, precum și pentru modificarea Ordonanței Guvernului [nr. 57/2002](#) privind cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică, organizații de cercetare, dezvoltare și inovare, precum și instituții organizatoare de spectacole, în conformitate cu prevederile legale în vigoare, acestea devenind ordonatori terțiari de credite.

(6) La constituirea societăților comerciale, a fundațiilor sau a asociațiilor, instituția de învățământ superior de stat poate contribui exclusiv cu bani, brevete de invenție și alte drepturi de proprietate intelectuală. Instituția de învățământ superior poate acorda prin contract dreptul de administrare și folosință asupra bunurilor societăților comerciale sau asociațiilor, în care are calitatea de asociat sau acționar, ori fundațiilor, în care are calitatea de fondator, cu aprobarea senatului universitar. Dreptul de folosință și de administrare asupra bunurilor proprietate publică nu poate constitui aport al instituției de învățământ superior la capitalul social al unei societăți comerciale, fundații sau asociații.

Art. 17. - (1) Instituțiile de învățământ superior de stat, respectiv particulare și confesionale, pot înființa, prin hotărârea senatului universitar, în urma evaluării externe, conform prevederilor legale privind asigurarea calității în învățământul preuniversitar, unități de învățământ preuniversitar de stat, respectiv particulare și confesionale, după cum urmează:

a) pentru învățământul antepreșcolar și preșcolar, unități fără personalitate juridică, în structura instituțiilor de învățământ superior;

b) pentru învățământul primar, gimnazial și liceal, unități cu personalitate juridică, în subordinea instituțiilor de

învățământ superior;

c) pentru învățământul postliceal, colegii terțiare nonuniversitare, fără personalitate juridică, în structura instituțiilor de învățământ superior.

(2) Prin excepție de la prevederile Legii învățământului preuniversitar nr. 198/2023, unitățile de învățământ preuniversitar, înființate de instituțiile de învățământ superior, sunt unități de învățământ de stat, finanțate din bugetul de stat prin contractele instituționale încheiate de instituțiile de învățământ superior cu Ministerul Educației, la nivelul standardelor de cost specifice pentru învățământul preuniversitar, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

(3) Cifra de școlarizare și mecanismul de finanțare pentru învățământul postliceal, organizat la nivelul colegiilor din cadrul instituțiilor de învățământ superior de stat, se aprobă prin hotărâre a Guvernului.

(4) Unitățile de învățământ preuniversitar înființate în structura instituțiilor de învățământ superior de stat sunt componente organizatorice, fără personalitate juridică, care se includ, de drept, în rețeaua școlară de la nivelul învățământului preuniversitar, pe baza deciziei rectorului și a ordinului ministrului educației de autorizare de funcționare provizorie/acreditare, comunicate autorităților administrației publice locale și direcției județene de învățământ preuniversitar ori a municipiului București.

(4¹) Prin contractul complementar de finanțare se alocă din bugetul Ministerului Educației fondurile aferente pentru plata finanțării de bază, pe baza costurilor standard stabilite de Consiliul Național pentru Finanțarea Învățământului Preuniversitar, și a burselor pentru elevii înmatriculați în unitățile de învățământ preuniversitar din structura și/sau subordinea instituțiilor de învățământ superior de stat, în condițiile legii.

(5) Instituțiile de învățământ superior care înființează componente organizatorice, de tipul unităților de învățământ preuniversitar, au următoarele drepturi:

a) de a participa la asigurarea finanțării cheltuielilor aferente procesului de organizare, funcționare și de învățământ;

b) de a asigura angajarea de personal didactic și administrativ, instituția de învățământ superior având calitatea de angajator;

c) de a propune Ministerului Educației cifre de școlarizare aferente unităților de învățământ preuniversitar din structura acestora, în vederea includerii în hotărârea Guvernului de aprobare a cifrelor de școlarizare;

d) de a întocmi și elibera acte de studii, conform prevederilor legale;

e) de a acorda un spor pentru personalul didactic și administrativ, care desfășoară activități de învățământ preuniversitar, cu încadrarea în bugetul aprobat.

(6) Senatele instituțiilor de învățământ superior aprobă regulamente proprii de organizare și de funcționare pentru unitățile de învățământ preuniversitar de stat, înființate în structura acestora, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

(7) Prin derogare de la prevederile legale privind asigurarea calității educației, după acreditare, unitățile de învățământ preuniversitar înființate în structura instituțiilor de învățământ superior, sub formă de componente organizatorice, nu dobândesc personalitate juridică.

(8) Instituțiile de învățământ superior care au în subordine unități de învățământ preuniversitar, cu personalitate juridică, au următoarele drepturi:

a) de a participa la asigurarea finanțării cheltuielilor aferente procesului de organizare, funcționare și de învățământ;

b) de a acorda un spor pentru personalul didactic și administrativ care desfășoară activități de învățământ preuniversitar, cu încadrarea în bugetul aprobat;

c) de a propune Ministerului Educației cifre de școlarizare aferente unităților de învățământ preuniversitar din coordonarea acestora, în vederea includerii în hotărârea Guvernului de aprobare a cifrelor de școlarizare.

(9) Cifra de școlarizare pentru învățământul postliceal organizat de către instituții de învățământ superior de

stat, cu finanțare integrală asigurată de către solicitanți, persoane fizice sau juridice, după caz, se aprobă prin hotărâri ale senatelor universitare și se comunică Ministerului Educației.

Art. 18. - În concordanță cu prevederile Codului-cadru de etică și deontologie universitară aprobat prin hotărâre a Guvernului, instituțiile de învățământ superior adoptă propriul cod de etică și deontologie universitară, care face parte din carta universitară și cuprinde, obligatoriu:

- a)** măsurile educaționale, administrative și tehnice care se iau pentru garantarea originalității lucrărilor de licență, de masterat, de doctorat, a articolelor științifice, a proiectelor, producțiilor și operelor de creație artistică, a proiectelor de cercetare, a invențiilor și brevetelor, articolelor, cărților și a oricăror lucrări publicate de către editurile care funcționează în structura/subordinea instituțiilor de învățământ superior sau a altor asemenea lucrări, precum și sancțiunile aferente;
- b)** stabilirea situațiilor de conflicte de interese și incompatibilități, în conformitate cu prevederile art. 170 **alin. (1) și (5)**;
- c)** definirea a ceea ce constituie o conduită inacceptabilă a membrilor comunității universitare;
- d)** măsurile necesare pentru consolidarea sau, după caz, dezvoltarea unei culturi organizaționale de natură morală, prin implicarea tuturor categoriilor de membri ai comunității universitare;
- e)** cadrul intern necesar pentru prevenirea abaterilor de la normele naționale sau interne în ceea ce privește etica și deontologia universitară;
- f)** îndrumări pentru solicitarea de consiliere și/sau sesizare a unui comportament neetic, principii privind gestionarea riscurilor etice, respectiv metode de instruire și ajutorare a membrilor comunității universitare;
- g)** stabilirea unor mecanisme de raportare și de protecție a victimelor.

Art. 19. - (1) Rectorul instituției de învățământ superior are obligația să prezinte anual, cel târziu până în prima zi lucrătoare a lunii aprilie a fiecărui an, un raport privind starea instituției de învățământ superior. Raportul este dezbătut în senat și este făcut public pe site-ul instituției de învățământ superior și este transmis tuturor părților interesate. Acest raport include cel puțin:

- a)** situația financiară a instituției de învățământ superior, pe surse de finanțare și tipuri de cheltuieli;
- b)** situația fiecărui program de studii;
- c)** situația personalului instituției de învățământ superior;
- d)** rezultatele activităților de cercetare;
- e)** situația asigurării calității activităților din cadrul instituției de învățământ superior;
- f)** situația respectării eticii și deontologiei universitare și a eticii activităților de cercetare;
- g)** situația posturilor vacante;
- h)** situația inserției profesionale a absolvenților din promoțiile precedente;
- i)** analiza implementării planului operațional anual pentru anul calendaristic precedent.

(2) Raportul anual al rectorului este o componentă a răspunderii publice și constituie o condiție pentru accesul la finanțările din bugetul public.

CAPITOLUL IV

Organizarea instituțiilor de învățământ superior

Art. 20. - (1) Pentru îndeplinirea obiectivelor ce decurg din misiunea asumată, orice instituție de învățământ superior poate cuprinde următoarele componente organizatorice: facultăți, departamente, departamente pentru pregătirea personalului didactic, școli doctorale, institute, centre sau laboratoare, unități de proiectare, centre de consultanță, clinici sau spitale universitare și/sau alte structuri/unități medicale, precum unități medicale ambulatorii, inclusiv stomatologice, și cabinete de specialitate, inclusiv stomatologice, laboratoare de tehnică dentară, institute de pregătire în rezidențiat, farmacii universitare, studiouri și ateliere artistice, de artele

spectacolului, muzee, studiouri și ateliere audiovizuale, cinematografie și fotografie, grădini botanice, teatre, muzee, radio și televiziune, tipografii, edituri, publicații, centre pentru formarea continuă a resurselor umane, unități de microproducție și prestări servicii, unități de cazare și alimentație publică, stațiuni didactice/baze didactice pentru aplicații și performanță în sport, stațiuni experimentale sau alte entități pentru activități de producție și transfer de cunoaștere și tehnologie, centre de competență, cluburi sportive universitare, precum și unități de învățământ preuniversitar. În structura instituțiilor de învățământ superior funcționează direcții și servicii tehnico-administrative. Instituțiile de învățământ superior românești pot organiza filiale universitare.

(2) Activitățile și resursele umane din cadrul componentelor organizatorice prevăzute la [alin. \(1\)](#) se supun și dispozițiilor speciale care reglementează domeniile de care aparțin respectivele activități.

(3) Componentele funcționale prevăzute la [alin. \(1\)](#) și [\(2\)](#) sunt organizate de fiecare instituție de învățământ superior, astfel încât instituția să își realizeze misiunea, să asigure standardele de calitate, să gestioneze în mod eficient activitățile de învățământ, cercetare, producție sau transfer cognitiv și tehnologic și să asigure sprijinul adecvat membrilor comunității universitare, astfel încât să poată duce la îndeplinire obiectivele strategice ale instituției de învățământ superior.

Art. 21. - (1) Facultatea este unitatea funcțională care elaborează și gestionează programele de studii. Facultatea corespunde unuia sau mai multor domenii ale științelor, artelor sau sportului. În funcție de specificul fiecărei instituții de învățământ superior, programele de studii pot fi elaborate și gestionate și la nivel de departament. În acest caz, departamentul are aceleași atribuții ca cele ale unei facultăți, iar directorul de departament este asimilat funcției de decan. În cazul acestor departamente, statutul va fi menționat distinct în cartea universitară a instituției de învățământ respective. De asemenea, aceste departamente vor fi consemnate corespunzător în actele normative inițiate de Ministerul Educației.

(2) Orice facultate se înființează, se organizează sau se desființează la propunerea consiliului de administrație, cu aprobarea senatului universitar, prin hotărâre a Guvernului privind structura instituțiilor de învățământ superior, inițiată anual de Ministerul Educației.

(3) O facultate poate include unul sau mai multe departamente, școli doctorale, școli postuniversitare și extensii universitare care sunt responsabile de organizarea programelor de studii pe tipuri și cicluri de studii universitare.

(4) În învățământul superior există și pot fi organizate facultăți de teologie, în conformitate cu prevederile [alin. \(2\)](#), și institute de cercetare teologică, în consens cu perspectivele ecumenice și irenice internaționale și în conformitate cu prevederile legale.

(5) Instituțiile de învățământ superior, înființate în condițiile legii, care desfășoară doar programe de masterat profesional de tip MBA/Executive MBA prevăzute art. 58 alin. (2) [lit. b\)](#), precum și alte programe postuniversitare destinate exclusiv pregătirii pentru cerințele pieței muncii, conform actului normativ constitutiv și cartei universitare proprii, se pot organiza cu o singură facultate responsabilă de organizarea programelor respective, conform [alin. \(2\)](#).

Art. 22. - (1) Departamentul este unitatea academică funcțională care asigură producerea, transmiterea și valorificarea cunoașterii în unul sau mai multe domenii de specialitate.

(2) Un departament poate avea în componență școli postuniversitare, centre sau laboratoare de cercetare, ateliere artistice, săli de spectacole, concerte, studiouri și ateliere audiovizuale: radio, televiziune, cinematografie și fotografie.

(3) Departamentul se înființează, se organizează, se divizează, se comasează sau se desființează prin hotărâre a senatului universitar, la propunerea consiliului facultății/facultăților în care funcționează, cu avizul consiliului de administrație.

(4) Departamentul poate organiza centre sau laboratoare de cercetare care funcționează ca unități de venituri și cheltuieli în cadrul instituției de învățământ superior.

Art. 23. - (1) Filiala universitară este o structură organizatorică a instituției de învățământ superior, care se înființează cu aprobarea senatului, la propunerea consiliului de administrație, în altă locație geografică decât cea în care își are sediul instituția de învățământ superior în cadrul căreia aceasta funcționează și care beneficiază de autonomie în condițiile stabilite prin carta universitară. În cadrul filialei pot funcționa: facultăți, departamente, școli doctorale, institute, centre sau laboratoare, unități de proiectare, centre de consultanță, clinici universitare, farmacii, studiouri și ateliere artistice, teatre, muzee, radio și televiziune, tipografii, edituri, publicații, centre pentru formarea continuă a resurselor umane, unități de microproducție și prestări servicii, unități de cazare și alimentație publică, stațiuni didactice/baze didactice pentru aplicații și performanță în sport, stațiuni experimentale sau alte entități pentru activități de producție și transfer de cunoaștere și tehnologie, centre de competență, precum și unități de învățământ preuniversitar.

(2) Extensia universitară este unitatea academică care asigură producerea, transmiterea și valorificarea cunoașterii în unul sau mai multe domenii de specialitate, în alt spațiu geografic decât cel în care își are sediul instituția de învățământ superior în cadrul căreia aceasta funcționează. Extensia se înființează și se desființează cu aprobarea senatului, la propunerea consiliului de administrație, și nu are personalitate juridică.

Art. 24. - (1) Învățământul superior pentru minoritățile naționale se realizează:

a) în instituții de învățământ superior în cadrul cărora funcționează facultăți/linii/programe de studii cu predare în limba maternă;

b) în instituții de învățământ superior multiculturale și multilingve. În acest caz, se constituie linii de studii cu predare în limbile minorităților naționale;

c) în cadrul instituțiilor de învățământ superior pot fi organizate grupe, secții sau linii de predare în limbile minorităților naționale, în condițiile legii.

(2) Linia de studiu din cadrul instituției de învățământ superior multilingve și multiculturale se organizează în departamente. Senatul instituției de învățământ superior adoptă, la propunerea cadrelor didactice universitare aparținând liniei de studiu, un regulament de funcționare propriu al liniei de studiu, care stabilește procedurile de alegere și alte aspecte specifice structurilor organizatorice ale liniei de studiu respective, în concordanță cu carta universitară.

(3) Secția de studiu este o formă de organizare a învățământului universitar într-o limbă a minorităților naționale, care poate fi instituționalizată, atât la nivelul instituției de învățământ superior, cât și în cadrul unei facultăți, prin departamentul secției, care are în componență programele de studiu și structurile organizatorice aferente. Secțiile beneficiază de autonomie universitară în organizarea activităților didactice.

(4) În învățământul universitar pentru minoritățile naționale se asigură pregătirea în limba maternă în: studii de scurtă durată, studii universitare de licență, de masterat și doctorat, precum și în învățământul postuniversitar.

(5) Finanțarea de bază se calculează după un coeficient mărit pentru studenții care urmează cursurile în limba unei minorități naționale.

(6) Instituțiile de învățământ superior de stat multiculturale și multilingve și care au activități de predare în limba minorităților naționale sunt prevăzute de prezenta lege.

(7) Statutul de instituție de învățământ superior multiculturală și multilingvă poate fi dobândit și de alte instituții de învățământ superior, doar prin lege.

(8) Candidații proveniți din învățământul în limbile minorităților naționale, cu diplomă de bacalaureat, la solicitarea acestora, pot susține examenul de admitere în limba maternă, la orice instituție de învățământ superior din România, cu excepția instituțiilor de învățământ superior militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională, la care examenul de admitere se susține în limba de predare a programului de studii.

Art. 25. - (1) În instituțiile de învățământ superior și în toate componentele lor organizatorice sunt interzise activitățile care:

a) încalcă normele generale de moralitate ale comunității universitare;

- b) constau în prozelitism politic și/sau religios;
  - c) pot pune în pericol sănătatea și integritatea fizică sau psihică a studenților/elevilor, respectiv a personalului didactic, didactic auxiliar și administrativ;
  - d) constau în violența psihologică - bullying.
- (2) Schimbul de opinii cu caracter doctrinar sau dogmatic, activitățile de cult sau de cercetare, precum și dialogul teologic nu pot fi considerate prozelitism religios. De asemenea, nu intră sub incidența prozelitismului religios nici cerințele de respectare a specificului unui cult în anumite spații desemnate ca atare, în care se desfășoară cu caracter temporar sau permanent anumite activități de cult specifice unuia dintre cultele recunoscute prin lege.

CAPITOLUL V

Organizarea studiilor universitare

SECȚIUNEA 1

Structura învățământului superior

Art. 26. - (1) Formarea inițială, în învățământul superior, se realizează prin programe de studii universitare organizate pe 4 cicluri, după cum urmează:

- a) ciclul scurt, în cadrul căruia se organizează programe de studii universitare de scurtă durată;
- b) ciclul I - în cadrul căruia se organizează programe de studii universitare de licență;
- c) ciclul II - în cadrul căruia se organizează programe de studii universitare de masterat;
- d) ciclul III - în cadrul căruia se organizează programe de studii universitare de doctorat.

(2) Formarea continuă, în învățământul superior, ulterioară formării inițiale, se realizează prin programe de studii postuniversitare, după cum urmează:

- a) programe de studii postuniversitare de formare profesională a adulților;
- b) programe de studii postdoctorale;
- c) programe de studii postuniversitare de rezidențiat;
- d) programe de formare profesională a adulților.

(3) Instituțiile de învățământ superior pot desfășura programe de formare profesională a adulților, diferite de cele prevăzute la [alin. \(2\)](#), pentru cursanți care nu au absolvit studii universitare de scurtă durată, licență, master sau doctorat, însă doar pentru nivelul 5, conform prevederilor art. 21 [alin. \(2\)](#) din Ordonanța Guvernului nr. 129/2000 privind formarea profesională a adulților, aprobată cu modificări și completări prin Legea [nr. 375/2002](#), republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(4) Programele de formare profesională a adulților prevăzute la [alin. \(3\)](#) se organizează în domeniile din aria competențelor transversale și se finalizează cu atestarea de competențe transversale. Actul de studii eliberat se numește certificat de atestare competențe transversale.

Art. 27. - (1) De regulă, anul universitar începe în prima zi lucrătoare a lunii octombrie, include două semestre și se finalizează, de regulă, la 30 septembrie în anul calendaristic următor. Un semestru are, de regulă, o durată de 14 săptămâni de activități didactice, urmate, de regulă, de minimum 3 săptămâni de examene. Structura anului universitar se aprobă de senatul universitar. În atribuirea creditelor de studii transferabile dintr-un semestru se are în vedere o perioadă de minimum 17 săptămâni.

(2) Senatul universitar al fiecărei instituții de învățământ superior aprobă anual, cu cel puțin 3 luni înainte de începerea anului universitar, calendarul activităților educaționale specifice semestrelor academice de studiu. Pentru realizarea activităților educaționale specifice, senatul universitar aprobă Regulamentul privind activitatea

profesională a studenților, care poate fi modificat cu cel puțin 3 luni înainte de începerea anului universitar.

SECȚIUNEA a 2-a

Programele de studii universitare

Art. 28. - (1) Programul de studii universitare cuprinde totalitatea activităților de proiectare, organizare, predare, conducere și realizare efectivă a învățării, aplicare practică, cercetare și evaluare care conduc la o calificare universitară.

(2) Activitățile de predare, aplicare practică, cercetare și evaluare sunt descrise în curriculumul programului de studii în concordanță cu Sistemul european al creditelor transferabile, denumit în continuare ECTS, exprimându-se în credite ECTS.

(3) Curriculumul programului de studii universitare cuprinde ansamblul de discipline ce conduce la o calificare universitară, are ca scop rezultate așteptate ale învățării și este concordant cu nivelul calificării definit în Cadrul național al calificărilor, denumit în continuare CNC.

(4) Pentru fiecare disciplină se întocmește fișa disciplinei, în care sunt formulate cel puțin: rezultatele învățării, conținutul predării și învățării și practicile asociate învățării, predării și evaluării, precum și numărul de credite de studii alocate pentru fiecare activitate.

(5) Rezultatele așteptate ale învățării sunt corelate cu competențele solicitate de ocupațiile corespunzătoare, conform standardelor ocupaționale și/sau Clasificării Europene a Ocupațiilor, denumită în continuare ESCO.

(6) Curriculumul fiecărui program de studii universitare și postuniversitare intră în competența și responsabilitatea instituției de învățământ superior, respectiv a instituțiilor de învățământ superior care organizează programul de studii integrat. Acesta se stabilește astfel încât să maximizeze șansele obținerii calificării identificate și se aprobă de senatul universitar.

(7) Prin excepție de la prevederile [alin. \(6\)](#), curriculumul pentru departamentele de pregătire a personalului didactic se stabilește de Ministerul Educației.

(8) Concordanța dintre curriculum și calificarea oferită de programul de studii universitare este un criteriu obligatoriu de evaluare a asigurării calității.

(9) Programele de studii universitare oferă acces la ocupații specifice fiecărui ciclu de studii universitare absolvit, cuprinse sau care se includ în Clasificarea Ocupațiilor din România, denumită în continuare COR sau ESCO.

(10) Planurile de învățământ pentru programele de studii de scurtă durată, licență și masterat, și pentru programele de pregătire individuală din ciclul III de studii universitare de doctorat conțin discipline de etică și integritate academică, inclusiv etică a cercetării.

(11) Titlurile și calificările universitare se aprobă prin hotărâre a Guvernului.

(12) Programul de studii integrat se definește ca totalitatea activităților de proiectare, învățare, predare, cercetare, aplicații practice și evaluare, planificate astfel încât să ducă la o calificare universitară certificată printr-o diplomă și printr-un supliment la diplomă. Curriculumul acestui tip de program este elaborat și organizat în comun de mai multe instituții de învățământ superior din Spațiul european al învățământului superior și conduce la o diplomă comună sau la diplome duble/multiple.

Art. 29. - (1) Programele de studii sunt definite prin:

a) ciclul de studii în cadrul căruia este organizat: de scurtă durată, licență, masterat, doctorat, respectiv tipul de program de studii postuniversitare;

b) domeniul de specializare a cunoașterii - ISCED, conform cu diviziunea academică a cunoașterii și cu diviziunea profesională a muncii;

c) modul de organizare;

- d) forma de învățământ;
- e) limba sau limbile de predare;
- f) unitatea administrativ-teritorială unde se organizează;
- g) calificarea oferită.

(2) Programele de studii universitare se pot organiza în unul dintre următoarele moduri:

- a) de o singură instituție de învățământ superior;
- b) în comun, de mai multe instituții de învățământ superior integrat;
- c) în consorțiu, pentru învățământ dual.

(3) Pentru fiecare program de studii se stabilește un sistem de asigurare internă a calității activităților de proiectare, organizare, predare și conducere și realizare efectivă a învățării, aplicare practică, cercetare și evaluare.

(4) Pentru fiecare program de studii universitare se stabilește un sistem de asigurare internă a calității activităților de proiectare, organizare, predare, conducere și realizare efectivă a învățării, aplicare practică, cercetare și evaluare.

Art. 30. - (1) Organizarea programelor de studii este de competența instituțiilor de învățământ superior, cu respectarea legislației în vigoare. Pentru fiecare ciclu universitar organizat, senatul universitar aprobă un regulament propriu de organizare și funcționare, în acord cu standardele prevăzute la art. 225 alin. (2) **lit. b)** și cu standardele de calitate prevăzute la art. 33 **alin. (3)**.

(2) Instituțiile de învățământ superior românești care organizează programe de studii integrate, finalizate cu diplomă comună sau cu diplomă dublă sau multiplă, în condițiile art. 8 **alin. (5)**, stabilesc un regulament propriu de organizare și funcționare a acestora, aprobat de senatul universitar. Prin regulament se stabilesc inclusiv modalitatea de admitere și finalizare a acestor studii, formatul actelor de studii, precum și modalitatea de eliberare a acestora.

(3) Un program de studii universitare funcționează legal dacă este autorizat provizoriu sau acreditat și funcționează în condițiile stabilite prin actul de autorizare, respectiv de acreditare. Organizarea și desfășurarea de programe de studii universitare care nu funcționează legal se sancționează cu nerecunoașterea studiilor pentru beneficiari și cu retragerea imediată de către Ministerul Educației a autorizației de funcționare provizorie sau a acreditării pentru instituția în cauză.

(4) Autorizarea de funcționare provizorie și acreditarea programelor de studii universitare se realizează distinct pentru fiecare formă de învățământ, pentru fiecare limbă de predare/asociere a două sau mai multe limbi de predare în cadrul acelui program de studii și pentru fiecare unitate administrativ-teritorială în care se desfășoară.

(5) Prin excepție de la prevederile alin. (4), pentru învățământul în limba minorităților naționale prevăzute la **art. 24**, autorizarea/acreditarea se realizează distinct pentru fiecare formă de învățământ, pentru fiecare limbă a minorității naționale și pentru fiecare spațiu geografic în care se desfășoară.

(6) Prin excepție de la prevederile **alin. (3)** și **(4)**, în cazul programelor de studii integrate finalizate cu diplomă comună sau cu diploma dublă sau multiplă, acreditarea se realizează fără parcurgerea procedurii de autorizare de funcționare provizorie și fără a se face distincție în ceea ce privește limba de predare și spațiul geografic în care se desfășoară.

(7) Prin excepție de la prevederile **alin. (4)**, în cazul programelor de studii din cadrul învățământului dual, acreditarea se realizează fără a se face distincție în ceea ce privește unitatea administrativ-teritorială în care se desfășoară.

(8) Nomenclatorul domeniilor și al programelor de studii universitare, domeniile și programele de studii universitare acreditate sau autorizate să funcționeze provizoriu, unitatea administrativ-teritorială de desfășurare, numărul de credite de studii transferabile pentru fiecare program de studii universitare, formă de învățământ și

limba sau limbile de predare, precum și numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați, propus de agențiile de evaluare a calității care au evaluat fiecare program/domeniu, se stabilesc anual, prin hotărâre a Guvernului, pentru programele de studii universitare de scurtă durată, studii universitare de licență și pentru domeniile de studii universitare de masterat/doctorat, inițiată de Ministerul Educației înaintea datei de 31 martie a fiecărui an, cu consultarea CNR și cu avizul ARACIS și al Autorității Naționale pentru Calificări, denumită în continuare ANC. Domeniile de studii din nomenclator sunt corelate cu domeniile din Clasificarea internațională standard a educației ISCED-F 2013.

(9) Până la data de 31 august a fiecărui an calendaristic, Ministerul Educației poate iniția hotărârea pentru modificarea și/sau completarea hotărârii Guvernului prevăzută la [alin. \(8\)](#), cu aplicabilitate pentru anul universitar următor.

(10) Prin excepție de la prevederile [alin. \(8\)](#), în cazuri temeinic justificate, Ministerul Educației poate aproba instituțiilor de învățământ superior un număr suplimentar de locuri, în limita a 10% din numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați, stabilit de ARACIS sau de către altă agenție de asigurare a calității, pentru programul de studii solicitat, destinat școlarizării cetățenilor europeni și din state terțe, sau pentru mobilități academice ale studenților în baza acordurilor guvernamentale, universitare sau a programelor speciale aprobate, în condițiile legii. Instituția de învățământ superior are obligația de a informa ARACIS despre suplimentarea de locuri aprobată.

(11) Înmatricularea pe locurile prevăzute la [alin. \(10\)](#) se poate realiza până cel târziu la sfârșitul semestrului întâi al anului universitar în curs la data aprobării.

Art. 31. - (1) Cultele recunoscute oficial de stat pot solicita Ministerului Educației organizarea unui învățământ teologic specific în cadrul învățământului de stat în instituțiile de învățământ superior de stat existente, ca facultăți cu dublă coordonare, adică relaționare stat și cult, destinat pregătirii personalului de cult și activității social-misionare a cultelor, numai pentru absolvenții cu diplomă de bacalaureat, proporțional cu ponderea numerică a fiecărui cult în configurația religioasă a țării, potrivit recensământului oficial. Înființarea, organizarea și funcționarea acestui învățământ se realizează potrivit legii și prevederilor specifice fiecărui cult.

(2) Cultele recunoscute oficial de stat au dreptul de a organiza învățământ confesional, prin înființarea și administrarea propriilor instituții de învățământ particular, conform prevederilor prezentei legi.

SECȚIUNEA a 3-a

Forme de organizare a programelor de studii și contracte de studii universitare

Art. 32. - (1) Formele de organizare a programelor de studii sunt:

a) cu frecvență, caracterizată prin activități de învățământ și/sau de cercetare programate pe întreaga durată a unei zile, specifice fiecărui program de studii universitare, respectiv ciclul de studii universitare, aproximativ uniform distribuite săptămânal/zilnic pe parcursul semestrului și care presupune întâlnirea studenților cu cadrele didactice și de cercetare în spațiul universitar. Unele activități de învățământ și/sau de cercetare din cadrul programelor de studii organizate la forma de învățământ cu frecvență se pot desfășura în mod sincron, prin utilizarea unor resurse electronice, informatice și de comunicații specifice, prevăzute în standardele de calitate elaborate și aprobate de ARACIS în mod diferențiat pentru fiecare domeniu de studii;

b) cu frecvență redusă, caracterizată prin activități dedicate mai ales unor cursuri de sinteză și pregătiri aplicative, programate în mod compact și periodic, presupunând prezența fizică în spațiul universitar a studenților și cadrelor didactice de predare, completate de alte mijloace de pregătire specifice învățământului la distanță, precum cele realizate prin intermediul unor resurse electronice, informatice și de comunicații specifice;

c) la distanță, caracterizată prin utilizarea unor resurse electronice, informatice și de comunicații specifice, activități de autoînvățare și autoevaluare, completate de activități specifice de tutorat, presupunând o

combinație de activități educaționale și de cercetare la distanță și față în față.

(2) Activitățile de evaluare continuă și evaluare sumativă de tip examen se pot realiza în condițiile întâlnirii nemijlocite în spațiul universitar a studenților cu cadrele didactice și de cercetare și pot implica utilizarea resurselor electronice, informatice și de comunicații specifice sau în regim online, cu respectarea standardelor minime privind organizarea aprobate prin ordin al ministrului educației. Examenele de finalizare a studiilor, pentru toate formele de organizare a programelor de studii, se realizează în condițiile întâlnirii nemijlocite în spațiul universitar a studenților cu cadrele didactice și de cercetare.

(3) ARACIS elaborează standarde de calitate specifice, centrate pe rezultatele învățării, privind modul de desfășurare a activităților de predare, învățare, cercetare, instruire practică și evaluare, diferențiate pentru formele de organizare a programelor de studii prevăzute la [alin. \(1\)](#) și în raport cu domeniile de studii, precum și cu ciclurile de studii prevăzute la [art. 26](#).

Art. 33. - (1) Programele de studii universitare de scurtă durată se pot organiza la următoarele forme de învățământ: cu frecvență, cu frecvență redusă și la distanță.

(2) Programele de studii universitare de licență se pot organiza la următoarele forme de învățământ: cu frecvență, cu frecvență redusă și la distanță.

(3) Programele de studii universitare de masterat se pot organiza la următoarele forme de învățământ: cu frecvență și cu frecvență redusă.

(4) Fac excepție de la prevederile [alin. \(2\)](#) și [\(3\)](#) programele de studii de licență și masterat din domeniile reglementate la nivelul Uniunii Europene, care se pot organiza doar la forma de învățământ cu frecvență.

(5) Prin excepție de la prevederile [alin. \(3\)](#) și [\(10\)](#), programele de studii universitare de masterat se pot organiza și la forma de învățământ la distanță, în domeniile și conform condițiilor stabilite prin hotărâre a Guvernului, inițiată de Ministerul Educației, în urma consultării ARACIS.

(6) Programele de studii universitare de doctorat se pot organiza la următoarele forme de învățământ: cu frecvență și cu frecvență redusă.

(7) Programele de studii universitare de doctorat organizate la forma de învățământ cu frecvență sunt cu bursă. Programele de studii universitare de doctorat organizate la forma de învățământ cu frecvență redusă sunt fără bursă.

(8) Pentru programele de studii universitare de doctorat, obligațiile referitoare la frecvență și frecvență redusă sunt stabilite de către senatul instituției de învățământ superior, la propunerea Consiliului pentru Studiile Universitare Doctorale, denumit în continuare CSUD.

(9) Actele de studii eliberate de instituțiile de învățământ superior, în condițiile legii, pentru aceleași programe de studii, indiferent de forma de învățământ absolvită, sunt echivalente. Metodologia de organizare a examenelor, rezultatele învățării, corespondența dintre rezultatele învățării și notele, competențele, actele de studii acordate, calificarea trebuie să fie identice pentru orice formă de învățământ corespunzătoare unui anumit program de studii din cadrul unei instituții de învățământ superior.

(10) Pot organiza programe de studii universitare la formele de învățământ cu frecvență redusă și la distanță numai instituțiile de învățământ superior care au acreditat programul de studii respectiv la forma de învățământ cu frecvență.

(11) În situația în care se instituie starea de urgență, starea de alertă sau starea de asediu și până la eliminarea restricțiilor de către autoritățile de resort, activitățile organizate în învățământul universitar se pot desfășura și online, pentru asigurarea exercitării dreptului fundamental la învățătură prevăzut la [art. 32](#) din Constituția României, republicată, și sunt recunoscute pentru formele de învățământ prevăzute la [art. 32 alin. \(1\)](#).

(12) Instituțiile de învățământ superior elaborează, în baza autonomiei universitare și cu asumarea răspunderii publice, propria metodologie privind derularea activităților desfășurate în instituția de învățământ superior în sistem online, aprobată de senatul universitar, care să asigure buna desfășurare a activităților.

Art. 34. - (1) Instituția de învățământ superior semnează cu fiecare student, student-doctorand, cursant, respectiv cercetător postdoctoral înmatriculat la un program de studii un contract de studii universitare, în concordanță cu prevederile regulamentelor de organizare și desfășurare a programelor de studii și cu respectarea legislației în vigoare. Contractele de studii nu se modifică în timpul anului universitar.

(2) În instituțiile de învățământ superior militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională, contractul de studii universitare semnat cu fiecare student militar sau student de poliție se stabilește prin ordin al conducătorului instituției și cuprinde drepturile și obligațiile reciproce ale părților, inclusiv obligația de restituire a cheltuielilor de întreținere și de instruire militară din timpul școlarizării.

SECȚIUNEA a 4-a

Admiterea la programe de studii universitare

Art. 35. - (1) Admiterea la programe de studii universitare se realizează cu respectarea principiilor echității și egalității de șanse, accesul la oportunitățile de învățare realizându-se fără niciun fel de discriminare, precum și cu instituirea unor măsuri de sprijin pentru asigurarea accesului grupurilor aflate în situații de risc.

(2) Admiterea în învățământul superior de stat, particular și confesional pentru fiecare ciclu și program de studii universitare este de competența fiecărei instituții de învățământ superior și se organizează pe baza regulamentelor specifice privind organizarea și desfășurarea procesului de admitere stabilite de fiecare instituție de învățământ superior, cu respectarea prevederilor legale în vigoare. Ministerul Educației elaborează metodologia-cadru de organizare a procesului de admitere în învățământul superior.

(3) Condițiile de admitere trebuie făcute publice în fiecare an de către instituția de învățământ superior, cu cel puțin 6 luni înainte de susținerea examenului de admitere.

(4) La admiterea în învățământul superior de stat și particular, pentru fiecare ciclu și program de studii universitare, cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene, ai statelor aparținând Spațiului Economic European și ai Confederației Elvețiene, precum și cetățenii britanici și membrii familiilor acestora, ca beneficiari ai Acordului privind retragerea Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord din Uniunea Europeană și din Comunitatea Europeană a Energiei Atomice 2019/C 384 I/01, pot candida în aceleași condiții prevăzute de lege pentru cetățenii români, inclusiv în ceea ce privește taxele de școlarizare. Admiterea în învățământul superior militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională se desfășoară și cu respectarea condițiilor de cetățenie română și domiciliu în țară, stabilite conform legii.

(5) Absolvenții învățământului liceal din sisteme internaționale acreditate și recunoscute de Ministerul Educației au dreptul de a participa la procesul de admitere în învățământul superior românesc, inclusiv din anul absolvirii studiilor liceale, prin procedură de acceptare condiționată, candidatul admis urmând a aduce în maximum 6 luni de la admitere diploma echivalentă de bacalaureat internațional. Mecanismul face parte integrantă din metodologia-cadru de organizare a procesului de admitere în învățământul superior.

(6) Instituțiile de învățământ superior pot percepe de la candidați, în conformitate cu prevederile legale în vigoare, taxe de înscriere, în cuantumurile aprobate de senatele universitare. Senatele universitare pot să prevadă, prin regulamentele proprii privind organizarea și desfășurarea procesului de admitere, scutirea de la plata acestor taxe sau reducerea lor pentru anumite categorii de candidați.

(7) O persoană poate beneficia de finanțare de la bugetul de stat pentru un singur program de studii universitare de scurtă durată, pentru un singur program de studii universitare de licență, pentru un singur program de studii universitare de master și pentru un singur program de studii doctorale. Prin excepție, absolvenții unui program de studii universitare de masterat care au beneficiat de finanțare de la bugetul de stat pot urma un program de studii universitare de masterat didactic cu finanțare de la bugetul de stat.

(8) Persoana care a beneficiat gratuit de școlarizare în cadrul unui program de studii universitare pe loc finanțat

de la bugetul de stat are, în condițiile legii, dreptul de a urma un alt program de studii universitare în cadrul aceluiași ciclu de studii universitare:

a) în regim cu taxă, dacă instituția de învățământ superior de stat organizează programul și în acest mod;

b) în regim gratuit, cu finanțare de la bugetul de stat, în condițiile în care persoana achită contravaloarea serviciilor de școlarizare de care a beneficiat anterior cu finanțare de la bugetul de stat, integral sau parțial, în cazurile în care programul de studii la care a fost admis este organizat doar cu finanțare integrală de la buget. Studenții pot achita contravaloarea serviciilor de școlarizare de care au beneficiat anterior Ministerului Educației, conform unei metodologii aprobate prin ordin al ministrului educației;

c) în regim gratuit, doar în cazul programelor universitare de masterat profesional de conducere interarme, care sunt obligatorii pentru evoluția ofițerilor în cariera militară, precum și în cazul programelor universitare de masterat profesional pentru formarea ofițerilor de informații și pentru formarea inițială a ofițerilor/ofițerilor de poliție din Ministerul Afacerilor Interne.

(9) La înmatriculare, persoana prevăzută la [alin. \(8\)](#) prezintă declarația pe propria răspundere cu privire la studiile universitare de același nivel parcurse anterior. Răspunderea înmatriculării în aceste situații revine exclusiv instituției de învățământ superior care înmatriculează studentul.

(10) Persoana admisă la un program de studii universitare de scurtă durată, program de studii universitare de licență, de masterat sau de doctorat are calitatea de student, pe întreaga perioadă a prezenței sale în cadrul programului respectiv, de la înmatriculare și până la absolvirea programului de studii, prin obținerea tuturor creditelor aferente programului de studii urmat sau exmatriculare, mai puțin în perioadele de întrerupere a studiilor.

(11) Persoana admisă la un program de studii universitare de doctorat are calitatea de student-doctorand pe întreaga perioadă a prezenței sale în cadrul programului respectiv, de la înmatriculare și până la absolvirea programului de studii sau până la exmatriculare, mai puțin în perioadele de întrerupere a studiilor, dar incluzând eventualele prelungiri acordate de către senatul universitar.

(12) Calitatea de student, precum și de student-doctorand se menține inclusiv în perioada mobilităților interne și internaționale. În cazul mobilităților academice internaționale ale studenților care vin să studieze pe cont propriu valutar, recunoașterea creditelor transferabile se realizează de către instituțiile de învățământ superior, în temeiul autonomiei universitare.

(13) Recunoașterea creditelor transferabile, în cazul mobilităților academice internaționale, se poate realiza de către instituțiile de învățământ superior numai pentru persoana care dovedește calitatea de student cu acte de studii sau documente de școlarizare emise de instituția de învățământ superior pe care a frecventat-o.

(14) Condițiile și modul în care se realizează mobilitatea academică se stabilesc printr-o metodologie aprobată prin ordin al ministrului educației.

(15) Persoana admisă la un program de studii universitare de licență în cadrul instituțiilor de învățământ superior militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională sau care a fost admisă în cadrul unor instituții civile de învățământ superior în vederea școlarizării pentru nevoi ale Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Afacerilor Interne, Serviciului Român de Informații sau ale altor instituții cu atribuții în domeniul apărării, informațiilor, ordinii publice și securității naționale are calitatea de student militar sau student de poliție, după caz, pe întreaga perioadă a prezenței sale în cadrul programului respectiv, de la înmatriculare și până la susținerea examenului de finalizare a studiilor sau exmatriculare, mai puțin pe perioadele de întrerupere a studiilor.

(16) Regulile privind exercitarea calității de student militar în instituțiile de învățământ superior ale Ministerului Apărării Naționale, respectiv de student militar și student de poliție, cu drepturile, libertățile, obligațiile, interdicțiile și sancțiunile care decurg din aceasta, se prevăd în statutul studentului militar, care se aprobă prin ordin al ministrului apărării naționale și, după caz, prin ordin al ministrului afacerilor interne, cu avizul

Ministerului Educației.

(17) Instituțiile de învățământ superior au obligația să restituie, în cel mult două zile lucrătoare de la depunerea cererii și necondiționat, fără perceperea unor taxe, dosarele candidaților declarați respinși sau ale celor care renunță la locul obținut prin admitere, după afișarea rezultatelor finale.

SECȚIUNEA a 5-a

Examene de finalizare a studiilor

Art. 36. - (1) Examenele de finalizare a studiilor în învățământul superior sunt:

- a)** examen de absolvire, pentru ciclul de studii universitare de scurtă durată;
  - b)** examen de licență, pentru ciclul de studii universitare de licență sau examen de diplomă pentru învățământul din domeniul științelor ingineresti;
  - c)** examen de disertație, pentru ciclul de studii universitare de masterat/pentru studii universitare oferite comasat de licență și master - în cazul profesiilor reglementate;
  - d)** examen de susținere publică a tezei de doctorat;
  - e)** examen de certificare a competențelor profesionale pentru programele de studii postuniversitare de formare profesională a adulților;
  - f)** examen de selecție, care precedă examenul de licență, în cazul studenților/absolvenților care provin de la instituții de învățământ superior și/sau de la programe de studii autorizate provizoriu sau acreditate care au intrat în lichidare;
  - g)** examen de certificare a competențelor necesare unei calificări/ocupații - pentru programe de formare profesională a adulților prevăzute la [art. 185](#);
  - h)** examen de certificare a unor competențe profesionale sau de calificare parțială prin microcertificare în cazul programelor de formare profesională a adulților, prevăzute la [art. 185](#).
- (2)** Examenele prevăzute la [alin. \(1\)](#) se organizează și se desfășoară numai de instituțiile de învățământ superior acreditate, pentru programele de studii acreditate, pe baza unui regulament propriu, aprobat de senatul universitar și care respectă metodologia-cadru, aprobată prin ordin al ministrului educației.
- (3)** Absolvenții programelor de studii universitare autorizate să funcționeze provizoriu, din cadrul instituțiilor de învățământ superior acreditate, finalizează studiile în cadrul propriei instituții de învățământ superior, dacă în cadrul instituției există o altă specializare acreditată într-un profil similar cu programul de studii autorizat, sau în altă instituție de învățământ superior acreditată care are respectivul program de studii universitare acreditat sau care are un program de studii cu profil similar într-un domeniu înrudit.
- (4)** Absolvenții programelor de studii universitare din instituții de învățământ superior autorizate să funcționeze provizoriu finalizează studiile, prin examen, numai în cadrul instituțiilor de învățământ superior acreditate care au programe de studii cu profil similar.
- (5)** Nomenclatorul programelor de studii cu profil similar este adoptat prin ordin al ministrului educației, la propunerea ARACIS.

SECȚIUNEA a 6-a

Examenele de evaluare pe parcurs a studenților

Art. 37. - (1) Succesul academic al unui student pe parcursul unui program de studii este determinat prin verificarea dobândirii rezultatelor așteptate ale învățării prin evaluări de tip examen și prin evaluarea pe parcurs.

(2) Instituțiile de învățământ superior elaborează metodologii de evaluare a studenților, aprobate de senatul universitar și avizate de consiliul de administrație, care au în vedere asigurarea calității și respectarea

prevederilor Codului de etică și deontologie universitară.

(3) Rezultatele învățării sunt apreciate la examene:

a) cu note întregi de la 10 la 1, nota 5 certificând dobândirea rezultatelor învățării minimale aferente unei discipline și acordarea creditelor de studii aferente acesteia;

b) cu calificative, după caz.

(4) Rezultatele unui examen sau ale unei evaluări pot fi anulate de către decanul facultății, în conformitate cu prevederile Codului de etică și deontologie universitară. Decanul poate dispune reorganizarea examenului.

Art. 38. - Analiza contestațiilor depuse de către candidații la admitere, de studenții examinați, precum și de către absolvenți în cadrul examenelor de finalizare a studiilor este în exclusivitate de competența instituțiilor de învățământ superior, conform propriilor regulamente instituționale și prevederilor cartei universitare.

SECȚIUNEA a 7-a

Diplome

Art. 39. - (1) În România sunt valabile numai diplomele și certificatele de studii eliberate, în conformitate cu prevederile legale în vigoare, de către instituții de învățământ superior acreditate.

(2) Regulamentul-cadru privind actele de studii și documentele universitare emise de instituțiile de învățământ superior se aprobă prin ordin al ministrului educației.

(3) Prin regulamentul-cadru prevăzut la **alin. (2)** se stabilesc:

a) documentele universitare care se întocmesc numai în limba română;

b) documente universitare care pot fi redactate și într-o limbă de circulație internațională.

(4) Tipurile de conținut și formatul actelor de studii, precum și al suplimentului la diplomă se aprobă prin hotărâre a Guvernului, inițiată de Ministerul Educației, cu excepția actelor de studii emise în cazul programelor de studii integrate finalizate cu diplomă comună sau cu diplomă dublă sau multiplă.

(5) Actele de studii emise la finalizarea programelor de studii integrate, respectiv diploma comună sau diploma dublă sau multiplă sunt recunoscute de drept de către statul român și sunt evidențiate în RUNIDAS.

(6) Conținutul și formatul actelor de studii prevăzute la **alin. (5)**, precum și limba de redactare a acestora se aprobă de către senatele instituțiilor de învățământ superior din România.

Art. 40. - (1) Calificările dobândite de absolvenții programelor de studii din învățământul superior sunt atestate prin acte de studii eliberate numai de instituțiile de învățământ superior acreditate.

(2) Actele de studii corespunzătoare programelor de studii universitare/postuniversitare sunt înscrisuri oficiale, cu regim special și nu pot fi emise decât de instituțiile de învățământ superior acreditate, pentru programele și formele de studii universitare/postuniversitare acreditate.

(3) Actele de studii din sistemul național de învățământ superior confirmă finalizarea unor programe de studii universitare/postuniversitare, dobândirea titlurilor și/sau calificărilor potrivit obiectivelor respectivelor programe de studii și conferă titularilor acestora drepturi și obligații care decurg din legislația în vigoare.

(4) Actele de studii se eliberează gratuit, în limba română și într-o limbă de circulație internațională, în original sau duplicat, după caz, și sunt de mai multe categorii:

a) diplomă;

b) certificat;

c) atestat.

(5) Actele de studii universitare și postuniversitare, documentele universitare, precum și cele care atestă statutul de student pot fi emise și în format digital.

(6) Suplimentul la diplomă este document universitar anexă la diplomă, se eliberează gratuit, în limba română și într-o limbă de circulație internațională, și însoțește diploma de studii.

Art. 41. - Instituțiile de învățământ superior pot efectua și emite, la cerere, gratuit sau contra cost, traduceri oficiale ale documentelor și ale altor înscrisuri universitare proprii, cu respectarea prevederilor legale.

Art. 42. - Instituțiile de învățământ superior acreditate, precum și Academia Română gestionează numai acele acte de studii și documente universitare la care au dreptul, în condițiile legii. Rectorul instituției de învățământ superior acreditate/Președintele Academiei Române este responsabil pentru organizarea și desfășurarea activității de gestionare a actelor de studii și a documentelor universitare de către instituție.

Art. 43. - (1) Diploma de studii conferită după promovarea unui program de studii de scurtă durată se numește diplomă de absolvire.

(2) Pe diploma de absolvire se menționează toate informațiile necesare pentru a descrie programul de studii absolvit, inclusiv forma de învățământ urmată și titlul obținut.

Art. 44. - (1) Diploma de studii conferită după promovarea unui program de studii universitare de licență se numește diplomă de licență, diplomă de inginer, diplomă de arhitect sau, după caz, diplomă de urbanist.

(2) Pe diploma de licență, pe diploma de inginer, diploma de arhitect sau, după caz, pe diploma de urbanist se menționează toate informațiile necesare pentru a descrie programul de studii absolvit, inclusiv forma de învățământ urmată și titlul obținut.

Art. 45. - Diploma de studii conferită după promovarea unui program de studii universitare de masterat și a examenului de disertație aferent se numește diplomă de master și cuprinde toate informațiile necesare pentru a descrie programul de studii absolvit, inclusiv forma de învățământ.

Art. 46. - (1) Pentru profesiile reglementate, unde ciclul I și ciclul II de studii universitare sunt oferite comasat într-un program de studii universitare cu o durată cuprinsă între 5 și 6 ani, se acordă diploma de licență și master.

(2) Pe diplomele de studii obținute se menționează toate informațiile necesare pentru a descrie programul de studii absolvit, inclusiv forma de învățământ urmată și titlul obținut.

Art. 47. - (1) Diploma de studii conferită după promovarea unui program de studii universitare de doctorat se numește diplomă de doctor, în conținutul căreia se menționează, în mod expres, domeniul disciplinar sau interdisciplinar al doctoratului.

(2) Prin diploma de doctor se conferă titlul de doctor în științe, corespunzându-i acronimul Dr. sau într-un domeniu profesional, corespunzându-i acronimul Dr. P.

(3) Finalizarea programului de pregătire bazat pe studii universitare avansate și a programului individual de cercetare științifică sau de creație artistică din cadrul ciclului de studii universitare de doctorat este atestată prin eliberarea unui certificat.

Art. 48. - În situația în care există dovezi că actul de studii a fost obținut prin mijloace frauduloase sau prin încălcarea prevederilor Codului de etică și deontologie universitară al instituției de învățământ superior, în termen de 30 de zile de la data notificării instituției de învățământ superior cu privire la acest fapt sau, după caz, de la data adoptării unei hotărâri la nivelul comisiei de etică universitară, rectorul are obligația de a solicita instanței de contencios administrativ anularea actului de studii, conform prevederilor legale.

Art. 49. - (1) Recunoașterea și echivalarea, precum și recunoașterea studiilor sau a perioadelor de studii efectuate în țară sau în străinătate se realizează potrivit prevederilor unei metodologii-cadru, aprobate prin ordin al ministrului educației, și ale unor metodologii specifice, care se aprobă de senatul universitar al fiecărei instituții de învățământ superior, pe baza normelor europene ale sistemului european de acumulare și transfer al creditelor de studii, cu respectarea acesteia.

(1¹) Pentru profesiile reglementate, unde ciclul I și ciclul II de studii universitare sunt oferite comasat, studenții care au finalizat primul ciclu de studii din programe comasate organizate în alte sisteme de învățământ pot continua studiile în domeniul de specializare dobândit, prin echivalarea creditelor obținute în țara de origine în credite ECTS. Continuarea studiilor trebuie să respecte condițiile generale de înmatriculare în învățământul

superior din România și condițiile specifice aplicabile programului de studii. Recunoașterea și echivalarea studiilor sau a perioadelor de studii efectuate în străinătate se realizează potrivit prevederilor [alin. \(1\)](#). La finalizarea studiilor absolventul trebuie să îndeplinească cumulativ, în întreaga perioadă de studii, condițiile prevăzute la art. 75 alin. (1) [lit. a\) -c\)](#) și în celelalte dispoziții legale specifice.

(2) În cazul unor programe de studii organizate în comun de două sau mai multe instituții de învățământ superior, actele de studii se eliberează în concordanță cu reglementările naționale și cu prevederile acordurilor interinstituționale.

(3) La finalizarea unui program de studii integrate, finalizate cu diplomă comună sau cu diplomă dublă sau multiplă, organizat de două sau mai multe instituții de învățământ superior, actele de studii se eliberează în concordanță cu reglementările naționale și cu prevederile acordurilor interinstituționale.

(4) Instituțiile de învățământ superior acreditate din România și din alte state, care organizează un program acreditat de studii integrate, emit o diplomă comună, dublă sau multiplă, însoțită de un supliment comun, conform formatului stabilit în acordul de parteneriat încheiat între instituțiile de învățământ superior partenere. Suplimentul la diplomă se eliberează gratuit, în limba română și o limbă de circulație internațională utilizată în cadrul parteneriatului.

SECȚIUNEA a 8-a

Credite de studii transferabile

Art. 50. - (1) Creditele de studii transferabile reprezintă volumul de muncă necesar pentru acumularea unui set coerent de rezultate ale învățării. Creditele de studii se cuantifică în valori numerice întregi. Un credit de studii transferabil este echivalent cu numărul de ore prevăzut în [Ghidul](#) utilizatorului sistemului european de transfer și acumulare a creditelor (ECTS).

(2) Volumul de muncă este o estimare a timpului de care are nevoie un student sau cursant, în mod tipic, pentru a finaliza activitățile de învățare, aplicare practică, cercetare și evaluare cuprinse în curriculum, precum și cele de studiu individual. Volumul de muncă al unui student nu poate fi mai mic decât cel corespunzător unui număr anual de 60 de credite de studiu transferabile.

(3) Numărul minim de credite necesar promovării anului universitar se stabilește printr-o metodologie aprobată de către senatul universitar.

(4) Durata totală cumulată a ciclului de studii universitare de licență și de masterat corespunde obținerii a cel puțin 300 de credite de studii transferabile.

(5) Numărul de credite de studii transferabile aferente ciclului de studii universitare de doctorat se stabilește de fiecare instituție de învățământ superior în funcție de domeniul științific sau artistic.

Art. 51. - (1) Numărul creditelor de studii transferabile constituie elementul de referință pe care instituțiile de învățământ superior îl utilizează în recunoașterea și echivalarea, respectiv recunoașterea unor studii sau perioade de studii universitare efectuate anterior, în scopul continuării studiilor dintr-un program de studii și transferării creditelor de studii transferabile.

(2) Persoanele care au parcurs perioade de studii universitare au dreptul la recunoașterea și echivalarea, respectiv recunoașterea acestora, în conformitate cu metodologiile prevăzute la [alin. \(3\)](#). Creditele obținute prin absolvirea programului de învățământ de scurtă durată, a ciclului de licență, de masterat și doctorat pot fi recunoscute între cicluri de învățământ, între domenii, în conformitate cu prevederile unei metodologii aprobate prin ordin al ministrului educației.

(3) Ministerul Educației elaborează o metodologie-cadru cu privire la recunoașterea și echivalarea, respectiv recunoașterea unor studii sau perioade de studii universitare efectuate anterior, aprobată prin ordin al ministrului educației. În baza acesteia, instituțiile de învățământ superior elaborează metodologiile proprii,

aprobate de senatul universitar.

(4) Pentru echivalarea, continuarea sau finalizarea studiilor și recunoașterea în străinătate a unor diplome eliberate anterior introducerii sistemului de credite transferabile, pe baza informațiilor existente în registrul matricol propriu, instituțiile de învățământ superior acreditate pot elibera, la cerere, documente în cadrul cărora să fie atribuit un număr de credite de studiu transferabile disciplinelor urmate de absolvent. Pentru această operațiune, instituțiile de învățământ superior pot percepe taxe în cuantumul aprobat de senatul universitar.

SECȚIUNEA a 9-a

Studii universitare de scurtă durată

A. Organizarea studiilor universitare de scurtă durată

Art. 52. - (1) Studiile universitare de scurtă durată corespund, de regulă, unui număr de 120 de credite de studii transferabile, conform ECTS/SECT, și se finalizează prin nivelul 5 din CNC.

(2) Programele de studii universitare de scurtă durată se organizează în domeniile de studii universitare de licență cuprinse în Nomenclatorul domeniilor și al programelor de studii universitare, prevăzut la art. 30 [alin. \(8\)](#).

(3) Acreditarea unui program de studii universitare de scurtă durată și stabilirea numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați în cadrul programului și cărora li se poate acorda diplomă se realizează prin hotărâre a Guvernului, în urma evaluării externe realizate de către ARACIS sau de o altă agenție de asigurare a calității, din țară sau din străinătate, înregistrată în Registrul European pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior, denumit în continuare EQAR, potrivit prevederilor art. 248 [alin. \(3\)](#).

(4) Durata specifică a studiilor universitare de scurtă durată este de 2 ani și corespunde unui număr de minimum 60 de credite de studii transferabile pentru un an de studii.

(5) În cadrul studiilor universitare de scurtă durată este obligatorie efectuarea unor stagii de practică. Instituțiile de învățământ superior au obligația de a asigura un minimum de 75% din locurile de practică necesare, dintre care cel puțin 50% în afara instituțiilor de învățământ superior.

(6) Studiile universitare de scurtă durată la forma de învățământ cu frecvență se pot organiza în regim cu finanțare de la bugetul de stat sau în regim cu taxă. Ministerul Educației alocă pentru studiile de scurtă durată, la forma de învățământ cu frecvență, un număr de granturi de studii finanțate de la buget, pentru instituțiile de învățământ superior de stat.

(7) Un program de studii universitare de scurtă durată poate viza obținerea unor calificări existente în Registrul Național al Calificărilor, denumit în continuare RNC, sau calificări noi, care se înscriu și se înregistrează în RNC, potrivit metodologiei stabilite prin ordin al ministrului educației.

B. Admiterea

Art. 53. - (1) Pot participa la admiterea la studii universitare de scurtă durată absolvenții de liceu cu diplomă de bacalaureat sau diplomă echivalentă.

(2) Prin regulamentul propriu privind organizarea și desfășurarea procesului de admitere, instituțiile de învățământ superior pot stabili facilități sau condiții speciale referitoare la admiterea candidaților la programe de studii universitare de scurtă durată, care au obținut în perioada studiilor liceale distincții la olimpiadele școlare și/sau la alte concursuri naționale sau internaționale.

(3) Absolvenții cu diplomă de absolvire a ciclului de studii de scurtă durată pot continua studiile în cadrul ciclului I - studii universitare de licență, prin participarea la examenul de admitere.

(4) Instituțiile de învățământ superior echivalează disciplinele parcurse în cadrul ciclului de studii universitare de scurtă durată cu disciplinele din cadrul programului de studii universitare de licență la care studentul a fost admis, în baza unei metodologii proprii. În urma echivalării, studentul poate fi transferat într-un alt an de studii din cadrul ciclului de licență.

SECȚIUNEA a 10-a

Studii universitare de licență

A. Organizarea

Art. 54. - (1) Programele de studii universitare de licență reprezintă ciclul I de studii universitare și corespund unui număr cuprins între minimum 180 și maximum 240 de credite de studii transferabile, conform ECTS/SECT, sau între minimum 240 și maximum 300 de credite, în cazul dublei specializări, și se finalizează prin nivelul 6 din CNC.

(2) Acreditarea unui program de studii universitare de licență și stabilirea numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați în cadrul programului și cărora li se poate acorda diplomă se realizează prin hotărâre a Guvernului, în urma evaluării externe realizate de către ARACIS sau de către o altă agenție de asigurare a calității, din țară sau din străinătate, înregistrată în EQAR, conform art. 248 [alin. \(2\)](#) și [\(3\)](#).

(3) La învățământul cu frecvență, durata specifică a studiilor universitare de licență este de 3-4 ani, după caz, și corespunde unui număr de minimum 60 de credite de studii transferabile pentru un an de studii.

(4) Durata programelor de studii universitare de licență în domeniile artele spectacolului, științe ingineresti, științe juridice și teologie pastorală este de 4 ani, pentru cele din domeniul muzică este de 3 sau 4 ani, în funcție de specializare, iar pentru cele din domeniile științe militare, informații și ordine publică este de 3 sau 4 ani, în funcție de arma sau serviciul și specialitatea militară.

(5) Studenții înmatriculați la programe de studii universitare de licență organizate la forma cu frecvență pot parcurge, cu aprobarea consiliului facultății, 2 ani de studii într-un singur an, cu excepția programelor de studii din domeniile medico-farmaceutice, militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională, precum și a ultimului an de studii, în condițiile prevăzute de regulamentele de organizare și desfășurare a programelor de studii și cu respectarea legislației în vigoare.

(6) În cadrul studiilor universitare de licență este obligatorie efectuarea unor stagii de practică. Instituțiile de învățământ superior au obligația de a asigura un minimum de 75% din locurile de practică necesare, dintre care cel puțin 50% în afara acestora.

(7) Studiile universitare de licență la forma de învățământ cu frecvență se pot organiza în regim de finanțare de la bugetul de stat sau în regim cu taxă. Ministerul Educației alocă, pentru studiile universitare de licență la forma de învățământ cu frecvență, un număr de granturi de studii finanțate de la buget, pentru instituțiile de învățământ superior de stat și pentru instituțiile de învățământ superior confesional particulare pentru care se aplică prevederile art. 9 [alin. \(4\)](#).

(8) Un program de studiu universitar de licență poate viza obținerea unor calificări existente în RNC sau calificări noi, care se înregistrează în RNC potrivit metodologiei stabilite prin ordin al ministrului educației.

(9) Studiile universitare de licență oferă cunoștințe și competențe largi, pe domenii de studii.

Art. 55. - (1) În cadrul programelor de studii universitare de licență cu dublă specializare se definește o specializare principală și una secundară, specializarea secundară fiind aleasă, de regulă, din același domeniu fundamental de știință. Lista dublelor specializări permise se aprobă prin ordin al ministrului educației, la propunerea ARACIS, cu consultarea ANC și CNR.

(2) În cadrul instituțiilor de învățământ superior acreditate, pentru specializări acreditate, senatul universitar poate decide înființarea și organizarea programelor de studii universitare cu duble specializări fără parcurgerea procedurilor de acreditare, cu încadrare în numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați aprobat pentru cele două specializări acreditate. În cazul în care se solicită creșterea numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați, programul de studii cu dublă specializare va fi supus procedurii de acreditare, conform legii.

(3) Instituțiile de învățământ superior care înființează programe de studii universitare de licență cu dublă specializare au obligația de a transmite aceste programe la Ministerul Educației și ARACIS, pentru informare, și

la ANC, pentru a fi înscrise în Registrul Național al Calificărilor, anterior începerii școlarizării.

B. Admiterea

Art. 56. - (1) Pot participa la admiterea în ciclul I de studii universitare absolvenții de liceu cu diplomă de bacalaureat sau diplomă echivalentă.

(2) Prin regulamentul propriu privind organizarea și desfășurarea procesului de admitere, instituțiile de învățământ superior pot stabili facilități sau condiții speciale referitoare la admiterea la programe de studii universitare de licență a candidaților care au obținut în perioada studiilor liceale distincții la olimpiade școlare și/sau la alte concursuri naționale sau internaționale.

(3) Candidații la studiile universitare de licență care au obținut, în perioada studiilor liceale, premiile I, II sau III la olimpiade școlare internaționale recunoscute de Ministerul Educației și premiul I la olimpiade naționale finanțate de Ministerul Educației beneficiază de dreptul de a se înscrie fără susținerea concursului de admitere pe locuri finanțate de la bugetul de stat pentru un program de studii universitare de licență, conform [alin. \(4\)](#).

(4) Instituțiile de învățământ superior pot corela, prin regulamentul propriu privind organizarea și desfășurarea procesului de admitere, disciplinele școlare la care au fost obținute premiile prevăzute la [alin. \(3\)](#) cu domeniile de studii pentru care se organizează admiterea la studii.

SECȚIUNEA a 11-a Studii universitare de masterat

A. Organizarea

Art. 57. - (1) Programele de studii universitare de masterat reprezintă al II-lea ciclu de studii universitare și se finalizează prin nivelul 7 din Cadrul european al calificărilor, denumit în continuare EQF/CEC, și din CNC. Acestea au, de regulă, durata de 1-2 ani și corespund unui număr minim de credite de studii transferabile, cuprins între 60 și 120.

(2) Diploma de absolvire sau de licență a absolvenților învățământului superior de lungă durată din perioada anterioară aplicării celor trei cicluri tip Bologna este echivalentă cu diploma de studii universitare de master în specialitate.

(3) Un program de studiu universitar de masterat poate viza obținerea unei calificări existente în RNC sau a unei calificări noi, care se înscrie și se înregistrează în RNC, potrivit metodologiei stabilite prin ordin al ministrului educației.

Art. 58. - (1) Programele de studii universitare de masterat pot fi:

- a)** masterat profesional, orientat preponderent spre formarea competențelor profesionale;
- b)** masterat de cercetare, orientat preponderent spre formarea competențelor de cercetare științifică. Programele de studii universitare de masterat de cercetare se organizează exclusiv la forma de învățământ cu frecvență, reglementată conform art. 32 alin. (1) [lit. a\)](#);
- c)** masterat didactic, organizat exclusiv la forma de învățământ cu frecvență.

(2) În categoria programelor de studii universitare de masterat profesional se încadrează și:

- a)** masteratul profesional de conducere interarme, orientat exclusiv pe evoluția ofițerilor în cariera militară, organizat de către instituțiile de învățământ superior militar din cadrul Ministerului Apărării Naționale;
- b)** masterat MBA/Executive MBA, ce oferă educație managerială, în concordanță cu tendințele și practicile pieței;
- c)** masteratul profesional pentru formarea inițială a ofițerilor/ofițerilor de poliție din Ministerul Afacerilor Interne.

Art. 59. - (1) Acreditarea pentru o instituție de învățământ superior a unui domeniu de studii universitare de masterat, împreună cu stabilirea numărului maxim al studenților care pot fi școlarizați și cărora li se poate acorda diplomă, se realizează prin hotărâre a Guvernului, în urma evaluării externe realizate de către ARACIS

sau de către o altă agenție de asigurare a calității, din țară sau străinătate, înregistrată în EQAR, conform art. 248 alin. (2) și (3).

(2) În cadrul domeniului acreditat sau autorizat provizoriu pentru studii universitare de masterat, programele de studii promovate sunt stabilite anual de către senatul universitar și comunicate Ministerului Educației până la data de 1 februarie a fiecărui an, pentru a fi publicate centralizat.

(3) Instituțiile de învățământ superior pot stabili parteneriate cu operatorii economici, asociații profesionale și/sau instituții publice pentru dezvoltarea unor programe de studii universitare de masterat care să răspundă cerințelor pieței muncii.

(4) Ministerul Educației alocă, pentru studiile universitare de masterat la forma de învățământ cu frecvență un număr de granturi de studii finanțate de la buget, pentru instituțiile de învățământ superior de stat.

B. Admiterea

Art. 60. - (1) Pot candida la programe de studii universitare de masterat absolvenții cu diplomă de licență sau echivalentă.

(2) Instituțiile de învățământ superior elaborează regulamente specifice prin care se reglementează modalitatea de admitere la programele de studii universitare de masterat, precum și desfășurarea acestora, în conformitate cu metodologia-cadru aprobată prin ordin al ministrului educației.

(3) Programele de masterat MBA/Executive MBA se organizează în regim dual sau cu taxă. Finanțarea studiilor de masterat MBA/Executive MBA poate fi realizată și de către angajator.

SECȚIUNEA a 12-a **Studii universitare de doctorat**

A. Organizarea

Art. 61. - (1) Studiile universitare de doctorat reprezintă al III-lea ciclu de studii universitare și permit dobândirea unei calificări de nivelul 8 din EQF/CEC și din CNC. Acestea se desfășoară în conformitate cu prevederile Regulamentului-cadru privind studiile universitare de doctorat, aprobat prin ordin al ministrului educației în termen de 3 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi. Instituțiile de învățământ superior adoptă prin hotărâre a senatului universitar, la propunerea CSUD, regulamentul propriu privind studiile universitare de doctorat.

(2) Programele de studii universitare de doctorat se organizează în școli doctorale. Școlile doctorale se pot organiza de o instituție organizatoare de studii universitare de doctorat, denumită în continuare IOSUD, recunoscută ca atare de Ministerul Educației, pe baza acreditării.

(3) Instituțiile de învățământ superior pot dobândi recunoașterea calității de IOSUD în urma procesului de evaluare externă a calității, în condițiile prevăzute în cadrul titlului IV privind asigurarea calității în învățământul superior.

(4) Un IOSUD poate încheia parteneriate pentru desfășurarea de programe de studii universitare de doctorat cu alte instituții de învățământ superior și/sau cu unități de cercetare-dezvoltare.

(5) Academia Română are calitatea de IOSUD și se supune prevederilor legale privind evaluarea periodică în vederea menținerii acreditării și pentru acreditarea de domenii de studii universitare de doctorat. Studenții-doctoranzi înmatriculați în cadrul Academiei Române au aceleași drepturi și obligații ca studenții-doctoranzi din instituțiile de învățământ superior.

(6) Programele de studii universitare de doctorat sunt de două tipuri:

a) doctorat științific, care are ca finalitate producerea de cunoaștere științifică originală, relevantă internațional, pe baza unor metode științifice, și poate fi organizat la forma de învățământ cu frecvență sau cu frecvență redusă. Doctoratul științific constituie bază pentru cariera profesională în învățământul superior și cercetare;

b) doctorat profesional, în toate domeniile, inclusiv în învățământul universitar dual, care are ca finalitate producerea de cunoaștere originală pe baza aplicării metodei științifice, a reflecției sistematice sau a cercetării aplicative asupra unor creații artistice, asupra unor performanțe sportive de înalt nivel național și internațional sau asupra unor teme de importanță practică și care constituie o bază pentru cariera profesională în învățământul superior și în cercetare, în domeniile vizate. Doctoratul profesional poate fi organizat la forma de învățământ cu frecvență sau cu frecvență redusă.

(7) Studiile universitare de doctorat dispun, în cadrul instituțional al IOSUD, de sisteme proprii și specifice de conducere și administrare a programelor de studii și cercetare, inclusiv la nivelul școlilor doctorale. La nivelul IOSUD funcționează CSUD. La nivelul fiecărei școli doctorale funcționează consiliul școlii doctorale. Aceste structuri funcționează conform prevederilor prezentei legi și ale Regulamentului-cadru privind studiile universitare de doctorat prevăzut la [alin. \(1\)](#).

Art. 62. - (1) Programul de studii universitare de doctorat se desfășoară sub coordonarea unui conducător de doctorat și cuprinde:

a) un program de pregătire bazat pe studii universitare avansate, în cadrul școlii doctorale;

b) un program individual de cercetare științifică sau de cercetare aplicativă, după caz, pentru domeniile în care se organizează doctorat profesional.

(2) În domeniile de studii reglementate la nivel european, durata studiilor universitare de doctorat respectă reglementările aplicabile acestora.

(3) Durata programului de studii universitare de doctorat este, de regulă, de 4 ani. În situații speciale, durata programului de studii universitare de doctorat poate fi prelungită cu 1-2 ani, cu aprobarea senatului universitar, la propunerea conducătorului de doctorat și în limita fondurilor disponibile, sau redusă cu un an, la solicitarea doctorandului, cu avizul conducătorului de doctorat și cu aprobarea senatului universitar.

(4) O școală doctorală poate recunoaște, conform regulamentului propriu privind studiile universitare de doctorat și în condițiile prezentei legi, parcurgerea unor stagii anterioare de doctorat și/sau a unor stagii de cercetare științifică, desfășurate în țară sau în străinătate, în instituții de învățământ superior sau în centre de cercetare recunoscute, precum și recunoașterea unor cursuri parcurse în cadrul programelor de studii universitare de masterat de cercetare.

(5) Studiile universitare de doctorat se pot întrerupe din motive temeinice, în condițiile stabilite prin regulamentul propriu privind studiile universitare de doctorat. Durata acestor studii se prelungește corespunzător cu perioadele cumulate ale întreruperilor aprobate.

(5¹) Prin excepție de la prevederile [alin. \(3\)](#), în cazul întreruperii programului de doctorat pentru concediu de creștere a copilului în vârstă de până la 2 ani, respectiv 3 ani, în cazul copilului cu handicap, precum și pentru concediu de acomodare, la cererea studentului-doctorand, în conformitate cu prevederile legale, durata programului de studii universitare de doctorat se prelungește cu perioada concediului.

(5²) Prevederile [alin. \(5¹\)](#) se aplică și în cazul concediilor succesive de creștere a copilului, respectiv de acomodare, fiecare perioadă de concediu determinând întreruperea corespunzătoare și prelungirea duratei studiilor universitare de doctorat.

(6) Modul de desfășurare a programului de studii universitare de doctorat, conform [alin. \(1\)](#), este stabilit de conducătorul de doctorat, cu consultarea studentului-doctorand, și avizat de consiliul școlii doctorale.

Art. 63. - (1) Studiile universitare de doctorat se organizează cu finanțare de la bugetul de stat, în regim cu taxă sau din alte surse legal constituite.

(2) Finanțarea studiilor de doctorat poate fi realizată și de persoane juridice de drept privat sau de institute de cercetare-dezvoltare, pe baza unui contract cu instituția de învățământ superior.

(3) Prin hotărâre a Guvernului inițiată de Ministerul Educației se alocă anual, pentru studiile universitare de doctorat, un număr de locuri egal cu numărul de granturi. În metodologia de calcul al finanțării instituțiilor de

învățământ superior se vor avea în vedere costurile, pe domenii și tipuri ale doctoratului, pentru programul de studii avansate și pentru programul de cercetare.

(4) Alocarea locurilor și a granturilor către IOSUD se aprobă prin ordin al ministrului educației.

(5) Granturile aferente studiilor universitare de doctorat includ cuantumul burselor individuale pentru doctoratul științific/profesional organizat la forma de învățământ cu frecvență și nu includ cuantumul burselor individuale pentru doctoratul științific/profesional organizat la forma de învățământ cu frecvență redusă. Bursele individuale acordate studenților-doctoranzi înmatriculați la programele de studii universitare de doctorat, organizate cu finanțare de la bugetul de stat la forma de învățământ cu frecvență, se acordă pe toată durata anului calendaristic.

Art. 64. - Doctoratul se poate desfășura în limba română, într-o limbă a minorităților naționale sau într-o limbă de circulație internațională, conform contractului de studii doctorale încheiat între IOSUD, conducătorul de doctorat și studentul-doctorand.

Art. 65. - **(1)** Studiile universitare de doctorat se pot organiza și în cotelă, caz în care studentul-doctorand își desfășoară activitatea sub îndrumarea concomitentă a unui conducător de doctorat din România și a unui conducător de doctorat dintr-o altă țară sau sub îndrumarea concomitentă a doi conducători de doctorat din instituții diferite din România, pe baza unui acord scris între instituțiile organizatoare implicate. Doctoratul în cotelă poate fi organizat și în cazul în care conducătorii de doctorat sunt din aceeași IOSUD.

(2) IOSUD poate angaja, pe bază de contract, specialiști din străinătate care dețin dreptul legal de a conduce doctorat.

B. Admiterea

Art. 66. - Au dreptul să participe la concursul de admitere la studii universitare de doctorat numai absolvenții cu diplomă de master sau echivalentă acesteia, iar numărul cumulativ de credite de studii transferabile dobândite, pentru ciclul de studii universitare de licență și de masterat, să fie de cel puțin 300.

C. Studentul-doctorand

Art. 67. - **(1)** Pe parcursul desfășurării studiilor universitare de doctorat, respectiv pe durata cuprinsă între înmatriculare și până la finalizarea programului de studii universitare de doctorat, persoana înscrisă în programul de studii are calitatea de student-doctorand. Studenții-doctoranzi pot fi încadrați de către instituția de învățământ superior ca asistenți de cercetare sau asistenți universitari, pe perioadă determinată.

(2) Pe toată durata activității, studentul-doctorand beneficiază de recunoașterea vechimii în muncă și specialitate, precum și de asistență medicală și stomatologică gratuită în condițiile prevăzute de Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și de contractul-cadru, fără plata contribuțiilor sociale obligatorii reglementate prin Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare.

(3) Studentul-doctorand poate desfășura activități didactice remunerate, în limita normei de asistent universitar, în conformitate cu legislația în vigoare.

Art. 68. - **(1)** Perioada desfășurării studiilor universitare de doctorat este asimilată, conform legislației domeniului pensiilor, pentru stabilirea stagiului de cotizare.

(2) După susținerea tezei de doctorat, IOSUD eliberează o adeverință care atestă perioada în care studentul-doctorand a urmat studiile universitare de doctorat.

D. Conducătorul de doctorat

Art. 69. - **(1)** Pot fi conducători de doctorat persoanele care au obținut dreptul de conducere de doctorat anterior datei intrării în vigoare a prezentei legi, precum și persoanele care obțin atestatul de abilitare și devin membre ale unei școlii doctorale din cadrul unei IOSUD, pe bază de contract individual de muncă.

(2) Se pot înscrie în vederea obținerii atestatului de abilitare numai persoanele care au diplomă de doctor și care îndeplinesc standardele minimale naționale elaborate de Comisia Națională de Atestare a Titlurilor,

Diplomelor și Certificatelor Universitare, denumită în continuare CNATDCU, aprobate prin ordin al ministrului educației.

(3) Persoanele interesate în dobândirea calității de conducător de doctorat se adresează unei instituții de învățământ superior acreditate, recunoscute ca IOSUD, cu o cerere în acest scop.

(4) Pentru realizarea etapelor prevăzute la [alin. \(5\)](#), CSUD din cadrul IOSUD numește o comisie de specialitate, denumită în continuare comisia de abilitare, formată din cel puțin 3 persoane, care au calitatea de conducător de doctorat, în țară sau în străinătate. Cel puțin două dintre persoane își desfășoară activitatea în alte IOSUD decât aceea organizatoare, respectiv aceea din care provine candidatul.

(5) Procesul de abilitare, la nivelul unei IOSUD, cuprinde următoarele etape:

a) redactarea unei teze de abilitare care prezintă, în mod documentat, realizările profesionale obținute ulterior obținerii diplomei de doctor, prin care probează originalitatea și relevanța contribuțiilor academice, științifice și profesionale;

b) constatarea de către comisia de abilitare a îndeplinirii de către candidat a standardelor stabilite de IOSUD, care nu pot fi sub nivelul standardelor minime naționale elaborate de CNATDCU. După constatare, comisia de abilitare stabilește data susținerii publice a tezei de abilitare;

c) susținerea publică a tezei de abilitare în fața unei comisii de abilitare care adoptă o rezoluție de admitere sau de respingere a tezei de abilitare;

d) rezoluția de admitere sau de respingere a tezei de abilitare pronunțată de comisia de abilitare, împreună cu dosarul depus de către candidat, se transmite de CSUD senatului universitar, în vederea validării;

e) în situația în care rezoluția comisiei de specialitate este de admitere a tezei de abilitare și aceasta este validată de către senatul universitar, instituția de învățământ superior transmite CNATDCU dosarul tezei de abilitare, în vederea verificării.

(6) Procesul de abilitare, la nivelul Ministerului Educației, cuprinde următoarele etape:

a) analizarea dosarului tezei de abilitare, pentru a verifica respectarea standardelor minime prevăzute la [alin. \(2\)](#) de către CNATDCU;

b) adoptarea avizului de către CNATDCU în vederea emiterii ordinului ministrului;

c) emiterea ordinului ministrului educației pentru acordarea atestatului de abilitare, pe baza avizului CNATDCU;

d) comunicarea către IOSUD implicată în procesul de abilitare a ordinului ministrului privind atestatul de abilitare.

(7) Verificarea dosarului prevăzut la [alin. \(5\) lit. b\)](#) presupune analiza procedurii administrative desfășurate la nivelul instituției de învățământ superior. Metodologia de obținere a atestatului de abilitare se aprobă prin ordin al ministrului educației.

(8) Specialiștii care au dobândit dreptul legal de a conduce doctorate în instituții de învățământ superior sau de cercetare-dezvoltare din străinătate pot obține atestatul de abilitare după cum urmează:

a) specialiștii care au calitatea de conducător de doctorat în unul dintre statele membre ale Uniunii Europene sau ale Spațiului Economic European ori în Confederația Elvețiană dobândesc automat calitatea de conducător de doctorat în România prin recunoașterea și emiterea atestatului de recunoaștere a abilitării de către instituțiile organizatoare de studii universitare de doctorat;

b) specialiștii care au calitatea de conducător de doctorat în una dintre instituțiile de învățământ superior din afara țărilor prevăzute la [lit. a\)](#), aflate printre cele mai prestigioase instituții de învățământ superior ale lumii, dobândesc automat calitatea de conducător de doctorat în România prin recunoașterea și emiterea atestatului de recunoaștere a abilitării de către instituțiile organizatoare de studii universitare de doctorat. Ministerul Educației stabilește o listă a instituțiilor de învățământ superior, din afara țărilor prevăzute la [lit. a\)](#), aflate printre cele mai prestigioase instituții de învățământ superior ale lumii, în baza unei metodologii aprobate prin ordin al ministrului educației, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I;

c) specialiștii care sunt conducători de doctorat în cadrul unor instituții din străinătate, altele decât cele prevăzute la lit. a) sau b), dobândesc calitatea de conducător de doctorat în România prin recunoașterea și emiterea atestatului de recunoaștere a abilitării de către instituțiile organizatoare de studii universitare de doctorat în baza unei convenții internaționale de recunoaștere reciprocă;

d) specialiștii care sunt conducători de doctorat în cadrul unor instituții din străinătate, altele decât cele prevăzute la lit. a)-c), dobândesc calitatea de conducător de doctorat în România conform prevederilor [alin. \(5\)](#) și [\(6\)](#).

(9) Un conducător de doctorat poate îndruma studenți-doctoranzi numai în domeniul pentru care a obținut acest drept.

(10) Prin excepție de la prevederile [alin. \(9\)](#), la înființare, un nou domeniu de studii universitare de doctorat poate funcționa cu conducători de doctorat din aceeași ramură de știință.

(11) Abilitarea se poate desfășura în limba română sau într-o limbă oficială a Uniunii Europene.

Art. 70. - (1) Un conducător de doctorat nu poate îndruma simultan studenți-doctoranzi decât într-o singură IOSUD, excepție făcând doctoratele conduse în cotutelă.

(2) Un conducător de doctorat poate îndruma simultan 8 studenți-doctoranzi. Prin excepție, pot fi îndrumați până la maximum 12 studenți-doctoranzi/conducător numai cu aprobarea senatului universitar, dar nu pentru mai mult de 20% din conducătorii de doctorat dintr-o școală doctorală.

(3) Pentru activitatea pe care o desfășoară în această calitate, conducătorii de doctorat sunt remunerați în conformitate cu legislația în vigoare.

E. Teza de doctorat

Art. 71. - (1) Teza de doctorat se elaborează conform cerințelor stabilite de IOSUD prin Regulamentul propriu privind studiile universitare de doctorat și în concordanță cu reglementările prevăzute în Regulamentul-cadru privind studiile universitare de doctorat.

(2) Comisia de susținere publică a tezei de doctorat, denumită în continuare comisie de doctorat, este propusă de conducătorul de doctorat și aprobată de conducerea IOSUD. Comisia de doctorat este alcătuită din minimum 5 membri: președintele, ca reprezentant al IOSUD, conducătorul de doctorat și cel puțin 3 referenți din țară sau din străinătate, specialiști în domeniul în care a fost elaborată teza de doctorat și din care cel puțin 2 își desfășoară activitatea în afara IOSUD respective. Membrii comisiei de doctorat au diplomă de doctor și au cel puțin funcția didactică de conferențiar universitar sau de cercetător științific gradul II ori au calitatea de conducător de doctorat, în țară sau în străinătate.

(3) IOSUD are obligația ca înaintea susținerii publice a tezei de doctorat să verifice teza de doctorat prin intermediul unui program informatic de depistare a similitudinilor, în conformitate cu Regulamentul-cadru privind studiile universitare de doctorat. Verificarea se realizează pe baza standardelor cuprinse în Ghidul național privind redactarea tezelor de doctorat, elaborat de către CNATDCU. Rezultatele analizei vor fi puse la dispoziția studentului-doctorand și comisiei de doctorat.

(4) Teza de doctorat se susține în ședință publică în fața comisiei de doctorat, după evaluarea de către toți referenții și depunerea referatelor acestora cu cel puțin 15 zile înainte de susținerea tezei. Susținerea tezei de doctorat poate avea loc în prezența a cel puțin 4 dintre membrii comisiei de doctorat, cu participarea fizică obligatorie a președintelui comisiei și a conducătorului de doctorat, ceilalți membri ai comisiei putând participa și în sistem sincron online. Susținerea publică include obligatoriu o sesiune de întrebări din partea membrilor comisiei de doctorat și a publicului.

(5) Pe baza susținerii publice a tezei de doctorat, a rapoartelor referenților, a declarației privind originalitatea lucrării și a analizei privind gradul de similitudine, comisia de doctorat evaluează și deliberază asupra acordării diplomei de doctor, cu respectarea standardelor minimale elaborate de CNATDCU pentru acordarea diplomei de doctor.

(6) Dacă studentul-doctorand a îndeplinit toate cerințele prevăzute în programul de cercetare științifică, precum și standardele minimale aferente domeniului, comisia de doctorat propune acordarea diplomei de doctor, propunere care se înaintează împreună cu dosarul de doctorat, în maximum 30 de zile calendaristice, către CNATDCU.

(7) În termen de 90 de zile calendaristice de la primirea dosarului de doctorat, CNATDCU emite un aviz conform, cu privire la respectarea procedurii administrative desfășurate la nivelul IOSUD și respectarea criteriilor minimale pentru acordarea diplomei de doctor. Procedura administrativă include ca pas distinct verificarea declarației privind originalitatea lucrării și a analizei privind gradul de similitudine.

(8) În termen de 30 de zile calendaristice de la primirea avizului conform, instituția de învățământ superior emite decizia de acordare a diplomei de doctor, semnată de rector, întocmește și eliberează diploma de doctor.

(9) În cazul în care CNATDCU invalidează argumentat procesul de validare a tezei de doctorat, IOSUD primește din partea CNATDCU o motivare scrisă de invalidare, iar dosarul poate fi retransmis CNATDCU pentru reevaluare după remedierea motivelor care au stat la baza invalidării, potrivit procedurii prevăzute la [alin. \(7\)](#).

(10) În cazul neîndeplinirii standardelor minimale necesare acordării diplomei de doctor, comisia de doctorat va preciza elementele care urmează să fie refăcute sau completate în teza de doctorat și va solicita o nouă susținere publică a tezei. A doua susținere publică a tezei are loc în fața aceleiași comisii de doctorat ca în cazul primei susțineri. În cazul în care nici la a doua susținere publică nu sunt îndeplinite standardele minimale, diploma de doctor nu va fi acordată, iar studentul-doctorand va fi exmatriculat.

(11) În cazul în care CNATDCU decide că procedura administrativă desfășurată la nivelul IOSUD nu a respectat prevederile Regulamentului-cadru privind studiile universitare de doctorat, dosarul de doctorat va fi transmis înapoi către IOSUD pentru a fi reanalizat și completat. Acesta poate fi retransmis CNATDCU pentru o nouă analiză, conform prevederilor [alin. \(7\)](#).

(12) Numele și prenumele titularului tezei de doctorat, numele și prenumele conducătorului de doctorat, respectiv numele și prenumele membrilor comisiei de doctorat sunt date publice. Teza de doctorat este un document public. Aceasta se redactează și în format digital. În domeniul artelor, teza de doctorat poate fi însoțită de înregistrarea pe suport digital a creației artistice originale. Teza de doctorat și anexele sale vor fi disponibile pentru consultare 90 de zile calendaristice, înainte de susținerea publică, pe platforma națională gestionată de UEFISCDI, în conformitate cu prevederile legale în vigoare în domeniul drepturilor de autor. După emiterea diplomei de doctor, teza de doctorat, în format tipărit, se arhivează la biblioteca instituției de învățământ superior, cu termen permanent.

(13) În perioada în care teza de doctorat se află în transparență, înaintea susținerii publice, orice persoană fizică sau juridică poate formula observații cu privire la existența unor abateri de la standardele de etică și deontologie profesională, inclusiv din perspectiva existenței plagiatului. Observațiile pot fi depuse online sau la registratura instituției de învățământ superior unde are loc susținerea. Observațiile se consemnează într-un raport care va fi transmis IOSUD pentru analiză și decizie în vederea validării susținerii publice a tezei de doctorat și face parte din dosarul de doctorat.

(14) Dacă studentul-doctorand nu optează pentru publicarea distinctă a tezei sau a unor capitole din aceasta, forma digitală a tezei rămâne publică și va putea fi accesată liber pe platforma națională gestionată de UEFISCDI, inclusiv după emiterea deciziei de acordare a diplomei de doctor. Tezei i se va atribui o licență de protecție a dreptului de autor.

(15) Dacă studentul-doctorand optează pentru publicarea distinctă a tezei de doctorat sau a unor capitole din aceasta, el primește un termen de grație de maximum 24 de luni pentru realizarea acestei publicări, timp în care teza de doctorat, în format digital, devine inaccesibilă publicului. După expirarea termenului de grație, în cazul în care în platforma gestionată de UEFISCDI nu a fost încărcată nicio notificare cu privire la publicarea distinctă a tezei, documentul în format digital devine automat liber accesibil, cu atribuirea unei licențe de

protecție a dreptului de autor.

(16) După publicarea tezei sau a unor capitole din aceasta, autorul are obligația de a notifica IOSUD asupra acestui fapt și de a transmite indicația bibliografică și un link către publicație, care vor fi făcute apoi publice pe platforma națională gestionată de UEFISCDI.

(17) După decizia de acordare a diplomei de doctor, în termen de maximum 180 de zile, IOSUD are obligația transmiterii către Biblioteca Națională a României a unui exemplar tipărit al tezei de doctorat și al anexelor acesteia, conform Legii nr. 111/1995 privind Depozitul legal de documente, republicată, exemplar destinat Fondului intangibil, precum și a unui exemplar digital al acestora, pe suport electronic, destinat consultării la cerere, la sediul Bibliotecii Naționale a României, de către orice persoană interesată, în condițiile respectării reglementărilor legale în vigoare.

(18) IOSUD are obligația de a elabora și adopta regulamente privind standardele de calitate care trebuie respectate în elaborarea tezei de doctorat.

(19) Nerespectarea regulilor de deontologie profesională sau pentru existența plagiatului poate atrage răspunderea publică a IOSUD.

CAPITOLUL VI

Organizarea învățământului postuniversitar

SECȚIUNEA 1

Programele de studii postuniversitare și programele de studii postdoctorale

Art. 72. - (1) Instituțiile de învățământ superior organizează programe de studii postuniversitare, în condițiile legii. Pentru desfășurarea respectivelor programe se aprobă, de către senatul universitar, un regulament propriu, în conformitate cu legislația în vigoare.

(2) Un program de studii postuniversitare funcționează legal dacă este acreditat. Acreditarea se realizează în condițiile titlului IV privind asigurarea calității în învățământul superior.

(3) Un program de studii postuniversitare cuprinde totalitatea activităților de proiectare, organizare, predare și îndrumare, precum și realizarea efectivă a învățării, aplicarea practică, cercetarea și evaluarea, care împreună conduc la obținerea unor certificate sau altor acte de studii recunoscute de Ministerul Educației.

(4) Programele de studii postuniversitare sunt:

- a) programe de studii postdoctorale;
- b) programe de studii postuniversitare de formare profesională a adulților;
- c) programe de studii postuniversitare de rezidențiat.

(5) Programele de studii postuniversitare prevăzute la [alin. \(4\)](#) se înregistrează în RNC.

(6) Formele în care se pot organiza programele de studii postuniversitare sunt cele prevăzute la art. 32 [alin. \(1\)](#).

(7) Volumul de muncă specific, pentru realizarea activităților descrise în curriculumul unui program de studii postuniversitare, se măsoară în concordanță cu Sistemul European al Creditelor Transferabile (ECTS) și se exprimă în credite de studii transferabile.

Art. 73. - (1) Programele de studii postdoctorale de cercetare avansată au următoarele caracteristici:

a) sunt programe destinate persoanelor care au obținut o diplomă de doctor în științe cu cel mult 5 ani înainte de admiterea în programul postdoctoral sau care au participat și au obținut certificatul de excelență la competițiile "Marie Skłodowska Curie" organizate de Comisia Europeană, indiferent de momentul la care au dobândit titlul de doctor;

b) asigură cadrul instituțional pentru dezvoltarea cercetărilor după finalizarea studiilor universitare de doctorat;

c) au o durată de minimum un an;

d) se pot organiza cu finanțare publică sau privată.

(2) Programele de studii postdoctorale se desfășoară în cadrul unei școli doctorale, pe baza planului de cercetare propus de cercetătorul postdoctoral și aprobat de consiliul școlii doctorale.

(3) Programele postdoctorale pot fi organizate și în cadrul unităților de cercetare-dezvoltare.

(4) Admiterea la programe de studii postdoctorale se face pe baza metodologiei elaborate de instituția gazdă, în conformitate cu legislația în vigoare.

(5) La finalizarea programului postdoctoral, IOSUD sau instituția gazdă acordă un atestat de studii postdoctorale.

SECȚIUNEA a 2-a

Programele postuniversitare de formare profesională a adulților

Art. 74. - (1) Instituțiile de învățământ superior pot organiza programe de studii postuniversitare de formare profesională a adulților, în urma evaluării externe a calității educației, realizată în condițiile titlului IV privind asigurarea calității în învățământul superior. Aceste programe de studii se desfășoară în baza unui regulament propriu ce include proceduri cu privire la asigurarea internă a calității, aprobat de senatul universitar, în condițiile legii.

(2) Prin programele de studii postuniversitare de formare profesională a adulților se pot asigura formarea și dezvoltarea profesională continuă, conversia și reconversia profesională sau dezvoltarea personală.

(3) Metodologia-cadru de organizare și desfășurare a programelor de studii postuniversitare de formare profesională a adulților, precum și tipurile acestora se aprobă prin ordin al ministrului educației, la propunerea ANC și ARACIS.

(4) Programele de studii postuniversitare de formare profesională a adulților se pot organiza în regim cu taxă sau cu finanțare din alte surse.

(5) Au dreptul să participe la studii postuniversitare de formare profesională a adulților absolvenții care au cel puțin studii universitare cu diplomă de licență sau echivalentă.

(6) La finalizarea programelor de studii postuniversitare de formare profesională a adulților, instituțiile de învățământ superior eliberează certificate de calificare, respectiv certificate de competențe profesionale sau de calificare parțială prin microcertificare, prevăzute la art. 196 **alin. (4)**.

CAPITOLUL VII

Învățământul superior medical

SECȚIUNEA 1

Organizarea și funcționarea învățământului superior medical. Învățământul superior din domeniile sănătate și medicină veterinară

Art. 75. - (1) Învățământul superior din domeniile sănătate și medicină veterinară se desfășoară conform reglementărilor generale și sectoriale din Uniunea Europeană, respectiv:

a) 6 ani de studii, pentru minimum 5.500 de ore de activitate teoretică și practică medicală pentru domeniul medicină, la programele de studii Medicină, Medicină Dentară și Medicină Veterinară; 5 ani pentru programul de studii Farmacie; 4 ani pentru minimum 4.600 de ore de pregătire pentru programele de studii Asistență Medicală Generală și Moașe și de 3 ani pentru alte programe de studii de licență din domeniul sănătate;

b) fiecare an universitar are câte 60 de credite de studii transferabile ECTS/SECT, fiind totalizate 180 de credite

de studii transferabile pentru programele cu o durată a studiilor de licență de 3 ani, 240 de credite de studii transferabile pentru programele cu o durată a studiilor de licență de 4 ani, 300 de credite de studii transferabile pentru programul Farmacie cu o durată a studiilor de licență de 5 ani și 360 de credite de studii transferabile pentru programele Medicină, Medicină Dentară și Medicină Veterinară cu o durată a studiilor de licență de 6 ani;

c) studiile universitare de master au între 60 și 120 de credite de studii transferabile ECTS/SECT;

d) studiile universitare de doctorat au o durată de 4 ani și 240 credite de studii transferabile ECTS/SECT, dintre care un an de pregătire doctorală avansată totalizând 60 de credite de studii transferabile ECTS/SECT. Studiile universitare de doctorat se pot organiza numai în cadrul IOSUD acreditate, inclusiv în IOSUD realizate prin consorții universitare, formate din instituții de învățământ superior și spitale, clinici sau institute de cercetare din țară sau din străinătate.

(2) Instituțiile de învățământ superior din domeniile sănătate și medicină veterinară acreditate, pe baza criteriilor de calitate, pot organiza, pe lângă formele de învățământ prevăzute la alin. (1), și programe postdoctorale și de formare profesională: de rezidențiat, de certificare a titlului de medic/medic stomatolog/farmacit specialist/primar și de perfecționare, de specializare, precum și de studii complementare în vederea obținerii de atestate.

(3) Durata doctoratului pentru absolvenții învățământului superior medical uman, medical veterinar și farmaceutic este de 4 ani.

(4) Instituțiile de învățământ superior cu programe de studii din domeniile sănătate și medicină veterinară și instituțiile sanitare publice pot utiliza veniturile proprii pentru asigurarea unor condiții optime de activitate privind infrastructura, echipamentele medicale și accesul la informație medicală.

(5) La selecția și promovarea personalului didactic universitar din instituțiile de învățământ superior cu programe de studii din domeniul sănătate, la disciplinele clinice, se iau în considerare criteriile privind experiența profesională medicală dovedită.

(6) Posturile didactice din învățământul superior din domeniul sănătate, la disciplinele care au corespondență cu specialitățile medicale din rețeaua Ministerului Sănătății, sunt posturi didactice clinice și la ele pot accede doar persoane care au obținut, prin concurs, în funcție de gradul universitar, titlurile de medic și/sau medic dentist/medic stomatolog rezident sau medic și/sau medic dentist/medic stomatolog specialist sau farmacist rezident și/sau farmacist specialist în specialitatea postului. Pentru ocuparea acestora, comisiile de specialitate ale CNTADCU propun standarde minime naționale necesare și obligatorii specifice, care iau în considerare experiența profesională medicală prevăzută la [alin. \(5\)](#).

(7) Învățământul superior și postuniversitar din domeniul sănătate se desfășoară în unități sanitare publice și private, precum spitale, unități medicale ambulatorii, inclusiv stomatologice, și cabinete de specialitate, inclusiv stomatologice, în institute, în centre de diagnostic și tratament, în secții cu paturi, în laboratoare, inclusiv de tehnică dentară, în farmacii și în cabinete, inclusiv stomatologice. Conform legislației speciale din domeniul educației și sănătății se pot constitui spitale clinice publice cu secții/compartimente clinice, inclusiv compartimente clinice stomatologice și laboratoare de tehnică dentară, spitale universitare, institute, spitale private cu secții/compartimente clinice, inclusiv compartimente clinice stomatologice, laboratoare de tehnică dentară și farmacii universitare în care sunt organizate activități de învățământ și cercetare ale departamentelor universitare.

(8) Rezidențiatul reprezintă forma specifică de învățământ postuniversitar pentru absolvenții licențiați ai programelor de studii de medicină, medicină dentară/stomatologie și farmacie care asigură pregătirea necesară obținerii uneia dintre specialitățile medicale, medico-dentare și farmaceutice pentru rețeaua de asistență medicală. Pregătirea în rezidențiat se organizează și se evaluează, în condițiile legii, de Ministerul Educației și de Ministerul Sănătății, prin intermediul instituțiilor de învățământ superior de medicină și farmacie acreditate și

al instituțiilor de învățământ superior care au în structură facultăți de medicină, medicină dentară și farmacie și care au programe de studii de medicină, medicină dentară și farmacie acreditate. Organizarea și finanțarea rezidențiatului se reglementează prin acte normative specifice, după consultarea instituțiilor de învățământ superior acreditate și cu facultățile care au programe de studii de medicină, medicină dentară și farmacie acreditate.

(9) Admiterea la rezidențiat a cadrelor didactice din învățământul superior din domeniul sănătate se face în aceleași condiții ca pentru orice absolvent al învățământului superior din domeniul sănătate.

(10) Medicii rezidenți și medicii stomatologi rezidenți care ocupă prin concurs posturi didactice de asistent universitar în instituții de învățământ superior din domeniul sănătate continuă formarea în rezidențiat și sunt retribuiți pentru ambele activități.

(11) În cadrul instituțiilor de învățământ superior de medicină și farmacie acreditate care organizează programe de pregătire în rezidențiat se constituie o structură, la nivel de direcție, de pregătire în rezidențiat care organizează activitatea de avizare a unităților de pregătire și asigură coordonarea pregătirii de rezidențiat, condusă de un prorector.

(12) În cadrul instituțiilor de învățământ superior care au în structură facultăți de medicină, medicină dentară/stomatologie și farmacie și care au programe de studii de medicină, medicină dentară și farmacie acreditate se organizează un departament de pregătire în rezidențiat care este subordonat conducerii facultății.

SECȚIUNEA a 2-a

Reglementarea altor aspecte specifice

Art. 76. - (1) În învățământul superior medical candidații la concursul pentru ocuparea postului de șef de lucrări trebuie să aibă și titlul de medic specialist/medic stomatolog specialist, iar candidații la concursul pentru ocuparea posturilor de conferențiar universitar și de profesor universitar trebuie să aibă și titlul de medic primar/medic stomatolog primar în specialitatea pentru care candidează. Fac excepție posturile de la disciplinele care nu au corespondent în rețeaua Ministerului Sănătății și cele de la disciplinele preclinice.

(2) Personalul didactic medico-farmaceutic, inclusiv medici stomatologi din instituții de învățământ superior de medicină și farmacie acreditate și din instituțiile de învățământ superior care au în structură facultăți în care funcționează programe de studii acreditate în domeniul de licență sănătate, beneficiază de integrare clinică în unitățile și instituțiile din subordinea, coordonarea sau aflate sub autoritatea Ministerului Sănătății, în unitățile medicale din subordinea ministerelor și instituțiilor cu rețea sanitară proprie, în unitățile și instituțiile medicale din subordinea autorităților administrației publice locale și în unitățile sanitare aparținând instituțiilor de învățământ superior de medicină și farmacie acreditate, precum și în spitale și cabinete private. De același drept beneficiază medicii, medicii stomatologi și farmaciștii specialiști/primari care au calitatea de asistenți universitari pe perioadă determinată, pentru perioada cât au această calitate.

(3) Reglementarea altor aspecte specifice desfășurării activităților din acest domeniu se realizează prin hotărâre a Guvernului, ordin al ministrului educației și, după caz, prin ordin comun al ministrului sănătății și al președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor.

(4) Prin derogare de la prevederile [art. 35](#) din Legea nr. 53/2003 - [Codul muncii](#), republicată, cu modificările și completările ulterioare, personalul didactic medico-farmaceutic din instituțiile de învățământ superior de medicină și farmacie acreditate și din instituțiile de învățământ superior care au în structură facultăți de medicină, medicină dentară și farmacie acreditate, desfășoară activitatea didactică în unități sanitare cu suprapunerea programului de muncă.

Art. 77. - Funcția de șef de secție, șef de laborator și șef de serviciu medical, așa cum este prevăzută de [Legea nr. 95/2006](#), republicată, cu modificările și completările ulterioare, este compatibilă cu funcția de cadru

didactic universitar și cu funcțiile de conducere în domeniul didactic, așa cum sunt prevăzute la art. 131 [alin. \(2\)](#).

Art. 78. - Formarea profesională inițială a ofițerilor medici/medici stomatologi/farmacisti din Ministerul Apărării Naționale, Ministerul Afacerilor Interne și a altor beneficiari externi se realizează în colaborare cu instituțiile de învățământ superior acreditate, din rețeaua de învățământ de stat, cu programe de studii în domeniul sănătate, care asigură pregătirea practică și teoretică în baza unui contract de parteneriat conform reglementărilor în vigoare la nivel național și celor specifice Ministerului Apărării Naționale.

Art. 79. - Persoanele admise la instituțiile de învățământ superior acreditate, din rețeaua de învățământ de stat, cu programe de studii în domeniul sănătate, cu care Ministerul Apărării Naționale are încheiate contracte de parteneriat, sunt înscrise în RMUR și sunt luate în evidență și la Institutul Medico-Militar din Ministerul Apărării Naționale, în vederea pregătirii medico-militare și acordării drepturilor aferente statutului de student.

SECȚIUNEA a 3-a

Școala din spital

Art. 80. - Instituțiile de învățământ superior de medicină și farmacie acreditate și instituțiile de învățământ superior care au în structură facultăți de medicină pot înființa, conform Legii [nr. 95/2006](#), republicată, cu modificările și completările ulterioare, la propunerea senatului universitar, unități de învățământ preuniversitar în vederea organizării școlarizării elevilor spitalizați aflați la tratament, în monitorizare sau la recuperare medicală, denumite în continuare "Școala din spital", în conformitate cu prevederile legii învățământului preuniversitar.

CAPITOLUL VIII

Învățământul superior militar și învățământul superior de informații, de ordine publică și de securitate națională

SECȚIUNEA 1

Organizare și funcționare

Art. 81. - **(1)** Învățământul superior militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională este învățământ de stat, parte integrantă a sistemului național de învățământ, și cuprinde: învățământ universitar pentru formarea ofițerilor, ofițerilor de poliție și a altor specialiști, precum și învățământ postuniversitar.

(2) Instituțiile de învățământ superior militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională din cadrul sistemului național de învățământ, precum și programele de studii desfășurate în cadrul acestora se supun reglementărilor referitoare la asigurarea calității, inclusiv celor legate de autorizare și acreditare, în aceleași condiții cu instituțiile de învățământ superior civil.

(3) Structura organizatorică, oferta de școlarizare care conține domeniile, programele de studii, cifrele anuale de școlarizare și criteriile de selecție a candidaților pentru învățământul superior militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională se stabilesc, după caz, de Ministerul Apărării Naționale, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Justiției, Serviciul Român de Informații și alte instituții cu atribuții în domeniile apărării, informațiilor, ordinii publice și securității naționale, potrivit specificului fiecărei arme, fiecărui serviciu, fiecărei specializări, fiecărui nivel și formă de organizare a învățământului, în condițiile legii.

(4) Formele de organizare a învățământului, admiterea la studii, derularea programelor de studii, finalizarea studiilor, autorizarea și acreditarea instituțiilor de învățământ în învățământul superior militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională se supun procedurilor și condițiilor aplicabile instituțiilor de învățământ superior civil.

(5) Pentru învățământul superior militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională, după caz, Ministerul Apărării Naționale, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Justiției, Serviciul Român de Informații și alte instituții cu atribuții în domeniile apărării, al informațiilor, al ordinii publice și securității naționale pot emite ordine, regulamente și instrucțiuni proprii, în condițiile legii.

(6) Ofițerii în activitate, în rezervă sau în retragere, posesori ai diplomei de absolvire a școlii militare de ofițeri cu durată de 3 sau 4 ani, pot să își completeze studiile în învățământul superior, pentru obținerea diplomei de licență în profiluri și specializări similare sau apropiate armeei/specialității militare.

(7) Diplomele de licență, de masterat, de doctorat eliberate de instituțiile de învățământ superior militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională, precum și titlurile științifice obținute dau dreptul deținătorilor legali, după trecerea în rezervă, în condițiile legii, să ocupe funcții echivalente cu cele ale absolvenților instituțiilor civile de învățământ, cu profil apropiat și de același nivel.

(8) Planurile de învățământ pentru învățământul superior militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională se elaborează de instituțiile de învățământ superior militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională și se avizează, după caz, de Ministerul Apărării Naționale, Ministerul Afacerilor Interne, Serviciul Român de Informații sau de alte instituții cu atribuții în domeniul apărării, informațiilor, ordinii publice și securității naționale, în conformitate cu prevederile titlului IV - Asigurarea calității în învățământul superior și cu reglementările proprii.

Art. 82. - (1) Prin excepție de la prevederile art. 81 **alin. (4)**, admiterea absolvenților cu diplomă de bacalaureat ai învățământului liceal militar la programele de studii universitare de licență din instituțiile de învățământ superior militar din Ministerul Apărării Naționale se realizează prin repartiție, pe baza mediei de repartiție și a opțiunilor exprimate de candidați, în limita locurilor rezervate acestora prin planul de școlarizare.

(2) Procedura de repartiție și calculul mediei de repartiție se stabilesc prin metodologie adoptată prin ordin al ministrului apărării naționale.

(3) Prevederile **alin. (1)** nu se aplică pentru învățământul superior medico-militar.

SECȚIUNEA a 2-a

Managementul și finanțarea instituțiilor de învățământ superior militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională

Art. 83. - (1) Managementul instituțiilor de învățământ superior militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională se realizează în aceleași condiții ca în instituțiile civile de învățământ superior. Finanțarea instituțiilor din învățământul superior militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională se face în condițiile legii.

(2) Structurile și funcțiile de conducere, cu excepția funcției de rector, din instituțiile de învățământ militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională sunt aceleași ca și cele din instituțiile civile de învățământ superior și se ocupă în aceleași condiții ca și acestea, precum și cu respectarea procedurilor din actele normative specifice în domeniu.

(3) În vederea asigurării calității educației și a optimizării gestionării resurselor, instituțiile de învățământ superior militar de informații, de ordine publică și de securitate națională pot decide înființarea de consorții care să asigure, în principal:

a) mobilitatea personalului între instituțiile de învățământ superior membre ale consorțiului;

b) utilizarea în comun a resurselor instituțiilor de învățământ superior membre ale consorțiului;

c) organizarea de programe de studii comune pe cicluri de studii, licență, masterat, doctorat, conform misiunilor atribuite de către ministerele de resort.

(4) Regulamentul de organizare și funcționare a consorțiului se aprobă de senatele universitare și au avizul

ministerelor de resort, precum și al Ministerului Educației.

(5) Conducerea instituțiilor de învățământ superior militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională se realizează de către comandant, care are și calitatea de rector. Funcția de comandant (rector) se ocupă prin concurs, în conformitate cu reglementările Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Afacerilor Interne, Serviciului Român de Informații și ale altor instituții cu atribuții în domeniul apărării, al ordinii publice și al siguranței naționale. Confirmarea în funcția de rector se realizează prin ordin al ministrului educației, pe baza rezultatului concursului transmis Ministerului Educației de instituția organizatoare.

(6) În învățământul superior militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională se înființează corpul instructorilor militari, de informații, de ordine publică și de securitate națională, prin ordine și instrucțiuni ale Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Afacerilor Interne, Ministerului Justiției, Serviciului Român de Informații și ale altor instituții cu atribuții în domeniul apărării, al ordinii publice și al siguranței naționale.

(7) În instituțiile de învățământ superior militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională își desfășoară activitatea personalul didactic prevăzut de prezenta lege, precum și instructori militari, instructori de informații și instructori de ordine publică, asimilați personalului didactic.

(8) Personalul didactic și didactic asimilat din instituțiile de învățământ superior militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională are drepturile și îndatoririle care decurg din prezenta lege și din calitatea de cadru militar în activitate/funcționar public cu statut special - polițist/polițist de penitenciare.

(9) Categoriile de instructori militari, instructori de informații și instructori de ordine publică sunt:

a) pentru Ministerul Apărării Naționale și Serviciul Român de Informații:

(i) instructor;

(ii) instructor principal;

(iii) instructor superior;

(iv) instructor avansat;

b) pentru Ministerul Afacerilor Interne:

(i) instructor de poliție/instructor militar;

(ii) instructor de poliție principal/instructor militar principal;

(iii) instructor de poliție specialist/instructor militar specialist.

SECȚIUNEA a 3-a

Resurse umane în instituțiile de învățământ superior militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională

Art. 84. - (1) Funcțiile didactice și de cercetare din învățământul superior militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională se ocupă și se eliberează în aceleași condiții ca și cele din instituțiile civile de învățământ superior.

(2) Cadrele didactice și de cercetare din învățământul superior militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională se supun prevederilor statutului categoriei de personal din care fac parte, precum și prevederilor legale aplicabile cadrelor didactice și de cercetare din instituțiile civile de învățământ superior.

(3) Instituțiilor de învățământ superior militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională li se aplică principiul autonomiei universitare.

(4) Cadrele didactice titulare din sistemul de apărare, ordine publică și securitate națională, pensionate pentru limită de vârstă și vechime integrală ca militari/polițiști, pot să își continue activitatea didactică, în cadrul aceleiași instituții de învățământ superior, în condițiile legii. În termen de 30 de zile calendaristice anterior împlinirii condițiilor de pensionare, personalul didactic militar și personalul didactic titular poate opta pentru continuarea activității didactice până la împlinirea vârstei legale de pensionare în învățământul de stat, conform

art. 219.

Art. 85. - Viața universitară din instituțiile de învățământ superior militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională se desfășoară în conformitate cu reglementările legale pentru instituțiile civile de învățământ superior, precum și cu regulamentele militare de ordine interioară.

CAPITOLUL IX

Învățământul superior artistic și sportiv

Art. 86. - (1) În învățământul superior artistic și sportiv, procesul educațional se desfășoară prin activități didactice și prin activități practice de creație și performanță.

(2) Instituțiile de învățământ superior artistic și sportiv, autorizate provizoriu sau acreditate, conform legii, pot organiza studii universitare de scurtă durată, studii universitare de licență, studii universitare de masterat și studii universitare de doctorat, precum și programe de formare profesională a adulților.

(3) În învățământul superior artistic și sportiv, structura anului universitar poate fi adaptată în funcție de programul activităților practice specifice.

(4) În învățământul superior artistic și sportiv, practica studenților se desfășoară în instituții de învățământ superior, în centre de proiectare, ateliere artistice, spații destinate activității sportive de performanță, săli de spectacole, de concerte și de cinema, studiouri de radio, de televiziune, cinematografice și de înregistrări, ateliere de fotografie, studiouri muzicale, unități de producție teatrale și cinematografice, instituții mass-media, precum și în instituții cu profil artistic sau sportiv, pe bază de parteneriat instituțional.

Art. 87. - În învățământul superior artistic și sportiv, doctoratul științific sau profesional este o condiție pentru cariera didactică.

Art. 88. - Creația artistică, proiectarea și performanța sportivă în scopul cercetării se desfășoară individual sau colectiv, în instituții de învățământ superior, centre de proiectare, laboratoare și ateliere artistice, spații destinate activității sportive de performanță, săli de spectacole, de concerte și de cinema, studiouri de radio, televiziune, cinematografie și de înregistrări, ateliere de fotografie, studiouri muzicale, unități de producție teatrală și cinematografică, instituții mass-media.

Art. 89. - În învățământul superior artistic și sportiv, alocarea fondurilor se face inclusiv în baza criteriilor specifice creației artistice și performanței sportive.

CAPITOLUL X

Învățământul superior dual

Art. 90. - (1) Învățământul superior dual este forma de învățământ în care responsabilitățile cu privire la desfășurarea activităților de învățare, predare, aplicative, de cercetare și evaluare sunt partajate între instituția de învățământ superior acreditată și operatorii economici.

(2) Instituția de învățământ superior organizează și desfășoară activități de învățare, predare și evaluare, iar operatorii economici organizează activități de învățare prin muncă și participă la evaluare. Activitățile aplicative și de cercetare se pot desfășura atât la instituția de învățământ superior, cât și la operatorii economici.

(3) Instituția de învățământ superior încheie cu operatorii economici contractul de parteneriat, prin care sunt stabilite condițiile de colaborare, drepturile și obligațiile părților, precum și costurile asumate de parteneri.

(4) La organizarea formei de învățământ superior dual pot contribui inclusiv financiar și autorități ale administrației publice locale, structuri asociative interesate, respectiv camere de comerț, asociații patronale de ramură, precum și alți parteneri relevanți la nivel național sau internațional.

(5) Studentul/studentul-doctorand încheie cu instituția de învățământ superior și operatorul economic un

contract individual de studii și pregătire practică, prin care se stabilesc drepturile și obligațiile părților.

(6) Instituțiile de învățământ superior pot participa la constituirea de consorții de învățământ dual în conformitate cu prevederile legii învățământului preuniversitar.

Art. 91. - Curriculumul pentru învățământul superior dual conține activități de învățare, de predare și de învățare prin muncă, precum și de evaluare. Volumul de muncă specific activităților de învățare, de predare, respectiv de învățare prin muncă, este partajat în mod egal. Volumul de muncă este estimat în concordanță cu ECTS/SECT, exprimându-se în termenii creditelor de studii.

Art. 92. - **(1)** Pentru derularea activităților învățământului superior dual, în cazul instituțiilor de învățământ superior de stat, finanțarea se realizează conform unei metodologii aprobate prin ordin al ministrului educației.

(2) Operatorii economici și/sau autoritățile locale pot acorda burse cel puțin la nivelul celor acordate din fonduri publice pentru învățământul universitar, precum și din alte fonduri, pentru învățarea în condiții de calitate.

Art. 93. - Învățământul superior dual se organizează pentru ciclul scurt, ciclul I, ciclul II și ciclul III, prin doctorat profesional conform unei metodologii aprobate prin ordin al ministrului educației.

Art. 94. - Prevederile din prezenta lege referitoare la organizarea, asigurarea calității, admiterea, evaluarea pe parcurs, finalizarea, întocmirea și eliberarea actelor de studii se aplică în mod similar și pentru învățământul superior dual.

Art. 95. - **(1)** Pe toată durata activității de învățare prin muncă, studentul înmatriculat în forma de învățământ superior dual beneficiază de recunoașterea vechimii în muncă și specialitate, fără plata contribuțiilor sociale obligatorii reglementate prin Legea nr. 227/2015, cu modificările și completările ulterioare.

(2) După absolvirea studiilor, instituția de învățământ superior eliberează o adeverință care atestă perioada în care studentul a desfășurat activități de învățare prin muncă.

Art. 96. - **(1)** Operatorii economici care încheie contract de parteneriat cu instituțiile de învățământ superior pentru organizarea și desfășurarea formei de învățământ superior dual beneficiază de facilități la plata impozitelor, taxelor și contribuțiilor datorate bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat, bugetelor fondurilor speciale sau bugetelor locale, potrivit prevederilor legale, după cum urmează:

a) valoarea cumulată a burselor plătite de operatorii economici studenților înmatriculați la forma de învățământ superior dual se deduce din impozitul pe profit/pe venit, după caz, al acestora;

b) valoarea cumulată a investițiilor dedicate activităților de învățare prin muncă se deduce din impozitul pe profit/pe venit, după caz, al operatorilor economici.

(2) Personalul desemnat de operatorul economic pentru îndrumarea directă a învățării prin muncă beneficiază de scutire a plății impozitului pe venitul din salarii, în conformitate cu metodologia aprobată prin ordin comun al ministrului finanțelor și al ministrului educației.

(3) Persoanele fizice care desfășoară activități de tutoriat, angajate la operatori economici implicați în programe de învățământ superior dual, beneficiază de prevederile art. 60 pct. 2 din Legea nr. 227/2015, cu modificările și completările ulterioare.

(4) De prevederile alin. (3) beneficiază și studenții angajați de operatorii economici în baza prevederilor alin. (2).

(5) Condițiile specifice pentru beneficiarii menționați la alin. (3) și (4) sunt stabilite prin ordin comun al ministrului educației, ministrului muncii și solidarității sociale și al ministrului finanțelor.

CAPITOLUL XI

Învățământul superior particular și confesional particular

Art. 97. - **(1)** Instituțiile de învățământ superior particulare și instituțiile de învățământ superior confesionale particulare sunt persoane juridice de drept privat, fondate din inițiativa și cu resursele materiale și financiare ale unei fundații sau asociații, ale unui cult religios sau ale unei entități a cultelor recunoscute ori a altui furnizor de

educație.

(2) Instituțiile de învățământ superior particulare și confesionale particulare au autonomie universitară, conform prevederilor prezentei legi, și autonomie economico-financiară, având drept fundament proprietatea privată, garantată de [Constituția](#) României, republicată.

(3) Structurile instituțiilor de învățământ superior particulare și confesionale particulare, atribuțiile, durata mandatelor, precum și alte considerente legate de statutul acestora sunt stabilite prin carta universitară, avizată de fondatori și aprobată de senatul universitar. Deciziile, în acest sens, aparțin instituției de învățământ superior.

(4) Pentru ocuparea tuturor posturilor didactice, de conducere, administrative sau auxiliare în cadrul instituțiilor de învățământ confesional de stat și confesional particular, la nivel universitar, este necesar avizul cultului.

(5) Prin carta universitară, instituțiile de învățământ superior particulare și instituțiile de învățământ superior confesional particulare își pot stabili funcții onorifice, precum și structuri consultative, formate din reprezentanți ai mediului economic și personalități din mediul academic, cultural și profesional extern.

Art. 98. - (1) O instituție de învățământ superior particulară și confesională particulară trebuie să parcurgă toate procedurile de autorizare provizorie și acreditare stabilite de prezenta lege.

(2) Instituțiile de învățământ superior particulare și instituțiile de învățământ superior confesionale particulare sunt acreditate prin lege, inițiată de Guvern la propunerea Ministerului Educației, după finalizarea procesului de acreditare.

(3) Diplomele și certificatele acordate în învățământul superior particulare acreditate și confesional particulare acreditate au valoarea și produc efectele actelor de studii eliberate în învățământul de stat.

(4) Studenții de la instituțiile de învățământ superior particulare și confesionale particulare autorizate provizoriu/acreditate beneficiază din partea statului de toate facilitățile acordate de stat studenților din învățământul de stat, conform legii, cu excepția dreptului la finanțare, la burse, la scutiri de taxe la cazare și cantină.

Art. 99. - (1) Patrimoniul instituțiilor de învățământ superior particulare și confesionale particulare constă în patrimoniul inițial al fondatorilor, la care se adaugă patrimoniul dobândit ulterior.

(2) Instituțiile de învățământ superior particulare și confesional particulare, pe durata existenței lor, dispun de patrimoniu pus la dispoziția lor, conform legii.

(3) Toate deciziile privind patrimoniul instituțiilor de învățământ superior particulare și confesionale particulare sunt luate de consiliul de administrație.

Art. 100. - (1) Desființarea, dizolvarea sau lichidarea instituțiilor de învățământ superior particulare și confesionale particulare se face în condițiile legii. Inițiativa desființării instituțiilor de învățământ superior particulare sau confesionale particulare poate aparține și fondatorilor.

(2) În caz de desființare, dizolvare sau lichidare, patrimoniul instituțiilor de învățământ superior particulare și confesionale particulare revine fondatorilor.

(3) Desființarea instituțiilor de învățământ superior particulare și confesionale particulare se va face cu protecția intereselor studenților.

Art. 101. - Sursele de finanțare ale instituțiilor de învățământ superior particulare și confesionale particulare sunt compuse din:

a) sumele depuse de fondatori;

b) fonduri publice, în cazul în care în cadrul învățământului superior de stat nu există învățământ teologic pastoral specific cultului respectiv, recunoscut drept cult conform Legii [nr. 489/2006](#) privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor, republicată;

c) taxe de studiu și alte taxe încasate de la studenți;

d) sponsorizări, donații, granturi și finanțări acordate pe bază de competiție, de exploatare a rezultatelor

CAPITOLUL XII

Formarea inițială pentru cariera didactică în învățământul preuniversitar

Art. 102. - (1) În calitatea sa de principal finanțator, pe baza analizei nevoilor de formare din sistem, Ministerul Educației stabilește prin ordin al ministrului educației repererele curriculare și calificările de formare inițială în specialitate a personalului didactic.

(2) Planurile de învățământ ale programelor de studii universitare de licență în specializarea Educație timpurie, Pedagogia învățământului primar, ale programelor de studii universitare de licență didactică cu dublă specializare și programelor de studii universitare de masterat didactic, ale programelor de studii universitare de masterat de psihopedagogie specială, respectiv de consiliere școlară și de carieră, ale programelor de formare psihopedagogică și ale altor programe de formare pentru funcțiile didactice sunt elaborate pe baza standardelor profesionale pentru funcțiile didactice, care se aprobă prin ordin al ministrului educației.

(3) Formarea inițială pentru ocuparea funcțiilor didactice în învățământul preuniversitar se realizează în instituțiile de învățământ superior, prin următoarele tipuri de programe:

- a)** Programul universitar de formare psihopedagogică pentru învățământul preuniversitar de 30 de credite de studii transferabile ECTS/SECT;
- b)** Programul de studii universitare de licență în specializarea Educație timpurie, respectiv în specializarea Pedagogia învățământului primar;
- c)** Programul de studii universitare de masterat didactic de 60 de credite de studii transferabile ECTS/SECT;
- d)** Programul de studii universitare de licență didactică cu dublă specializare;
- e)** Programul de studii postuniversitare de conversie profesională pentru cadre didactice;
- f)** Programul de studii universitare de masterat didactic integrat de 90 de credite de studii transferabile ECTS/SECT;
- g)** Programul de studii universitare de masterat de psihopedagogie specială, respectiv programe de studii universitare de masterat în consiliere școlară și în carieră.

(4) Programele de formare psihopedagogică sunt organizate de către departamentele pentru pregătirea personalului didactic, certifică competențe didactice și pot fi frecventate pe parcursul studiilor universitare de licență, de masterat în același domeniu de studii sau în regim postuniversitar, în cadrul instituțiilor de învățământ superior acreditate în acest sens și în limita locurilor alocate prin cifra de școlarizare aprobată prin hotărâre a Guvernului.

(5) Programul de studii universitare de licență cu specializările "Educație timpurie", respectiv "Pedagogia învățământului primar" certifică competențele didactice, corespunzătoare funcțiilor didactice de profesor pentru educație timpurie, respectiv profesor pentru învățământ primar.

(6) Programul de studii universitare de masterat didactic de 60 de credite de studii transferabile ECTS/SECT se organizează de instituțiile de învățământ superior pentru absolvenții programelor de licență care au parcurs un program de formare psihopedagogică de 30 de credite de studii transferabile ECTS/SECT. Absolvenții specializărilor de licență în domeniul Științele educației se consideră absolvenți ai programului de formare psihopedagogică de 30 de credite de studii transferabile ECTS/SECT, atâta timp cât disciplinele acestui program sunt cuprinse în programul lor de licență.

(7) Programul de studii universitare de masterat didactic de 60 de credite de studii transferabile ECTS/SECT cuprinde practica didactică, realizată de instituția de învățământ superior organizatoare în colaborare cu unitatea de învățământ preuniversitar de aplicație unde are loc practica didactică, cu 48 de credite de studii transferabile ECTS/SECT și activități specifice desfășurate în cadrul instituției de învățământ superior, cu 12

credite de studii transferabile ECTS/SECT.

(8) Programul de studii universitare de masterat didactic integrat, de 90 de credite de studii transferabile ECTS/SECT, se organizează de instituțiile de învățământ superior pentru absolvenții programelor de licență care nu au parcurs programul de formare psihopedagogică de 30 de credite de studii transferabile ECTS/SECT. Programul de studii cuprinde, pe lângă practica didactică și activitățile specifice desfășurate în cadrul instituției de învățământ superior, și programul de formare psihopedagogică de 30 de credite de studii transferabile ECTS/SECT.

(9) Programul de studii universitare de licență didactică cu dublă specializare corespunde unui număr de 240 de credite de studii transferabile ECTS/SECT și se organizează pentru specializările aprobate prin ordin al ministrului educației, în conformitate cu prevederile legii.

(10) Absolvirea programelor de studii universitare de licență cu dublă specializare, a programului de formare psihopedagogică și a programului de studii universitare de masterat didactic permite accesul absolvenților, potrivit prevederilor legale, la o carieră didactică în învățământul preuniversitar pentru discipline din specializarea/specializările urmate.

(11) Programele de studii universitare de masterat în domeniul psihopedagogiei speciale, respectiv în domeniul consilierii școlare și în carieră cuprinde stagiatură de specialitate, dublu coordonată de instituția de învățământ superior organizatoare și unitatea de învățământ preuniversitar de aplicație unde are loc stagiatura de specialitate.

(12) Programul de studii postuniversitare de conversie profesională pentru cadre didactice se adresează cadrelor didactice din învățământul preuniversitar, titulare și suplinitoare, absolvenți cu diplomă de licență sau echivalentă ai unei instituții de învățământ superior, care doresc să dobândească o nouă specializare. Organizarea și funcționarea programelor de conversie profesională a cadrelor didactice din învățământul preuniversitar se reglementează prin ordin al ministrului educației, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(13) Programul de studii postuniversitare de conversie profesională este un program de formare profesională a adulților și corespunde unui număr de 120 de credite de studii transferabile ECTS/SECT. Activitatea de predare la clasă reprezintă minimum 25% din orele aferente planului de învățământ.

(14) Formarea inițială pentru ocuparea funcțiilor didactice în învățământul superior se realizează în instituțiile de învățământ superior prin programul universitar de formare psihopedagogică pentru învățământul superior de 30 de credite de studii transferabile ECTS/SECT.

Art. 102¹. - **(1)** Prin excepție de la prevederile art. 30 **alin. (3)**, programul de studii universitare de licență «Pedagogia învățământului primar și preșcolar», denumit în continuare PIPP, organizat în temeiul Legii educației naționale **nr. 1/2011**, cu modificările și completările ulterioare, se reorganizează sub denumirea «Pedagogia învățământului primar», denumit în continuare PIP, fără obligativitatea parcurgerii unei proceduri de evaluare în vederea autorizării de funcționare provizorie și acreditării.

(2) Instituțiile de învățământ superior au obligația de a respecta termenele prevăzute de art. 232 **lit. c)** sau de art. 237 **alin. (1)**, după caz, pentru programul prevăzut la alin. (1), reorganizat ca PIP. Termenele curg de la data autorizării de funcționare provizorie/acreditării programului în forma PIPP.

Art. 103. - Programele de formare inițială pentru cariera didactică în învățământul preuniversitar sunt acreditate și evaluate periodic de ARACIS sau de alte agenții de asigurare a calității, din țară sau străinătate, înregistrate în EQAR, conform art. 248 **alin. (3)**.

Art. 104. - **(1)** Pregătirea practică din cadrul programelor de studii universitare de masterat didactic constă în desfășurarea de activități didactice în unități de învățământ de aplicație și în alte categorii de instituții și organizații.

(2) Activitățile de practică din cadrul programelor de studii universitare de masterat didactic și din cadrul

programului de formare psihopedagogică se pot derula pe durata unei perioade de stagiu în străinătate în cadrul unui program al Uniunii Europene, care are o componentă dedicată formării inițiale a profesorilor, perioadă certificată prin documentul de mobilitate Europass.

(3) Pe baza acestor acorduri-cadru, unitățile de învățământ preuniversitar de aplicație și instituțiile de învățământ superior încheie contracte de colaborare cu durata de 1-4 ani școlari, pentru stabilirea responsabilităților instituționale și a condițiilor de organizare și desfășurare a practicii pedagogice.

(4) Instituțiile de învățământ superior pot realiza independent parteneriate cu instituții de stat/private sau cu organizații neguvernamentale care pot să desfășoare activități de pregătire practică în consiliere, logopedie, activități extracurriculare și alte servicii în domeniu.

(5) Practica pedagogică din cadrul programelor de studii universitare de masterat didactic și activitățile de practică din cadrul programului de formare psihopedagogică se pot derula sub forma unei perioade de stagiu în străinătate în cadrul unui program al Uniunii Europene, care are o componentă dedicată formării inițiale a profesorilor, perioadă certificată prin documentul de mobilitate Europass.

(6) Practica pedagogică din cadrul programelor de studii universitare de masterat didactic sau activitățile de practică didactică din cadrul programului de formare psihopedagogică se organizează în contexte variate, în medii școlare diverse, inclusiv în comunități defavorizate, pe baza unui set de indicatori corelați cu profilul cadrului didactic, aprobat prin ordin al ministrului educației.

(7) Programul de studii universitare de masterat didactic se finalizează cu obținerea diplomei de masterat. Programul de formare psihopedagogică se finalizează cu certificatul de absolvire a programului respectiv.

(8) Absolvenții programelor de studii universitare de masterat didactic, de psihopedagogie specială, respectiv de consiliere școlară și în carieră, care nu promovează examenul de licențiere în cariera didactică pot fi angajați în sistemul de învățământ preuniversitar numai pe perioadă determinată, pentru cel mult 3 ani, cu statut de cadru didactic debutant suplinitor, în condițiile art. 183 [alin. \(3\)](#) din Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023.

Art. 105. - Pentru absolvenții învățământului universitar de scurtă durată organizat potrivit prevederilor Legii învățământului [nr. 84/1995](#), abrogată, realizat prin colegiul cu durata de 3 ani sau institutul pedagogic cu durată de 3 ani, se asigură echivalarea cu ciclul I de studii universitare de licență, printr-o metodologie specifică, pe baza ECTS/SECT, potrivit legii.

Art. 106. - **(1)** Pentru absolvenții care au finalizat cu diplomă de licență/absolvire studii universitare de lungă sau scurtă durată până în anul 2005 la învățământul de zi, respectiv până în anul 2006 la învățământul seral sau fără frecvență, se consideră îndeplinită condiția de formare psihopedagogică, dacă prin foaia matricolă fac dovada parcurgerii disciplinelor cu denumirile următoare sau cu denumiri echivalente: psihologie școlară, pedagogie, metodică predării specialității și practică pedagogică la specialitatea înscrisă pe diploma de licență/absolvire.

(2) Pentru absolvenții studiilor universitare de licență în domeniul Științele Educației se consideră îndeplinită condiția de formare prin programul de formare psihopedagogică, atât timp cât disciplinele acestui program sunt cuprinse în programul lor de licență.

Art. 107. - **(1)** Pentru a obține altă specializare, absolvenții studiilor universitare de licență pot urma un program postuniversitar de formare profesională a adulților pentru reconversie profesională, de minimum 90 de credite transferabile, care atestă obținerea de competențe de predare a unei discipline din domeniul fundamental aferent domeniului de specializare înscris pe diploma de licență. Acest program de studii postuniversitare poate fi urmat în paralel cu programul de studii universitare de masterat didactic.

(2) Studenții care frecventează cursurile licenței didactice cu dublă specializare sau de masterat didactic, într-o instituție de învățământ superior de stat pot beneficia de burse de studiu finanțate de la bugetul de stat.

(3) Cuantumul unei burse acordate de la bugetul de stat studenților înmatriculați pe locurile finanțate de la

bugetul de stat la programele de studii universitare de licență didactică cu dublă specializare sau masterat didactic este egal cu salariul minim net pe economie. Criteriile generale de acordare a burselor de la bugetul de stat se stabilesc prin ordin al ministrului educației și cercetării și se acordă pe perioada desfășurării activităților didactice, prin care se înțelege cursuri, seminare, laboratoare, proiecte, activități practice, sesiuni de examene, conform graficului activităților.

*) Potrivit art. XII din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2026, în anul 2026 cuantumul burselor prevăzute la art. 107 alin. (3) din Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, se menține la nivelul aferent lunii decembrie 2025.

Art. 108. - Absolvenții programelor de studii universitare de licență cu specializarea "Educația timpurie", ai liceelor pedagogice cu specializarea "Pedagogia învățământului primar" care au parcurs studii de licență cu specializarea "Pedagogia învățământului primar", ai programelor de studii de masterat didactic de 60 de credite studii transferabile ECTS/SECT, care au parcurs programul de formare psihopedagogică, ai programelor de studii universitare de masterat didactic de 90 de credite studii transferabile ECTS/SECT, ai programelor de studii universitare de masterat cu specializarea psihopedagogia specială, respectiv consiliere școlară și în carieră, și cei ai programelor de studii postuniversitare de formare profesională a adulților pentru reconversie profesională au dreptul de a participa la examenul de licențiere, pentru a obține statutul de cadru didactic cu drept de practică.

CAPITOLUL XIII

Activitatea de cercetare, dezvoltare, inovare și creație artistică

Art. 109. - (1) Activitatea de cercetare, dezvoltare, inovare și creație artistică din instituțiile de învățământ superior se organizează și funcționează pe baza legislației naționale și a politicilor și programelor Uniunii Europene în domeniu.

(2) Instituțiile de învățământ superior care și-au asumat ca misiune și cercetarea științifică au obligația să înființeze structuri tehnico-administrative, care să faciliteze managementul activităților de cercetare și al proiectelor de cercetare-dezvoltare derulate de personalul instituției de învățământ superior. Structurile tehnico-administrative deservește personalul implicat în cercetare și răspund cerințelor acestuia.

(3) Personalul implicat în activitățile de cercetare în institute, laboratoare sau centre de cercetare ale instituției de învățământ superior sau în proiecte de dezvoltare, inovare și/sau creație artistică finanțate prin programe naționale și internaționale răspunde pentru desfășurarea proiectelor pe care le coordonează. Ordonatorul de credite poate să îi delege acestuia atribuții în realizarea achizițiilor publice și a gestionării resurselor umane necesare derulării proiectelor. Aceste activități se desfășoară conform reglementărilor legale în vigoare și fac obiectul controlului financiar preventiv propriu.

(4) Personalul implicat în activități în cadrul proiectelor de cercetare, dezvoltare, inovare și creație artistică este remunerat, în limita fondurilor disponibile, respectând regulile finanțatorului.

Art. 110. - (1) La finalul fiecărui an bugetar, conducerea instituției de învățământ superior prezintă senatului universitar un raport referitor la activitatea de cercetare, dezvoltare, inovare și creație artistică, la modul în care au fost efectuate cheltuielile de regie pentru granturile și contractele de cercetare, precum și informații privind fondurile de cercetare și fondurile aferente proiectelor finanțate prin programe naționale și internaționale, derulate de instituția de învățământ superior.

(2) Cuantumul maximal al cheltuielilor de regie pentru granturile și contractele de cercetare este stabilit de finanțator sau de autoritatea contractantă.

(3) Pentru granturile și proiectele de cercetare la care finanțatorul sau autoritatea contractantă nu stabilește

cuantumul maximal al cheltuielilor de regie, acesta este stabilit de instituția de învățământ superior.

Art. 111. - (1) Ministerul Educației finanțează cercetarea științifică universitară, în limita fondurilor alocate cu această destinație, pe baza unei metodologii aprobate prin ordin al ministrului educației.

(2) Instituțiile de învățământ superior pot finanța, cofinanța și/sau avansa fonduri din venituri proprii, pentru a susține implementarea proiectelor de cercetare, dezvoltare, inovare, resurse umane, mobilitate, dezvoltare instituțională, creație artistică, precum și pentru alte tipuri de proiecte, naționale, europene sau internaționale.

(3) Titularul grantului răspunde conform contractului încheiat cu autoritatea contractantă de modul de gestionare a grantului.

CAPITOLUL XIV

Promovarea calității și excelenței în învățământul superior și în cercetarea științifică

SECȚIUNEA 1

Dispoziții generale

Art. 112. - (1) Asigurarea calității învățământului superior și a cercetării științifice universitare este o obligație a instituției de învățământ superior și o atribuție fundamentală a Ministerului Educației. În realizarea acestei atribuții, Ministerul Educației colaborează cu ARACIS, cu alte agenții înscrise în EQAR, precum și cu alte organisme cu competențe în domeniu, conform legislației în vigoare.

(2) Instituția de învățământ superior înființează Comisia de evaluare și asigurare a calității, denumită în continuare CEAC, și structuri tehnico-administrative și de suport, care să faciliteze managementul activităților de asigurare și evaluare internă și externă a calității, finanțate din veniturile acestora. Rolul și atribuțiile CEAC sunt stabilite printr-un regulament aprobat de către senatul universitar.

(3) Studenții sunt parteneri cu drepturi depline în procesul de asigurare a calității.

Art. 113. - (1) Instituțiile de învățământ superior au obligația de a furniza Ministerului Educației datele solicitate de acesta, conform prevederilor legale.

(2) Instituțiile de învățământ superior care refuză să facă publice datele de interes public solicitate de Ministerul Educației sau raportează date false încalcă principiul răspunderii publice și sunt sancționate conform prevederilor art. 174 [alin. \(5\)](#).

(3) Raportările instituționale solicitate de Ministerul Educației, cu excepția celor prevăzute la art. 124 [alin. \(2\)](#), sau de comisiile consultative ale Ministerului Educației, prevăzute la [art. 154](#), de Institutul Național de Statistică, de ARACIS sau de alte instituții către care instituțiile de învățământ superior raportează date instituționale se vor realiza printr-o raportare anuală unică, prin intermediul PNRUIS.

(4) Gestiunea PNRUIS se realizează de către UEFISCDI în conformitate cu prevederile hotărârii Guvernului privind operaționalizarea PNRUIS inițiată de Ministerul Educației, în termen de un an de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(5) Instituțiile de învățământ superior și Academia Română au obligația de a desemna una sau mai multe persoane responsabile cu completarea și actualizarea datelor în PNRUIS.

(6) Încărcarea datelor în PNRUIS face parte din răspunderea publică a instituțiilor de învățământ superior.

(7) Ministerul Educației, în calitate de proprietar, beneficiar și operator al PNRUIS, controlează gestionarea sistemului, decide cu privire la modificările și îmbunătățirile care i se aduc, în urma consultării și pe baza propunerilor înaintate de instituțiile care utilizează sistemul informatic, și răspunde solidar pentru confidențialitatea datelor cu caracter personal înregistrate în sistem alături de celelalte instituții care au acces la acestea.

(8) Datele colectate în PNRUIS se prelucrează în conformitate cu prevederile Legii [nr. 190/2018](#) privind măsuri

de punere în aplicare a Regulamentului (UE) [2016/679](#) al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei [95/46/CE](#) (Regulamentul general privind protecția datelor), cu modificările ulterioare, precum și ale legislației naționale aplicabile domeniului protecției datelor.

(9) Datele și informațiile înregistrate în PNRUIS sunt disponibile pentru Ministerul Educației. PNRUIS poate fi interoperabil cu alte baze de date electronice, atât ale instituțiilor de învățământ superior de stat și particulare, acreditate sau autorizate să funcționeze provizoriu, cât și ale instituțiilor publice centrale, în beneficiul studenților și cursanților, prin digitalizarea proceselor, fiind în același timp și un instrument de prevenție a fraudelor și de monitorizare a parcursului profesional al absolvenților. Interoperabilitatea se realizează în baza unor proceduri specifice pentru instituțiile din sistemul de învățământ superior sau a unor protocoale încheiate între Ministerul Educației și alte ministere sau autorități de care aparțin instituțiile care gestionează celelalte baze de date de la nivel național, cu respectarea prevederilor Legii [nr. 190/2018](#), cu modificările ulterioare, precum și ale legislației naționale aplicabile domeniului protecției datelor.

(10) Lista protocoalelor prevăzute la [alin. \(9\)](#) și conținutul acestora se publică pe site-ul Ministerului Educației și se comunică în scris instituțiilor de învățământ superior.

(11) Finanțarea PNRUIS se realizează de la bugetul de stat și/sau din fonduri externe nerambursabile.

Art. 114. - (1) Pentru promovarea calității și creșterea eficacității și a relevanței sistemului de învățământ superior, pentru creșterea vizibilității internaționale, precum și pentru concentrarea și utilizarea eficientă a resurselor, instituțiile de învățământ superior de stat, particulare și confesional particulare pot:

- a)** să se constituie în consorții universitare, potrivit legii;
- b)** să fuzioneze într-o singură instituție de învățământ superior cu personalitate juridică;
- c)** să se constituie în consorții de învățământ dual, potrivit legii;
- d)** să participe în consorții de tipul universităților europene sau centrelor europene de excelență în formare profesională, cu statut conform reglementărilor Uniunii Europene în domeniu.

(2) Ministerul Educației alocă resurse financiare consorțiilor sau instituțiilor de învățământ superior fuzionate, conform unei metodologii aprobate în acest sens prin ordin al ministrului educației, la propunerea Comisiei Naționale pentru Finanțarea Învățământului Superior, denumită în continuare CNFIS .

(3) Fuziunea prin comasare sau prin absorbție a instituțiilor de învățământ superior de stat se face, de regulă, ținând cont de proximitatea geografică.

Art. 115. - Statul încurajează excelența în instituțiile de învățământ superior de stat prin pârgii de finanțare specifice: finanțarea suplimentară, fondul de dezvoltare instituțională și finanțarea cercetării științifice.

SECȚIUNEA a 2-a Sprijinirea excelenței individuale

Art. 116. - Formele de sprijin pentru cadrele didactice, studenții și cercetătorii cu performanțe excepționale includ:

- a)** granturi de studii sau de cercetare la instituții de învățământ superior și la centre internaționale de cercetare științifică/creație artistică/performanță sportivă, din țară ori din străinătate, acordate pe bază de competiție;
- b)** granturi pentru efectuarea și finalizarea unor proiecte de cercetare și/sau creații artistice, inclusiv teze de doctorat;
- c)** granturi pentru promovarea excelenței în activitatea didactică;
- d)** aprobarea unor rute educaționale flexibile, care permit accelerarea parcursului de studii universitare;
- e)** crearea de instrumente și mecanisme de susținere a inserției lor profesionale în țară, astfel încât să valorifice la nivel superior atât talentul, cât și competențele dobândite prin formare.

CAPITOLUL XV

Internaționalizarea sistemului de învățământ superior

Art. 117. - (1) Ministerul Educației stabilește cadrul strategic privind internaționalizarea sistemului de învățământ superior în acord cu prioritățile naționale, procesele internaționale și tratatele la care România este parte. Cadrul strategic se adoptă prin hotărâre a Guvernului.

(2) Ministerul Educației susține prin măsuri de ordin legislativ și financiar acțiunile de internaționalizare desfășurate de instituțiile de învățământ superior.

(3) Internaționalizarea, ca instrument de creștere a calității educației și cercetării, este responsabilitatea fiecărei instituții de învățământ superior.

Art. 118. - (1) Procesul de internaționalizare trebuie să abordeze comprehensiv următoarele componente ale ecosistemului academic:

a) curriculum prin pedagogii și rezultate ale învățării;

b) resurse umane: personal didactic, administrativ, studenți, studenți-doctoranzi și cursanți;

c) infrastructură dedicată și servicii-suport;

d) cercetare, inovare și antreprenariat.

(2) Instituțiile de învățământ superior, în cadrul procesului de internaționalizare, asigură:

a) condițiile și susținerea studenților și a personalului universitar în vederea realizării de mobilități internaționale, utilizând resursele disponibile din fonduri ale programelor internaționale, naționale sau din fonduri proprii, conform țăintelor stabilite prin cadrul strategic privind internaționalizarea sistemului de învățământ superior. Mobilitățile pot fi de scurtă sau de lungă durată, organizate în format fizic, virtual sau mixt;

b) servicii-suport pentru studenții, profesorii și cercetătorii internaționali, cel puțin într-o limbă de circulație internațională și acces la infrastructura disponibilă;

c) informații referitoare la: programele de cercetare, inovare și antreprenariat pe care instituția le desfășoară; infrastructura de cercetare și tehnologică existentă; posibilitățile de participare în programe și proiecte cu finanțare națională sau internațională;

d) includerea în cadrul website-urilor proprii a informațiilor de interes general despre oferta educațională, activitățile de cercetare, inovare și antreprenariat, cel puțin într-o limbă de circulație internațională;

e) actualizarea permanentă a informațiilor din portalul studyinromania.gov.ro.

(3) Instituțiile de învățământ superior raportează în platformele naționale mobilitățile internaționale fizice, virtuale, mixte, precum și colaborările în programe integrate sau comune, în scopul monitorizării și evaluării, cât și pentru facilitarea politicilor bazate pe evidențe.

Art. 119. - Planul strategic multianual de dezvoltare instituțională a instituțiilor de învățământ superior va include un capitol referitor la internaționalizare, pe toate componentele asumate de către comunitățile academice ca parte a procesului de internaționalizare, acolo unde internaționalizarea este parte a misiunii instituționale asumate.

Art. 120. - (1) Se înființează Programul național pentru internaționalizare universitară "Study in Romania" în vederea consolidării procesului de internaționalizare a sistemului de învățământ superior, pentru a asigura resursele necesare. Programul este organizat și finanțat de Ministerul Educației, iar desfășurarea acestuia se reglementează prin hotărâre de Guvern, la inițiativa Ministerului Educației.

(2) Programul prevăzut la [alin. \(1\)](#) are următoarele obiective:

a) integrarea internaționalizării comprehensive în toate procesele pe care le presupune funcționarea unei instituții de învățământ superior;

b) susținerea organizării de programe de studii comune și programe de studii integrate;

c) stimularea financiară și oferirea de sprijin instituțiilor de învățământ în cadrul procesului de internaționalizare

- a învățământului, inclusiv prin integrarea în Fondul de dezvoltare instituțională sau în Fondul pentru finanțarea situațiilor speciale, de priorități conectate la dezvoltarea și implementarea de către instituțiile de învățământ superior de programe care conduc la obținerea de microcertificări;
- d)** susținerea instituțiilor de învățământ superior în procesul de promovare a ofertei educaționale la nivel internațional, prin acțiuni specifice pentru promovare în străinătate sub egida "Study in Romania";
- e)** susținerea dezvoltării și promovării platformei studyinromania.gov.ro ca punct central de promovare a ofertei educaționale;
- f)** susținerea financiară a instituțiilor de învățământ superior românești în participarea în cadrul proiectelor dedicate dezvoltării și consolidării de rețele universitare europene, precum și pentru preluarea exemplarelor de bună practică din cadrul acestui tip de rețele în cadrul respectivelor instituții;
- g)** sprijinirea instituțiilor de învățământ superior în dezvoltarea și adoptarea de documente-suport și planuri strategice în domeniul internaționalizării;
- h)** susținerea digitalizării proceselor de admitere și a procedurilor administrative de la nivelul instituțiilor de învățământ superior;
- i)** susținerea dezvoltării capacității resursei umane din cadrul instituțiilor de învățământ superior în domeniul internaționalizării comprehensive;
- j)** creșterea numărului de mobilități efectuate de către studenți, studenți-doctoranzi, cadre didactice și de cercetare, precum și personal administrativ;
- k)** susținerea dezvoltării cadrului pentru dezvoltarea și implementarea microcertificărilor, precum și oferirea acestora de către instituțiile de învățământ superior prin colaborări internaționale. Acestea vor servi ca instrumente de inovare în pedagogii și metode didactice, accesibilizarea învățământului superior, corelarea cu cerințele pieței muncii și cocrearea de curriculum pentru microcertificări împreună cu reprezentanții mediului privat;
- l)** identificarea unor zone geografice și domenii de studiu strategice pentru atragerea cu prioritate a studenților internaționali și pentru a facilita dezvoltarea de parteneriate interuniversitare strategice;
- m)** implementarea unor politici de stimulare a tinerilor absolvenți de a rămâne în România după finalizarea studiilor;
- n)** susținerea cooperării cu alte instituții relevante, precum Ministerul Afacerilor Externe, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării, pentru eficientizarea și flexibilizarea procedurilor și a mecanismelor de atragere a studenților internaționali și a cadrelor didactice și de cercetare;
- o)** dezvoltarea de acțiuni de conectare, consolidare și valorificare a comunităților de alumni internaționali ai instituțiilor de învățământ superior din România;
- p)** susținerea instituțiilor de învățământ superior în parteneriate internaționale care să dezvolte capacitatea de accesare a finanțărilor competitive în domeniul cercetare-dezvoltare-inovare;
- q)** susținerea instituțiilor de învățământ superior în procesul de dezvoltare a capacității și competențelor de transfer tehnologic, prin organizarea și participarea în parteneriate internaționale;
- r)** dezvoltarea unui program pentru cadre didactice din străinătate invitate în România în scopul creșterii nivelului de internaționalizare în cadrul instituțiilor de învățământ superior românești.

CAPITOLUL XVI

Promovarea instituției de învățământ superior centrate pe student

SECȚIUNEA 1

Dispoziții generale

Art. 121. - (1) Studenții sunt considerați parteneri ai instituțiilor de învățământ superior și membri egali ai comunității academice.

(2) În învățământul superior sunt promovate principiile învățământului centrat pe student, punându-se accentul pe student și pe nevoile sale de învățare.

(3) Învățământul superior asigură oportunități echitabile tuturor studenților, în concordanță cu potențialul și aspirațiile lor.

(4) Principiile învățământului superior centrat pe student au drept scop:

- a)** interacțiunea susținută, între studenți și profesori, pentru motivarea studiului disciplinelor predate;
- b)** cooperarea între studenți pentru a încuraja învățarea reciprocă, colaborarea și dialogul între membrii comunității academice;
- c)** învățare activă susținută prin diverse strategii, metode și tehnici pentru responsabilizarea studenților de a-și dezvolta gândirea critică și de a participa la dirijarea dobândirii propriilor cunoștințe;
- d)** îmbunătățirea continuă a învățării progresive, pe bază de evaluări sumative;
- e)** învățarea eficientă prin stabilirea realistă a timpului necesar de predare, studiu individual și de evaluare;
- f)** comunicarea și clarificarea așteptărilor - rezultate ale învățării preconizate, precum și a criteriilor de evaluare;
- g)** respectarea diferitelor moduri și talente de învățare pe baza diversității.

(5) Pentru a asigura respectarea principiilor învățământului centrat pe student, statul sprijină și furnizează mijloace adecvate instituțiilor de învățământ superior pentru:

- a)** îmbunătățirea formării inițiale și continue a cadrelor didactice;
- b)** dezvoltarea profesională a personalului didactic auxiliar și a personalului administrativ.

(6) Studenții sunt implicați în luarea deciziilor cu privire la organizarea și desfășurarea proceselor de învățare, predare și evaluare.

(7) Se înființează Programul național de reducere a abandonului universitar, denumit în continuare PNRAU, finanțat prin bugetul Ministerului Educației, în vederea creșterii retenției studenților în mediul universitar. Metodologia privind organizarea și funcționarea PNRAU se aprobă prin hotărâre a Guvernului.

(8) Obiectivele PNRAU sunt adaptate specificului fiecărei instituții de învățământ superior și urmăresc:

- a)** sprijinirea tranziției de la învățământul liceal la învățământul universitar;
- b)** susținerea și finanțarea Centrelor de consiliere și orientare în carieră în vederea monitorizării și implementării de acțiuni de combatere a abandonului universitar;
- c)** susținerea schimbului de bune practici între instituțiile de învățământ superior cu privire la măsurile de recrutare a studenților, inclusiv prin implicarea asociațiilor reprezentative ale studenților;
- d)** identificarea măsurilor de sprijin printr-un feedback timpuriu optimizat și personalizat cu privire la progresul educațional și riscurile aferente;
- e)** implicarea cadrelor didactice în programe și activități pentru reducerea abandonului universitar, inclusiv prin oferirea de cursuri remediale;
- f)** dezvoltarea unor politici și practici de reînmatriculare și reintegrare a studenților, de tip "A doua șansă", la nivelul fiecărei instituții de învățământ superior;
- g)** generalizarea introducerii în norma cadrelor didactice a activităților de consultații cu studenții și a activităților remediale;
- h)** dezvoltarea spiritului de implicare și a sentimentului de apartenență a studenților la propria instituție de învățământ superior/facultate;
- i)** dezvoltarea unui instrument de monitorizare a tranziției către învățământul superior și de avertizare timpurie a abandonului universitar;
- j)** susținerea posibilităților candidați la studiile de învățământ superior și a studenților care provin din familii care au un nivel scăzut de educație prin programe de tipul "Primul student din familie".

- (9) Se înființează Programul național de sprijinire a învățării științelor exacte, a ingineriei și matematicii, denumit în continuare PN-STIM, în completarea programului similar din sistemul de învățământ preuniversitar.
- (10) Prin intermediul PN-STIM, Ministerul Educației sprijină instituțiile de învățământ superior pentru realizarea și dezvoltarea de laboratoare, centre de cercetare, programe de studii multidisciplinare, resurse de învățare, programe de mobilitate, atragerea și formarea cadrelor didactice și crearea de platforme de colaborare cu angajatorii.
- (11) PN-STIM este organizat și finanțat prin bugetul Ministerului Educației în conformitate cu o metodologie aprobată prin hotărâre a Guvernului.
- (12) În cadrul PN-STIM, Ministerul Educației și instituțiile de învățământ superior pot sprijini unitățile de învățământ preuniversitar pentru dotarea laboratoarelor din domeniile STIM și prin resurse financiare alocate pentru stimularea cadrelor didactice și a elevilor în vederea creșterii competențelor în domeniile STIM.
- Art. 122. - (1)** O persoană dobândește statutul de student și de membru al unei comunități universitare numai prin înmatriculare, în urma admiterii sale într-o instituție de învățământ superior acreditată sau organizație furnizoare de educație autorizată să funcționeze provizoriu.
- (2) Persoana care are statutul prevăzut la [alin. \(1\)](#), școlarizată în instituții de învățământ superior civil, pentru nevoi ale Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Afacerilor Interne sau ale altor instituții cu atribuții în domeniul apărării, informațiilor, ordinii publice și securității naționale, este luată în evidență și într-o instituție de învățământ superior militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională sau într-o instituție cu atribuții în domeniul apărării, ordinii publice și securității naționale, după caz, în vederea îndeplinirii serviciului militar activ și acordării drepturilor aferente, în condițiile stabilite prin ordin al conducătorului instituției.
- (3) Persoanele care au statutul prevăzut la [alin. \(2\)](#) pot fi școlarizate pentru nevoi ale Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Afacerilor Interne sau ale altor instituții cu atribuții în domeniul apărării, al informațiilor, al ordinii publice și al securității naționale, dacă au fost declarate admis/apt la finalizarea proceselor de selecție specifice acestor instituții. Aceste persoane dobândesc calitatea de studenți militari/studenți de poliție, cu toate drepturile și obligațiile ce decurg din aceasta.
- (4) Procedurile prin care se pun în aplicare prevederile [alin. \(2\)](#) și [\(3\)](#) se stabilesc prin ordin al ministrului/conducătorului instituției de resort.
- (5) O persoană poate fi admisă și înmatriculată ca student concomitent la cel mult două programe de studii, indiferent de instituțiile de învățământ care le oferă. În cazul studenților care beneficiază de mobilitate definitivă între instituții de învățământ superior sau programe de studii, subvențiile urmează studentul.
- (6) În vederea evaluării competențelor și admiterii într-un program de studii, instituțiile de învățământ superior organizează concurs de admitere pentru fiecare program și ciclu de studiu.

SECȚIUNEA a 2-a

Înmatricularea studenților. Gestiunea integrată a diplomelor prin Registrul unic național integrat al diplomelor și actelor de studii

- Art. 123. - (1)** O instituție de învățământ superior poate admite și înmatricula într-un program de studii numai acel număr de studenți pentru care sunt asigurate condiții optime de calitate academică, de viață și de servicii sociale în spațiul universitar.
- (2) Oferta anuală de școlarizare este făcută publică de către rectorul instituției de învățământ superior prin declarație pe propria răspundere, cu respectarea capacității de școlarizare stabilite potrivit prevederilor art. 30 [alin. \(8\)](#).
- (3) Instituțiile de învățământ superior care admit în programele de studii mai mulți studenți decât capacitatea de școlarizare, aprobată conform prezentei legi, încalcă principiul răspunderii publice, aplicându-li-se sancțiunile

prevăzute de prezenta lege.

Art. 124. - (1) Se înființează RUNIDAS, ca sistem informatic integrat pentru gestiunea actelor de studii eliberate de unitățile de învățământ preuniversitar, de instituțiile de învățământ superior și de Academia Română, precum și a registrelor matricole de la nivelul sistemului de învățământ superior. RUNIDAS este gestionat de Ministerul Educației prin UEFISCDI.

(2) RUNIDAS cuprinde datele și informațiile existente în RMUR, precum și toate actele de studii obținute de elevi, studenți, studenți-doctoranzi și cursanți, începând cu finalizarea învățământului liceal. Nomenclatorul acestor tipuri de documente va fi actualizat prin ordin al ministrului educației.

(3) RUNIDAS se gestionează prin raportare exclusivă la persoanele care au calitatea de beneficiari ai prezentei legi și ai Legii învățământului preuniversitar.

(4) Analiza informațiilor cuprinse în RUNIDAS se realizează de UEFISCDI, în conformitate cu prevederile unei hotărâri a Guvernului privind operaționalizarea RUNIDAS inițiată de Ministerul Educației, în termen de un an de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(5) RUNIDAS funcționează pe baza datelor înscrise în sistem, astfel:

a) elementele de identificare ale documentelor rezultate după finalizarea nivelului de învățământ liceal, respectiv emiterea diplomelor și actelor de studii pentru elevii care au fost înmatriculați, au urmat cursurile și au susținut examenul de finalizare, în conformitate cu prevederile legale;

b) elementele de identificare ale documentelor rezultate după finalizarea ciclului de studii și emiterea diplomelor și actelor de studii pentru studenții/studenții-doctoranzi și cursanții care au fost înscriși, au urmat cursurile și au susținut examenele de finalizare a studiilor, în conformitate cu dispozițiile legale.

(6) Unitățile de învățământ preuniversitar, instituțiile de învățământ superior și Academia Română au obligația de a desemna una sau mai multe persoane responsabile cu completarea și actualizarea datelor în RUNIDAS.

(7) Actualizarea datelor privind documentele de studii se realizează în termen de 3 luni de la data emiterii acestora.

(8) Înregistrarea studenților și studenților-doctoranzi se realizează în termen de 3 luni de la data înmatriculării acestora.

(9) Situația completării datelor în RUNIDAS este prezentată de către UEFISCDI într-un raport anual, publicat la începutul fiecărui an calendaristic.

(10) Încărcarea datelor în RUNIDAS face parte din răspunderea publică a instituțiilor de învățământ superior, iar nerespectarea obligațiilor în acest sens se sancționează conform prevederilor legale.

(11) Finanțarea RUNIDAS se realizează de la bugetul de stat și/sau din fonduri externe nerambursabile.

Art. 125. - (1) Până la operaționalizarea RUNIDAS funcționează RMUR, ca bază de date electronică în care sunt înregistrați toți studenții din România din instituțiile de învățământ superior de stat, particulare și confesionale acreditate ori autorizate să funcționeze provizoriu, precum și studenții-doctoranzi din Academia Română. Registrele matricole ale instituțiilor de învățământ superior și ale Academiei Române sunt parte a RMUR.

(2) Avizarea numărului de formulare ale actelor de studii și eliberarea acestora de instituțiile de învățământ superior acreditate și de Academia Română se realizează în baza informațiilor înscrise în RMUR/RUNIDAS, pentru promoția respectivă. Lipsa acestor informații reprezintă o nerespectare a obligațiilor prevăzute la [art. 12](#) și conduce la neavizarea/neeliberarea formularelor actelor de studii solicitate.

(3) Fac excepție de la obligativitatea înregistrării în RMUR/RUNIDAS:

a) studenții Academiei Naționale de Informații "Mihai Viteazul" înmatriculați la programe de licență, precum și personalul Serviciului Român de Informații și al celorlalte autorități publice cu atribuții în domeniul securității naționale, înmatriculat la programe de masterat profesional și studii postuniversitare;

b) cetățenii străini pregătiți în cadrul Academiei Naționale de Informații "Mihai Viteazul" pe bază de protocoale

încheiate în acest scop între Serviciul Român de Informații și organe similare de informații ale statelor de care aparțin aceștia, în condițiile legii.

(4) Înregistrarea persoanelor prevăzute la [alin. \(3\)](#) se face într-un Registru matricol special, care este o bază de date electronică, gestionată la nivelul Serviciului Român de Informații, în conformitate cu legislația privind protecția informațiilor clasificate.

(5) Accesarea datelor din registrul prevăzut la [alin. \(4\)](#) se poate face, cu respectarea principiului nevoii de a cunoaște, doar de către persoane care dețin autorizație sau certificat de acces la informații clasificate cu nivel de secretizare corespunzător.

(6) Ministerul Educației, la propunerea CNFIS, elaborează un regulament de alocare a codului matricol individual, precum și conținutul informațiilor care vor fi scrise în RMUR/RUNIDAS, aprobat prin ordin al ministrului educației, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(7) În baza de date electronică aferentă RMUR/RUNIDAS se înregistrează și se păstrează evidența diplomelor universitare emise în România. Instituțiile de învățământ superior acreditate și Academia Română înregistrează datele aferente actelor de studii întocmite și eliberate.

(8) Ministerul Educației, în calitate de proprietar, beneficiar și operator al RMUR/RUNIDAS, controlează gestionarea sistemului, decide cu privire la modificările și îmbunătățirile care i se aduc, în urma consultării și pe baza propunerilor înaintate de instituțiile care utilizează sistemul informatic, și răspunde solidar pentru confidențialitatea datelor cu caracter personal înregistrate în sistem alături de UEFISCDI și celelalte instituții care au acces la acestea.

(9) Datele colectate în RMUR/RUNIDAS se prelucrează în conformitate cu prevederile Legii [nr. 190/2018](#), cu modificările ulterioare, precum și ale legislației naționale aplicabile domeniului protecției datelor.

(10) Datele și informațiile din formularele înregistrate în RMUR/RUNIDAS sunt disponibile pentru Ministerul Educației. RMUR/RUNIDAS poate fi interoperabil cu alte baze de date electronice, atât ale instituțiilor de învățământ superior și organizațiilor furnizoare de educație, cât și ale instituțiilor publice centrale, în beneficiul studenților și cursanților, prin digitalizarea proceselor, fiind în același timp și un instrument de prevenție a fraudelor și de monitorizare a parcursului profesional al absolvenților. Interoperabilitatea se realizează în baza unor proceduri specifice pentru instituțiile din sistemul de învățământ superior sau a unor protocoale încheiate între Ministerul Educației și alte ministere sau autorități de care aparțin instituțiile care gestionează celelalte baze de date de la nivel național. Aceste protocoale vor fi încheiate după informarea și consultarea, în prealabil, a instituțiilor de învățământ superior și cu respectarea Regulamentului (UE) [2016/679](#) al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei [95/46/CE](#) (Regulamentul general privind protecția datelor), precum și ale legislației naționale aplicabile domeniului protecției datelor.

SECȚIUNEA a 3-a

Principiile care reglementează activitatea studenților

Art. 126. - (1) Principiile care reglementează activitatea studenților în cadrul comunității universitare sunt:

a) principiul nediscriminării, în baza căruia toți studenții beneficiază de egalitate de tratament din partea instituției de învățământ superior și în baza căruia fiecare universitate adoptă prin senatul universitar o strategie de combatere a discriminării. Orice discriminare directă sau indirectă față de student este interzisă;

b) principiul dreptului la asistență și la servicii complementare în învățământul superior de stat, exprimat prin: consilierea și informarea studentului de către cadrele didactice, în afara orelor de curs și de activități aplicative, consilierea în vederea orientării profesionale, consilierea psihologică, asistența medicală, accesul la principalele

cărți de specialitate și publicații științifice, inclusiv prin accesul la bibliotecile universitare și bibliotecile centrale universitare, accesul la datele referitoare la situația școlară personală, accesul la internet în întreg spațiul universitar. În învățământul superior de stat serviciile complementare se asigură gratuit;

c) principiul participării la decizie, în baza căruia deciziile în cadrul instituțiilor de învățământ superior sunt luate cu participarea reprezentanților studenților;

d) principiul libertății de exprimare, în baza căruia studenții au dreptul să își exprime liber opiniile academice, în cadrul instituției de învățământ în care studiază;

e) principiul transparenței și al accesului la informații, în baza căruia studenții au dreptul de acces liber și gratuit la informații care privesc propriul parcurs educațional și serviciile oferite de instituțiile de învățământ superior, inclusiv informații cu privire la programă și cadrele didactice, precum și la viața comunității academice din care fac parte, în conformitate cu prevederile legii.

(2) Drepturile, libertățile și obligațiile studenților sunt cuprinse în Codul drepturilor și obligațiilor studentului, propus de federațiile studențești naționale și aprobat prin ordin al ministrului educației. Acesta este făcut public pe site-ul fiecărei instituții de învățământ superior.

(3) Fiecare instituție de învățământ superior instituie un sistem de aplicare și monitorizare a respectării prevederilor Codului drepturilor și obligațiilor studentului. Asociațiile studenților pot prezenta un raport anual privind respectarea codului, care este public pe site-ul instituției. Raportul se dezbate în prima ședință a senatului universitar sau a consiliului facultății de la începerea anului universitar, după caz, universitatea sau facultatea fiind obligată să publice, pe site-ul propriu, raportul realizat de asociațiile studenților, precum și măsurile asumate pentru remedierea eventualelor deficiențe identificate.

(4) Instituțiile de învățământ superior pot constitui structuri cu capacitate și competențe necesare medierii conflictelor, în care una din părți este student sau student-doctorand.

(5) În instituțiile de învățământ superior confesionale, drepturile, libertățile și obligațiile studenților sunt stabilite și în funcție de specificul dogmatic și canonic al fiecărui cult.

(6) În instituțiile de învățământ superior confesionale, studenții se organizează cu respectarea statutului și a normelor dogmatice și canonice ale cultului respectiv.

Art. 127. - (1) Studenții au dreptul să înființeze, în instituțiile de învățământ superior, de stat sau particulare, ateliere, cluburi, cercuri, cenacluri, formații artistice și sportive, organizații, precum și publicații, conform legii.

(2) Studenții sunt aleși, în vederea reprezentării drepturilor și intereselor legitime proprii la nivelul fiecărei comunități academice, în mod democratic, prin vot universal, direct și secret, la nivelul diverselor formațiuni de studiu, programe sau cicluri de studiu atât în cadrul facultăților, cât și al instituției de învățământ superior. Conducerea instituției de învățământ superior nu se implică în organizarea procesului de alegere a reprezentanților studenților.

(3) În instituțiile de învățământ superior confesionale, reprezentarea studenților la nivelul comunității universitare se va face cu respectarea statutului și specificului dogmatic și canonic al cultului respectiv.

(4) Statutul de student reprezentant nu poate fi condiționat de conducerea instituțiilor de învățământ superior. Un student înmatriculat într-un program de licență sau masterat, care are încheiat un contract individual de muncă cu instituția de învățământ superior la care este înmatriculat, este incompatibil cu statutul de student reprezentant în structurile de conducere ale facultății sau instituției de învățământ superior.

(5) Studenții sunt reprezentați în toate structurile decizionale și consultative din instituțiile de învățământ superior.

(6) Federațiile naționale studențești, legal constituite, sunt organismele care exprimă interesele studenților din instituțiile de învățământ superior, în raport cu instituțiile statului.

(7) Organizațiile studențești care reprezintă interesele studenților la nivelul fiecărei comunități universitare pot avea, în condițiile prevăzute de carta universității, reprezentanți de drept în structurile decizionale și executive

ale instituției de învățământ superior, cu excepția acelor în care mandatele se atribuie exclusiv prin alegeri.

(8) Ministerul Educației colaborează cu federațiile naționale studențești legal constituite, pentru dezvoltarea învățământului superior, și se consultă cu acestea ori de câte ori este nevoie.

(9) Studenții pot participa la acțiuni de voluntariat, pentru care pot primi un număr suplimentar de credite de studii transferabile, precum și stimulente financiare, în condițiile stabilite de cartă universitară sau regulamentele specifice.

(10) Organizațiile studențești au dreptul de a primi gratuit spații pe care să le folosească drept sedii sociale și pentru activitățile specifice, în spațiul universitar.

Art. 128. - (1) Studenții și studenții-doctoranzi beneficiază de asistență medicală, stomatologică și psihologică gratuită în cabinetele medicale, cabinetele stomatologice din instituțiile de învățământ superior, în policlinici și unități spitalicești, în conformitate cu o metodologie adoptată prin ordin comun al ministrului educației și al ministrului sănătății.

(2) Instituția de învățământ superior are drept scop asigurarea unui mediu favorabil pentru viață și a unui climat de încredere pentru studii.

(3) Studenții înmatriculați la forma de învățământ cu frecvență în instituțiile de învățământ superior acreditate beneficiază de tarif redus cu 90% pe mijloacele de transport local în comun, transportul intern auto, cu metroul, precum și pentru transportul intern feroviar la toate categoriile de trenuri, clasa a II-a și naval, pe tot parcursul anului calendaristic, până la împlinirea vârstei de 30 de ani. Studenții cu unul sau ambii părinți decedați, precum și studenții proveniți din centre de plasament sau care au fost în plasament la familia extinsă, substitutivă sau la asistent maternal, potrivit prevederilor art. 64 **alin. (1)** din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, beneficiază de gratuitate pentru aceste categorii de transport. Normele metodologice privind transportul cu metroul și trenul sunt adoptate prin hotărâre a Guvernului.

(4) În vederea asigurării reducerii/gratuității pentru studenți, finanțarea cheltuielilor pentru transportul cu metroul și feroviar, la toate categoriile de trenuri, clasa a II-a, se asigură din bugetul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii.

(5) Studenții cetățeni români înmatriculați la instituții de învățământ în străinătate la forma de învățământ cu frecvență beneficiază pe teritoriul României de tarif redus cu 50% pentru transportul feroviar la toate categoriile de trenuri, clasa a II-a, și naval, pe tot parcursul anului calendaristic, până la împlinirea vârstei de 30 de ani, cu prezentarea unui carnet/card studențesc valabil pentru acel an universitar.

(6) Studenții beneficiază de tarife reduse cu 75% pentru accesul la muzee, concerte, spectacole de teatru, operă, film, la bazele sportive publice, precum și la alte manifestări culturale și sportive organizate de instituții publice, în limita bugetelor aprobate.

(7) Studenții etnici români din afara granițelor țării, înmatriculați pe locuri dedicate candidaților români de pretutindeni la instituțiile de învățământ superior din România ca bursieri ai statului român, beneficiază de gratuitate la toate manifestările prevăzute la **alin. (6)**, care se desfășoară pe teritoriul României.

(8) Instituțiile de învățământ superior de stat acordă câte cel puțin 25 de locuri bugetate atât la programele de studii universitare de licență, cât și la programele de studii universitare de master, în cadrul cifrei de școlarizare aprobate, absolvenților cu diplomă de bacalaureat proveniți din rândul:

a) minorităților naționale, pentru programele de studii care nu există în învățământul superior de stat în limba minorității respective;

b) sistemului de protecție socială;

c) persoanelor cu dizabilități.

(9) În cazul în care locurile prevăzute la **alin. (8)** nu se ocupă, instituțiile de învățământ superior le redistribuie către ceilalți candidați.

(10) Activitățile extracurriculare - științifice, tehnice, cultural-artistice și sportive, precum și cele pentru studenții capabili de performanțe sunt finanțate de la bugetul statului, conform normelor stabilite de Ministerul Educației prin ordin al ministrului educației, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Instituțiile de învățământ superior pot finanța astfel de activități din bugetul propriu și pot identifica și alte surse de finanțare.

(11) Prevederile [alin. \(10\)](#) se aplică și în cazul taberelor de creație, sportive și de odihnă ale studenților.

(12) Statutul de student cu taxă se modifică în condițiile stabilite de senatul universitar, la începutul fiecărui an universitar.

(13) Ministerul Educației poate acorda anual burse pentru studii universitare complete și parțiale de licență, de masterat și de doctorat, pentru studii postuniversitare și postdoctorale, precum și pentru stagii de cercetare în străinătate, din fonduri constituite în acest scop, prin hotărâre a Guvernului. Aceste burse se obțin prin concurs organizat la nivel național. Numărul, domeniile, condițiile de finanțare și procedura de acordare a bursei se stabilesc prin ordin al ministrului educației, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(14) La concursurile pentru obținerea bursei prevăzute la [alin. \(13\)](#) pot participa studenții și absolvenții instituțiilor de învățământ superior și ai organizațiilor furnizoare de educație.

(15) Cheltuielile de întreținere a căminelor și a cantinelor destinate studenților se acoperă din veniturile proprii ale instituțiilor de învățământ superior respective și din subvenții de la bugetul de stat aprobate cu această destinație.

(16) Pot fi acordate subvenții pentru cazare și studenților care aleg altă formă de cazare decât căminele instituțiilor de învățământ superior, conform normelor adoptate prin ordin al ministrului educației.

(17) În vederea asigurării transparenței, instituția de învățământ superior de stat publică anual balanța de venituri și cheltuieli pentru fiecare cămin studentesc și implică reprezentanții studenților în procesul de administrare a locurilor din cămine pentru studenți.

(18) Tarifele practicate de instituțiile de învățământ superior pentru studenți la cămine și cantine sunt cel mult egale cu diferența dintre costurile de funcționare, care cuprind cheltuieli: de personal, cu utilitățile, cu materiile prime și consumabile, la care se adaugă cheltuielile de întreținere curentă, pe de o parte, și subvențiile de la bugetul de stat, pe de altă parte.

(19) Copiii personalului aflat în activitate în sistemul de învățământ sunt scutiți de plata taxelor de înscriere la concursurile de admitere în învățământul superior și beneficiază de gratuitate la cazare în cămine și internate, fiind sprijiniți prin subvenție pentru cămine-cantine majorată de Ministerul Educației.

(20) Beneficiază de prevederile [alin. \(19\)](#) și copiii personalului din sistemul de învățământ, copiii cu unul sau ambii părinți decedați, precum și copiii din familii monoparentale.

(21) Copiii personalului aflat în activitate în sistemul de învățământ sunt scutiți de plata taxelor de înscriere la concursurile de admitere în învățământul superior și beneficiază, după momentul înmatriculării, de gratuitate la cazare în cămine și internate, fiind sprijiniți prin subvenție pentru cămine-cantine majorată de Ministerul Educației.

(22) Beneficiază de prevederile [alin. \(21\)](#) și copiii celor care s-au pensionat din sistemul de învățământ.

(23) Beneficiază de prevederile [alin. \(21\)](#) și copiii personalului din sistemul de învățământ, copiii cu unul sau ambii părinți decedați, precum și copiii din familii monoparentale.

(24) Studenții din grupurile defavorizate definite conform Legii asistenței sociale [nr. 292/2011](#), cu modificările și completările ulterioare, beneficiază de drepturile prevăzute la [alin. \(21\)](#), precum și de scutirea de la plata taxelor de școlarizare și finalizare a studiilor, în condițiile finanțării acestora de către stat, prin bugetul Ministerului Educației.

(25) Instituțiile de învățământ superior de stat asigură, în limita resurselor financiare alocate pentru efectuarea practicii comasate a studenților, pentru perioada prevăzută în planurile de învățământ, cheltuielile de masă, cazare și transport, în situațiile în care practica se desfășoară în afara centrului universitar respectiv.

(26) Toate actele de studii eliberate de instituția de învățământ superior, precum și cele care atestă statutul de student, cum sunt adeverințele, carnetele sau legitimațiile, se eliberează în mod gratuit.

(27) Sumele decontate în contul acordării facilităților de transport prevăzute la [alin. \(3\)](#) nu pot depăși sumele care corespund efectului financiar net, echivalent cu totalitatea efectelor, pozitive sau negative, ale conformării cu obligația asigurării facilităților de transport asupra costurilor și veniturilor operatorului de transport, potrivit prevederilor Regulamentului (CE) [nr. 1.370/2007](#) al Parlamentului European și al Consiliului din 23 octombrie 2007 privind serviciile publice de transport feroviar și rutier de călători și de abrogare a Regulamentelor (CEE) [nr. 1.191/69](#) și nr. 1.107/70 ale Consiliului.

Art. 129. - (1) Statul susține studenții cu probleme și nevoi sociale precum și pe cei cu dizabilități și cerințe educaționale speciale.

(2) Educația persoanelor cu tulburări specifice de învățare, respectiv dislexie, disgrafie, discalculie, este asigurată prin metode psihopedagogice consacrate și prin abordare adecvată, potrivit legii.

(3) Statul acordă burse sociale de studii studenților proveniți din familii defavorizate, precum și celor instituționalizați, în condițiile legii.

(4) Statul acordă premii, burse, locuri în tabere și alte asemenea stimulente studenților cu performanțe universitare, precum și cu rezultate remarcabile în educația și formarea lor profesională, în activități culturale, civice, de voluntariat și sportive, inclusiv competițiile sportive universitare.

(5) Studenții care beneficiază de burse sociale de studii și/sau de performanță sportivă pot primi și burse pentru performanțe universitare.

(6) Statul și alți factori interesați pot susține financiar activitățile de performanță, de nivel național și internațional, ale elevilor și studenților.

(7) Instituțiile de învățământ superior pot susține financiar în aceleași condiții activitățile de performanță, la nivel național și internațional, ale elevilor, studenților și cadrelor didactice îndrumătoare, inclusiv taxe de participare și cheltuieli de deplasare în țară și străinătate. Instituțiile de învățământ superior pot acorda și premii, burse și alte stimulente financiare elevilor, studenților cu performanțe și cadrelor didactice îndrumătoare ale acestora, precum și cu rezultate remarcabile în activitățile extrașcolare sau în activități culturale și sportive, precum și elevilor și studenților în situație de risc.

~~(8)~~ **Abrogat(ă)**

(9) În învățământul superior nu sunt admise discriminări, astfel cum sunt definite la art. 2 [alin. \(1\)](#) din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu excepția măsurilor afirmative prevăzute de lege.

(10) Studenții cu dizabilități și/sau cerințe educaționale speciale au dreptul la acces adaptat acestora în totalitatea spațiilor universitare, la asigurarea unui interpret în limbaj mimico-gestual și/sau în limba semnelor, precum și la condiții adecvate pentru desfășurarea normală a activităților academice, sociale, culturale și administrative în cadrul instituțiilor de învățământ superior, corespunzătoare pentru nevoile de învățare ale acestora. Normele privind accesibilizarea învățământului superior pentru persoanele cu dizabilități și/sau cerințe educaționale speciale se aprobă prin ordin al ministrului educației și cercetării.

(10¹) Studenții cu dizabilități și/sau cerințe educaționale speciale au dreptul la participarea în format hibrid la activitățile didactice și de cercetare, la cerere.

(11) Statul și instituțiile de învățământ superior trebuie să asigure acces echitabil pentru toți studenții la oportunități de învățare oferite de programe de mobilitate naționale și internaționale și să întreprindă măsuri active împotriva obstacolelor în ceea ce privește mobilitatea fizică sau virtuală a studenților în situații de risc, a celor cu dizabilități, a celor cu cerințe educaționale speciale sau a celor netradiționali. Procesul de internaționalizare poate fi susținut și prin includerea în cadrul activităților de învățare, predare și cercetare a unor componente care presupun colaborarea în format online.

(12) Instituțiile de învățământ superior pot acorda, la rândul lor, facilitățile prevăzute la [alin. \(3\)](#), [\(4\)](#) și [\(7\)](#) din bugetul propriu.

Art. 130. - (1) Statul român acordă anual, prin hotărâre a Guvernului, un număr de burse și stagii pentru școlarizarea studenților români de pretutindeni și pentru studenții străini.

(2) Instituțiile de învățământ superior pot acorda burse pentru școlarizarea categoriilor de studenți prevăzuți la [alin. \(1\)](#). Cuantumul bursei este stabilit prin decizie a consiliului de administrație.

(3) Din taxele încasate de instituțiile de învățământ superior de stat de la studenții și cursanții străini se virează la Ministerul Educației un procent de 5% din încasările în valută conform unei proceduri aprobate prin ordin al ministrului educației. Sumele sunt folosite în beneficiul sistemului național de învățământ.

CAPITOLUL XVII

Conducerea instituțiilor de învățământ superior

SECȚIUNEA 1

Dispoziții generale

Art. 131. - (1) Structurile de conducere în instituțiile de învățământ superior de stat sau particulare sunt:

- a) senatul universitar și consiliul de administrație, la nivelul instituției de învățământ superior;
- b) consiliul facultății;
- c) consiliul departamentului;
- d) consiliul pentru studiile universitare de doctorat;
- e) consiliul școlii doctorale.

(2) Funcțiile de conducere sunt următoarele:

- a) rectorul, prorectorii, directorul general administrativ, directorul general adjunct administrativ, la nivelul instituției de învățământ superior;
- b) decanul, prodecanii, la nivelul facultății;
- c) directorul de departament, la nivelul departamentului;
- d) director al CSUD, funcție asimilată cu cea de prorector;
- e) directorul de filială la nivelul filialei instituției de învățământ superior, funcție asimilată cu cea de prorector;
- f) directorul de extensie universitară, la nivelul extensiei universitare, funcție asimilată cu cea de director de departament;
- g) directorul școlii doctorale, funcție asimilată cu cea de director de departament.

(3) Procedura de stabilire și de alegere a structurilor și funcțiilor de conducere la nivelul instituției de învățământ superior, al facultăților și departamentelor trebuie să respecte principiul reprezentativității pe facultăți, departamente, linii, secții de predare și programe de studii, după caz, și se stabilește prin carta universitară.

(4) Funcțiile de conducere prevăzute la [alin. \(2\)](#) reprezintă funcții în domeniul didactic, a căror îndeplinire nu presupune prerogative de putere publică.

(5) Funcțiile prevăzute la [alin. \(2\)](#) nu sunt funcții publice de autoritate, activitățile din domeniul didactic specific care se derulează prin intermediul acestora sunt, în principal, următoarele:

- a) îndeplinirea misiunii instituției de învățământ superior de a genera și de a transfera cunoaștere către societate;
- b) organizarea derulării programelor de studii al căror element central este asigurarea calității educației, în scopul dezvoltării personale, al inserției profesionale a individului și al satisfacerii nevoii de competență a mediului socioeconomic;
- c) organizarea procesului de obținere a calificărilor corelate cu nevoile identificate pe piața muncii;

- d)** gestionarea eficientă a activităților de învățământ, cercetare, producție sau transfer cognitiv și tehnologic;
- e)** realizarea și implementarea de proiecte finanțate din surse interne sau externe instituției de învățământ superior;
- f)** sprijinirea, în mod adecvat, a membrilor comunității universitare;
- g)** derularea de acțiuni privind cooperarea internațională a instituției de învățământ superior;
- h)** asigurarea libertății academice a personalului didactic, didactic auxiliar și de cercetare, precum și a drepturilor și libertăților studenților;
- i)** respectarea autonomiei universitare, a transparenței deciziilor și activităților, a echității, eticii și deontologiei universitare;
- j)** asigurarea și gestionarea resurselor materiale și umane, cu respectarea regimului juridic al conflictelor de interese și a legislației în vigoare;
- k)** asigurarea, la nivelul instituției de învățământ superior, a condițiilor necesare desfășurării activității de cercetare științifică, dezvoltare, inovare și transfer tehnologic, prin creație individuală și colectivă, în domeniul științelor, al științelor ingineresti, al artelor, al literelor, prin asigurarea performanțelor și dezvoltării fizice și sportive, precum și valorificarea și diseminarea rezultatelor acestora, în vederea producerii, transmiterii și valorificării cunoașterii.

(6) La nivelul IOSUD, activitatea de pregătire doctorală este coordonată de CSUD, condus de un director. Funcția de director al CSUD se ocupă prin concurs organizat de către rector, în conformitate cu Regulamentul-cadru privind studiile universitare de doctorat.

(7) Studenții-doctoranzi reprezintă 25% din membrii consiliului și sunt aleși prin votul universal, direct, secret și egal al studenților-doctoranzi din cadrul IOSUD.

(8) Componența consiliului școlii doctorale se stabilește prin votul universal, direct și secret al conducătorilor de doctorat, respectiv al studenților-doctoranzi din școala doctorală respectivă. Studenții-doctoranzi au cel puțin un reprezentant în cadrul consiliului.

(9) La nivelul facultății, stabilirea structurilor și a funcțiilor de conducere se face după cum urmează:

a) componența membrilor consiliului facultății este de maximum 75% cadre didactice și de cercetare și de minimum 25% studenți. Reprezentanții cadrelor didactice și de cercetare în consiliul facultății sunt aleși prin votul universal, direct și secret al tuturor cadrelor didactice și de cercetare titulare din departamentele facultății, iar reprezentanții studenților sunt aleși prin vot universal, direct și secret de către studenții facultății;

b) decanii sunt selectați prin concurs public, organizat de către rectorul instituției de învățământ superior la nivelul facultății. La concurs pot participa persoane din cadrul instituției de învățământ superior sau din orice facultate de profil din țară ori din străinătate care, pe baza audierii în plenul consiliului facultății, au primit avizul acestuia de participare la concurs. Consiliul facultății are obligația de a aviza minimum 2 candidați;

c) după numirea decanului de către rector, acesta își desemnează prodecanii;

d) în instituțiile de învățământ superior multilingve și multiculturale, cel puțin unul dintre prodecani se numește la propunerea cadrelor didactice și cercetătorilor din departamentul secției sau liniei de studiu într-o limbă a minorităților naționale, potrivit regulamentului liniei de studiu conform art. 24 [alin. \(2\)](#), cu excepția cazului în care decanul provine de la linia de studiu cu predare în limba minorității naționale respective. Cadrele didactice aparținând secției sau liniei de studiu trebuie să propună cel puțin 2 candidați.

(10) La nivelul departamentului, directorul de departament și membrii consiliului departamentului sunt aleși prin votul universal, direct și secret al tuturor cadrelor didactice și de cercetare titulare.

(11) În cazul instituțiilor de învățământ superior confesionale, alegerea persoanelor în funcțiile de conducere se face cu avizul cultului fondator.

(12) Dacă la nivelul instituției de învățământ superior sunt constituite organisme funcționale care exercită atribuții între ședințele consiliului facultății, senatului universitar sau consiliului de administrație, studenții sunt

reprezentanți în aceeași pondere în cadrul acestor organisme, modalitatea de desemnare a reprezentanților fiind stabilită prin carta universitară, dar nu mai puțin de un membru.

(13) Deciziile și hotărârile structurilor de conducere ale instituției de învățământ superior se publică pe site-ul instituției de învățământ superior sau al facultății, după caz.

(14) Durata unui mandat pentru membrii în structurile de conducere prevăzute la [alin. \(1\)](#) și toate funcțiile de conducere prevăzute la [alin. \(2\)](#) este de 5 ani.

Art. 132. - (1) Senatul universitar este compus din maximum 75% personal didactic și de cercetare și din minimum 25% reprezentanți ai studenților.

(2) Membrii senatului universitar, cadre didactice și cercetători titulari, sunt aleși, fără excepție în circumscripții electorale stabilite de senat, prin votul universal direct și secret al tuturor cadrelor didactice și cercetătorilor titulari din respectivele circumscripții.

(3) Membrii senatului universitar, având calitatea de studenți, sunt aleși, fără excepție, în circumscripții electorale stabilite prin carta universitară, prin votul universal, direct și secret al studenților din respectivele circumscripții.

(4) Fiecare facultate este reprezentată în senatul universitar, pe cote-părți de reprezentare stipulate în Carta universitară.

(5) În instituțiile de învățământ superior militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională, instructorii au un reprezentant în senatul universitar, din cota stabilită pentru personalul didactic și de cercetare.

(6) Fiecare instituție de învățământ superior își stabilește, prin regulamentul propriu, modalitatea de alegere a membrilor senatului.

(7) În cadrul instituțiilor de învățământ superior ai căror salariați sunt organizați în sindicat și acesta este reprezentativ, un reprezentant al acestuia participă, în calitate de observator, la ședințele senatului universitar.

(8) În cazul instituțiilor de învățământ superior multiculturale se va asigura reprezentarea echitabilă a liniilor de studiu/secțiilor de predare în limbile minorităților naționale în cadrul fiecărei facultăți. În acele instituții de învățământ unde, la intrarea în vigoare a prezentei legi, există facultăți pentru fiecare limbă de predare, reprezentarea acestora este egală pentru fiecare facultate.

(9) Senatul universitar își alege, prin vot secret, un președinte care conduce ședințele senatului universitar și reprezintă senatul universitar în raporturile cu rectorul. În caz de indisponibilitate a președintelui senatului, regulamentele instituției de învățământ superior prevăd o procedură internă de asigurare a interimatului.

(10) Senatul universitar stabilește comisii de specialitate prin care controlează activitatea conducerii executive a instituției de învățământ superior și a consiliului de administrație. Rapoartele de monitorizare și de control sunt prezentate periodic și discutate în senatul universitar și stau la baza hotărârilor acestuia.

Art. 133. - (1) Rectorul instituțiilor de învățământ superior de stat și particulare se desemnează prin una dintre următoarele modalități:

a) pe baza unui concurs public, în baza unei metodologii aprobate de senatul universitar nou-ales, conformă cu prezenta lege;

b) prin votul universal, direct și secret al tuturor cadrelor didactice titulare și cercetătorilor titulari din cadrul instituției de învățământ superior și al reprezentanților studenților din senatul universitar și din consiliile facultăților.

(2) Cu minimum 3 luni înainte de fiecare desemnare a rectorului se stabilește modalitatea de desemnare a acestuia, în conformitate cu prevederile [alin. \(1\)](#), prin votul universal, direct și secret al tuturor cadrelor didactice titulare și al cercetătorilor titulari din cadrul instituției de învățământ superior și al reprezentanților studenților din senatul universitar, care au o pondere de minimum 25% din totalul membrilor senatului universitar, precum și al reprezentanților studenților din consiliile facultăților, care au o pondere de minimum 25% din totalul membrilor consiliului fiecărei facultăți.

Art. 134. - (1) În cazul în care modalitatea aleasă pentru desemnarea rectorului este cea pe baza unui concurs public, procedura de desemnare este cea prevăzută de prezentul articol.

(2) Senatul universitar nou-ales stabilește o comisie de selecție și de recrutare a rectorului formată în proporție de 50% din membri ai instituției de învățământ superior și în proporție de 50% din personalități științifice și academice din afara instituției de învățământ superior, din țară și din străinătate. Această comisie este formată din minimum 12 membri, dintre care cel puțin un reprezentant al studenților sau un absolvent al instituției de învățământ superior desemnat de către studenții din senatul universitar, conform cartei universitare, și un reprezentant al sindicatului reprezentativ, în calitate de observator. De asemenea, senatul universitar nou-ales elaborează și aprobă metodologia de avizare, de selecție și de recrutare a rectorului, conform legii.

(3) Concursul public pentru desemnarea rectorului se desfășoară în baza metodologiei prevăzute la alin. (2). Comisia de concurs este comisia de selecție și recrutare prevăzută la [alin. \(2\)](#).

(4) La concursul de ocupare a funcției de rector pot participa persoane cu prestigiu profesional din țară și din străinătate care, pe baza audierii în plenul senatului universitar nou-ales, au obținut avizul de participare la concurs din partea acestuia. Avizul se acordă numai pe baza votului majorității simple a membrilor senatului universitar nou-ales.

Art. 135. - (1) Rectorul, desemnat conform [art. 133](#), este confirmat prin ordin al ministrului educației, în termen de 30 de zile de la data selecției. După emiterea ordinului de confirmare, rectorul poate semna acte oficiale, înscrisuri, acte financiare/contabile și acte de studii.

(2) Rectorul confirmat de ministrul educației numește prorectorii, pe baza consultării senatului universitar. În instituțiile de învățământ superior multilingve și multiculturale, cel puțin unul dintre prorectori este numit de către rector la propunerea cadrelor didactice și cercetătorilor aparținând secției sau liniei de studiu într-o limbă a minorităților naționale, potrivit regulamentului liniei de studiu conform [art. 24 alin. \(2\)](#), cu excepția cazului în care rectorul provine de la linia de studiu cu predare în limba minorității naționale respective. Cadrele didactice aparținând secției sau liniei de predare trebuie să propună cel puțin 2 candidați.

(3) Rectorul confirmat de ministrul educației încheie cu senatul universitar un contract de management, cuprinzând criteriile și indicatorii de performanță managerială, drepturile și obligațiile părților contractuale.

(4) În cazul exercitării unei funcții de membru al Guvernului sau de secretar de stat, rectorul are obligația de a se suspenda din funcție pe perioada exercitării respectivei demnități.

(5) Rectorul confirmat organizează concurs public de selecție a decanilor. La concurs pot participa candidații avizați de consiliul facultății cu votul majorității simple a membrilor acestuia și pe baza unei metodologii specifice elaborate de senatul universitar. Rezultatul concursului este validat de senatul universitar.

(6) Menținerea în funcție a directorului general administrativ și a directorului general adjunct administrativ se face pe baza acordului scris al acestora de susținere executivă a planului managerial al noului rector.

(7) Consiliul de administrație al instituțiilor de învățământ superior de stat este format din rectorul și prorectorii instituției de învățământ superior, decanii facultăților, directorul general administrativ, directorul general adjunct administrativ și un reprezentant al studenților. În cadrul instituțiilor de învățământ superior unde salariații sunt organizați în sindicat, un reprezentant al acestuia participă, în calitate de observator, la ședințele consiliului de administrație.

(8) Consiliul de administrație al instituțiilor de învățământ superior particulare este numit de către fondatori.

Art. 136. - (1) Rectorul confirmat al instituției de învățământ superior de stat încheie, anual, un contract instituțional cu Ministerul Educației.

(2) Rectorul poate fi demis de senatul universitar, în condițiile specificate prin contractul de management și carta universitară.

(3) Ministrul Educației poate elibera din funcție rectorul, în condițiile prevăzute la [art. 158 alin. \(5\) lit. f\)](#).

SECȚIUNEA a 2-a

Atribuțiile senatului universitar, ale rectorului, ale consiliului de administrație, ale decanului și ale directorului de departament

Art. 137. - (1) Senatul universitar reprezintă comunitatea universitară și este cel mai înalt for de decizie și deliberare la nivelul instituției de învățământ superior.

(2) Atribuțiile senatului universitar sunt următoarele:

- a)** aprobă misiunea instituției de învățământ superior, la propunerea rectorului;
- b)** garantează libertatea academică și autonomia universitară;
- c)** elaborează și adoptă, în urma dezbaterii cu comunitatea universitară, carta universitară;
- d)** aprobă planul strategic multianual de dezvoltare instituțională și planurile operaționale, la propunerea rectorului;
- e)** aprobă, la propunerea rectorului și cu respectarea legislației în vigoare, structura, organizarea și funcționarea instituției de învățământ superior, în conformitate cu prevederile cartei universitare;
- f)** aprobă proiectul de buget la propunerea rectorului;
- g)** aprobă execuția bugetară;
- h)** aprobă Codul-cadru de etică și deontologie universitară;
- i)** aprobă procedurile privind asigurarea internă a calității;
- j)** adoptă Codul universitar al drepturilor și obligațiilor studentului, cu respectarea prevederilor Codului drepturilor și obligațiilor studentului, aprobat prin ordin al ministrului educației;
- k)** aprobă metodologiile și regulamentele privind organizarea și funcționarea instituției de învățământ superior, la propunerea rectorului;
- l)** încheie contractul de management cu rectorul;
- m)** controlează activitatea rectorului și a consiliului de administrație prin comisii specializate;
- n)** validează concursurile publice pentru funcțiile din consiliul de administrație;
- o)** aprobă metodologia de concurs și rezultatele concursurilor pentru angajarea personalului didactic și de cercetare și evaluează periodic resursa umană;
- p)** aprobă, la propunerea rectorului, sancționarea personalului cu performanțe profesionale slabe, în baza unei metodologii proprii și a legislației în vigoare;
- q)** îndeplinește alte atribuții, conform cartei universitare.

(3) Componența și mărimea senatului universitar sunt stabilite prin carta universitară, astfel încât să se asigure eficiența decizională și reprezentativitatea comunității academice.

(4) Mandatul senatului universitar este de 5 ani. Durata mandatului unui membru al senatului universitar este de 5 ani. Pentru studenți, durata mandatului se reglementează prin carta universitară.

(5) Senatul universitar este convocat de președintele senatului, rector sau la cererea a cel puțin o treime dintre membrii senatului universitar. Prin excepție, pentru probleme studențești, senatul universitar poate fi convocat la cererea întregului grup al reprezentanților studenților membri ai senatului universitar.

Art. 138. - (1) Rectorul reprezintă legal instituția de învățământ superior în relațiile cu terții și realizează conducerea executivă a acesteia. Rectorul este ordonatorul de credite al instituției de învățământ superior. Rectorul are următoarele atribuții:

- a)** propune spre aprobare senatului universitar misiunea instituției de învățământ superior;
- b)** realizează managementul și conducerea operativă a instituției de învățământ superior;
- c)** negociază și semnează contractul instituțional cu Ministerul Educației;
- d)** încheie contractul de management cu senatul universitar;
- e)** propune spre aprobare senatului universitar structura și reglementările de funcționare ale instituției de

învățământ superior;

f) propune spre aprobare senatului universitar proiectul de buget și raportul privind execuția bugetară;

g) prezintă senatului universitar, în vederea validării, cel mai târziu în prima zi lucrătoare a lunii aprilie a fiecărui an, raportul prevăzut la [art. 19](#);

h) conduce consiliul de administrație;

i) îndeplinește alte atribuții stabilite de senatul universitar, în conformitate cu contractul de management, carta universitară și legislația în vigoare.

(2) Misiunea instituției de învățământ superior, menționată la alin. (1) [lit. a](#)), poate fi:

a) de educație: presupune organizarea exclusiv a activităților de predare, învățare și evaluare și a celor de cercetare conexe proceselor de predare-învățare, evaluarea misiunii instituției făcându-se după criteriile și indicatorii naționali/internaționali, cu relevanță academică locală/regională;

b) de educație și cercetare: presupune organizarea activităților de predare, învățare și evaluare, precum și de cercetare, evaluarea misiunii instituției făcându-se după criteriile și indicatorii naționali/internaționali, cu relevanță academică regională/națională;

c) de educație și cercetare avansată: presupune organizarea activităților de predare, învățare și evaluare, precum și de cercetare, cu impact în dezvoltarea cunoașterii și dezvoltarea economică și tehnologică la nivel național și internațional, evaluarea misiunii instituției făcându-se după criteriile și indicatorii internaționali, cu relevanță academică națională/internațională.

(3) În procesele de asigurare a calității se va ține cont de diferențierea misiunilor, definită la [alin. \(2\)](#) și asumată de fiecare instituție de învățământ superior.

(4) Rectorul poate delega atribuțiile de reprezentant legal și ordonator de credite, în condițiile legilor în vigoare.

(5) Durata mandatului de rector este de 5 ani. O persoană nu poate ocupa funcția de rector la aceeași instituție de învățământ superior pentru mai mult de două mandate.

(6) În calculul numărului maxim de mandate prevăzut la [alin. \(5\)](#) se iau în considerare și mandatele de 5 ani incomplete, întrerupte în urma demisiei, demiterii sau suspendării.

Art. 139. - Consiliul de administrație al instituției de învățământ superior asigură, sub conducerea rectorului sau a unei alte persoane desemnate prin carta universitară, în cazul instituțiilor de învățământ superior particulare și confesionale particulare, conducerea operativă a instituției de învățământ superior și aplică deciziile strategice ale senatului universitar. De asemenea, consiliul de administrație are următoarele atribuții:

a) avizează și stabilește în termeni operaționali bugetul instituțional;

b) avizează execuția bugetară și bilanțul anual;

c) propune, în cadrul proiectului de buget, nivelul cheltuielilor de protocol aferente activităților curente;

d) aprobă propunerile de scoatere la concurs a posturilor didactice și de cercetare;

e) avizează propunerile de programe noi de studii și formulează propuneri către senatul universitar de lichidare a acelor programe de studii care nu se mai încadrează în misiunea instituției de învățământ superior sau care sunt ineficiente academic și financiar;

f) aprobă operațiunile financiare care depășesc plafoanele stabilite de senatul universitar, în instituțiile de învățământ superior de stat, precum și de fondatori, în instituțiile de învățământ superior particulare;

g) propune senatului universitar strategii ale instituției de învățământ superior pe termen mediu și lung și politici pe domenii de interes ale instituției de învățământ superior.

Art. 140. - Numărul și durata mandatelor prorectorilor se stabilesc prin carta universitară.

Art. 141. - Consiliul facultății reprezintă organismul decizional și deliberativ al facultății. Consiliul facultății are următoarele atribuții:

a) aprobă, la propunerea decanului, structura, organizarea și funcționarea facultății;

b) aprobă programele de studii gestionate de facultate;

c) controlează activitatea decanului și aprobă rapoartele anuale ale acestuia privind starea generală a facultății, asigurarea calității și respectarea eticii și deontologiei universitare la nivelul facultății;

d) îndeplinește alte atribuții, stabilite prin carta universitară sau aprobate de senatul universitar și în conformitate cu legislația în vigoare.

Art. 142. - Decanul reprezintă facultatea și răspunde de managementul și conducerea facultății. Decanul prezintă anual un raport consiliului facultății privind starea facultății. Decanul conduce ședințele consiliului facultății și aplică hotărârile rectorului, ale consiliului de administrație și senatului universitar. Atribuțiile decanului sunt stabilite în conformitate cu prevederile cartei universitare și cu legislația în vigoare.

Art. 143. - (1) Directorul de departament realizează managementul și conducerea operativă a departamentului. Directorul de departament răspunde de elaborarea și implementarea planurilor de învățământ, de statele de funcții, de managementul cercetării și al calității și sprijină conducerea instituției de învățământ superior în activitatea de management financiar al departamentului. În exercitarea acestei funcții, el este ajutat de consiliul departamentului, conform cartei universitare.

(2) Selecția, angajarea, evaluarea periodică, formarea, motivarea și încetarea relațiilor contractuale de muncă ale personalului sunt de răspunderea directorului de departament, a directorului consiliului școlii doctorale sau a decanului, conform prevederilor cartei universitare.

Art. 144. - (1) Directorul de filială asigură managementul și coordonarea operativă a filialei, urmărind calitatea și eficiența în activitățile derulate în cadrul acesteia, precum și dezvoltarea ei adecvată strategiei instituției de învățământ superior, conform regulamentului propriu de organizare și funcționare.

(2) Funcția de conducere de director de filială se ocupă prin concurs organizat de consiliul de administrație al instituției de învățământ superior. Președintele comisiei de concurs este rectorul instituției sau o persoană desemnată de către acesta. Validarea concursului se face de către senatul universitar, iar numirea pe post, de către rector.

(3) Organizarea și funcționarea filialei se stabilesc prin carta universitară.

(4) Directorul extensiei universitare asigură managementul și coordonarea operativă a extensiei, urmărind calitatea și eficiența în activitățile derulate în cadrul acesteia, precum și dezvoltarea ei adecvată strategiei instituției de învățământ superior și a facultății, conform regulamentului propriu de organizare și funcționare.

(5) Funcția de director de extensie universitară se ocupă prin concurs organizat de către rectorul universității.

Art. 145. - Studenții au cel puțin un reprezentant în comisiile de etică, de acordare a burselor, de cazări, de asigurare a calității, precum și în alte comisii cu caracter social. În cazul instituțiilor de învățământ superior confesionale, comisiile pastorale pot fi formate fără participarea studenților, conform specificului dogmatic și canonic al cultului fondator.

Art. 146. - (1) Funcțiile de conducere prevăzute la art. 131 alin. (2) nu se cumulează.

(2) În cazul vacantării unui post în funcțiile de conducere se procedează la alegeri parțiale, în cazul directorului de departament sau al directorului de filială, sau se organizează concurs public, potrivit cartei universitare, în termen de maximum 3 luni de la data vacantării.

(3) Modalitatea de desemnare a rectorului, dintre cele prevăzute la art. 133, stabilită cu ocazia alegerilor generale, se menține valabilă.

(4) Numărul de prodecani din instituțiile de învățământ superior se stabilește prin carta universitară.

(5) Atribuțiile și competențele structurilor și ale funcțiilor de conducere din învățământul superior sunt stabilite prin carta universitară a instituției, potrivit legii. Hotărârile senatelor universitare, ale consiliilor de administrație, ale consiliilor facultăților și ale departamentelor se iau cu votul majorității membrilor prezenți, dacă numărul celor prezenți reprezintă cel puțin două treimi din numărul total al membrilor. Membrii acestor structuri de conducere au drept de vot deliberativ egal. Hotărârile menționate se vor publica, după caz, pe site-ul instituției de învățământ superior sau al facultății respective.

(6) Structura administrativă a instituției de învățământ superior este condusă de către un director general administrativ și, după caz, de unul sau mai mulți directori generali adjuncți administrativi și este organizată pe direcții. Postul de director general administrativ, precum și de director general adjunct administrativ se ocupă prin concurs organizat de consiliul de administrație al instituției de învățământ superior. Președintele comisiei de concurs este rectorul instituției. Din comisie face parte, în mod obligatoriu, un reprezentant al Ministerului Educației. Validarea concursului se face de către senatul universitar, iar numirea pe post se realizează de către rector.

(7) Unitățile de cercetare-dezvoltare sunt conduse de directori ai unităților respective, potrivit cartei universitare.

(8) Prin carta universitară, instituția de învățământ superior își poate dezvolta structuri consultative formate din reprezentanți ai mediului socioeconomic și personalități din mediul academic, cultural și profesional extern.

(9) Nu pot ocupa funcțiile de conducere prevăzute la art. 131 alin. (2) persoanele condamnate penal definitiv pentru săvârșirea cu intenție a unei infracțiuni pentru care nu a intervenit reabilitarea.

CAPITOLUL XVIII

Finanțarea și patrimoniul instituțiilor de învățământ superior de stat

Art. 147. -

*) Potrivit art. XLIII alin (3) din Legea nr. 141/2025, prevederile art. 147 din Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, se aplică începând cu anul 2027.

Finanțarea cheltuielilor pentru educație, la nivelul sistemului național de învățământ preuniversitar și superior, cu toate componentele sale, reprezintă, anual, minimum 15% din cheltuielile bugetului general consolidat.

*) Potrivit art. LI alin. (4) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 156/2024, prevederile art. 134 din Legea nr. 198/2023, cu modificările și completările ulterioare, respectiv ale art. 147 din Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, se aplică începând cu anul 2026.

Art. 148. - (1) Finanțarea învățământului superior de stat se asigură din fonduri publice, în concordanță cu următoarele cerințe:

a) asumarea dezvoltării învățământului superior, ca responsabilitate publică, și a educației în general, ca prioritate națională;

b) asigurarea calității învățământului superior la nivelul standardelor din Spațiul european al învățământului superior, pentru pregătirea resurselor umane și dezvoltarea personală în calitate de cetățeni ai unei societăți democratice bazate pe cunoaștere;

c) profesionalizarea resurselor umane, în concordanță cu diversificarea pieței muncii și cu nevoia de anticipare a profesiilor viitorului;

d) dezvoltarea învățământului superior, a cercetării științifice și a creației artistice în instituțiile de învățământ superior pentru a răspunde nevoilor de dezvoltare economică și socială, precum și integrarea în viața științifică internațională.

(2) Învățământul superior de stat este gratuit, pentru cifra de școlarizare aprobată anual de Guvern, și cu taxă, în condițiile legii. Instituțiile de învățământ superior pot acorda din bugetul propriu granturi de școlarizare la toate nivelurile și ciclurile de învățământ.

(3) În învățământul superior de stat se pot percepe taxe pentru: depășirea duratei de școlarizare prevăzute de lege, înscrierea la concursuri de admitere, înmatriculare, reînmatriculare, repetarea examenelor, precum și a altor forme de verificare care depășesc prevederile regulamentului de studii. De asemenea se pot percepe taxe și pentru activități neincluse în regulamentul de studii, conform metodologiei aprobate de senatul universitar.

(4) Finanțarea învățământului superior de stat poate fi realizată și prin contribuția altor ministere, pe bază de contract, pentru pregătirea de specialiști în funcție de cerințele ministerelor respective, precum și din alte surse, inclusiv din împrumuturi și ajutoare externe.

(5) Autoritățile administrației publice locale pot finanța, din bugetul propriu, instituțiile de învățământ superior de stat.

(6) Instituțiile de învățământ superior de stat pot primi donații din țară și din străinătate, în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

(7) Toate resursele de finanțare ale instituțiilor de învățământ superior de stat se constituie ca venituri proprii.

(8) Execuția bugetară anuală a instituțiilor de învățământ superior de stat se face publică.

(9) Statul poate sprijini învățământul superior particular și confesional particular acreditat. Autoritățile publice locale pot oferi stimulente pentru anumite categorii de studenți și absolvenți în vederea pregătirii specialiștilor pentru piața muncii, potrivit cerințelor locale.

(10) Pentru sumele de bani sau bunurile primite de instituțiile de învățământ superior în baza unui legat cu sarcină sau a unei donații cu sarcină, senatul universitar hotărăște asupra modalității de gestionare a acestora, putând constitui plasamente de fonduri, realiza investiții, încheia contracte de vânzare, de schimb sau de închiriere sau desfășurând orice altă activitate considerată oportună, cu respectarea prevederilor legale în vigoare, în scopul îndeplinirii sarcinilor impuse prin testament sau prin contractul de donație, utilizate în acord cu misiunea instituției de învățământ superior.

Art. 149. - (1) Instituțiile de învățământ superior de stat funcționează ca instituții finanțate din fonduri alocate de la bugetul de stat, din venituri proprii și din alte surse, potrivit legii.

(2) Veniturile instituțiilor de învățământ superior de stat se compun din:

a) sume alocate de la bugetul Ministerului Educației, pe bază de contract;

b) venituri alocate de la alte ministere, autorități sau instituții publice centrale și locale, pe bază de contract;

c) venituri proprii, dobânzi, donații, dividende, sponsorizări și taxe percepute în condițiile legii de la persoane fizice și juridice, române sau străine, și din alte surse inclusiv din împrumuturi și ajutoare externe;

d) alte surse potrivit legii.

(3) Sumele alocate de la bugetul Ministerului Educației, pe bază de contract, conform metodologiilor aprobate prin ordin al ministrului educației, la propunerea CNFIS, după caz, cuprind:

a) finanțarea de bază;

b) finanțarea suplimentară;

c) fonduri alocate pe bază competițională, pentru dezvoltare instituțională;

d) fonduri pentru granturile doctorale;

e) fonduri pentru situații speciale;

f) fonduri alocate pentru incluziune, burse și protecția socială a studenților;

g) subvenții pentru transportul local în comun al studenților;

h) finanțarea obiectivelor și a altor cheltuieli de natura investițiilor;

i) finanțarea complementară.

(4) Veniturile proprii sunt utilizate de instituțiile de învățământ superior, în condițiile autonomiei universitare și cu respectarea principiului răspunderii publice, în vederea realizării obiectivelor care le revin în cadrul politicii statului din domeniul învățământului și cercetării științifice, precum și pentru implementarea obiectivelor și activităților stabilite prin carta universitară și strategiile proprii.

(5) Finanțarea de bază se realizează prin intermediul granturilor de studii, calculate pe baza costului mediu per student echivalent, per domeniu, per cicluri de studiu și per limbă de predare. Granturile de studii vor fi alocate prioritar spre acele domenii care asigură dezvoltarea sustenabilă și competitivă a societății.

(6) Instituțiile de învățământ superior de stat pot utiliza sumele din finanțarea de bază, într-un procent de

maximum 10% din valoarea acesteia, pentru cheltuieli de investiții, în beneficiul procesului educațional, de cercetare, inovare și antreprenoriat, în conformitate cu o metodologie adoptată prin ordin al ministrului educației.

(7) Finanțarea de bază și finanțarea complementară sunt utilizate pentru activități desfășurate în cadrul tuturor componentelor organizatorice prevăzute la art. 20 [alin. \(1\)](#).

(8) Finanțarea complementară se alocă de către Ministerul Educației și este compusă din:

a) subvenții pentru cazare și masă;

b) fonduri alocate pe bază de priorități și norme specifice pentru dotări și alte cheltuieli de investiții și reparații capitale;

c) fonduri alocate pentru cercetarea științifică din instituțiile de învățământ superior, inclusiv pentru investiții specifice, pentru institutele de cercetare-dezvoltare și pentru stațiunile de cercetare-dezvoltare care funcționează în structura sau în coordonarea/subordinea instituțiilor de învățământ superior;

d) fonduri alocate pentru cluburile sportive universitare;

e) fonduri alocate pentru grădini botanice;

f) fonduri alocate pentru unitățile de învățământ preuniversitar din structura și în subordinea instituțiilor de învățământ superior;

g) fonduri alocate pentru unitățile de învățământ preuniversitar - școli din spital, potrivit legii;

h) fonduri alocate pentru unitățile medicale, inclusiv stomatologice și farmacii universitare din structura și/sau în subordinea instituțiilor de învățământ superior.

(9) Fondurile alocate instituțiilor pentru finanțarea cercetării științifice sunt considerate venituri proprii ale acestora și sunt utilizate conform autonomiei universitare în vederea realizării obiectivelor cercetării științifice, inclusiv pentru cheltuieli de investiții, în conformitate cu bugetul aprobat.

(10) Finanțarea cercetării științifice din instituțiile de învățământ superior de stat se compune din:

a) finanțarea complementară alocată de Ministerul Educației;

b) fonduri obținute pe bază de competiții organizate de autoritățile publice ale statului;

c) fonduri obținute din competițiile sau contractele naționale sau internaționale;

d) fonduri obținute din contracte cu mediul privat.

(11) Finanțarea suplimentară se acordă din fonduri publice de Ministerul Educației pentru a stimula excelența instituțiilor și a programelor de studii din cadrul instituțiilor de învățământ superior de stat. Finanțarea suplimentară reprezintă minimum 33% din suma alocată la nivel național instituțiilor de învățământ superior de stat ca finanțare de bază, pe baza criteriilor și a standardelor de calitate stabilite de Comisia Națională a Finanțării Învățământului Superior și aprobate de Ministerul Educației prin metodologia de finanțare.

(12) Fondul de dezvoltare instituțională se alocă instituțiilor de învățământ superior de stat conform unor criterii competitive, bazate pe standarde elaborate de Comisia Națională a Finanțării Învățământului Superior. Metodologia de alocare și utilizare a fondului pentru dezvoltare instituțională se elaborează de către Ministerul Educației și se aprobă prin ordin al ministrului educației.

(13) Ministerul Educației negociază și semnează contractele de finanțare prevăzute la [alin. \(18\)](#) pe baza planurilor strategice multianuale de dezvoltare instituțională.

(14) Planurile strategice multianuale de dezvoltare instituțională sunt elaborate cu consultarea Ministerului Educației și asumate de instituțiile de învățământ superior de stat acreditate. Planurile strategice multianuale sunt documente publice.

(15) În baza planului strategic multianual prevăzut la [alin. \(13\)](#), instituția de învățământ superior elaborează planurile operaționale anuale. Planul strategic multianual se elaborează ținând cont de:

a) prioritățile statului în domeniul învățământului superior, al cercetării, dezvoltării și inovării, al educației și formării profesionale și al ocupării forței de muncă, prevăzute de legislația specifică și documentele de politici

publice;

b) domeniile prioritare de dezvoltare a României;

c) strategiile și documentele adoptate la nivelul Uniunii Europene care vizează învățământul superior;

d) componenta internațională prevăzută la [art. 117-120](#);

e) nevoia de investiții pentru dezvoltarea infrastructurii instituțiilor de învățământ superior;

f) nevoile înregistrate pe piața muncii și cererea pentru pregătirea profesională manifestată de către absolvenții de liceu și de către angajatori.

(16) Pentru instituțiile de învățământ superior militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională care funcționează în coordonarea Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Afacerilor Interne, Ministerului Justiției sau Serviciului Român de Informații, planurile strategice multianuale sunt analizate, după caz, și de ministerele sau instituțiile de resort.

(17) Ministerul Educației monitorizează implementarea planului strategic multianual de dezvoltare instituțională.

(18) Finanțarea instituțiilor de învățământ superior de stat se face pe bază de contract încheiat între Ministerul Educației și instituția de învățământ superior respectivă, după cum urmează:

a) contract instituțional, pentru fondurile prevăzute la alin. (3) [lit. a\) -h\)](#);

b) contract complementar, pentru finanțarea cheltuielilor prevăzute la [alin. \(8\)](#).

(19) Contractele instituționale și complementare sunt supuse controlului periodic efectuat de Ministerul Educației, prin structurile de specialitate și CNFIS.

(20) Fondurile pentru burse și protecție socială a studenților din instituțiile de învățământ superior de stat se alocă în funcție de numărul de studenți înmatriculați la programele de studii la forma de învățământ cu frecvență, pe locuri fără taxă de studii, pe baza costului standard pentru fondul de burse și protecție socială.

(21) Valoarea costului standard pentru fondul de burse și protecție socială în lei/lună/student este echivalentul a 10% din salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată.

*) Potrivit art. XXII din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 156/2024, în anul 2025 valoarea costului standard pentru fondul de burse și protecție socială în lei/student, prevăzut la art. 149 alin. (21) din Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, se menține la nivelul aferent lunii noiembrie 2024.

*) Potrivit art. XII din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2026, în anul 2026 valoarea costului standard pentru fondul de burse și protecție socială în lei/lună/student, prevăzut la art. 149 alin. (21) din Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, se menține la nivelul aferent lunii decembrie 2025.

(22) Costul standard pentru constituirea fondului de burse și protecție socială a studenților se alocă pentru 12 luni, pentru studenții de la învățământul cu frecvență, fără taxă de studii.

(23) În cazul studenților înmatriculați în cadrul programelor de studii de licență din domeniile aferente STIM, costului standard pentru fondul de burse și protecție socială i se aplică un coeficient de 33%.

(24) Instituțiile de învățământ superior pot suplimenta fondul de burse din venituri proprii.

(25) Studenții pot beneficia de:

a) [Abrogat\(ă\)](#)

b) burse de performanță;

c) burse de studiu;

d) burse pentru învățământ dual;

e) burse pentru masterat didactic;

f) burse sociale;

g) burse speciale, acordate de instituția de învățământ superior, în baza unei metodologii aprobate de senatul universitar;

h) burse de performanță sportivă.

(26) Cuantumul minim al bursei sociale se propune anual de către CNFIS, se adoptă prin ordin al ministrului educației și trebuie să acopere cheltuielile minime de masă și cazare. Bursele sociale se cumulează cu alte tipuri de burse, dacă studentul îndeplinește criteriile pentru ambele categorii de burse, conform criteriilor generale de acordare a bursei, stabilite prin ordin al ministrului educației.

(27) Criteriile specifice de acordare a bursei se stabilesc prin metodologii proprii fiecărei instituții de învățământ superior.

(28) Rectorii instituțiilor de învățământ superior de stat, prin contractul instituțional și prin contractul complementar încheiate cu Ministerul Educației, sunt direct responsabili de alocarea resurselor instituției.

(29) Instituțiile de învățământ superior de stat pot alocă fonduri pentru cluburile sportive universitare, activitățile asociațiilor studențești, pentru institutele naționale de cercetare-dezvoltare, pentru institutele de cercetare-dezvoltare, pentru stațiunile didactice și de cercetare-dezvoltare, pentru spitalele, unitățile medicale ambulatorii, inclusiv stomatologice, cabinetele de specialitate, inclusiv stomatologice, și farmaciile universitare, precum și pentru alte entități aflate în coordonare sau subordonare și pot pune la dispoziția acestora baza materială a instituției de învățământ superior, în mod gratuit.

(30) Cluburile sportive universitare, institutele naționale de cercetare-dezvoltare, institutele de cercetare-dezvoltare, stațiunile didactice și de cercetare-dezvoltare, spitalele, unitățile medicale ambulatorii, inclusiv stomatologice, și farmaciile universitare, precum și alte entități aflate în coordonarea sau subordonarea instituțiilor de învățământ superior pot alocă fonduri și pot pune baza materială proprie la dispoziția instituțiilor de învățământ, în mod gratuit.

(31) Instituțiile de învățământ superior de stat pot prelua în subordinea lor, pe baza hotărârii senatului universitar, cluburi sportive, caz în care cluburile sportive devin ordonatori terțiari de credite.

(32) Instituțiile de învățământ superior de stat, pe baza hotărârii senatului universitar, pot înființa sau prelua institute naționale de cercetare-dezvoltare, institute de cercetare-dezvoltare, stațiuni didactice și stațiuni de cercetare, dezvoltare, spitale, unități medicale ambulatorii, inclusiv stomatologice, și farmacii universitare, precum și alte entități, după cum urmează:

a) în cadrul acestora, ca structuri fără personalitate juridică;

b) în subordinea sau coordonarea acestora, caz în care instituțiile de învățământ superior de stat devin ordonatori secundari de credite, iar structurile preluate devin ordonatori terțiari de credite.

(33) Datele care au stat la baza determinării finanțării din bugetul de stat a instituțiilor de învățământ superior de stat sunt informații publice, care se publică de CNFIS.

(34) În vederea evaluării impactului programelor naționale și al politicilor publice, Ministerul Educației susține elaborarea de studii privind impactul acestora din 3 în 3 ani, în vederea adaptării politicilor și finanțării. Studiile pot fi elaborate, după caz, de UEFISCDI, ARACIS, ANC, sau de experți externi care colaborează cu aceste instituții. Studiile de impact nu pot fi elaborate de instituțiile care au implementat politicile/programele analizate.

(35) Participarea la olimpiade și concursuri internaționale, la conferințe, workshopuri, congrese și expoziții, școli de vară, tabere, precum și deplasările efectuate în cadrul proiectelor finanțate din fonduri externe nerambursabile, ale salariaților și studenților din instituțiile de învățământ superior, sunt exceptate de la prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 26/2012 privind unele măsuri de reducere a cheltuielilor publice și întărirea disciplinei financiare și de modificare și completare a unor acte normative, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 16/2013, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 150. - (1) Ministerul Educației poate acorda, anual, burse și stagii de specializare românilor de pretutindeni care doresc să studieze în cadrul instituțiilor de învățământ superior de stat din România, pe baza metodologiilor aprobate, prin ordin comun al ministrului educației și al ministrului afacerilor externe, în urma consultării cu Departamentul pentru Românii de Pretutindeni.

(2) Pentru sprijinirea românilor de pretutindeni, Ministerul Educației poate finanța burse pentru stagii de formare profesională a cadrelor didactice care predau limba română sau în limba română în unități de învățământ sau instituții de învățământ superior din străinătate. Modalitatea de acordare, durata acestora, precum și criteriile de selecție a cadrelor didactice beneficiare se aprobă prin ordin comun al ministrului educației și al ministrului afacerilor externe, în urma consultării cu Departamentul pentru Români de Pretutindeni.

(3) Ministerul Educației poate acorda, anual, burse și stagii de specializare pentru cetățenii străini care doresc să studieze în cadrul instituțiilor de învățământ superior de stat din România, astfel:

a) în baza unor acorduri și documente de colaborare bilaterale;

b) în baza ofertei unilaterale a Ministerului Educației;

c) la propunerea altor ministere, instituții și organizații;

d) la propunerea instituțiilor de învățământ superior.

(4) Numărul bursei prevăzute la **alin. (1) - (3)** se aprobă, anual, prin hotărâre a Guvernului privind cifrele de școlarizare.

(5) Condițiile de școlarizare a românilor de pretutindeni și a cetățenilor străini se stabilesc prin ordin al ministrului educației.

(6) Cuantumul bursei pentru studenții români de pretutindeni oferite în baza ofertei unilaterale a statului român este cel puțin egal cu cuantumul minim al bursei sociale. Condițiile de finanțare a beneficiarilor de burse și stagii de specializare se stabilesc prin hotărâre a Guvernului.

(7) Instituțiile de învățământ superior pot acorda granturi de studii și burse românilor de pretutindeni și cetățenilor străini, în conformitate cu metodologiile proprii.

(8) Bursele românilor de pretutindeni se acordă pe perioada desfășurării activităților didactice, prin care se înțelege cursuri, seminare, laboratoare, proiecte, activități practice, sesiuni de examene, conform graficului activităților.

Art. 151. - (1) Programele de studii de masterat și doctorat în științe și tehnologii avansate, cele care se desfășoară în limbi de circulație internațională, precum și programele de studii comune cu diplomă dublă sau multiplă, inclusiv doctoratele în cotutelă, cu instituții de învățământ superior de prestigiu din străinătate beneficiază de finanțare suplimentară, acordată conform propunerilor CNFIS.

(2) Fondurile rămase la finalul anului din execuția bugetului prevăzut în contractul instituțional și complementar, precum și fondurile aferente cercetării științifice universitare și veniturile proprii rămân la dispoziția instituțiilor de învățământ superior și se cuprind în bugetul de venituri și cheltuieli al instituției, fără vărsăminte la bugetul de stat și fără afectarea alocațiilor de la bugetul de stat pentru anul următor.

Art. 152. - (1) Instituțiile de învățământ superior de stat sau particulare și confesionale particulare au patrimoniu propriu, pe care îl gestionează în condițiile legii.

(2) Drepturile pe care le au instituțiile de învățământ superior asupra bunurilor din patrimoniul propriu pot fi drepturi reale, după caz, drept de proprietate sau dezmembrăminte ale acestuia, uz, uzufruct, servitute și suprafață, potrivit prevederilor Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările și completările ulterioare, drept de folosință dobândit prin închiriere, concesiune, comodat și altele asemenea ori drept de administrare, în condițiile legii.

(3) În patrimoniul instituțiilor de învățământ superior pot exista și drepturi de creanță, izvorâte din contracte, convenții sau hotărâri judecătorești.

(4) Instituțiile de învățământ superior de stat pot avea în patrimoniu bunuri mobile și imobile din domeniul public sau din domeniul privat al statului.

(5) Drepturile subiective ale instituțiilor de învățământ superior asupra bunurilor din domeniul public al statului pot fi drepturi de administrare, de folosință, de concesiune ori de închiriere, în condițiile legii.

(6) Bunurile din domeniul public al statului pot fi trecute în domeniul privat al statului și transmise în proprietatea

instituțiilor de învățământ superior de stat, potrivit prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019, cu modificările și completările ulterioare.

(7) Instituțiile de învățământ superior, în calitate de titulare ale drepturilor de proprietate asupra bunurilor imobile dobândite, în condițiile legii, își exercită aceste drepturi conform dispozițiilor dreptului comun, în condițiile prevăzute de carta universitară.

(8) Dreptul de proprietate asupra bunurilor imobile, precum și alte drepturi reale ale instituțiilor de învățământ superior de stat sunt supuse procedurii publicității imobiliare prevăzute de legislația specială în materie.

(9) În cazul desființării unei instituții de învățământ superior de stat, bunurile aflate în proprietate, rămase în urma lichidării, trec în proprietatea privată a statului.

(10) Instituțiile de învățământ superior particulare sunt titulare ale dreptului de proprietate ori ale altor drepturi reale pe care le exercită asupra patrimoniului, în condițiile legii.

(11) Înscriserea dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile aparținând instituțiilor și unităților de învățământ și cercetare științifică din sistemul învățământului de stat se face în cartea funciară, cu scutire de la plata taxelor prevăzute de lege.

Art. 153. - Bunurile mobile și imobile din proprietatea privată a statului, prevăzute la art. 152 alin. (4), disponibile temporar, pot fi închiriate pe bază de contract, cu renegocierea anuală a contractului, numai în conformitate cu metodologia aprobată prin ordin al ministrului educației. Închirierea se face cu prioritate pentru activități de învățământ.

CAPITOLUL XIX

Comisiile consultative ale Ministerului Educației

Art. 154. - (1) Pentru exercitarea atribuțiilor sale, Ministerul Educației constituie comisii consultative și registre corespondente de experți, prin ordin al ministrului educației. Acestea contribuie la profesionalizarea și eficientizarea activității Ministerului Educației.

(2) Comisiile naționale de la nivelul Ministerului Educației sunt:

- a)** Comisia Națională pentru Finanțarea Învățământului Superior, denumită în continuare CNFIS;
- b)** Comisia Națională de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare, denumită în continuare CNATDCU, sprijinită în activitatea sa de un registru de experți, constituit prin ordin al ministrului educației;
- c)** Comisia Națională de Etică a Managementului Universitar, denumită în continuare CNEMU, sprijinită în activitatea sa de un registru de experți, constituit prin ordin al ministrului educației;
- d)** Comisia Națională de Statistică și Prognoză a Învățământului Superior, denumită în continuare CNSPIS;
- e)** Comisia Națională a Bibliotecilor Universitare, denumită în continuare CNBU.

(3) Membrii comisiilor consultative naționale prevăzute la alin. (2) sunt numiți prin ordin al ministrului educației și sunt cadre didactice, având cel puțin funcția didactică de conferențiar ori echivalentă obținută în străinătate, sau membri ai Academiei Române și ai unor instituții de cultură. Comisiile naționale prevăzute la alin. (2) pot avea în componența lor și câte un membru al federației sindicale reprezentative din învățământul superior de stat cu cei mai mulți membri. CNATDCU și CNEMU au în componență și câte un reprezentant al studenților, cu drept de vot. În CNFIS, CNSPIS și CNBU reprezentantul studenților are statut de observator. Reprezentanții studenților sunt nominalizați de federațiile naționale studențești. Criteriile de selecție și numire a membrilor comisiilor naționale prevăzute la alin. (2) vizează competența, disponibilitatea asumată de a activa în comisii și absența sancțiunilor privind încălcarea normelor de etică și deontologie universitară.

(4) Desemnarea membrilor cadre didactice în comisiile consultative naționale prevăzute la alin. (2) se face în urma consultării CNR.

(5) Componența comisiilor naționale prevăzute la alin. (2) va asigura reprezentarea instituțiilor de învățământ

superior și a tuturor domeniilor de studii fundamentale și ramurilor de știință: matematică și științe ale naturii; științe inginerești; științe biologice și biomedicale; științe sociale; științe umaniste și arte; știința sportului și a educației fizice. Misiunea membrilor comisiilor consultative naționale este aceea de a sprijini Ministerul Educației în exercitarea atribuțiilor în interesul întregului sistem de învățământ superior.

(6) Înființarea, structura, modul de alegere a membrilor și componența comisiilor prevăzute la [alin. \(2\)](#), precum și regulamentele de organizare și funcționare ale acestora se reglementează prin ordin al ministrului educației.

(7) Comisiile prevăzute la [alin. \(2\)](#) beneficiază de un secretariat tehnic care se constituie și funcționează prin ordin al ministrului educației. În cazul CNATDCU și CNEMU, în secretariatul tehnic este inclus și un consilier juridic, cu atribuții specifice exclusiv în acest sens. Bugetele acestor comisii, inclusiv ale registrelor de experți, sunt gestionate prin UEFISCDI și se constituie pe bază contractuală între Ministerul Educației și UEFISCDI sau din alte surse legal constituite, gestionate de UEFISCDI.

(8) Membrii comisiilor naționale prevăzute la [alin. \(2\)](#) au un mandat de 4 ani.

(9) Activitatea comisiilor naționale prevăzute la [alin. \(2\)](#) este coordonată de direcția generală care gestionează învățământul superior din cadrul Ministerului Educației.

(10) Comisiile naționale constituie registre de experți care au rolul de a oferi puncte de vedere tehnice, în cazurile generate de conflictele de interese ale unora dintre membrii respectivelor comisii. De asemenea, registrele de experți oferă expertiză specifică în cazul în care a fost identificată această nevoie în cadrul comisiilor naționale.

Art. 155. - CNFIS are următoarele atribuții principale:

a) propune metodologia de finanțare a instituțiilor de învățământ superior și stabilește anual costul mediu per student echivalent pe cicluri și domenii de studii, inclusiv pentru învățământul superior dual;

b) verifică periodic realizarea proiectelor de dezvoltare instituțională și eficiența gestionării fondurilor publice de către instituțiile de învățământ superior;

c) propune Ministerului Educației măsuri pentru finanțarea complementară a instituțiilor de învățământ superior, pe bază de proiecte instituționale;

d) prezintă anual Ministerului Educației un raport privind starea finanțării învățământului superior și măsurile de optimizare ce se impun. Acest raport este public;

e) îndeplinește orice alte atribuții pentru sprijinirea activității Ministerului Educației în domeniul său de competență.

Art. 156. - (1) CNATDCU are următoarele atribuții principale:

a) propune standardele minimale naționale necesare și obligatorii pentru conferirea titlurilor didactice de conferențiar și profesor din învățământul superior, a atestatului de abilitare, precum și a diplomei de doctor. Aceste standarde se aprobă prin ordin al ministrului educației, la propunerea CNATDCU;

b) analizează procedura administrativă desfășurată la nivelul instituției de învățământ superior privind acordarea atestatului de abilitare;

c) analizează procedura administrativă desfășurată la nivelul instituției de învățământ superior privind acordarea diplomei de doctor;

d) verifică, pe baza unei sesizări sau a unui plan de verificare, respectarea standardelor minimale și a procedurii administrative în cazul concursurilor pentru ocuparea posturilor de conferențiar și profesor din învățământul superior, precum și a gradelor profesionale de cercetare-dezvoltare din instituțiile de învățământ superior și a acordării atestatului de abilitare, finalizate cu cel mult 3 ani înainte de sesizare sau de decizia de efectuare a verificării;

e) se pronunță asupra contestațiilor formulate împotriva hotărârilor comisiilor de etică universitară din cadrul instituțiilor de învățământ superior, pentru soluționarea sesizărilor privind abaterile de la normele de etică și deontologie universitară în obținerea documentelor și titlurilor universitare;

- f) propune ministrului educației aplicarea uneia sau mai multora dintre măsurile prevăzute la [art. 174](#);
- g) prezintă anual Ministerului Educației și face public un raport privind activitățile desfășurate și propunerile de măsuri de îmbunătățire;
- h) alte atribuții stabilite prin lege sau prin regulamentul de organizare și funcționare.

(2) Standardele minimale naționale necesare și obligatorii pentru conferirea gradelor profesionale de cercetare-dezvoltare, inclusiv a celor din instituțiile de învățământ superior, sunt elaborate de către Colegiul Consultativ pentru Cercetare-Dezvoltare și Inovare al Ministerului Cercetării, Inovării și Digitalizării și aprobate prin ordin comun al ministrului educației și al ministrului cercetării, inovării și digitalizării.

Art. 157. - (1) Selecția membrilor se realizează în baza recomandărilor unui comitet de selecție pentru fiecare comisie de specialitate a CNATDCU, constituit prin ordin al ministrului educației din câte 3-5 persoane, inclusiv cu afiliere instituțională în afara României, la propunerea unor organizații și/sau organisme reprezentative pentru învățământul superior și cercetarea științifică din România.

(2) Instituțiile de învățământ superior și Academia Română pot face propuneri de membri în CNATDCU. Pentru a fi luate în considerare, propunerile trebuie asumate prin completarea unor aplicații individuale de către persoanele vizate.

(3) Comitetele de selecție, a căror componență va fi făcută publică, analizează aplicațiile pentru calitatea de membru, încărcate pe platforma brainmap.ro, administrată de UEFISCDI, și înaintează Ministerului Educației lista cuprinzând propunerile pentru componența structurilor CNATDCU.

(4) Propunerile comitetelor de selecție sunt supuse consultării publice timp de 30 de zile.

(5) După finalizarea termenului de consultare publică, din listele de propuneri întocmite de către comitetele de selecție, se numesc membrii consiliului general și ai comisiilor de specialitate ale CNATDCU, prin ordin al ministrului educației.

(6) Nu pot face parte din CNATDCU demnitari și membri ai structurilor de conducere ale partidelor politice, la toate nivelurile.

(7) Prin ordin al ministrului educației, componența comisiilor de specialitate și a consiliului CNATDCU poate fi modificată în cazul apariției situațiilor de incompatibilitate, al unor demisii sau al absenței pe o perioadă mai mare de 6 luni, acordându-se prioritate nominalizărilor din lista de propuneri din etapa de selecție.

Art. 158. - (1) CNEMU se constituie prin ordin al ministrului educației, membrii fiind selectați pe baza unor criterii de competență.

(2) Ministerul Educației selectează membrii CNEMU în baza propunerilor primite de la:

- a) Consiliul Național al Rectorilor - 2 reprezentanți;
- b) Ministerul Educației - 3 reprezentanți;
- c) Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior - un reprezentant;
- d) Comisia Națională pentru Finanțarea Învățământului Superior - un reprezentant;
- e) Comisia Națională de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare - un reprezentant;
- f) federațiile naționale ale studenților - un reprezentant.

(3) Nu pot face parte din CNEMU persoane care au încălcat normele de etică și deontologie universitară, persoane care dețin funcții de conducere în instituții de învățământ superior, persoane care fac parte din comisii de etică universitară și membrii sau angajații altor organizații, instituții sau comisii prevăzute la [alin. \(2\)](#) decât cele care au făcut nominalizarea pentru funcția de membru CNEMU.

(4) CNEMU se pronunță asupra litigiilor privind nerespectarea eticii managementului universitar și asupra litigiilor referitoare la încălcarea răspunderii publice.

(5) CNEMU are următoarele atribuții principale:

- a) monitorizează punerea în aplicare a politicilor de etică și deontologie universitară la nivelul managementului universitar;

- b)** realizează auditarea comisiilor de etică universitară din instituțiile de învățământ superior și prezintă un raport anual privind etica managementului universitar și deontologia universitară la nivelul funcțiilor de conducere din sistemul de învățământ superior. Acest raport se face public;
- c)** constată încălcarea de către o instituție de învățământ superior sau de către rectorul acesteia a obligațiilor prevăzute de prezenta lege și propune ministrului educației aplicarea uneia sau mai multora dintre măsurile prevăzute la art. 174 [alin. \(5\)](#);
- d)** propune Ministerului Educației Codul-cadru de etică și deontologie universitară, în vederea inițierii de către Ministerul Educației a hotărârii Guvernului privind aprobarea acestuia. Codul-cadru de etică și deontologie universitară va conține inclusiv setul de standarde de referință de etică și deontologie universitară în managementul universitar, care stau, alături de normele de aplicare prevăzute la lit. e), la baza analizei și constatărilor realizate de CNEMU cu privire la nerespectarea eticii managementului universitar;
- e)** propune Ministerului Educației norme de aplicare pentru Codul-cadru de etică și deontologie universitară;
- f)** la sesizarea ministrului educației sau a senatului universitar, verifică încălcarea dispozițiilor prevăzute la [art. 12](#) și, în situația în care persoana în cauză se face vinovată, poate propune revocarea din funcția de rector, cu consultarea senatului universitar. În termen de maximum 5 zile lucrătoare de la data eliberării din funcție a rectorului, prin ordin al ministrului educației, senatul universitar are obligația să desemneze un prorector, în calitate de rector interimar, care reprezintă instituția de învățământ superior și care devine ordonator de credite până la confirmarea unui nou rector de către ministrul educației. În termen de 3 luni de la eliberarea din funcția de rector, senatul universitar finalizează procedurile de desemnare a unui nou rector, cu respectarea prevederilor legale în vigoare, și trimite spre confirmare ministrului educației dosarul privind confirmarea noului rector;
- g)** analizează și soluționează, după caz, contestațiile la deciziile comisiilor de etică universitară de la nivelul instituțiilor de învățământ superior.

Art. 159. - (1) CNSPIS se constituie prin ordin al ministrului educației, membrii acesteia fiind selectați pe baza unor criterii de competență și probitate profesională.

(2) CNSPIS are ca atribuții principale elaborarea și actualizarea permanentă a indicatorilor de monitorizare a învățământului superior și prognoza evoluției acestuia în raport cu dinamica pieței muncii.

(3) În termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, CNSPIS elaborează și propune spre aprobare Ministerului Educației setul de indicatori. Datele corespunzătoare acestor indicatori sunt publicate anual. CNSPIS analizează datele și propune măsuri de optimizare a colectării acestora.

(4) CNSPIS îndeplinește orice alte atribuții pentru sprijinirea activității Ministerului Educației în domeniul său de competență.

Art. 160. - CNBU elaborează strategia de dezvoltare, evaluare periodică și coordonare a sistemului de biblioteci din învățământul superior și propune Ministerului Educației strategia pentru accesul la bazele internaționale de date și informare electronică.

CAPITOLUL XX

Etica și deontologia universitară

SECȚIUNEA 1

Dispoziții generale

Art. 161. - (1) În activitățile didactice și de cercetare universitară, precum și în cele de management este obligatorie respectarea normelor de etică și deontologie universitară.

(2) Normele de etică și deontologie universitară prevăzute de prezenta lege sunt completate de:

- a) Codul-cadru de etică și deontologie universitară, aprobat prin hotărâre a Guvernului;
- b) Regulamentul-cadru privind organizarea și funcționarea comisiilor de etică universitară, de la nivelul instituțiilor de învățământ superior aprobat prin ordin al ministrului educației;
- c) standarde și linii directoare privind managementul eticii, ca parte a Metodologiei de evaluare externă, a standardelor, a standardelor de referință și a listei indicatorilor de performanță, aprobată prin hotărâre a Guvernului;
- d) Codul de etică și deontologie universitară al instituției de învățământ superior;
- e) norme de etică și deontologie profesională prevăzute în alte acte normative aplicabile personalului instituțiilor de învățământ superior.

(3) Prevederile [alin. \(2\)](#) sunt obligatorii pentru categoriile de personal prevăzute de prezenta lege, precum și pentru alte persoane care au avut sau au calitatea de membri ai comunității universitare după data intrării în vigoare a prezentei legi.

Art. 162. - (1) Instituțiile de învățământ superior sunt responsabile pentru respectarea normelor de etică și deontologie universitară.

(2) În cadrul instituțiilor prevăzute la [alin. \(1\)](#) se înființează comisii de etică universitară, în vederea respectării prevederilor [alin. \(1\)](#), cu un mandat de 4 ani. Comisia de etică universitară acționează independent față de orice altă structură sau persoană din cadrul instituției de învățământ superior.

(3) În cadrul comisiei de etică universitară funcționează o subcomisie dedicată eticii cercetării. Aceasta urmărește implementarea politicilor de etică în cercetare, în conformitate cu reglementările eticii cercetării științifice, care trebuie să acopere următoarele aspecte: publicarea și autoratul, respectarea demnității participanților la cercetare, gestionarea datelor de cercetare, colaborarea, conflictele de interese, fraudă, asigurarea unor medii eficiente de cercetare, respectiv prevenirea prejudiciului în cercetare și inovare.

(4) Componența comisiilor de etică universitară este propusă de consiliile de administrație, avizată de senat și aprobată prin decizia rectorului. Componența membrilor comisiei de etică este de maximum 75% cadre didactice și de cercetare și de minimum 25% studenți. Membrii comisiei sunt persoane cu prestigiu profesional, care nu au încălcat normele de etică și deontologie universitară. Din comisiile de etică universitară nu pot face parte persoane care dețin funcția de rector, președinte al senatului, prorector, decan, prodecan, director general administrativ, director general adjunct administrativ, director de departament, director de filială, director de extensie, precum și director de unitate de cercetare-dezvoltare, de proiectare sau de microproducție în instituția de învățământ superior. În cazul în care o persoană validată în comisia de etică universitară se află în această situație, are la dispoziție 15 zile lucrătoare în care să iasă din situația de incompatibilitate.

(5) Consiliul de administrație informează public comunitatea universitară în momentul în care demarează procesul de selecție a componenței comisiei de etică universitară. Persoanele interesate să ocupe o poziție în această comisie se pot adresa, în scris, rectorului.

(6) Reprezentanții studenților din comisiile de etică universitară sunt aleși de către studenții care fac parte din senatul instituției de învățământ superior.

(7) La ședințele comisiei de etică universitară pot participa diferite persoane în calitate de invitați, printre care și consilierul juridic al instituției.

Art. 163. - Atribuțiile comisiilor de etică universitară sunt:

- a) urmăresc, în cadrul instituțiilor, respectarea codurilor de etică și deontologie universitară;
- b) asigură ducerea la îndeplinire a ordinelor ministrului educației pentru respectarea cadrului legal în domeniul eticii și deontologiei universitare;
- c) analizează și soluționează abaterile de la normele de etică și deontologie universitară, pe baza sesizărilor sau prin autosesizare;
- d) contribuie la elaborarea Codului de etică și deontologie universitară, prin propuneri adresate senatului

universitar pentru adoptare și includere în cartă universitară;

- e) realizează un raport anual referitor la situația respectării normelor de etică și deontologie universitară, care se prezintă rectorului și senatului universitar și constituie un document public;
- f) realizează activități de prevenire cu privire la încălcarea normelor de etică și deontologie universitară;
- g) monitorizează desfășurarea cursurilor de etică și integritate academică;
- h) propun spre adoptare senatului universitar regulamentul de organizare și funcționare a comisiilor de etică;
- i) colaborează cu comisiile consultative de la nivel național;
- j) alte atribuții prevăzute de prezenta lege sau stabilite conform cartei universitare.

Art. 164. - Hotărârile comisiei de etică universitară sunt avizate de consilierul juridic al instituției de învățământ superior. Răspunderea juridică pentru hotărârile și activitatea comisiei de etică universitară revine instituției de învățământ superior.

Art. 165. - (1) Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a comisiilor de etică universitară se aprobă prin ordin al ministrului educației, după consultarea CNEMU.

(2) În baza regulamentului prevăzut la alin. (1), comisiile de etică universitară elaborează regulamentele de organizare și funcționare proprii, care se aprobă prin hotărârea senatului universitar, conform prevederilor prezentei legi. La elaborarea normelor referitoare la etică și deontologie universitară, precum și în derularea efectivă a activităților de cercetare-dezvoltare și inovare se vor respecta și reglementările internaționale la care România este parte.

Art. 166. - (1) Normele de etică și deontologie universitară prevăzute la [art. 167](#) sunt explicitate prin Codul-cadru de etică și deontologie universitară prevăzut la [art. 161](#) alin. (2) [lit. a](#)) și pot fi completate prin codurile de etică și deontologie universitară, parte din cartă universitară, cu respectarea prevederilor legale.

(2) Persoanele care au avut sau care au calitatea de membru al comunității universitare și au săvârșit abateri conform [art. 168](#) după data intrării în vigoare a prezentei legi răspund civil, administrativ, profesional sau disciplinar, după caz.

SECȚIUNEA a 2-a

Abaterile de la normele de etică și deontologie universitară

Art. 167. - Normele de etică și deontologie universitară includ:

- a) norme de etică și deontologie în activitatea didactică și de cercetare universitară;
- b) norme de etică și deontologie în activitatea de comunicare, publicare, diseminare și popularizare științifică;
- c) norme de etică și deontologie în exercitarea atribuțiilor aferente funcțiilor de conducere;
- d) norme de etică și deontologie privind respectarea ființei și demnității umane;
- e) norme de etică specifice principiilor canonice și dogmatice ale cultului respectiv, care nu contravin normelor prevăzute la lit. a)-d).

Art. 168. - (1) Abaterile de la normele de etică și deontologie în activitatea didactică și de cercetare universitară includ:

- a) confecționarea de rezultate sau date și prezentarea lor ca date experimentale, ca date obținute prin calcule sau simulări numerice pe calculator ori ca date sau rezultate obținute prin calcule analitice ori raționamente deductive;
- b) falsificarea de date experimentale, de date obținute prin calcule sau simulări numerice pe calculator ori de date sau rezultate obținute prin calcule analitice ori raționamente deductive;
- c) îngreunarea deliberată, împiedicarea sau sabotarea activității didactice sau de cercetare a altor persoane, inclusiv prin blocarea nejustificată a accesului la spațiile destinate cercetării universitare, prin avarierea, distrugerea ori manipularea aparaturii experimentale, a echipamentului, a documentelor, a programelor de

calculator, a datelor în format electronic, a substanțelor organice sau anorganice ori a materiei vii necesare altor persoane pentru derularea, realizarea sau finalizarea activităților didactice sau de cercetare;

d) încălcarea regimului juridic al conflictului de interese și al incompatibilităților prevăzut la [art. 170](#) și nedezvăluirea situațiilor de conflicte de interese sau incompatibilități în activitatea de evaluare;

e) nerespectarea confidențialității în evaluare;

f) discriminarea, în cadrul evaluărilor, pe criterii prevăzute de art. 2 [alin. \(1\)](#) din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

g) fraudarea evaluării;

h) plagiatul;

i) nerespectarea prevederilor și procedurilor legale care privesc etica și deontologia universitară prevăzute în prezenta lege și în codurile de etică și deontologie universitară, care fac parte din carta universitară, după caz, inclusiv nepunerea în aplicare a sancțiunilor stabilite de către comisiile de etică universitară, de CNATDCU sau CNEMU;

j) nerespectarea specificului dogmatic și canonic al cultului fondator, în cazul învățământului confesional.

(2) Abaterile de la normele de etică și deontologie în activitatea de comunicare, publicare, diseminare și popularizare științifică includ:

a) includerea în lista de autori a unei publicații științifice a unei persoane fără acordul acesteia;

b) publicarea sau diseminarea neautorizată de către autori a unor rezultate, ipoteze, teorii ori metode științifice nepublicate;

c) introducerea de informații false în solicitările de granturi sau de finanțare, în dosarele de candidatură pentru abilitare, pentru posturi didactice sau de cercetare.

(3) Abaterile de la normele de etică și deontologie în exercitarea atribuțiilor aferente funcțiilor de conducere includ:

a) încălcarea regimului juridic al răspunderii publice;

b) utilizarea abuzivă a funcției pentru a obține calitatea de autor sau coautor al publicațiilor persoanelor din subordine;

c) abuzul de autoritate pentru a obține salarizare, remunerare sau alte beneficii materiale din proiectele de cercetare-dezvoltare conduse ori coordonate de persoane din subordine;

d) abuzul de autoritate pentru a obține calitatea de autor sau coautor al publicațiilor persoanelor din subordine ori pentru a obține salarizare, remunerare sau alte beneficii materiale pentru soți, afini ori rude până la gradul al III-lea inclusiv;

e) obstrucționarea activității unei comisii de etică universitară sau a unei comisii de analiză în cursul cercetării unor abateri de la etica și deontologia universitară;

f) nerespectarea prevederilor și procedurilor legale care privesc etica și deontologia universitară prevăzute în prezenta lege și în codurile de etică și deontologie universitară, care fac parte din carta universitară, după caz, inclusiv nepunerea în aplicare a sancțiunilor stabilite de către comisiile de etică universitară, de CNATDCU sau CNEMU.

(4) Abaterile de la normele de etică și deontologie privind respectarea ființei și demnității umane sunt următoarele și se pot completa prin codurile de etică și deontologie universitară, care fac parte din carta universitară și includ:

a) abaterile care lezează ocrotirea drepturilor beneficiarilor direcți ai dreptului la educație;

b) abaterile care știrbesc demnitatea beneficiarilor direcți ai dreptului la educație și a prestigiului profesiei;

c) abaterile care lezează recunoașterea profesiei, a responsabilității și a încrederii conferite de societate, precum și a obligațiilor interne ce derivă din această încredere.

Art. 169. - În sensul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarea semnificație:

- a) coautor al unei publicații - orice persoană nominalizată în lista de autori a unei publicații științifice;
- b) confecționarea de rezultate sau date - raportarea de rezultate sau date fictive, care nu sunt rezultatul real al unei activități de cercetare-dezvoltare;
- c) falsificarea de rezultate sau date - raportarea selectivă sau respingerea datelor ori a rezultatelor nedorite, manipularea reprezentărilor sau a ilustrațiilor, alterarea aparatului experimental ori numeric pentru a obține datele dorite, fără a raporta alterările efectuate, în scopul denaturării adevărului științific;
- d) plagiatul - prezentarea drept creație sau contribuție științifică pretins personală într-o operă scrisă, inclusiv în format electronic, a unor texte, idei, demonstrații, date, teorii, rezultate sau metode științifice preluate din opere scrise, inclusiv în format electronic, ale altor autori, fără a menționa acest lucru și fără a face trimitere la sursele originale;
- e) autoplagiul - republicarea unor părți substanțiale din propriile publicații anterioare, inclusiv traduceri, fără a indica în mod corespunzător sau a cita originalul.

Art. 170. - (1) În sensul prezentei legi reprezintă conflict de interese următoarele situații:

- a) ocuparea concomitentă de funcții de către persoanele care se află în relație de soți, afini și rude până la gradul al III-lea inclusiv, astfel încât fiecare să se afle față de celălalt într-o poziție directă de conducere, control, autoritate sau evaluare instituțională la orice nivel în aceeași instituție de învățământ superior;
- b) participarea în calitate de membru în comisii de doctorat, comisii de evaluare sau comisii de concurs, în situația în care decizia afectează soții, rudele sau afinii până la gradul al III-lea inclusiv;
- c) participarea în cadrul aceleiași comisii, constituite conform legii, a persoanelor care au calitatea de soț/soție, rudă sau afin până la gradul al III-lea inclusiv;
- d) participarea unei persoane, care are calitatea de membru în comisii ale Ministerului Educației, la analizarea unei situații care are legătură cu instituția din care face parte ca membru al comunității universitare.

(2) În cazul existenței unui conflict de interese, cadrul didactic sau de cercetare este obligat să înceteze realizarea oricărei activități prevăzute la alin. (1) lit. a) -c) și să îl informeze de îndată pe șeful ierarhic căruia îi este subordonat direct. Acesta este obligat să ia măsurile care se impun pentru exercitarea cu imparțialitate a activităților specifice, în termen de cel mult 3 zile de la data luării la cunoștință.

(3) În cazurile prevăzute la alin. (2), la propunerea șefului ierarhic căruia îi este subordonat direct cadrul didactic sau de cercetare în cauză, se desemnează altă persoană, care are aceeași pregătire și nivel de experiență.

(4) În cazul existenței unui conflict de interese prevăzut la alin. (1) lit. d), persoana în cauză este obligată să se abțină în a lua parte la luarea deciziilor comisiei privind speța vizată de conflictul de interese.

(5) În sensul prezentei legi, reprezintă incompatibilitate următoarele situații:

- a) situația în care o persoană deține sau exercită în cumul funcțiile de conducere de rector, de prorector, de decan, de prodecan, de director de departament sau director de unitate de cercetare-dezvoltare, proiectare sau microproducție, director de filială/extensie universitară sau funcția de președinte al senatului universitar și o funcție de conducere prevăzută la art. 131 alin. (2);
- b) situația în care o persoană deține sau exercită una dintre funcțiile de conducere de rector, de prorector, de decan, de prodecan, de director de departament sau director de filială/extensie universitară și este numită sau aleasă în funcția de ministru, secretar de stat, primar, viceprimar sau de președinte al consiliului județean;
- c) situația în care un ordonator de credite din cadrul unei instituții de învățământ superior deține sau exercită, în paralel, o altă funcție în calitate de ordonator de credite al unei instituții publice centrale sau locale;
- d) situația în care o persoană deține în cumul calitatea de membru în consiliul de administrație al instituției de învățământ superior de stat și calitatea de asociat sau acționar la o societate comercială înființată de instituția de învățământ superior de stat în condițiile art. 16 alin. (1).

(6) Persoanele aflate în situația de incompatibilitate prevăzută la alin. (5) au la dispoziție 15 zile pentru

eliminarea situației de incompatibilitate, inclusiv prin suspendarea din una dintre funcții.

SECȚIUNEA a 3-a

Sanctiuni pentru încălcarea normelor de etică și deontologie universitară

Art. 171. - (1) Încălcările [art. 168](#) se verifică de comisiile de etică universitară.

(2) Orice persoană poate sesiza comisia de etică universitară din instituția de învățământ superior cu privire la săvârșirea unei fapte ce poate constitui abatere de la etica și deontologia universitară. Sesizarea se face în scris sau online și se înregistrează la registratura instituției de învățământ.

(3) Toate sesizările primite de comisia de etică universitară, de la nivelul instituției de învățământ superior, sunt înregistrate, indiferent dacă acestea sunt admisibile sau inadmisibile. Numărul de înregistrare va fi transmis către petenți, la adresa de contact menționată.

(4) Orice sesizare primită de comisia de etică universitară va fi supusă unui control al admisibilității, în conformitate cu prevederile Codului de etică și deontologie universitară. Toate sesizările cuprind în mod obligatoriu o motivare argumentată privind nerespectarea normelor de etică și deontologie profesională, cu exemple concrete și cu indicarea considerentelor justificative și a surselor de documentare. Alte condiții de admisibilitate sunt stabilite prin Codul de etică și deontologie profesională. În cazul în care sesizarea nu îndeplinește criteriile de admisibilitate, comisia de etică adoptă o hotărâre de respingere ca inadmisibilă a sesizării.

(5) Comisia de etică universitară, de la nivelul instituției de învățământ superior, păstrează confidențială identitatea autorului sesizării.

(6) În cadrul procedurii de cercetare prevăzute la [alin. \(2\)](#), persoana cercetată va fi convocată în scris de către președintele comisiei de etică universitară, precizându-se obiectul, locul, data și ora întrevederii. Neprezentarea persoanei cercetate la convocarea făcută, fără un motiv obiectiv, comunicat în scris, dă dreptul comisiei de etică universitară să continue cercetarea în vederea soluționării sesizării.

(7) Membrii comisiei de etică universitară au obligația să analizeze cu obiectivitate, în mod imparțial, faptele sesizate. Este interzisă exprimarea în spațiul universitar sau în afara lui a oricărei opinii anterior rezoluției finale de stabilire a existenței abaterii, cu privire la vinovăția persoanei cercetate.

(8) Comisiile de etică universitară analizează sesizările cu privire la plagiat, ținând cont de condițiile de legalitate în vigoare la momentul redactării tezei de doctorat care a stat la baza emiterii și acordării titlului de doctor, respectiv a diplomei de doctor, fără a putea reevalua fondul științific al tezei de doctorat.

(9) Procedura de verificare se finalizează cu adoptarea unei hotărâri de admitere sau respingere care vizează fondul sesizării, motivată în fapt și în drept.

(10) Hotărârea comisiei de etică universitară reprezintă un act administrativ și trebuie să cuprindă explicit în textul acesteia faptele care au condus la sancționarea persoanei vizate, temeiul legal, respectiv considerentele pentru care comisia de etică universitară a înlăturat argumentele formulate de autorul sesizării.

Art. 172. - (1) În baza hotărârilor comisiilor de etică universitară, instituțiile de învățământ superior aplică sancțiuni personalului didactic, didactic auxiliar și de cercetare, inclusiv cu funcție de conducere.

(2) Sancțiunile sunt puse în aplicare prin decizia rectorului.

(3) Tipurile de sancțiuni prevăzute pentru încălcarea normelor de etică și deontologie universitară sunt:

a) avertismentul scris;

b) retragerea și/sau corectarea tuturor lucrărilor publicate prin încălcarea normelor de etică și deontologie universitară;

c) destituirea din funcția de conducere;

d) interzicerea, pentru o perioadă determinată, a accesului la finanțare din fonduri publice competitive;

e) suspendarea, pe o perioadă determinată de timp între un an și 5 ani, a dreptului de înscriere la un concurs pentru ocuparea unei funcții superioare ori a unei funcții de conducere sau ca membru în comisii de concurs;

f) destituirea din funcția didactică sau de cercetare.

(4) Comisiile de etică universitară, de la nivelul instituțiilor de învățământ superior, cercetează existența abaterilor de la normele de etică și deontologie universitară și se pronunță în termen de 45 de zile calendaristice de la primirea sesizării, prin hotărâre motivată în baza unui raport, care se comunică persoanei cercetate și persoanei care a formulat sesizarea. Deciziile comisiilor de etică se publică pe site-ul instituției în cadrul căreia funcționează comisia de etică.

(5) În termen de 30 de zile de la comunicare, hotărârea de admitere sau de respingere prevăzută la art. 171 [alin. \(9\)](#) poate fi contestată la CNATDCU, CNEMU sau Consiliul Național de Etică a Cercetării Științifice, Dezvoltării Tehnologice și Inovării, după caz. CNATDCU sau CNEMU, după caz, se pronunță prin decizie motivată în termen de 45 de zile calendaristice, care se comunică instituției de învățământ superior, comisiei de etică universitară. Consiliul Național de Etică a Cercetării Științifice, Dezvoltării Tehnologice și Inovării se pronunță în conformitate cu prevederile Legii [nr. 206/2004](#) privind buna conduită în cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și inovare, cu modificările și completările ulterioare.

(6) În situația în care decizia CNATDCU sau CNEMU, după caz, este diferită de cea a comisiilor de etică de la nivelul instituțiilor de învățământ superior, aceasta va fi pusă în aplicare de instituția de învățământ superior în termen de 30 de zile calendaristice de la comunicare. Nepunerea în aplicare a deciziilor CNATDCU sau CNEMU, după caz, reprezintă o încălcare a răspunderii publice, sancționată conform art. 174 [alin. \(5\)](#). Decizia finală se comunică persoanei cercetate și persoanei care a formulat sesizarea de către CNATDCU sau CNEMU, după caz, în termen de 10 zile calendaristice de la emiterea deciziei. Dreptul de a se adresa instanței judecătorești este garantat.

(7) În situația în care hotărârea comisiei de etică universitară nu este contestată în termenul prevăzut la [alin. \(5\)](#), aceasta devine obligatoriu de îndeplinit pentru persoana cercetată și pentru instituția de învățământ superior. În termen de 30 de zile de la rămânerea definitivă și obligatorie a hotărârii comisiei de etică universitară, aceasta este pusă în aplicare la nivelul instituției de învățământ superior, cu avizul prevăzut la [art. 164](#). Acest lucru se comunică părților implicate.

(8) În situația în care comisia de etică universitară constată existența plagiatului în cadrul unei teze de doctorat și hotărârea nu a fost contestată în termenul prevăzut la [alin. \(5\)](#) sau în situația în care CNATDCU constată existența plagiatului în cadrul unei teze de doctorat ori nu a fost formulată o acțiune conform [alin. \(6\)](#) în termen de 10 zile de la data comunicării deciziei CNADTCU, aceasta este comunicată rectorului care, în termen de maximum 30 de zile, are obligația de a formula acțiune în contencios administrativ, în vederea anulării diplomei de doctor, pentru diplomele acordate de instituția de învățământ superior, dacă diploma de doctor a intrat în circuitul civil și a născut drepturi subiective garantate de lege. În situația în care rectorul nu inițiază acțiunea de anulare a diplomei de doctor, Ministerul Educației formulează propria acțiune în contencios administrativ, în vederea anulării diplomei de doctor și sesizează CNEMU.

(9) În situația în care comisia de etică universitară constată existența plagiatului în cadrul unei teze de doctorat și hotărârea nu a fost contestată în termenul prevăzut la [alin. \(5\)](#) sau în situația în care CNATDCU constată existența plagiatului în cadrul unei teze de doctorat ori nu a fost formulată o acțiune conform [alin. \(6\)](#) în termen de 10 zile de la data comunicării deciziei CNATDCU, aceasta este comunicată ministrului educației, dacă titlul de doctor a fost confirmat prin ordin al ministrului. Ministerul Educației, în termen de maximum 30 de zile, formulează acțiune în contencios administrativ, în vederea anulării ordinului ministrului de confirmare a titlului de doctor, dacă ordinul a intrat în circuitul civil și a născut drepturi subiective garantate de lege.

(10) În situația în care comisia de etică universitară constată existența plagiatului în cadrul unei teze de doctorat și hotărârea nu a fost contestată în termenul prevăzut la [alin. \(5\)](#) sau în situația în care CNATDCU constată

existența plagiatului în cadrul unei teze de doctorat ori nu a fost formulată o acțiune conform [alin. \(6\)](#) în termen de 10 zile de la data comunicării deciziei CNATDCU, aceasta este comunicată rectorului, care, în termen de maximum 30 de zile, dispune revocarea diplomei de doctor, pentru diplomele acordate de instituția de învățământ superior, dacă diploma de doctor nu a intrat în circuitul civil și nu a născut drepturi subiective garantate de lege.

(11) În situația în care comisia de etică universitară constată existența plagiatului în cadrul unei teze de doctorat și hotărârea nu a fost contestată în termenul prevăzut la [alin. \(5\)](#) sau în situația în care CNATDCU constată existența plagiatului în cadrul unei teze de doctorat ori nu a fost formulată o acțiune conform [alin. \(6\)](#), aceasta este comunicată ministrului educației, dacă titlul de doctor a fost confirmat prin ordin al ministrului. Ministrul educației, în termen de maximum 30 de zile, dispune revocarea ordinului ministrului de confirmare a titlului de doctor, dacă nu a intrat în circuitul civil și nu a născut drepturi subiective garantate de lege.

(12) În cazul revocării sau anulării diplomei de doctor, în termen de 30 de zile, instituția de învățământ superior face modificările în platforma RUNIDAS și în platforma de administrare a tezelor de doctorat gestionată de UEFISCDI.

(13) În cazul în care CNEMU constată nerespectarea de către instituția de învățământ superior a obligațiilor prevăzute de prezenta lege, Ministerul Educației sesizează senatul universitar în termen de 30 de zile de la data constatării. Dacă în termen de 3 luni de la data sesizării senatului universitar instituția de învățământ superior nu a pus în aplicare decizia CNEMU, Ministerul Educației poate aplica, în funcție de gravitatea faptei, în baza unui raport al corpului de control al ministrului educației, una dintre măsurile prevăzute la art. 174 [alin. \(5\)](#).

(14) Ministerul Educației sau orice persoană fizică sau juridică poate sesiza CNEMU în legătură cu nerespectarea obligațiilor prevăzute la [art. 12](#). În urma primirii unei astfel de sesizări, CNEMU are obligația de a investiga aspectele sesizate și de a răspunde sesizării în termen de maximum 3 luni.

(15) Respectarea de către instituțiile de învățământ superior a obligațiilor prevăzute la [art. 12](#) și a altor obligații legale aferente răspunderii publice, precum și respectarea de către acestea, respectiv CNEMU a obligațiilor prevăzute la [art. 171-173](#) constituie un interes legitim public pentru orice persoană fizică sau juridică română. Nerespectarea acestor obligații poate fi atacată în contencios administrativ de către orice persoană fizică sau juridică română, potrivit legii.

Art. 173. - Procedurile de verificare și analiză, precum și toate sesizările și acțiunile formulate conform prezentei secțiuni sunt supuse termenelor limitative, de decădere sau de prescripție prevăzute de prezenta lege și de legislația aplicabilă în materie.

Art. 174. - (1) În baza hotărârilor comisiilor de etică universitare, instituțiile de învățământ superior aplică sancțiuni studenților, studenților-doctoranzi, cercetătorilor postdoctoranzi sau altor categorii de cursanți.

(2) Sancțiunile sunt puse în aplicare prin decizia rectorului.

(3) Tipurile de sancțiuni prevăzute pentru încălcarea normelor de etică și deontologie universitară sunt:

- a) avertismentul scris;
- b) anularea rezultatelor evaluărilor;
- c) exmatricularea;
- d) alte sancțiuni prevăzute de Codul de etică și deontologie universitară al instituției de învățământ superior.

(4) În cazul nerespectării de către instituția de învățământ a standardelor minimale naționale stabilite potrivit art. 156 [alin. \(1\)](#) lit. a), a procedurilor administrative prevăzute la [art. 69](#) și [71](#) sau a normelor de etică și deontologie universitară în obținerea documentelor și titlurilor universitare, Ministerul Educației, pe baza unui raport întocmit de CNATDCU, poate lua una sau mai multe dintre următoarele măsuri:

- a) atenționarea publică a instituției de învățământ superior cu privire la aspectele constatate;
- b) sesizarea instanței competente în vederea anulării rezultatelor concursului, respectiv a anulării atestatului de

abilitare;

c) sesizarea comisiei de etică universitară în vederea analizării modului în care și-au îndeplinit obligațiile legale angajații instituției de învățământ, inclusiv referenți sau conducători de doctorat care au coordonat elaborarea de teze de doctorat dovedite a fi plagiate, personalul implicat în organizarea concursurilor din instituția de învățământ superior sau a procedurii de acordare a atestatului de abilitare;

d) suspendarea dreptului instituției de învățământ superior de a organiza susțineri de teze de abilitare pe o perioadă de la unu la 3 ani;

e) suspendarea dreptului instituției de învățământ superior de a organiza concursuri pentru ocuparea posturilor de conferențiar și profesor universitar pe o perioadă de la unu la 3 ani;

f) retragerea acreditării domeniului din cadrul IOSUD, ceea ce implică retragerea dreptului IOSUD de a organiza concurs de admitere pentru selectarea de noi studenți-doctoranzi în domeniul respectiv;

g) retragerea autorizației de funcționare provizorie a instituției de învățământ superior.

(5) În cazul nerespectării prevederilor prezentei legi, precum și a normelor de etică și deontologie universitară de către instituția de învățământ superior, Ministerul Educației, după parcurgerea tuturor etapelor prevăzute la art. 172 **alin. (13)**, poate lua una dintre următoarele măsuri, gradual, în funcție de gravitatea faptelor:

a) monitorizarea pe o perioadă cuprinsă între 3 luni și un an a instituției de învățământ superior, în conformitate cu prevederile ordinului ministrului educației privind constituirea comisiei de monitorizare. Din comisia de monitorizare vor face parte cel puțin câte un reprezentant al ARACIS și al CNEMU;

b) dizolvarea structurilor de conducere responsabile, respectiv consiliul departamentului, consiliul facultății ori CSUD, sau eliberarea din funcție a rectorului după consultarea senatului universitar;

c) solicită ARACIS desfășurarea unei proceduri de evaluare externă a calității cu privire la respectarea standardelor și indicatorilor de performanță;

d) propune Guvernului inițierea unui proiect de hotărâre sau lege, după caz, de reorganizare sau desființare a instituției de învățământ superior în cauză.

CAPITOLUL XXI

Răspunderea disciplinară a personalului didactic și de cercetare, a personalului didactic și de cercetare auxiliar, precum și a personalului de conducere din învățământul superior

Art. 175. - (1) Personalul didactic și de cercetare, personalul didactic și de cercetare auxiliar, precum și cel de conducere din învățământul superior poate fi cercetat disciplinar.

(2) Cercetarea disciplinară se poate realiza pentru încălcarea următoarelor obligații:

a) obligația de a respecta prevederile contractului de muncă, respectiv de a realiza norma de muncă și de a îndeplini atribuțiile stabilite conform fișei postului;

b) obligația de a respecta normele prevăzute în regulamentele instituției de învățământ superior, în măsura în care acestea nu se încadrează în dispozițiile **art. 168**;

c) alte obligații prevăzute în legislația cu privire la relațiile de muncă.

(3) Normele de conduită sunt stabilite în cartea universitară, fără a aduce atingere dreptului la opinie, libertății de exprimare și libertății academice.

(4) Sancțiunile disciplinare care se pot aplica sunt următoarele:

a) avertismentul scris;

b) diminuarea cu până la 20% a salariului de bază pe o durată de cel mult 2 ani;

c) suspendarea, pentru o perioadă determinată de timp, dar nu mai mult de 5 ani, a dreptului de înscriere la un concurs pentru ocuparea unei funcții didactice superioare ori a unei funcții de conducere sau de exercitare a calității de membru în comisii de doctorat, de masterat sau de licență;

d) destituirea din funcția de conducere din învățământ;

e) desfacerea disciplinară a contractului de muncă.

Art. 176. - (1) În instituțiile de învățământ superior, propunerea de sancționare disciplinară se face de către directorul de departament sau de către conducătorul unității de cercetare, de proiectare sau de microproducție, de decan, de directorul general administrativ ori de rector sau de cel puțin 1/3 din numărul total al membrilor departamentului, consiliului facultății sau senatului universitar, după caz. Aceștia acționează în urma unei sesizări primite sau se autosesizează, în cazul unei abateri constatate direct.

(2) Sancțiunea disciplinară prevăzută la art. 175 alin. (4) **lit. a)** se stabilește de consiliul facultății. Sancțiunile disciplinare prevăzute la art. 175 alin. (4) **lit. b)** și **c)** se stabilesc de consiliul de administrație, iar sancțiunile disciplinare prevăzute la art. 175 alin. (4) **lit. d)** și **e)** se stabilesc de senatele universitare.

(3) Sancțiunile disciplinare se aplică de către rector.

(4) În instituțiile de învățământ superior, sancțiunile se comunică, în scris, personalului vizat de compartimentul de resurse umane al instituției.

Art. 177. - (1) Sancțiunea disciplinară se aplică numai după efectuarea cercetării faptei sesizate, audierea celui în cauză și verificarea susținerilor făcute de acesta în apărare.

(2) Pentru cercetarea abaterilor disciplinare săvârșite de personalul didactic și de cercetare se constituie comisii de analiză formate din 3-5 membri, cadre didactice sau de cercetare care au funcția didactică/de cercetare cel puțin egală cu a celui care a săvârșit abaterea și un reprezentant al organizației sindicale, după caz.

(3) Comisiile de cercetare disciplinară sunt numite, după caz, de:

a) rector, cu aprobarea consiliului de administrație;

b) Ministerul Educației, pentru rectorul instituției de învățământ superior, pentru directorii bibliotecilor centrale universitare și pentru rezolvarea contestațiilor privind deciziile senatelor universitare și ale conducerii bibliotecilor centrale universitare;

c) directorul general, în cazul bibliotecilor centrale universitare.

(4) Pentru cercetarea abaterilor disciplinare săvârșite de personalul didactic auxiliar și personalul administrativ se constituie comisii de analiză formate din 3-5 membri și un reprezentant al organizației sindicale, după caz. Comisiile de analiză sunt numite de consiliul de administrație.

Art. 178. - (1) Orice persoană poate sesiza instituția de învățământ cu privire la săvârșirea unei fapte ce poate constitui abatere disciplinară. Sesizarea se face în scris și se înregistrează la registratura instituției de învățământ.

(2) Dreptul persoanelor sancționate disciplinar de a se adresa instanțelor judecătorești este garantat.

Art. 179. - În cazul în care cel sancționat disciplinar nu a mai săvârșit abateri disciplinare în cursul unui an de la aplicarea sancțiunii, autoritatea care a aplicat sancțiunea disciplinară poate dispune radierea sancțiunii, făcându-se mențiunea corespunzătoare în dosarul de personal al celui în cauză.

TITLUL II

Învățarea pe tot parcursul vieții

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 180. - (1) Prezentul titlu reglementează cadrul general și integrator al programelor de învățare pe tot parcursul vieții, organizate în instituțiile de învățământ superior și pentru nivelurile de calificare 5-8.

(2) Învățarea pe tot parcursul vieții reprezintă totalitatea activităților de învățare realizate de fiecare persoană în orice etapă a vieții în contexte formale, nonformale și informale, având ca rezultat o îmbunătățire sau o

actualizare a cunoștințelor, a abilităților și aptitudinilor, a competențelor și a atitudinilor sau participarea în societate dintr-o perspectivă personală, civică, socială sau legată de ocuparea forței de muncă, inclusiv prin asigurarea unor servicii de consiliere și orientare în carieră.

(3) Învățarea pe tot parcursul vieții, în sensul prezentei legi, cuprinde învățământul superior, educația și formarea profesională, educația adulților, activitățile pentru tineret și alte tipuri de învățare din afara contextelor formale de educație și formare.

(4) În învățământul superior, învățarea pe tot parcursul vieții cuprinde:

a) formarea inițială realizată prin programele de studii universitare, organizate pe cele patru cicluri de studii, de nivel 5-8;"

b) formarea continuă, prin programele de studii postuniversitare;

c) programe de formare profesională a adulților, de nivel 5;

d) recunoașterea competențelor dobândite în contexte nonformale și informale;

e) servicii de consiliere și orientare în carieră;

f) activități pentru tineret.

(5) Învățarea pe tot parcursul vieții, în învățământul superior, se realizează, de regulă, în contexte formale. Instituțiile de învățământ superior pot realiza activități de învățare pe tot parcursul vieții și în contexte nonformale, în cadrul cărora promovează cooperarea transsectorială și asigură parcursuri de învățare flexibile. Prin cooperare transsectorială se înțelege colaborarea între organisme din sectorul public, astfel cum sunt prevăzute la art. 4 [alin. \(2\)](#) din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare, și/sau din sectorul privat cu atribuții în domenii diferite, în vederea soluționării unor provocări comune, astfel încât expertiza, resursele și perspectivele lor să poată fi integrate în soluționarea problemelor complexe.

(6) Educația adulților, ca o componentă a învățării pe tot parcursul vieții, reprezintă orice formă de învățământ nonprofesional, după etapa de educație inițială, indiferent dacă aceasta are un caracter formal, nonformal sau informal.

(7) În învățământul superior, în cadrul învățării pe tot parcursul vieții, se organizează, în condițiile legii, centre de recunoaștere și certificare a competențelor dobândite de tineri și adulți, în contexte nonformale și informale.

(8) Aplicarea altor dispoziții legale din domeniul învățământului superior care fac referire la sintagma "educația permanentă" din domeniul învățământului superior se va realiza ținând cont de prevederile cu privire la învățarea pe tot parcursul vieții, în conformitate cu [alin. \(1\)](#).

Art. 181. - (1) Finalitățile principale ale învățării pe tot parcursul vieții vizează dezvoltarea completă a persoanei, îmbunătățirea capacității de a se integra sau reintegra în piața muncii, respectiv dezvoltarea durabilă a societății.

(2) Învățarea pe tot parcursul vieții este centrată pe formarea și dezvoltarea competențelor. Acestea pot fi:

a) competențele-cheie definite prin Recomandarea Consiliului din 22 mai 2018 privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții (2018/C 189/01);

b) competențe profesionale specifice unui domeniu de activitate sau unei calificări;

c) competențe transversale, considerate în mod obișnuit ca nefiind legate în mod specific de un anumit loc de muncă, sarcină, disciplină academică sau domeniu de cunoaștere, ci ca fiind abilități care pot fi utilizate într-o mare varietate de situații și medii de lucru, inclusiv cele regăsite în portalul european ESCO.

Art. 182. - (1) Învățarea realizată în contexte formale are un caracter intențional și se desfășoară într-un cadru organizat, structurat, coerent și prestabilit anterior debutului procesului, dedicat în mod specific învățării. Acesta cuprinde în mod obligatoriu următoarele elemente:

a) curriculum și obiective educaționale explicit formulate;

b) derularea învățării într-o instituție de învățământ superior sau în altă organizație furnizoare de educație

definită în prezenta lege;

c) înmatricularea cursanților într-o instituție prevăzută la lit. b) care este autorizată să funcționeze provizoriu sau acreditată potrivit legii;

d) evaluarea și certificarea rezultatelor învățării dobândite prin documente oficiale, reglementate potrivit legislației în vigoare.

(2) Învățarea realizată în contexte nonformale are un caracter intențional și se desfășoară în afara sistemului formal de educație și formare, prin intermediul unor activități planificate și în cadrul cărora există o formă de susținere a procesului de învățare, în baza următoarelor caracteristici:

a) se realizează cu participare voluntară;

b) include o formă de suport de curs pentru participanți;

c) se poate desfășura pe baza unui curriculum și a unor obiective educaționale.

(3) Învățarea în context informal poate avea sau nu un caracter intențional și rezultă din activitățile și experiențele zilnice ale unei persoane, nefiind organizată sau structurată în ceea ce privește obiectivele, durata sau sprijinul acordat procesului, fiind dobândite rezultate ale învățării. Acestea pot fi luate în considerare în contextul măsurilor de validare care pot identifica, documenta, evalua și/sau certifica rezultatele învățării unei persoane.

(4) Certificarea rezultatelor învățării și a competențelor dobândite în contexte nonformale și informale se poate realiza de organisme abilitate în acest sens, inclusiv instituții de învățământ superior, conform legii. În cazul acestor tipuri de învățare, certificarea nu se realizează în mod automat.

Art. 183. - (1) Învățarea formală se realizează în instituții de învățământ superior/organizații furnizoare de educație, în urma parcurgerii procesului de acreditare conform legii.

(2) Învățarea în contexte nonformale se realizează la locul de muncă, în instituții culturale precum muzee, teatre, centre culturale, biblioteci, centre de documentare, cinematografe, case de cultură, centre de tineret, cluburi sportive și asociații sportive universitare, precum și prin asociații profesionale, culturale, sindicate și organizații neguvernamentale.

(3) Instituțiile sau organizațiile în care se realizează învățarea în contexte informale pot fi instituțiile și organizațiile prevăzute la [alin. \(1\)](#) și [\(2\)](#). Învățarea informală este, de regulă, neintenționată și se realizează în timpul desfășurării activităților curente în familie, la locul de muncă, în comunitate și în rețele sociale, a activităților de voluntariat, sportive ori culturale sau a altora asemenea.

(4) Pentru activitățile sportive din învățământul superior, în subordinea Ministerului Educației funcționează Federația Sportului Școlar și Universitar ca instituție publică, cu personalitate juridică, finanțată de la bugetul de stat.

(5) Federația Sportului Școlar și Universitar participă la elaborarea și contribuie la susținerea strategiei organizării și dezvoltării activităților sportive universitare și asigură cadrul necesar dezvoltării continue, organizării și funcționării performante a sportului universitar la nivelul tuturor elementelor sale de structură și infrastructură.

(6) Organizarea și funcționarea Federației Sportului Școlar și Universitar se aprobă prin hotărâre a Guvernului, inițiată de Ministerul Educației.

Art. 184. - (1) Statul garantează și susține, inclusiv financiar, accesul la învățarea pe tot parcursul vieții pentru toți cetățenii care doresc să urmeze astfel de programe.

(2) Statul sprijină, inclusiv financiar, participarea la educație și formare profesională a adulților, respectiv recunoașterea și certificarea rezultatelor învățării și a competențelor dobândite de următoarele categorii:

a) persoanele care au părăsit timpuriu învățământul obligatoriu;

b) tinerii care au părăsit sistemul de educație înainte de a obține o calificare profesională și nu sunt cuprinși în nicio formă de educație sau formare profesională;

- c) persoane dezavantajate sau subreprezentate din punct de vedere social sau economic;
- d) persoane cu un nivel scăzut de calificare sau care se confruntă cu perioade lungi de inactivitate pe piața muncii, angajați cu risc de șomaj, șomeri și persoane cu vârsta de peste 50 de ani;
- e) participanți adulți la formarea profesională;
- f) persoane cu nevoi de recunoaștere a competențelor dobândite anterior, inclusiv pentru românii care au locuit sau locuiesc în afara granițelor țării;
- g) persoanele refugiate;
- h) personalul unităților de învățământ preuniversitar, al instituțiilor de învățământ superior, al instituțiilor de cultură, al autorităților și al instituțiilor publice centrale și locale.

Art. 185. - (1) Instituțiile de învățământ superior pot organiza, în baza evaluării externe a calității educației realizate, în condițiile titlului IV, de către ARACIS, programe de formare profesională a adulților, destinate, după caz:

- a) tinerilor și adulților care au absolvit cel puțin studiile liceale;
- b) tinerilor și adulților absolvenți de studii universitare, de cel puțin nivel 6, cu scopul de a dobândi, consolida sau actualiza competențele deja acumulate. Competențele pot avea caracter multidisciplinar sau transdisciplinar, provenind din diverse domenii științifice.

(2) Programe de formare profesională a adulților pot fi desfășurate și de către furnizori de formare cu respectarea prevederilor legale privind asigurarea calității.

(3) Instituțiile de învățământ superior sunt considerate acreditate, pentru a organiza, în cadrul domeniilor de licență unde au programe de studii universitare acreditate, programe de formare profesională a adulților, de nivel 5.

(4) Programele de formare profesională a adulților pot avea volume reduse de învățare, vizând competențe și/sau rezultate ale învățării corespunzătoare, care se finalizează cu o microcertificare. Acestea au următoarele caracteristici:

- a) sunt rezultatul intenționat al unei învățări specifice;
- b) pot reprezenta o formă de evaluare, validare și atestare a învățării nonformale și informale, cu respectarea prevederilor legale;
- c) vizează măsurarea de cunoștințe și abilități și a gradului de autonomie și responsabilitate, răspunzând unor nevoi ale societății, personale, culturale sau ale pieței muncii;
- d) sunt eliberate în baza unei evaluări bazate pe standarde transparente;
- e) volumul de muncă specific activităților educaționale aferente acestor programe este descris prin utilizarea Sistemului european de acumulare și transfer al creditelor de studii (ECTS);
- f) sunt structurate astfel încât să răspundă nevoilor cursanților, fiind îmbunătățite în mod constant pornind de la evaluarea satisfacției beneficiarilor;
- g) pot fi realizate prin colaborarea între instituțiile de învățământ superior sau organizațiile furnizoare de educație și angajatori, parteneri sociali sau alți furnizori de educație, pentru a crește relevanța acestora în raport cu piața forței de muncă.

(5) Microcertificările sunt acordate și pot fi utilizate pornind de la următoarele principii:

- a) pot fi utilizate în mod individual și sunt portabile;
- b) sunt cumulabile în vederea obținerii unei calificări corespunzătoare;
- c) creditele și rezultatele învățării atestate prin microcertificări pot fi recunoscute și echivalate în ciclurile de studii aferente învățământului superior și între domeniile de studii;
- d) absolvirea unui program de studii postuniversitare poate fi considerată ca fiind obținerea unei microcertificări.

(6) Prevederile [alin. \(4\)](#) și [\(5\)](#) sunt puse în aplicare în conformitate cu prevederile unui cadru metodologic aprobat prin ordin al ministrului educației, la propunerea ANC și ARACIS.

(7) Creditele de studii și rezultatele învățării dobândite prin microcertificări pot fi recunoscute și echivalate în ciclurile de studii aferente învățământului superior și între domeniile de studii.

(8) În vederea organizării programelor de formare profesională a adulților, instituțiile de învățământ superior acreditate elaborează un regulament propriu de organizare și desfășurare a programelor respective, care include și procedurile de evaluare internă a calității.

(9) Programele de formare profesională a adulților se pot desfășura în forma de învățământ cu frecvență, cu frecvență redusă sau la distanță. Acestea se pot desfășura și în sistem online sau hibrid, indiferent de tip, cu respectarea prevederilor legale privind asigurarea calității.

(10) Programele de formare profesională a adulților, inclusiv microcertificările, se finalizează cu un certificat, care poate fi emis și în format digital și care are următoarele caracteristici:

a) este stocat într-un registru digital național sau european, menit să asigure autenticitatea certificărilor;

b) respectă legislația cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal.

(11) Modelele de certificate utilizate, interoperabilitatea registrelor și fluiditatea schimbului de date se realizează de către ANC în baza unei metodologii aprobate prin ordin al ministrului educației.

(12) Certificatele de atestare a competențelor profesionale specifice unei ocupații, precum și certificatele de atestare parțială a competențelor profesionale specifice unei ocupații au regimul juridic al actelor de studii. Acestea pot fi emise și în format digital, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

(13) Instituțiile de învățământ superior sunt acreditate pentru a organiza, pentru tinerii absolvenți de liceu care nu au diplomă de bacalaureat, programe de formare profesională a adulților, de nivel 5, în vederea pregătirii pentru examenul de bacalaureat. Aceste programe se desfășoară în baza unui regulament aprobat de senatul universitar.

CAPITOLUL II

Responsabilități referitoare la învățarea pe tot parcursul vieții

Art. 186. - (1) Ministerul Educației are ca atribuții principale, în domeniul învățării pe tot parcursul vieții:

a) elaborarea strategiilor și a politicilor naționale în domeniul educației și al formării profesionale;

b) elaborarea reglementărilor referitoare la organizarea și funcționarea sistemului de învățare pe tot parcursul vieții;

c) monitorizarea, evaluarea și verificarea, direct sau prin organismele abilitate, a funcționării sistemului de învățare pe tot parcursul vieții, pe domeniul de competență;

d) stabilirea mecanismelor și a metodologiilor de validare și recunoaștere a rezultatelor învățării, pe domeniul de competență;

e) alte atribuții prevăzute de legislația din domeniul educației și formării profesionale.

(2) Ministerul Muncii și Solidarității Sociale are ca atribuții principale, în domeniul învățării pe tot parcursul vieții:

a) elaborarea, împreună cu Ministerul Educației, a politicilor și a strategiilor naționale privind formarea profesională a adulților;

b) reglementarea formării profesionale la locul de muncă și a formării profesionale prin ucenicie la locul de muncă;

c) monitorizarea, evaluarea, acreditarea și controlarea directă sau prin organisme abilitate a furnizorilor de formare, alții decât cei din cadrul sistemului național de învățământ;

d) coordonarea și controlul autorizării furnizorilor de formare profesională a adulților, alții decât instituțiile de învățământ superior;

e) gestionarea registrelor naționale ale furnizorilor de formare profesională a adulților;

f) asigurarea reglementării sistemului de asigurare a calității pentru alți furnizori de programe de formare

profesională a adulților decât instituțiile de învățământ superior;

g) alte atribuții prevăzute de legislația din domeniul educației și formării profesionale.

(3) Ministerul Culturii are ca atribuții principale, în domeniul învățării pe tot parcursul vieții:

a) stimularea creșterii gradului de acces și de participare a publicului la cultură;

b) propunerea și promovarea parteneriatelor cu autoritățile administrației publice locale și cu structurile societății civile pentru diversificarea, modernizarea și optimizarea serviciilor publice oferite de instituțiile și așezămintele de cultură, în vederea satisfacerii necesităților culturale și educative ale publicului;

c) promovarea recunoașterii competențelor profesionale, respectiv garantarea drepturilor și a intereselor creatorilor, artiștilor și specialiștilor din domeniul culturii;

d) alte atribuții prevăzute de legislația din domeniul educației și formării profesionale.

Art. 187. - (1) Ministerele și autoritățile administrației publice centrale pot avea responsabilități în domeniul educației și formării pentru profesiile reglementate prin legi speciale.

(2) Formarea continuă a personalului din instituțiile publice de apărare, ordine publică și securitate națională se reglementează, în sensul prezentei legi, prin ordine și instrucțiuni proprii emise de către conducătorii acestora.

(3) Structura organizatorică, profilurile, specializările, cifrele anuale de școlarizare și criteriile de selecție a candidaților pentru învățământul de formare continuă nonuniversitară a personalului militar, de informații, ordine publică și securitate națională se stabilesc de Ministerul Apărării Naționale, de Ministerul Afacerilor Interne, de Serviciul Român de Informații și de alte instituții cu atribuții în domeniul apărării, informațiilor, ordinii publice și securității naționale, potrivit specificului și nivelurilor de învățământ.

Art. 188. - (1) Cadrul național al calificărilor este un instrument pentru clasificarea calificărilor în conformitate cu un set de criterii care corespund unor niveluri specifice de învățare atinse, ale cărui scopuri sunt integrarea și coordonarea subsistemelor naționale de calificări și îmbunătățirea transparenței, accesului, progresului și calității calificărilor în raport cu piața muncii și societatea civilă.

(2) CNC ține cont și este corelat cu Cadrul european al calificărilor pentru învățarea pe tot parcursul vieții (EQF/CEC). CNC este structurat pe 8 niveluri de calificare, fiecare nivel fiind definit de un set de descriptori care indică rezultatele învățării relevante, exprimate sub formă de cunoștințe, abilități și responsabilitate și autonomie. CNC, formatul și conținutul acestuia se aprobă prin hotărâre a Guvernului României, inițiată de Ministerul Educației.

(3) Implementarea CNC vizează sistemul național de calificări obținute în ucenicie, învățământul secundar, precum și în învățământul terțiar universitar și nonuniversitar, atât în contexte formale, cât și în contexte informale și nonformale, din perspectiva învățării pe tot parcursul vieții.

(4) CNC permite recunoașterea, măsurarea și relaționarea tuturor rezultatelor învățării dobândite în contexte de învățare formale, nonformale și informale și asigură coerența calificărilor și a titlurilor certificate. Existența unui cadru național al calificărilor contribuie la evitarea duplicării și suprapunerii calificărilor, îi ajută pe cei ce învață să ia decizii în cunoștință de cauză privind planificarea carierei și facilitează evoluția profesională, în perspectiva învățării pe tot parcursul vieții.

(5) CNC contribuie la asigurarea calității sistemului de educație și formare profesională și sprijină mobilitatea cursanților și absolvenților.

(6) Corespondența dintre nivelurile CNC, actele de studii sau calificare eliberate, tipul de programe de educație și formare profesională prin care pot fi dobândite niveluri de calificare, nivelurile de referință ale Cadrului european al calificărilor, precum și condițiile de acces corespunzătoare fiecărui nivel de calificare se realizează prin ordin comun al ministrului educației și al ministrului muncii și solidarității sociale.

(7) Recunoașterea certificatelor dobândite, după caz, în sistem formal, nonformal și informal la furnizori de formare profesională autorizați/acreditați sau în centre de evaluare a competențelor autorizate/acreditate și/sau în cadrul altor entități cu rol echivalent din afara României se realizează în baza unei metodologii aprobate prin

ordin al ministrului educației.

Art. 189. - (1) Validarea rezultatelor învățării realizate în contexte nonformale și informale se realizează etapizat, după cum urmează:

- a) identificarea a ceea ce o persoană știe sau poate să facă;
- b) evaluarea dacă ceea ce o persoană știe sau poate să facă corespunde unor cerințe și standarde;
- c) validarea rezultatelor învățării în raport cu un set de criterii predefinite într-un standard;
- d) acordarea unei certificări sau diplome, recunoscută oficial.

(2) În procesul de validare a rezultatelor învățării dobândite în contexte nonformale și informale se aplică proceduri de evaluare internă a calității.

(3) Identificarea, descrierea, evaluarea, validarea și certificarea rezultatelor învățării obținute în contexte nonformale și informale se realizează pe baza unei metodologii elaborate de ANC, prin consultarea cu ARACIS, aprobată prin ordin al ministrului educației.

Art. 190. - (1) Instituțiile de învățământ superior pot realiza recunoașterea competențelor dobândite de tineri și adulți, în contexte nonformale și informale, în cadrul centrelor de evaluare și recunoaștere înființate, în acest scop, pe baza unei metodologii elaborate de către ANC și ARACIS și aprobate prin ordin al ministrului educației naționale.

(2) Actele de studii acordate de instituțiile de învățământ superior, în urma recunoașterii rezultatelor învățării în contexte nonformale și informale, produc aceleași efecte juridice ca și actele de studii obținute în cadrul învățării realizate în contexte formale organizată de către instituțiile de învățământ superior.

Art. 191. - (1) Programele de formare profesională a adulților, precum și sistemele de identificare, documentare, evaluare și certificare a rezultatelor învățării obținute în contexte nonformale și informale vor utiliza sistemul european de acumulare și transfer al creditelor de studii (ECTS).

(2) Rezultatele învățării și creditele asociate acestora, dobândite anterior în contexte formale sau ca urmare a identificării, evaluării și recunoașterii rezultatelor învățării nonformale și informale, sunt transferate și integrate în programul de formare pe care îl urmează persoana care învață.

(3) Persoanele care doresc să fie evaluate în vederea recunoașterii rezultatelor învățării obținute în contexte de învățare nonformale și informale se pot adresa unei instituții de învățământ superior acreditate, care organizează programe de studii pentru nivelurile de calificare 5-8.

(4) În funcție de procesul de evaluare desfășurat, instituția de învățământ superior eliberează actele de studii sub forma unor certificate prevăzute la art. 196 alin. (4).

(5) Certificatele se eliberează însoțite de o anexă a certificatului, denumită "Supliment descriptiv al certificatului", în care se precizează rezultatele învățării și competențele asociate pentru care candidatul a fost declarat competent.

Art. 192. - (1) Portofoliul educațional reprezintă un instrument care facilitează identificarea, documentarea, evaluarea și certificarea rezultatelor învățării și ale competențelor personale și valorificarea acestora în parcursul academic și profesional și în inserția pe piața muncii a fiecărui individ.

(2) Portofoliul educațional conține dovezi ale rezultatelor învățării, dobândite în contexte formale, nonformale și informale de educație.

(3) Portofoliul educațional integrează și instrumentele europene care evidențiază rezultatele învățării unei persoane, cum ar fi Europass și Youthpass.

(4) În termen de 2 ani de la intrarea în vigoare a prezentei legi, Ministerul Educației va implementa o platformă digitală, conectată cu RUNIDAS și toate celelalte baze de date care pot alimenta portofoliul, prin intermediul căreia fiecare cetățean va putea să își creeze propriul portofoliu de învățare, având acces direct la rezultatele învățării, calificările, diplomele și certificatele dobândite în învățământul formal, pe care le poate completa cu informații suplimentare proprii.

Art. 193. - (1) Statul asigură accesul gratuit la servicii de consiliere și orientare în carieră tuturor elevilor, studenților și persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă.

(2) Consilierea și orientarea carierei pe tot parcursul vieții se referă la totalitatea serviciilor și activităților care asistă persoanele de orice vârstă și în orice moment al existenței lor să facă alegeri în sfera educațională, de formare sau muncă și să își gestioneze cariera.

(3) În sensul prezentei legi, consilierea și orientarea în carieră includ următoarele tipuri de activități:

a) informarea cu privire la carieră, care se referă la toate informațiile necesare pentru a planifica, obține și păstra un anumit loc de muncă;

b) educația cu privire la carieră, care se realizează în instituțiile de învățământ superior prin intermediul activităților desfășurate de centrele de consiliere, care oferă informații privind piața muncii, dezvoltarea abilităților de a face alegeri privind educația, formarea, munca și viața în general, oportunitățile de a experimenta diverse roluri din viața comunității sau din cea profesională, precum și instrumentele pentru planificarea carierei;

c) instituțiile de învățământ superior pot să încheie parteneriate cu agenți economici publici sau privați sau cu alte instituții, cu scopul de a testa și aprofunda aspectele privind consilierea și orientarea în carieră a studenților și a altor categorii de persoane înmatriculate;

d) consilierea în carieră, care ajută persoanele să își clarifice scopurile și aspirațiile, să își înțeleagă propriul profil educațional, să ia decizii informate, să fie responsabile pentru propriile acțiuni și să își gestioneze cariera și procesul de tranziție în diferite momente;

e) consilierea pentru angajare, care ajută persoanele să își clarifice scopurile imediate privind angajarea și să învețe despre abilitățile necesare pentru a căuta și a obține un loc de muncă;

f) plasarea la locul de muncă, care reprezintă sprijinul acordat persoanelor pentru găsirea unui loc de muncă.

(4) Pentru punerea în aplicare a prevederilor [alin. \(1\)](#), precum și pentru facilitarea corelării sistemului de învățământ cu piața muncii, în toate instituțiile de învățământ superior funcționează centre de consiliere care desfășoară activități de consiliere și orientare în carieră pentru elevii de liceu, studenți și absolvenți, în cadrul cărora vor funcționa unități de analiză și gestiune previzională a solicitărilor pieței muncii, care vor realiza și activități de monitorizare a parcursului profesional al absolvenților.

(5) Centrele de consiliere din cadrul instituțiilor de învățământ superior desfășoară, prin personal specializat angajat, activități de consiliere educațională și vocațională, consiliere și orientare în carieră și consiliere în scop de optimizare personală adresate studenților. Aceste centre pot oferi studenților și altor membri ai comunității universitare și servicii de consiliere psihologică, cu respectarea legislației în vigoare.

(6) Metodologia privind organizarea și funcționarea centrelor de consiliere din instituțiile de învățământ superior se aprobă prin ordin al ministrului educației.

(7) Ministerul Educației și Ministerul Muncii și Solidarității Sociale colaborează în scopul creșterii calității educației, prin sincronizarea și asigurarea continuității activităților de consiliere și orientare în carieră de care beneficiază o persoană pe parcursul întregii vieți.

(8) Ministerele prevăzute la [alin. \(7\)](#) stabilesc, prin ordin comun, instrumente și metodologii comune referitoare la formarea specialiștilor în consiliere și orientare, utilizarea instrumentelor Europass și Youthpass, precum și organizarea de activități comune de sensibilizare a cadrelor didactice și a formatorilor, a părinților și a publicului larg cu privire la dimensiunea consilierii și orientării în educație și formarea profesională.

(9) Pentru asigurarea transparenței serviciilor și a mobilității persoanelor în spațiul european, Ministerul Educației și Ministerul Muncii și Solidarității Sociale realizează demersurile necesare pentru integrarea României în rețelele europene de consiliere și orientare pe tot parcursul vieții.

Art. 194. - (1) Autoritatea Națională pentru Calificări este instituție publică cu personalitate juridică în coordonarea Ministerului Educației, cu atribuții în materie de calificări.

(2) ANC îndeplinește rolul de Punct național de coordonare pentru Cadrul european al calificărilor. În îndeplinirea acestui rol, ANC are ca misiune elaborarea, implementarea, actualizarea și gestionarea următoarelor instrumente:

a) Cadrul național al calificărilor;

b) Registrul național al calificărilor.

(3) Gestionarea instrumentelor prevăzute la [alin. \(2\)](#) se realizează pe baza corelării cu Cadrul european al calificărilor și în concordanță cu standardele europene în materie.

(4) ANC își desfășoară activitatea cu respectarea principiilor independenței, imparțialității, legalității, transparenței, eficienței, profesionalismului, responsabilității, sustenabilității, predictibilității și legitimității.

(5) Structura organizatorică, atribuțiile specifice, numărul de posturi, precum și atribuțiile de conducere și de execuție ale personalului se aprobă prin hotărâre a Guvernului.

(6) Regulamentul de organizare și funcționare, statul de funcții și condițiile de încadrare ale personalului ANC se stabilesc prin ordin al ministrului educației.

(7) Pentru îndeplinirea atribuțiilor specifice de evaluare, monitorizare și audit, ANC are dreptul să utilizeze colaboratori externi, specialiști în domeniu, în calitate de experți, pe bază de contract civil, remunerați în condițiile legii.

(8) Pentru realizarea de programe și proiecte cu finanțare internă sau internațională și pentru activități de consultanță executate la cererea unor instituții din România sau din străinătate se pot organiza, cu avizul Ministerului Educației, activități finanțate integral din venituri proprii, inclusiv unități interne de implementare pentru programe sau proiecte specifice.

(9) Bugetul de venituri și cheltuieli se întocmește și se aprobă anual.

(10) Finanțarea cheltuielilor curente și de capital ale ANC se asigură din venituri proprii și din subvenții de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Educației.

(11) La nivelul ANC se constituie un consiliu cu rol consultativ, format din reprezentanți ai instituțiilor de învățământ preuniversitar și universitar, ai studenților, ai asociațiilor profesionale, ai administrației publice centrale, ai patronatelor, ai sindicatelor și ai comitetelor sectoriale. Consiliul asistă ANC în stabilirea strategiilor naționale și a planurilor de acțiuni pentru dezvoltarea CNC și a educației și formării profesionale a adulților pe tot parcursul vieții. Regulamentul de organizare și funcționare a consiliului este aprobat prin ordin al ministrului educației.

(12) ANC este condusă de un președinte numit prin ordin al ministrului Educației, pe bază de concurs organizat potrivit prevederilor legale în vigoare.

(13) Președintele are calitatea de reprezentant legal și de ordonator secundar de credite, potrivit legii.

Art. 195. - (1) Președintele ANC este ajutat de un vicepreședinte, numit prin ordin al ministrului educației. Președintele și vicepreședintele ANC dețin nivelul opt de calificare, conform CNC.

(2) În îndeplinirea atribuțiilor ce îi revin, președintele ANC emite decizii.

(3) Salarizarea personalului din aparatul de specialitate al ANC se face la nivelul prevăzut de lege pentru personalul contractual plătit din fonduri publice.

(4) Personalul ANC este format din personal contractual, care se încadrează în condițiile legii.

(5) Consiliul de administrație este numit prin decizia președintelui ANC și este format din șapte membri: președintele ANC și vicepreședintele ANC, doi reprezentanți ai Ministerului Educației, precum și câte un reprezentant desemnat de Ministerul Muncii și Solidarității Sociale, Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării și Ministerul Finanțelor.

Art. 196. - (1) ANC exercită următoarele atribuții principale:

a) elaborează, implementează, actualizează și gestionează CNC pe baza corelării cu Cadrul european al calificărilor;

- b)** elaborează, implementează, actualizează și gestionează RNC, prin corelație cu cerințele pieței muncii, cu calificările din învățământul preuniversitar, învățământul terțiar universitar și nonuniversitar, respectiv formarea profesională a adulților, care se aprobă prin hotărâre de Guvern;
- c)** propune Guvernului, prin Ministerul Educației, elemente de politici și de strategii naționale, precum și acte normative referitoare la sistemul național al calificărilor și la dezvoltarea resurselor umane, pe baza consultărilor cu Ministerul Muncii și Solidarității Sociale și a recomandărilor europene;
- d)** identifică, corelează și stabilește corespondența dintre nivelurile de calificare și ocupațiile din COR, pe baza unei metodologii privind corespondența nivelurilor de calificare și titlurile ocupațiilor din COR, aprobată prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Educației și cu avizul ANC;
- e)** avizează proiectul de standard de pregătire profesională, înaintat de Centrul Național de Învățământ Tehnologic și Tehnologic Dual și realizat în baza unei metodologii de elaborare și actualizare a calificărilor profesionale aprobate prin ordin al ministrului educației;
- f)** coordonează și controlează la nivel național elaborarea, validarea, aprobarea și gestionarea standardelor ocupaționale și de calificare în baza unei metodologii aprobate prin ordin comun al ministrului educației și al ministrului muncii și solidarității sociale;
- g)** participă la elaborarea de planuri sau programe de interes național în domeniul calificărilor și al formării profesionale a adulților;
- h)** aprobă, în urma validării de către comitetele sectoriale, standardele ocupaționale și de calificare;
- i)** implementează, gestionează și actualizează Registrul național al standardelor, ce cuprinde standardele ocupaționale, de calificare și standardele de pregătire profesională;
- j)** este Punct național de contact pentru Cadrul european al calificărilor, Europass, sistemul IMI, ESCO, Euroguidance;
- k)** elaborează metodologia privind identificarea, evaluarea și recunoașterea rezultatelor învățării în contexte nonformale și informale care se aprobă prin ordin al ministrului educației;
- l)** elaborează metodologia de acordare a creditelor transferabile în învățarea pe tot parcursul vieții, care se aprobă prin ordin al ministrului educației;
- m)** elaborează studii și propuneri vizând îmbunătățirea sistemului național al calificărilor și armonizarea acestuia cu cele din spațiul european;
- n)** organizează programe specifice de instruire și formare profesională a adulților în materie de calificări pentru personalul instituțiilor și unităților de învățământ, precum și pentru persoane fizice sau persoane juridice de drept privat interesate;
- o)** propune Ministerului Educației proiecte de acte normative, în domeniile sale de competență;
- p)** înființează și organizează în structura sa Centrul Național de Acreditare, denumit în continuare CNA, fără personalitate juridică, cu scopul de a autoriza/acredita centre de evaluare a competențelor profesionale dobândite, în contexte de învățare nonformală și informală, denumite în continuare centre de evaluare. CNA realizează și autorizarea/acreditarea de organisme de evaluare;
- q)** atribuțiile specifice și regulamentul de organizare și funcționare ale CNA se aprobă prin decizie a președintelui ANC, cu avizul Ministerului Educației.
- (2) CNA exercită următoarele atribuții principale:**
- a)** realizează autorizarea/acreditarea centrelor de evaluare prevăzute la alin. (1) lit. p), altele decât instituțiile de învățământ superior;
- b)** sprijină procesul de corelare a sistemului național de recunoaștere și certificare a competențelor profesionale obținute în contexte de învățare nonformală și informală cu directivele, recomandările și tendințele în materie existente la nivelul Uniunii Europene;
- c)** implementează, gestionează și actualizează Registrul național al centrelor de evaluare a competențelor

profesionale obținute în contexte de învățare nonformală și informală;

- d)** evaluează și certifică evaluatorii de competențe profesionale, evaluatorii de evaluatori și evaluatorii externi;
- e)** stabilește, printr-o metodologie aprobată prin ordin al ministrului educației, criteriile și procedurile de evaluare și certificare a evaluatorilor de competențe profesionale, a evaluatorilor de evaluatori și a evaluatorilor externi;
- f)** organizează programe specifice de instruire și formare profesională în materie de validare a competențelor profesionale obținute în contexte de învățare nonformală și informală, pentru evaluatorii înscriși sau în curs de înscriere în Registrul național al evaluatorilor;
- g)** organizează și administrează Registrul național al evaluatorilor, care cuprinde evaluatorii de competențe profesionale, evaluatorii de evaluatori și evaluatorii externi certificați;
- h)** gestionează și actualizează certificatele eliberate de centrele de evaluare a competențelor profesionale obținute în contexte de învățare nonformală și informală, eliberate de alți furnizori decât instituțiile de învățământ;
- i)** propune și aprobă ghiduri și proceduri în aria sa de competențe.

(3) Procesul de autorizare/acreditare a centrelor de evaluare a competențelor profesionale obținute în contexte de învățare nonformală și informală este reglementat prin ordin al ministrului educației, la propunerea ANC prin CNA.

(4) Centrul de evaluare și certificare autorizat/acreditat, respectiv instituțiile de învățământ superior autorizate/acreditate prevăzute la art. 74 [alin. \(1\)](#) eliberează certificate, după caz, astfel:

- a)** certificat de calificare - se eliberează în cazul în care candidatul a fost declarat competent pentru toate rezultatele învățării asociate tuturor competențelor aferente unei calificări sau unei ocupații, conform standardului de calificare sau standardului ocupațional;
- b)** certificat de competențe profesionale sau de calificare parțială prin microcertificare - se eliberează în cazul în care candidatul a fost declarat competent pentru rezultatele învățării asociate uneia sau mai multor competențe aferente unei calificări sau unei ocupații, conform standardului de calificare sau standardului ocupațional;
- c)** certificat de competențe transversale - se eliberează în cazul în care candidatul a fost declarat competent pentru rezultatele învățării asociate uneia sau mai multor competențe aferente, conform unor standarde aprobate prin ordin al ministrului educației, la propunerea ANC și ARACIS.

(5) Certificatele prevăzute la [alin. \(4\)](#) se eliberează însoțite de o anexă a certificatului, denumită supliment descriptiv al certificatului, în care se precizează rezultatele învățării asociate competențelor pentru care candidatul a fost declarat competent.

(6) Validarea competențelor profesionale obținute în contexte de învățare nonformală și informală, în toate etapele sale de identificare, documentare, evaluare și certificare, are la bază utilizarea rezultatelor învățării.

(7) Pentru realizarea atribuțiilor prevăzute la [alin. \(1\)](#), ANC folosește, în condițiile legii, specialiști și evaluatori externi, pe bază de contract civil încheiat, contractați în acest scop.

(8) ANC este instituție de reglementare pentru ocupațiile de specialist în sisteme de calificare și de evaluator de competențe profesionale.

(9) ANC înființează și gestionează registrul specialiștilor în sisteme de calificare.

(10) Instituțiile de învățământ superior recrutează specialiști în sisteme de calificări care sunt responsabili în procesul de organizare a programelor de studii universitare și de pregătire profesională.

Art. 197. - Ministerul Educației împreună cu Ministerul Muncii și Solidarității Sociale elaborează un set de indicatori statistici pentru monitorizarea, analiza și prognoza activităților de învățare pe tot parcursul vieții.

TITLUL III

Statutul personalului din învățământul superior

CAPITOLUL I

Personalul din învățământul superior

Art. 198. - (1) Personalul din învățământul superior este format din personal didactic și personal administrativ din învățământ.

(2) Personalul didactic este format din personal didactic de predare/cercetare și personal didactic/de cercetare auxiliar din instituții de învățământ superior, biblioteci universitare, biblioteci centrale universitare și cluburi sportive universitare. În învățământul superior militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională, personalul didactic de predare include și instructorii militari, instructorii de informații, precum și instructorii de ordine publică.

(3) Prin personal didactic de predare/cercetare, în sensul prezentei legi, se înțelege personalul care deține, în mod legal, una dintre funcțiile didactice universitare sau de cercetare prevăzute de prezenta lege, care aparține unei instituții de învățământ superior și care desfășoară activități didactice și/sau de cercetare.

(4) În raport cu relațiile de muncă stabilite cu instituția de învățământ superior, personalul didactic poate fi: titular sau asociat. În raport cu participarea la procesul didactic și cu gradul de pregătire profesională, personalul didactic poate fi: personal didactic de predare, personal de cercetare și personal didactic auxiliar.

(5) Funcțiile didactice auxiliare sunt stabilite în anexele legilor de salarizare, cu posibilitatea completării lor prin ordin al ministrului educației și cercetării și al ministrului muncii, familiei, tineretului și solidarității sociale, în funcție de necesitățile instituțiilor de învățământ superior, ale bibliotecilor centrale universitare sau ale cluburilor sportive universitare.

(6) Personalul de sprijin în vederea desfășurării procesului educațional printr-o abordare integrată a nevoilor studentului, profesioniști din alte domenii fundamentale ale dezvoltării tânărului, precum sănătate, consiliere/evaluare/terapie psihologică și asistență socială, este încadrat în sistemul de învățământ superior cu statut de personal didactic auxiliar.

Art. 199. - (1) Prin personal didactic titular se înțelege personalul didactic care ocupă o funcție didactică într-o instituție de învățământ superior, obținută prin concurs, pe perioadă nedeterminată, precum și personalul didactic menținut în funcția didactică, conform prevederilor art. 219 [alin. \(3\)](#). Personal didactic titular este și personalul didactic care beneficiază de rezervare de post, în condițiile legii. Cadrele didactice și de cercetare angajate pe perioadă determinată au statut de cadru didactic și de cercetare asociat.

(2) Calitatea de titular există numai în raport cu o singură instituție de învățământ superior sau cu o singură instituție de cercetare-dezvoltare; când un cadru didactic desfășoară activități didactice sau de cercetare științifică în mai multe instituții de învățământ superior ori de cercetare-dezvoltare, calitatea de titular poate fi numai la una dintre ele, iar în celelalte, calitatea este de cadru didactic sau de cercetător asociat.

(3) Funcțiilor de cercetare-dezvoltare din instituțiile de învățământ superior și personalului care le ocupă li se aplică prevederile Legii [nr. 319/2003](#) privind Statutul personalului de cercetare-dezvoltare, cu completările ulterioare.

(4) În cazul desființării unei instituții de învățământ superior de stat, personalul astfel disponibilizat beneficiază de salarii compensatorii, conform legislației în vigoare.

(5) Angajarea personalului didactic și de cercetare auxiliar și administrativ din învățământ se face prin concurs organizat potrivit legii.

(6) Atribuțiile personalului didactic auxiliar și administrativ sunt stabilite în fișa postului, avizată, după caz, de decan, de directorul departamentului, de conducătorul școlii doctorale sau directorul de extensie, de șeful ierarhic superior din cadrul structurilor administrative și aprobată de rector, respectiv director general în cazul bibliotecilor centrale universitare. Fișa individuală a postului este anexă la contractul individual de muncă.

(7) Încadrarea într-o funcție didactică de predare sau didactică auxiliară este condiționată de prezentarea unui

certificat medical, eliberat pe un formular specific adoptat prin ordin comun al ministrului educației și al ministrului sănătății. Avizele pentru exercitarea profesiei sunt stabilite prin ordin comun al ministrului educației și al ministrului sănătății.

(8) Menținerea într-o funcție didactică de predare sau didactică auxiliară este condiționată de un control medical periodic. Periodicitatea și acordarea avizelor pentru exercitarea profesiei sunt stabilite prin ordin comun al ministrului educației și al ministrului sănătății, iar fondurile necesare acestor controale sunt asigurate de la bugetul de stat.

(9) Personalul didactic de predare și didactic auxiliar care se consideră nedreptățit poate solicita o expertiză a capacității de muncă în domeniul educației.

(10) În situații de inaptitudine profesională de natură psihocomportamentală a personalului angajat într-o instituție de învățământ superior, instituția poate solicita, la sesizarea oricărui factor implicat în procesul educațional, prin hotărâre a consiliului de administrație, un nou examen medical complet.

(11) Situațiile de inaptitudine profesională de natură psihocomportamentală sunt analizate și stabilite de către o comisie formată din 3-5 membri, medici specialiști, constituită la nivelul centrului universitar în baza unui protocol între Ministerul Educației și Ministerul Sănătății, care realizează expertiza capacității de muncă în domeniul educației.

(12) Refuzul personalului didactic de a se prezenta la controlul medical constituie abatere disciplinară și poate duce la desfacerea contractului individual de muncă.

CAPITOLUL II

Funcțiile didactice și de cercetare și ocuparea posturilor

Art. 200. - (1) În instituțiile de învățământ superior, funcțiile didactice sunt:

- a) asistent universitar;
- b) lector universitar/șef de lucrări universitar;
- c) conferențiar universitar;
- d) profesor universitar.

(2) În instituțiile de învățământ superior, funcțiile de cercetare sunt:

- a) asistent de cercetare;
- b) cercetător științific;
- c) cercetător științific gradul III;
- d) cercetător științific gradul II;
- e) cercetător științific gradul I.

(3) Echivalența funcțiilor din cercetare cu funcțiile didactice operează în ambele sensuri, numai cu aprobarea senatului universitar, și este următoarea:

- a) cercetător științific se echivalează cu asistent universitar, pentru persoanele care dețin o diplomă de doctor;
- b) cercetător științific gradul III se echivalează cu lector universitar/șef de lucrări;
- c) cercetător științific gradul II se echivalează cu conferențiar universitar;
- d) cercetător științific gradul I se echivalează cu profesor universitar.

(4) În instituțiile de învățământ superior poate funcționa personal didactic asociat, pentru funcțiile didactice prevăzute la [alin. \(1\)](#), și personal de cercetare asociat, pentru funcțiile de cercetare prevăzute la [alin. \(2\)](#).

(5) În învățământul superior militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională pot funcționa instructori asociați, pentru categoriile prevăzute la art. 83 [alin. \(9\)](#), în condițiile stabilite prin ordine și instrucțiuni proprii.

Art. 201. - (1) Metodologia-cadru de concurs pentru ocuparea posturilor vacante va fi stabilită prin hotărâre a

Guvernului, inițiată de Ministerul Educației.

(2) Metodologia-cadru va stabili, pentru fiecare funcție didactică sau de cercetare, cerințele minime pentru prezentarea la concurs, cu referire la standardele minime stabilite în conformitate cu art. 156 alin. (1) lit. a), modul de organizare și de desfășurare a concursului, de soluționare a contestațiilor, conflictele de interese și incompatibilitățile, în vederea asigurării calității, a respectării eticii și deontologiei universitare și a legislației în vigoare.

(3) Instituțiile de învățământ superior au obligația să respecte metodologia-cadru prevăzută la alin. (1) și să publice toate posturile scoase la concurs, însoțite de programa aferentă concursului, cu cel puțin două luni înainte de concurs. Publicarea posturilor scoase la concurs se face cel puțin pe site-ul web propriu și pe un site web specializat, administrat de Ministerul Educației.

(4) Se interzice ocuparea concomitentă de către soți, afini și rude până la gradul al III-lea inclusiv a funcțiilor prin care fiecare se află față de celălalt într-o poziție directă de conducere, control, autoritate sau evaluare instituțională direct, la orice nivel, în aceeași instituție de învățământ superior.

(5) Încălcarea prevederilor alin. (3) și (4) duce la invalidarea concursului și la sancționarea celor vinovați pe baza metodologiei-cadru prevăzute la alin. (1).

(6) Ocuparea posturilor didactice, evaluarea, motivarea, formarea continuă și concedierea personalului didactic și de cercetare sunt de competența instituțiilor de învățământ superior, în baza legislației în vigoare, a metodologiei-cadru prevăzute la alin. (1) și a cartei universitare.

(7) Nu pot ocupa o funcție didactică în învățământul superior persoanele condamnate penal definitiv pentru săvârșirea cu intenție a unei infracțiuni pentru care nu a intervenit reabilitarea.

(8) În vederea ocupării unui post sau în termen de 2 ani de la ocuparea acestuia, personalul didactic din învățământul superior parcurge un program universitar de formare psihopedagogică pentru învățământul superior, de 30 de credite de studii transferabile ECTS/SECT.

Art. 202. - (1) Angajarea pe un post didactic sau de cercetare se face pe perioadă nedeterminată sau determinată. Angajarea pe perioadă nedeterminată, pe orice funcție didactică sau de cercetare, este posibilă numai prin concurs public, organizat de instituția de învățământ superior.

(2) La concursul pentru un post didactic sau de cercetare pot participa cetățeni români ori străini, fără nicio discriminare, în condițiile legii.

(3) Prin excepție de la prevederile legislației muncii, durata unei perioade determinate este de maximum 4 ani.

(4) Studenții-doctoranzi pot fi angajați pe o perioadă determinată de maximum 6 ani.

(5) Contractul de angajare pe perioadă determinată încheiat între instituția de învățământ și membri ai personalului didactic și de cercetare în urma unui concurs poate fi reînnoit, în funcție de rezultatele profesionale personale, evaluate pe baza criteriilor adoptate de senatul universitar, precum și în funcție de nevoile de angajare și de resursele financiare ale instituției, în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

(6) Angajarea pentru participarea la proiecte de cercetare în domeniul educației și formării profesionale sau în proiecte naționale/europene/internaționale se poate face pe perioadă determinată, fără parcurgerea altor formalități prealabile și/sau procese de selecție, pentru personalul nominalizat în listele de personal ca membri în echipa proiectului, precum și pentru personalul instituției de învățământ superior. În cazul personalului din instituția de învățământ superior, angajarea în cadrul unui proiect se realizează în baza deciziei rectorului, prin încheierea unui contract individual de muncă, fără afectarea normei de bază a angajatului. Salariul va fi acordat în limita fondurilor disponibile, conform prevederilor din contractul de finanțare/regulilor finanțatorului.

(7) În raport cu necesitățile beneficiarilor și cele academice proprii, consiliul de administrație aprobă, pe o durată determinată, invitarea în cadrul instituției de învățământ superior a unor cadre didactice universitare, instructori militari, instructori de informații, instructori de ordine publică și a altor specialiști cu valoare recunoscută în domeniu, din țară sau din străinătate, în calitate de cadre didactice universitare asociate invitate.

Remunerarea cadrelor didactice universitare din străinătate se poate face cu o sumă forfetară brută, care să acopere atât tarifele de predare, stabilite conform tarifelor reglementate de instituția de învățământ de proveniență, cât și alocațiile de transport și cazare.

(8) Angajarea specialiștilor cu valoare științifică și profesională recunoscută în domeniu, din țară sau din străinătate, care nu dețin diploma de doctor, în calitate de cadre didactice asociate invitate, se avizează de către consiliul departamentului și se aprobă de consiliul de administrație. Angajarea și încadrarea acestor specialiști se realizează pe baza unei metodologii proprii aprobate de senatul universitar.

(9) Acolo unde este cazul, obținerea permisului de muncă este în sarcina instituției de învățământ superior angajatoare.

(10) În departamente, în școli doctorale, în institute de cercetare, în centre de cercetare și microproducție sau în alte unități poate funcționa, pe posturi distincte, și personal de cercetare, personal de cercetare asociat, inclusiv studenți din cele 3 cicluri, precum și alte categorii de personal, potrivit legii.

(11) Senatul universitar poate echivala calitatea de profesor universitar pentru specialiștii de prestigiu care dețin această calitate, precum și calitatea de conducător de doctorat, dobândite în una dintre instituțiile de învățământ superior dintre cele mai prestigioase instituții de învățământ superior din lume, conform listei aprobate de Ministerul Educației, prin ordin al ministrului educației.

Art. 203. - (1) Posturile didactice rezervate, vacante ori temporar vacante sunt acoperite cu prioritate de personalul didactic titular al instituției ori de personalul didactic asociat, prin plata cu ora, conform prezentei legi.

(2) Funcțiile și gradele de cercetător științific în rețeaua învățământului superior se obțin potrivit reglementărilor legale în vigoare.

Art. 204. - (1) În baza metodologiei-cadru prevăzute la art. 201 **alin. (1)** și a legislației în vigoare, instituțiile de învățământ superior își stabilesc metodologia proprie de ocupare a funcțiilor didactice și de cercetare, care se aprobă de senatul universitar.

(2) Metodologia proprie menționată la **alin. (1)** nu poate face referire la vechime și nu poate conține prevederi discriminatorii referitoare la persoanele din afara instituției sau țării față de persoanele din instituție ori din țară. Instituțiile de învățământ superior pot stabili standarde minimale suplimentare de prezentare la concurs, în plus față de standardele minimale stabilite în conformitate cu art. 156 alin. (1) **lit. a)**.

(3) Rezultatele concursurilor se aprobă de senatul universitar, iar încadrarea pe post se face începând cu prima zi a semestrului următor concursului.

Art. 205. - (1) Directorii departamentelor, decanii facultăților și rectorul răspund în fața senatului universitar pentru buna desfășurare a concursurilor de ocupare a posturilor, în condițiile respectării normelor de calitate, de etică și deontologie universitară și a legislației în vigoare.

(2) În condițiile constatării unor nereguli, senatul universitar poate aplica sancțiuni specificate în metodologia proprie, putând fi dispusă inclusiv demiterea directorilor de departamente și a decanilor, la propunerea justificată a consiliului de administrație, sau a rectorului ori din oficiu, cu avizul acestora.

(3) În cazul constatării nerespectării prevederilor legale în procedura de ocupare a posturilor didactice și de cercetare, Ministerul Educației poate aplica sancțiuni prevăzute de prezenta lege, pe baza unui raport întocmit de CNATDCU.

(4) În cazul în care instanțele de judecată constată încălcarea procedurilor de desfășurare a concursului pentru ocuparea posturilor didactice și de cercetare din instituțiile de învățământ superior, concursul se anulează și se reia.

Art. 206. - (1) Pentru ocuparea funcției didactice de asistent universitar este necesar ca persoana să dețină o diplomă de doctor sau să fie înmatriculată la un program de studii doctorale, fără depășirea perioadei maxime de studii, care include prelungirile admisibile conform legii. De asemenea, este necesară și îndeplinirea standardelor de ocupare a posturilor didactice, specifice funcției, aprobate de senatul universitar, fără

impunerea unor condiții de vechime, conform legii.

(2) Condițiile minimale pentru ocuparea funcției didactice de lector universitar/șef de lucrări universitar sunt următoarele:

- a) deținerea diplomei de doctor;
- b) îndeplinirea standardelor de ocupare a posturilor didactice, specifice funcției, aprobate de senatul universitar, fără impunerea unor condiții de vechime, conform legii.

(3) Condițiile pentru ocuparea funcției didactice de conferențiar universitar sunt următoarele:

- a) deținerea diplomei de doctor;
- b) îndeplinirea standardelor minimale pentru ocuparea funcției de conferențiar universitar, standarde aprobate conform [art. 156](#);
- c) îndeplinirea standardelor de ocupare a posturilor didactice, specifice funcției, aprobate de senatul universitar, fără impunerea unor condiții de vechime, conform legii.

(4) Condițiile pentru ocuparea funcției didactice de profesor universitar sunt următoarele:

- a) deținerea diplomei de doctor;
- b) deținerea atestatului de abilitare;
- c) îndeplinirea standardelor minimale pentru ocuparea funcției de profesor universitar, standarde aprobate conform [art. 156](#);
- d) îndeplinirea standardelor de ocupare a posturilor didactice, specifice funcției, aprobate de senatul universitar, fără impunerea unor condiții de vechime, conform legii.

(5) În instituțiile de învățământ superior, suplimentar față de alte condiții stabilite de lege, funcția de asistent de cercetare științifică poate fi ocupată numai de persoane care sunt studenți-doctoranzi sau care dețin diploma de doctor.

(6) În instituțiile de învățământ superior, suplimentar față de alte condiții stabilite de lege, funcțiile de cercetător științific CS, CS III, CS II și CS I pot fi ocupate numai de persoane care dețin diploma de doctor.

(7) În învățământul superior medical, candidații la concursul pentru ocuparea postului de asistent universitar trebuie să aibă cel puțin titlul de medic rezident/medic stomatolog rezident. Fac excepție posturile de la disciplinele care nu au corespondent în rețeaua Ministerului Sănătății și cele de la disciplinele preclinice.

(8) În învățământul superior medical, candidații la concursul pentru ocuparea posturilor de șef de lucrări trebuie să aibă și titlul de medic specialist/medic stomatolog specialist, iar candidații la concursul pentru ocuparea posturilor de conferențiar sau de profesor universitar trebuie să aibă și titlul de medic primar/medic stomatolog primar. Fac excepție posturile de la disciplinele care nu au corespondent în rețeaua Ministerului Sănătății și cele de la disciplinele preclinice.

CAPITOLUL III

Promovarea în carieră

Art. 207. - (1) Metodologia-cadru privind organizarea și desfășurarea examenului de promovare în cariera didactică se aprobă prin hotărâre a Guvernului, inițiată de Ministerul Educației.

(2) Instituțiile de învățământ superior au obligația să respecte metodologia prevăzută la alin. (1) și să publice posturile vacante pentru promovare în cariera didactică cel puțin pe site-ul web propriu și pe un site web specializat administrat de Ministerul Educației.

(3) Prevederile [art. 12](#) și [205](#) sunt incidente și în ceea ce privește organizarea, desfășurarea și ocuparea posturilor didactice prin examene de promovare în cariera didactică.

(4) Prevederile art. 211 [alin. \(16\)](#) și [\(17\)](#) se aplică și cadrelor didactice titulare care au promovat prin examen în cariera didactică.

Art. 208. - (1) Personalul didactic titular prevăzut la art. 199 alin. (1) are dreptul de a promova în cariera didactică, pe bază de examen, în una dintre funcțiile didactice prevăzute de art. 200 alin. (1) lit. b), c) și d), în limita posturilor didactice vacante aprobate anual în acest scop de consiliul de administrație.

(2) Consiliul de administrație al instituției de învățământ superior, la propunerea consiliului departamentului, aprobă cererile privind înscrierea la examen în vederea promovării în cariera didactică.

(3) Cererile de înscriere la examenul de promovare în cariera didactică cuprind precizarea funcției didactice și a postului pentru care se depune candidatura.

(4) La examenul pentru promovarea în cariera didactică pot participa cadrele didactice titulare care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

a) să fi avut calificativul "foarte bine" în ultimii 3 ani;

b) să nu aibă o sancțiune disciplinară neradiată în condițiile prezentei legi;

c) să îndeplinească standardele de ocupare a posturilor didactice, specifice funcției, prevăzute la art. 206 alin. (2), (3) sau (4), după caz.

Art. 209. - (1) Nu pot fi membri ai comisiilor constituite pentru organizarea și desfășurarea examenului în vederea promovării în cariera didactică persoanele care au soțul sau soția, rude ori afini până la gradul al III-lea inclusiv în rândul candidaților.

(2) Rezultatele examenelor de promovare în cariera didactică se aprobă de senatul universitar, iar încadrarea pe post se face începând cu prima zi a semestrului următor examenului.

CAPITOLUL IV

Statele de funcții și norma universitară

Art. 210. - (1) Statele de funcții ale personalului universitar se întocmesc anual, prin stabilirea de norme universitare, înainte de începerea fiecărui an universitar, și nu se pot modifica în timpul anului universitar.

(2) Funcțiile universitare și numărul posturilor se stabilesc ținând seama de:

a) planurile de învățământ;

b) formațiunile de studiu;

c) normele universitare.

(3) În statul de funcții sunt înscrise, în ordine ierarhică, posturile universitare ocupate sau vacante, specificându-se funcțiile didactice și de cercetare corespunzătoare și numărul săptămânal de ore convenționale repartizate pe activități prevăzute la art. 211 alin. (1) și (2).

(4) Statele de funcții se întocmesc la nivelul departamentelor sau al școlilor doctorale, prin consultarea membrilor acestora. La departamentele cu discipline la mai multe facultăți, statele de funcții se completează pe baza notelor de comandă, avizate de conducerea instituției de învățământ superior.

(5) Statul de funcții al personalului universitar se avizează de consiliul facultății sau, după caz, de consiliul școlii doctorale, respectiv de către rectorul instituției de învățământ superior și se aprobă de senatul universitar.

(6) Numărul posturilor pentru personalul didactic auxiliar și pentru personalul administrativ se stabilește de senatul universitar, la propunerea rectorului, în funcție de bugetul și specificul instituției, al facultății, al programului de studii, al departamentului sau al școlii doctorale și în funcție de structura tehnico-administrativă.

Art. 211. - (1) Norma universitară cuprinde norma didactică și/sau norma de cercetare.

(2) Norma didactică poate cuprinde:

a) activități de predare: curs;

b) activități aplicative: seminar, proiect, lucrări practice și de laborator, practică, îndrumarea proiectelor de an;

c) îndrumarea elaborării lucrărilor de licență, precum și a proiectelor de diplomă;

d) îndrumarea elaborării disertațiilor de masterat;

- e) îndrumarea elaborării tezelor de doctorat;
- f) alte activități didactice, practice și de cercetare științifică înscrise în planurile de învățământ;
- g) conducerea activităților didactico-artistice sau sportive;
- h) activități de evaluare;
- i) tutorat, consultații, îndrumarea cercurilor științifice studențești, precum și îndrumarea și consilierea studenților în cadrul mobilităților;
- j) participarea la consilii și în comisii în interesul învățământului;
- k) activități de elaborare a materialelor didactice;
- l) crearea de conținut digital pentru disciplinele din domeniul de specializare;
- m) participarea în comisii specifice derulării activităților din cadrul departamentului, școlii doctorale, facultății, IOSUD sau universității;
- n) îndrumare/coordonare a studenților înmatriculați în cadrul unui program de studiu ca tutore de an;
- o) alte activități profesionale specifice în domeniul științific de competență.

(3) Norma de cercetare cuprinde:

- a) activități de cercetare științifică specifică domeniului de specializare;
- b) activități specifice pentru depunerea de granturi în competiții interne, naționale și internaționale sau în colaborare cu mediul privat;
- c) activități de transfer tehnologic și științific;
- d) activități de publicare a rezultatelor obținute în urma cercetării științifice/didactice.

(4) Activitățile aferente unei norme universitare prevăzute la alin. (1) - (3) sunt cuantificate în fișa individuală anuală a postului prin ore convenționale. Pondere minimă a fiecărui tip de activitate de la alin. (1) este stabilită, în funcție de misiunea asumată, de senatul universitar, în funcție de specificul și domeniul de specializare. Suma tuturor orelor cumulate prin activitățile unei norme universitare trebuie să corespundă unei norme anuale de 8 ore zilnic.

(5) Norma didactică săptămânală în învățământul superior se cuantifică în ore convenționale, cu timpul de muncă focalizat pe activități universitare, nu pe momentul realizării lor.

(6) Norma didactică se stabilește conform planului de învățământ și se calculează ca normă medie săptămânală, indiferent de perioada semestrului universitar în care este efectuată. Norma medie săptămânală se stabilește prin împărțirea numărului de ore convenționale din fișa individuală anuală a postului la numărul de săptămâni înscris în planul de învățământ pentru activitatea didactică de predare și aplicativă din întregul an universitar.

(7) Ora convențională este ora didactică de activități prevăzute la alin. (2) lit. b) din învățământul universitar de licență.

(8) În învățământul de scurtă durată și cel universitar de licență, ora de activități de predare reprezintă două ore convenționale.

(9) În învățământul universitar de masterat și în învățământul universitar de doctorat, ora de activități de predare reprezintă 2,5 ore convenționale, iar ora de activități prevăzute la alin. (2) lit. b) reprezintă 1,5 ore convenționale.

(10) În cazul predării integrale în limbi de circulație internațională, la ciclurile de licență, masterat și doctorat, activitățile de predare, activitățile aplicative sau alte activități pot fi normate cu un coeficient suplimentar multiplicativ de 1,25. Fac excepție de la această prevedere orele de predare a limbii respective.

(11) Activitățile prevăzute la alin. (2) lit. c) -k) și alin. (3), cuprinse în norma universitară, se cuantifică în ore convenționale, printr-o metodologie aprobată de senatul universitar, în funcție de domeniul și ciclul de studii, astfel încât unei ore fizice de activități să îi corespundă minimum 0,5 ore convenționale.

(12) Norma didactică săptămânală minimă pentru activitățile prevăzute la alin. (2) lit. a) -g) se stabilește după

cum urmează:

a) profesor universitar: 7 ore convenționale, dintre care cel puțin 4 ore convenționale de activități de predare;

b) conferențiar universitar: 8 ore convenționale, dintre care cel puțin 4 ore convenționale de activități de predare;

c) lector universitar/șef de lucrări: 10 ore convenționale, dintre care cel puțin două ore convenționale de activități de predare;

d) asistent universitar: 11 ore convenționale, cuprinzând doar activități prevăzute la alin. (2) lit. b), c) și f) în cadrul programelor de studii de scurtă durată, studii universitare de licență, respectiv studii universitare de masterat.

(13) În instituțiile de învățământ superior militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională, norma didactică săptămânală pentru instructorii militari, instructorii de informații și instructorii de ordine publică se stabilește prin instrucțiuni proprii.

(14) Prin excepție, norma personalului didactic prevăzut la alin. (12) lit. a) -c) care, datorită specificului disciplinelor, nu are în structura postului ore de curs, se majorează cu două ore convenționale.

(15) Norma didactică nu poate depăși 18 ore convenționale pe săptămână.

(16) Norma didactică prevăzută la alin. (12) și (14) reprezintă limita minimă privind normarea activității didactice. Senatul universitar, în baza autonomiei universitare, poate mări, prin regulament, norma didactică săptămânală minimă, cu respectarea standardelor de asigurare a calității, fără a depăși limita maximă prevăzută la alin. (15).

(17) Norma didactică a personalului didactic care nu desfășoară activități de cercetare științifică sau echivalente acestora este superioară celei minime, fără a depăși limita maximă prevăzută la alin. (15), conform deciziei consiliului facultății, la propunerea directorului de departament sau a directorului consiliului școlii doctorale.

(18) Prin excepție, în situația în care norma didactică nu poate fi alcătuită conform alin. (12) și (14), diferențele până la norma didactică minimă se completează cu activități de cercetare științifică, cu acordul consiliului facultății sau al consiliului școlii doctorale, la propunerea directorului de departament sau a directorului școlii doctorale și cu aprobarea consiliului de administrație. Diminuarea normei didactice este de cel mult 1/2 din norma respectivă, iar ora de cercetare este echivalentă cu 0,5 ore convenționale. Cadrul didactic își menține calitatea de titular în funcția didactică obținută prin concurs.

(19) Cadrele didactice titulare a căror normă didactică nu poate fi constituită conform prevederilor alin. (12) - (18) pot fi trecute temporar, la cererea acestora, cu normă integrală de cercetare științifică, menținându-și calitatea de titular în funcția didactică obținută prin concurs. În această perioadă, cadrul didactic are obligațiile personalului de cercetare din învățământul superior.

(20) În limitele prevăzute de prezentul articol, senatul universitar stabilește, diferențiat, norma universitară efectivă, în funcție de domeniu, de specializare, de ponderea disciplinelor în pregătirea de specialitate a studenților și de dimensiunea formațiunilor de studiu.

(21) În departamente, școli doctorale, precum și unități sau centre de cercetare și microproducție poate funcționa pe posturi distincte și personal de cercetare cu contract individual de muncă pe perioadă determinată sau nedeterminată.

(22) Personalul de cercetare din învățământul superior desfășoară activități specifice, stabilite în fișa individuală a postului de către conducerea departamentului sau a școlii doctorale.

(23) Personalul didactic auxiliar și administrativ din învățământul superior desfășoară activități specifice stabilite în fișa individuală a postului. În instituțiile de învățământ superior de stat, timpul săptămânal de lucru al acestuia este identic cu cel stabilit pentru personalul cu funcții echivalente din celelalte sectoare bugetare, potrivit legii.

(24) Personalul didactic și de cercetare titular care exercită o funcție de conducere în cadrul instituției de învățământ superior, de conducere, îndrumare și control în cadrul Ministerului Educației, în instituțiile aflate în

subordinea și coordonarea acestuia, precum și al ARACIS sau este ales într-o funcție de demnitate publică poate beneficia de o reducere a normei didactice de cel mult 50%, cu aprobarea senatului universitar. Personalul didactic care beneficiază de reducere de normă nu poate susține ore didactice la postul de bază în regim de cumul sau plata cu ora și nu poate susține activități didactice în calitate de cadru didactic asociat în alte universități.

(25) Suma totală a orelor de muncă dintr-o normă universitară, realizată prin cumularea ponderilor activităților prevăzute la [alin. \(1\)](#), este de 40 de ore pe săptămână.

(26) Senatul universitar poate decide modificarea limitelor prevăzute la [alin. \(7\) - \(9\)](#), fără a depăși valorile maxime.

(27) În cazul formelor de învățământ la distanță și cu frecvență redusă, instituția de învățământ superior elaborează un regulament aprobat de senatul universitar, care stabilește organizarea și activitățile didactice specifice, precum și normarea acestora.

Art. 212. - (1) Activitățile didactice care excedează norma didactică prevăzută la [art. 211](#) sunt remunerate în regim de cumul sau plată cu ora. Un cadru didactic poate susține maximum două norme didactice în regim de cumul sau plată cu ora, cu timpul de muncă focalizat pe activități universitare, nu pe momentul realizării lor.

(2) Susținerea de către un cadru didactic universitar titular de activități de predare și cercetare în alte instituții de învățământ superior sau de cercetare se poate face doar cu avizul consiliului de administrație și acordul senatului universitar.

(3) Activitățile de cercetare pe bază de contract de cercetare sunt remunerate conform legii, cartei universitare și prevederilor contractuale. Contractul de cercetare stabilește atât modalitatea de plată efectivă, cât și cuantumurile.

(4) Profesorii și conferențiarilor titulari sau directorii de granturi, care timp de 6 ani consecutivi au derulat granturi de cercetare și au funcționat în aceeași instituție de învățământ superior, pot beneficia de an sabatic. Pe perioada anului sabatic, aceștia beneficiază de până la un salariu de bază, cu aprobarea senatului universitar, și își păstrează calitatea de titular, dar sunt scutiți de efectuarea activităților din fișa postului.

(5) Cadrele didactice care sunt alese sau numite în instituțiile publice ale statului sau desfășoară activități specifice funcției publice în ministere ori în alte organe de specialitate ale statului pot desfășura activități didactice și de cercetare aferente unei norme universitare.

CAPITOLUL V

Evaluarea calității activităților cadrelor didactice

Art. 213. - (1) Datele și informațiile privind situația profesională a personalului didactic și de cercetare și a celui administrativ se consemnează într-o fișă personală de serviciu. Accesul la fișa personală de serviciu este permis numai persoanei în cauză, conducătorului serviciului de resurse umane și rectorului instituției de învățământ superior.

(2) Fișele de post individualizate se elaborează la nivel de departament sau școală doctorală, având în vedere statul de funcții. Statul de funcții constituie documentul legal, în baza căruia se face salarizarea lunară a fiecărui membru al personalului didactic și de cercetare.

(3) CV-urile cadrelor didactice și de cercetare, titulare sau asociate, sunt publice pe site-ul universității.

Art. 214. - (1) Rezultatele și performanțele personalului didactic și de cercetare dintr-o instituție de învățământ superior sunt evaluate periodic, la intervale de maximum 5 ani. Această evaluare se face în conformitate cu o metodologie aprobată și aplicată de senatul universitar, care ia în considerare, în primul rând, activitățile didactice și de cercetare și participarea la proiecte de cercetare, în domeniul educației și formării profesionale sau de dezvoltare instituțională câștigate în cadrul unor competiții naționale sau internaționale, precum și alte

activități.

(2) Instituția de învățământ superior are obligativitatea organizării procesului de evaluare semestrială de către studenți a prestației cadrelor didactice. Rezultatele statistice ale evaluărilor sunt informații publice.

(3) Salarizarea personalului didactic și de cercetare se face prin raportare la funcția didactică/de cercetare și în funcție de rezultatele și performanțele acestuia, conform legii.

(4) Contractele individuale de muncă ale personalului didactic și de cercetare includ asumarea de către angajat a unor standarde minimale ale rezultatelor activităților didactice și de cercetare, aprobate de senatul universitar, la propunerea consiliului de administrație, și clauze privind sancționarea angajatului, în condițiile neîndeplinirii acestor standarde minimale, în conformitate cu legislația în vigoare.

Art. 215. - Salarizarea personalului didactic și de cercetare se face conform deciziilor consiliului de administrație al instituției de învățământ superior, conform legislației în vigoare.

CAPITOLUL VI

Drepturi și obligații ale personalului didactic din învățământul superior. Distincții

Art. 216. - **(1)** Personalul din învățământul superior are drepturi și îndatoriri care decurg din carta universitară, din Codul de etică și deontologie universitară, din contractul individual de muncă, precum și din legislația în vigoare.

(2) Protecția drepturilor salariaților, precum și a drepturilor de proprietate intelectuală asupra creației științifice, culturale sau artistice este garantată și se asigură în conformitate cu prevederile cartei universitare și cu legislația specifică în vigoare.

(3) Membriilor comunității universitare le este garantată libertatea academică. În baza acesteia, ei pot exprima liber opinii academice în spațiul universitar și au libertatea de predare, de cercetare și de creație, în conformitate cu criteriile de calitate academică.

(4) Personalul didactic și de cercetare are dreptul de a publica studii, articole, volume sau opere de artă și de a candida la obținerea de granturi naționale și internaționale, fără restricții ale libertății academice. Instituțiile de învățământ superior pot acoperi, în baza unei metodologii proprii, parțial sau integral, costurile asociate publicării unor lucrări științifice, la edituri proprii sau alte edituri naționale sau internaționale, inclusiv a publicațiilor de tip "open access".

(5) Personalul didactic și de cercetare are dreptul să facă parte din asociații și organizații sindicale, profesionale și culturale, naționale și internaționale, precum și din organizații politice legal constituite, în conformitate cu prevederile legii.

(6) Președintele României, persoanele alese în Parlament, numite în Guvern sau care îndeplinesc funcții de specialitate specifice în aparatul Parlamentului, al Administrației Prezidențiale, al Guvernului și în Ministerul Educației, precum și cele alese de Parlament în organismele centrale ale statului, care au calitatea de cadre didactice/de cercetare titulare, pe un post didactic/de cercetare din instituțiile de învățământ superior, au drept de rezervare a postului didactic pe perioada în care îndeplinesc aceste funcții.

(7) Prevederile [alin. \(6\)](#) se aplică și cadrelor didactice/de cercetare titulare pe un post didactic/de cercetare din instituțiile de învățământ superior, care îndeplinesc funcția de prefect sau subprefect, președinte și vicepreședinte al consiliului județean, primar, viceprimar, precum și cadrelor didactice trecute în funcții de conducere, de îndrumare și de control în sistemul de învățământ, de cultură, de tineret și de sport. De aceeași drepturi beneficiază și cadrele didactice/de cercetare titulare pe un post didactic/de cercetare din învățământ numite ca personal de conducere sau în funcții de specialitate specifice din cadrul autorităților și instituțiilor publice, ARACIS, comisiilor și agențiilor din subordinea Administrației Prezidențiale, Parlamentului, Guvernului sau Ministerului Educației.

(8) De prevederile [alin. \(6\)](#) beneficiază și personalul didactic/de cercetare trimis în străinătate cu misiuni de stat, cel care lucrează în organisme internaționale, precum și însoșitorii acestora, dacă sunt cadre didactice titulare pe un post didactic din instituțiile de învățământ superior.

(9) Personalului didactic/de cercetare titular pe un post didactic/de cercetare din instituțiile de învățământ superior, solicitat în străinătate pentru predare, cercetare, activitate artistică sau sportivă, pe bază de contract, ca urmare a unor acorduri ori convenții guvernamentale, interuniversitare sau interinstituționale, ori trimis pentru specializare, i se rezervă postul didactic/de cercetare pentru perioada respectivă.

(10) Personalul didactic titular pe un post didactic/de cercetare din instituțiile de învățământ superior, care, din proprie inițiativă, solicită să se specializeze sau să participe la cercetare științifică în țară sau în străinătate, are dreptul la concedii fără plată cu rezervarea postului didactic pe perioada concediului fără plată astfel acordat. Durata totală a acestora nu poate depăși 3 ani într-un interval de 7 ani. Aprobările în aceste situații sunt de competența conducerii instituției de învățământ superior, dacă se face dovada activității respective.

(11) Personalul didactic/de cercetare titular pe un post didactic/de cercetare din instituțiile de învățământ superior poate beneficia de concediu fără plată pe timp de un an universitar, o dată la 10 ani, cu aprobarea instituției de învățământ superior, cu rezervarea postului în perioada respectivă. Perioada de rezervare a postului didactic se consideră vechime în învățământ.

(12) Cadrele didactice beneficiază, anual, de dreptul la concediu de odihnă, în perioada vacanțelor universitare, cu o durată de cel puțin 40 de zile lucrătoare. În cazuri bine justificate, conducerea instituției de învățământ superior poate întrerupe concediul legal, persoanele în cauză urmând a fi remunerate pentru munca depusă. Normele metodologice referitoare la efectuarea concediului legal se elaborează de Ministerul Educației împreună cu reprezentanții organizațiilor sindicale reprezentative la nivel de grup de unități.

(13) Perioadele de efectuare a concediului de odihnă se stabilesc de consiliul de administrație, în funcție de interesul instituției de învățământ superior și al salariatului.

(14) Instituțiile de învățământ superior pot asigura, integral sau parțial, transportul și cazarea salariaților care domiciliază în alte localități, cu încadrarea în bugetul aprobat.

(15) Instituțiile de învățământ superior pot majora salariile de bază în funcție de specificul activității desfășurate și de calitatea acesteia. Sumele pentru aceste majorări se asigură cu încadrare în bugetul aprobat.

(16) Personalul din învățământ beneficiază de asistență medicală și stomatologică în cabinete medicale/stomatologice și psihologice, precum și în ambulatorii de specialitate și unități sanitare publice stabilite prin protocol încheiat între Ministerul Educației și Ministerul Sănătății.

(17) Personalul didactic/de cercetare are dreptul la suspendarea activității didactice, cu rezervarea postului, pentru creșterea și îngrijirea copilului în vârstă de până la 2 ani, respectiv 3 ani în cazul copiilor cu handicap, conform prevederilor legale. De acest drept poate beneficia numai unul dintre părinți sau susținătorii legali.

(18) Personalul din învățământul superior poate beneficia, în condițiile legii, pe baza aprobării senatului universitar, de următoarele drepturi:

a) acordarea unei gradații de merit;

b) acordarea unui concediu plătit cu durata de 6 luni, o singură dată, pentru redactarea unor lucrări în interesul învățământului, pe bază de contract de cercetare ori de editare, în limita fondurilor alocate prin buget, din venituri proprii sau sponsorizări;

c) suportarea integrală ori parțială a cheltuielilor de deplasare și de participare la manifestări științifice organizate în străinătate;

d) suportarea cheltuielilor de transport, dacă nu dispune de locuință în localitatea în care prestează munca;

e) reducerea cu 50% a costurilor de cazare, masă și tratament în bazele de odihnă și tratament, finanțată de la bugetul asigurărilor sociale de stat.

(19) Din sume de la bugetul de stat, Ministerul Educației asigură cadrelor didactice și de cercetare din instituțiile

de învățământ superior de stat, la data încetării de drept a contractului de muncă în urma pensionării, două salarii raportate la ultimul salariu de bază.

(20) Instituțiile de învățământ superior pot acorda ajutoare pentru salariați, cu încadrarea în bugetul aprobat.

Art. 217. - (1) Personalul didactic din învățământul superior beneficiază de gradație de merit, acordată prin concurs. Această gradație se acordă pentru 16% din posturile didactice existente la nivelul instituției de învățământ superior și reprezintă 25% din salariul de bază. Gradația de merit se acordă pe o perioadă de 5 ani.

(2) De prevederile alin. (1) beneficiază și personalul didactic auxiliar din bibliotecile centrale universitare și din bibliotecile universitare.

(3) Ordinele și medaliile care pot fi conferite de ministrul educației personalului didactic sunt:

a) Ordinul Alma Mater, clasele Comandor, Cavaler și Ofițer; ordinul se acordă personalului didactic, de conducere și de cercetare din învățământul superior;

b) Medalia Membru de onoare al corpului didactic; medalia se acordă cadrelor didactice pensionabile, cu activitate deosebită în educație și formare profesională.

(4) Ministrul educației poate conferi plachete și diplome aniversare instituțiilor de învățământ superior, conform unei metodologii aprobate prin ordin al ministrului.

Art. 218. - Cadrele didactice și studenții/cursanții sunt protejați în spațiul universitar de autoritățile responsabile cu ordinea publică. Protecția se asigură împotriva persoanei sau grupului de persoane care aduc atingere demnității umane și profesionale a cadrelor didactice ori care împiedică exercitarea drepturilor și a obligațiilor lor. Protecția este solicitată de persoana autorizată conform cartei universitare.

CAPITOLUL VII

Pensionarea

Art. 219. - (1) Personalul didactic și de cercetare se pensionează la împlinirea vârstei de 65 de ani. La cererea cadrului didactic, se poate menține statutul de titular până la finalul anului universitar în care împlinește vârsta de pensionare.

(2) Senatul universitar din instituțiile de învățământ superior de stat, particulare și confesionale, în baza criteriilor de performanță profesională și a situației financiare, poate decide continuarea activității unui cadru didactic sau de cercetare după pensionare, în baza unui contract pe perioadă determinată de un an, cu posibilitatea de prelungire anuală conform cartei universitare, fără limită de vârstă.

(3) Prin excepție de la prevederile alin. (1), în cazul în care instituțiile de învățământ superior nu pot acoperi normele cu titulari, pot hotărî menținerea calității de titular în învățământ și/sau în cercetare, cu toate drepturile și obligațiile ce decurg din această calitate, pe baza evaluării anuale a performanțelor academice, după o metodologie stabilită de senatul universitar.

(4) Senatul universitar poate decide conferirea titlului onorific de profesor emerit, pentru excelență didactică și de cercetare, cadrelor didactice care au atins vârsta de pensionare.

(5) Personalul didactic auxiliar se pensionează la momentul îndeplinirii condițiilor privind vârsta standard de pensionare și stagiul minim de cotizare, prevăzute de Legea nr. 360/2023 privind sistemul public de pensii. La cerere, personalul didactic auxiliar poate continua activitatea până la finalul anului universitar în care împlinește vârsta de pensionare.

(6) Senatul universitar din instituțiile de învățământ superior de stat, particulare și confesionale, în baza criteriilor de performanță profesională și a situației financiare, poate decide continuarea activității unui cadru didactic auxiliar după împlinirea condițiilor de pensionare, conform legislației în vigoare.

TITLUL IV

Asigurarea calității în învățământul superior

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 220. - (1) Prezentul titlu stabilește cadrul legal pentru asigurarea calității în învățământul superior.

(2) Misiunea activităților de asigurare și evaluare a calității educației este de a contribui la consolidarea încrederii societății în învățământul superior românesc, parte a învățământului superior european, facilitând astfel recunoașterea studiilor efectuate și calificărilor acordate de instituțiile de învățământ superior, precum și mobilitatea studenților și absolvenților, atât în interiorul, cât și dincolo de granițele naționale.

(3) Prevederile prezentului titlu se aplică tuturor instituțiilor de învățământ superior și organizațiilor furnizoare de educație din România, precum și instituțiilor de învățământ superior și organizațiilor furnizoare de educație acreditate în România, care funcționează legal pe teritoriul altor state, potrivit prevederilor legale.

Art. 221. - (1) Principiile asigurării calității sunt:

- a)** responsabilitatea organizațiilor furnizoare de educație/instituțiilor de învățământ superior pentru asigurarea calității lor și a activităților pe care acestea le desfășoară;
- b)** adaptarea la diversitatea instituțiilor, programelor și studenților;
- c)** consolidarea unei culturi a calității;
- d)** corelarea cu cerințele și așteptările studenților, ale angajatorilor, precum și ale tuturor părților interesate la nivelul societății;
- e)** centrarea preponderent pe rezultate.

(2) Asigurarea și evaluarea calității se realizează cu respectarea principiilor legalității, responsabilității, independenței și autonomiei, eticii și deontologiei universitare, legitimității, profesionalismului, imparțialității, transparenței, eficienței și sustenabilității.

(3) Activitățile de evaluare a organizațiilor furnizoare de educație/instituțiilor de învățământ superior și a programelor/domeniilor de studii de nivel universitar și postuniversitar se realizează cu respectarea prevederilor legale privind prevenirea conflictului de interese.

Art. 222. - În înțelesul prezentei legi, expresiile de mai jos au următoarea semnificație:

- a)** organizația furnizoare de educație este o instituție de învățământ. Pot furniza servicii de educație și alte persoane juridice fără scop patrimonial care, în urma procesului de evaluare externă și autorizare, dobândesc statutul de organizație furnizoare de educație ce le conferă dreptul de a desfășura activități de învățământ pe bază de programe și/sau domenii de studii de nivel universitar și/sau postuniversitar, legal organizate;
- b)** educația în învățământul universitar se referă la programele și activitățile de formare academică sau profesională a adulților;
- c)** beneficiarii direcți ai educației sunt studenții, studenții-doctoranzi, precum și cursanții cuprinși într-o formă de educație în care învățarea se realizează în contexte formale;
- d)** beneficiarii indirecti ai educației sunt angajatorii, angajații, familiile beneficiarilor direcți și, într-un sens larg, întreaga societate.

Art. 223. - (1) Asigurarea calității educației în învățământul superior reprezintă un ansamblu de acțiuni de dezvoltare a capacității instituționale, precum și de elaborare, planificare și organizare de programe de studii, de nivel universitar și postuniversitar și de formare profesională a adulților, în vederea îndeplinirii standardelor. Respectivele acțiuni sunt derulate constant și includ un proces continuu de evaluare a calității educației, atât a organizațiilor furnizoare de educație/instituțiilor de învățământ superior, cât și a programelor și domeniilor de

studii de nivel universitar și postuniversitar.

(2) Procesele de asigurare a calității contribuie la formarea încrederii beneficiarilor în capacitatea organizației furnizoare de educație de a oferi servicii de educație în conformitate cu standardele de calitate. Asigurarea calității educației trebuie să reprezinte o prioritate permanentă pentru orice organizație furnizoare de educație, precum și pentru angajații acesteia.

(3) Evaluarea calității educației constă în examinarea multicriterială a măsurii în care o organizație furnizoare de educație/instituție de învățământ superior și programele furnizate de aceasta îndeplinesc standardele. Evaluarea calității educației vizează, în mod fundamental, învățarea, predarea și evaluarea, include mediul de învățare, dar și legăturile relevante cu cercetarea și inovarea. Procesul vizează și evaluarea facilităților și serviciilor oferite studenților sau cursanților, inclusiv prin măsurarea satisfacției acestora cu privire la acestea. Atunci când evaluarea calității este efectuată de însăși organizația furnizoare de educație/instituția de învățământ superior, aceasta ia forma evaluării interne. Evaluarea externă a calității se realizează de către o autoritate cu competență în domeniu.

(4) Acreditarea organizațiilor furnizoare de educație/instituțiilor de învățământ superior și a programelor/domeniilor lor de studii de nivel universitar și postuniversitar este parte a evaluării externe a calității, prin care se certifică respectarea standardelor pentru organizarea și funcționarea acestora.

Art. 224. - (1) Procesele de asigurare a calității trebuie organizate și implementate astfel încât să conducă la îmbunătățirea continuă a calității educației și să răspundă așteptărilor beneficiarilor, precum și să furnizeze informații comprehensive despre sistemul de învățământ superior. Acestea trebuie prezentate într-un mod transparent și să fie ușor accesibile tuturor persoanelor interesate.

(2) Prin asigurarea calității se exprimă capacitatea unei organizații furnizoare de educație/instituții de învățământ superior de a oferi programe și domenii de studii de nivel universitar și postuniversitar, în conformitate cu standardele prevăzute de legislația în vigoare.

(3) Îmbunătățirea calității educației presupune planificare, implementare, evaluare și acțiune corectivă continuă din partea organizației furnizoare de educație/instituției de învățământ superior, bazată pe selectarea și adoptarea celor mai potrivite proceduri în raport cu standardele prevăzute de legislația în vigoare.

CAPITOLUL II

Metodologia asigurării calității educației

Art. 225. - (1) Calitatea în educație este asigurată prin următoarele procese:

- a) planificarea și realizarea efectivă a rezultatelor așteptate ale învățării;
- b) evaluarea internă a rezultatelor;
- c) evaluarea externă a rezultatelor;
- d) auditarea evaluării interne a rezultatelor.

(2) Evaluarea calității educației se realizează pe baza următoarelor elemente:

- a) criteriul - se referă la un aspect fundamental de organizare și funcționare a unei organizații furnizoare de educație/instituții de învățământ superior;
- b) standardul - reprezintă descrierea cerințelor formulate în termeni de reguli sau rezultate, care definesc nivelul minim obligatoriu de realizare a unei activități în educație;
- c) indicatorul de performanță - reprezintă un instrument de măsurare a gradului de realizare a unei activități desfășurate de o organizație furnizoare de educație/instituție de învățământ superior, prin raportare la standarde.

(3) Elementele și procesele de asigurare a calității și relațiile dintre ele se diferențiază în funcție de:

- a) tipul organizației furnizoare de educație/instituției de învățământ superior și misiunea acesteia;

b) ciclul de învățământ universitar din care face parte programul de studii evaluat sau domeniul de studii postuniversitare și de formare profesională a adulților;

c) tipul și forma de organizare a programului de studii;

d) procesul de evaluare a calității.

(4) Auditarea se realizează prin evaluarea externă a mecanismelor interne de asigurare a calității, stabilite de o instituție de învățământ superior, cu scopul de a îmbunătăți în mod continuu activitățile și procesele la nivelul programelor de studii și al instituției, prin verificarea respectării criteriilor, standardelor și indicatorilor de performanță aferenți domeniului C, Managementul calității, descris la art. 226 [alin. \(4\)](#).

(5) Elementele și procesele de evaluare externă și de auditare se descriu printr-o metodologie elaborată de ARACIS, în concordanță cu Standardele și liniile directoare privind asigurarea calității învățământului superior adoptate la nivelul Spațiului european al învățământului superior, și aprobată prin hotărâre a Guvernului, la inițiativa Ministerului Educației. Metodologia prevede cel puțin standardele și indicatorii de performanță, etapele proceselor de evaluare, modalitățile de adoptare a deciziilor și condițiile în care o instituție de învățământ superior poate parcurge o procedură de evaluare externă la nivel instituțional simplificată sau, după caz, de auditare.

(6) În cadrul evaluării externe definite la [alin. \(1\) lit. c\)](#), instituțiile de învățământ superior pot să își elaboreze propriile standarde și indicatori de performanță de referință, în cadrul domeniilor și criteriilor prevăzute la art. 226 [alin. \(1\) - \(4\)](#), în concordanță cu misiunea asumată și cu obiectivele strategice proprii.

Art. 226. - (1) Asigurarea și evaluarea calității educației se referă la următoarele domenii:

a) capacitatea instituțională;

b) eficacitatea educațională;

c) managementul calității.

(2) Capacitatea instituțională, care rezultă din organizarea internă și din resursele disponibile, este descrisă prin următoarele criterii:

a) structurile și procesele instituționale de tip managerial și administrativ, care implică studenții și alte părți interesate;

b) baza materială și optimizarea utilizării acesteia;

c) resurse umane adecvate și proceduri transparente de recrutare a personalului, elaborate în condițiile legii;

d) resursele financiare;

e) digitalizarea proceselor instituționale;

f) colectarea, analiza și utilizarea datelor în vederea eficientizării proceselor și adoptării unor politici manageriale la nivel instituțional, politicilor bazate pe evidențe.

(3) Eficacitatea educațională, care constă în mobilizarea de resurse cu scopul de a se obține rezultatele așteptate ale învățării, este descrisă prin următoarele criterii:

a) conținutul și relevanța programelor de studii;

b) concordanța dintre curriculum și calificare;

c) învățarea, predarea și evaluarea centrate pe student;

d) accesibilitatea și eficiența resurselor și a serviciilor de sprijin adecvate învățării;

e) rezultatele învățării;

f) inserția și retenția pe piața muncii a absolvenților în acord cu nivelul calificării obținute;

g) proceduri și practici cu privire la concursul de admitere, la parcursul, recunoașterea și echivalarea studiilor, precum și la certificarea rezultatelor;

h) procesul de internaționalizare;

i) rezultatele cercetării științifice.

(4) Managementul calității este descris prin următoarele criterii:

- a) strategii și proceduri pentru asigurarea calității, inclusiv în domeniul eticii și deontologiei universitare, care implică studenții, angajatorii și alte părți interesate și sunt aplicate în mod consecvent și transparent;
  - b) funcționalitatea structurilor de asigurare a calității educației, inclusiv în domeniul eticii și deontologiei universitare, conform legii;
  - c) proceduri privind inițierea, monitorizarea și revizuirea periodică a programelor și domeniilor de studii și activităților desfășurate, care implică studenții, angajatorii și alte părți interesate;
  - d) proceduri de evaluare periodică a calității activităților personalului didactic, didactic auxiliar și administrativ;
  - e) baze de date actualizate sistematic, referitoare la asigurarea internă a calității;
  - f) transparența informațiilor de interes public, inclusiv a celor privitoare la programele și domeniile de studii oferite, precum și cu privire la certificatele, diplomele și calificările aferente;
  - g) respectarea termenelor și a standardelor privind raportările prevăzute de legislația în vigoare;
  - h) participarea în procesele de evaluare externă, conform legii.
- (5) În cazul programelor de studii integrate, oferite de două sau mai multe instituții de învățământ superior, asigurarea calității se referă la domeniile și criteriile stabilite la nivel european, prin Abordarea europeană pentru asigurarea calității programelor de studii integrate, aprobată de către miniștrii educației din țările din Spațiul european al învățământului superior, denumită în continuare Abordarea europeană (AE).

CAPITOLUL III

Asigurarea internă a calității educației

- Art. 227. - (1)** La nivelul fiecărei instituții de învățământ superior și organizații furnizoare de educație din România funcționează comisia pentru evaluarea și asigurarea calității, denumită în continuare CEAC.
- (2) Organizația furnizoare de educație/Instituția de învățământ superior elaborează și adoptă strategia și regulamentul de funcționare ale CEAC.
- (3) Conducerea operativă a CEAC este asigurată de conducătorul organizației furnizoare de educație/instituției de învățământ superior sau de un coordonator desemnat de acesta.
- (4) Conducătorul organizației furnizoare de educație/instituției de învățământ superior este direct responsabil de calitatea educației.
- (5) În cadrul instituțiilor de învățământ superior, CEAC are următoarea componență:
- a) persoana care asigură conducerea operativă a structurii;
  - b) 1-3 reprezentanți ai cadrelor didactice, aprobați prin vot de senatul universitar, la propunerea consiliului de administrație;
  - c) un reprezentant al sindicatului reprezentativ, desemnat de acesta;
  - d) minimum 25% reprezentanți ai studenților, desemnați de organizațiile studentești reprezentative;
  - e) 1-2 reprezentanți ai angajatorilor;
  - f) un reprezentant al structurii administrative din cadrul instituției de învățământ superior, cu atribuții în domeniul asigurării calității.
- (6) Din CEAC pot face parte și reprezentanți ai minorităților naționale, din rândul cadrelor didactice sau al studenților.
- (7) Pentru organizația furnizoare de educație, alta decât o instituție de învățământ superior, CEAC cuprinde, pe lângă persoana care asigură conducerea operativă a structurii, persoane provenind din următoarele categorii:
- a) 1-3 reprezentanți ai furnizorului de educație;
  - b) 1-3 reprezentanți ai beneficiarilor direcți;
  - c) 1-3 reprezentanți ai angajatorilor.
- (8) Membrii CEAC nu pot îndeplini funcții de conducere în instituția de învățământ superior sau în organizația

furnizoare de educație respectivă, cu excepția persoanei care asigură conducerea operativă a acesteia.

(9) În raport cu performanțele realizate în domeniul îmbunătățirii calității educației, organizația furnizoare de educație/instituția de învățământ superior poate hotărî remunerarea membrilor CEAC.

Art. 228. - (1) Atribuțiile CEAC sunt:

a) elaborează și coordonează aplicarea procedurilor și activităților de evaluare și asigurare a calității, aprobate de conducerea organizației furnizoare de educație/instituției de învățământ superior, conform domeniilor și criteriilor aplicabile;

b) elaborează, anual, un raport de evaluare internă privind calitatea educației. Raportul este analizat în senatul universitar și adus la cunoștință tuturor părților interesate, prin publicare pe site-ul organizației furnizoare de educație/instituției de învățământ superior;

c) formulează recomandări și propuneri de îmbunătățire a calității educației și serviciilor-suport;

d) monitorizează și, după caz, intervine în modul în care partenerii externi, ca angajatorii sau partenerii instituționali, sunt consultați și implicați în procesele de asigurare internă a calității, la diferite niveluri ale organizației furnizoare de educație/instituției de învățământ superior.

(2) Suportul tehnic pentru realizarea atribuțiilor CEAC este asigurat de structura administrativă din cadrul instituției de învățământ superior, organizată în acest scop.

CAPITOLUL IV

Procesele de evaluare externă a calității educației și de auditare

Art. 229. - (1) Evaluarea externă a calității educației pentru programe și domenii de studii universitare, postuniversitare, inclusiv de formare profesională a adulților și a instituțiilor de învățământ superior și organizațiilor furnizoare de educație, se face la termenele stabilite în vederea acreditării, periodic, precum și la inițiativa acestora sau a Ministerului Educației.

(2) Rezultatele evaluărilor se aduc la cunoștință persoanelor implicate și se publică pe site-ul ARACIS, precum și în baze de date electronice administrate de structuri internaționale la care ARACIS a aderat pentru asigurarea transparenței și în vederea informării beneficiarilor educației.

(3) Evaluarea externă a calității educației se aplică pentru:

a) structura instituțională a organizației furnizoare de educație/instituției de învățământ superior;

b) programele de studii universitare de scurtă durată;

c) programele de studii universitare de licență;

d) domeniile de studii universitare de masterat și doctorat;

e) domeniile de studii postuniversitare, inclusiv de formare profesională a adulților.

(4) Auditarea se poate aplica pentru structura instituțională a instituției de învățământ superior.

(5) În procesul de evaluare externă sau de auditare, după caz, se analizează concordanța între evaluarea internă a calității educației și situația reală.

Art. 230. - (1) Orice persoană juridică, publică sau privată, interesată în furnizarea de educație de nivel universitar se supune procesului de evaluare în vederea acreditării, în condițiile legii.

(2) Acreditarea presupune parcurgerea a două procese succesive:

a) autorizarea de funcționare provizorie, care acordă dreptul de a organiza admitere la studii și de a desfășura proces de învățământ;

b) acreditarea, care acordă, alături de drepturile prevăzute la lit. a), și dreptul de a organiza, după caz, studii de scurtă durată, de licență, de masterat, de doctorat, studii postuniversitare și de formare profesională a adulților și examene de finalizare a acestor studii, precum și dreptul de a emite diplome, certificate și alte acte de studii recunoscute de Ministerul Educației.

(3) Evaluarea externă a calității educației, în vederea acreditării, se realizează, distinct, pe fiecare ciclu de studii, după cum urmează:

- a) pentru fiecare program de studii din cadrul ciclului de studii universitare de scurtă durată;
- b) pentru fiecare program de studii din cadrul ciclului de studii universitare de licență;
- c) pentru fiecare domeniu de studii universitare de masterat;
- d) pentru fiecare domeniu de studii universitare de doctorat.

(4) Programele de studii postuniversitare, inclusiv de formare profesională a adulților, se supun evaluării externe în vederea acreditării, la nivel de domeniu, având în vedere domeniile de licență sau masterat în vigoare.

Art. 231. - Evaluarea externă a calității educației, în vederea acreditării, se realizează fără parcurgerea procedurii de autorizare de funcționare provizorie, în următoarele cazuri:

- a) domenii de studii universitare de masterat, organizate de instituții de învățământ superior acreditate;
- b) domenii de studii universitare de doctorat, organizate de instituții de învățământ superior acreditate în aceleași domenii de studii universitare de masterat acreditate;
- c) domenii de studii universitare de doctorat, organizate de Academia Română;
- d) programe de studii integrate;
- e) programe de studii de nivel postuniversitar, organizate de instituții de învățământ superior acreditate;
- f) programe de formare profesională a adulților, organizate de instituții de învățământ superior acreditate.

Art. 232. - Menținerea acreditării se realizează prin evaluare periodică din 5 în 5 ani, după cum urmează:

- a) la nivel instituțional;
- b) la nivelul fiecărui program de studii universitare de scurtă durată;
- c) la nivelul fiecărui program de studii universitare de licență;
- d) la nivelul fiecărui domeniu de studii universitare de masterat;
- e) la nivelul fiecărui domeniu de studii universitare de doctorat;
- f) la nivelul fiecărui domeniu de studii postuniversitare.

Art. 233. - În perioada dintre procesele de evaluare externă a calității sau de auditare, după caz, definite la [art. 229-232](#) și [art. 225 alin. \(4\)](#), instituția de învățământ superior/organizația furnizoare de educație beneficiază de suport, în vederea asigurării calității, din partea unei agenții de asigurare a calității din țară sau din străinătate, denumită în continuare AAC, înregistrată EQAR, în cadrul unui proces de evaluare intermediară.

Art. 234. - **(1)** Instituțiile de învățământ superior care au parcurs două cicluri de evaluare periodică la nivel instituțional, consecutive, încheiate cu rapoarte de menținere a acreditării, au dreptul de a solicita un proces de evaluare externă instituțională simplificată sau de auditare, conform metodologiei de evaluare externă prevăzute la [art. 225 alin. \(5\)](#).

(2) Procesul de evaluare externă simplificată presupune utilizarea unui sistem de standarde și indicatori stabilit de comun acord cu instituția de învățământ superior.

(3) Standardele și indicatorii prevăzuți la [art. 225 alin. \(6\)](#) pot fi luați în considerare în procesul de evaluare externă simplificată.

CAPITOLUL V

Etapele și rezultatele evaluării externe a calității

Art. 235. - **(1)** Evaluarea externă a calității educației, în vederea autorizării de funcționare provizorie, se declanșează la cererea, după caz:

- a) a unei persoane juridice interesate în furnizarea de educație, care își propune să ofere, după caz, unul sau mai multe programe de studii universitare de scurtă durată, unul sau mai multe programe de studii universitare

de licență și/sau programe de studii universitare de masterat;

b) a unei instituții de învățământ superior, care își propune să organizeze, alternativ sau cumulativ:

(i) programe de studii universitare de scurtă durată;

(ii) programe de studii universitare de licență;

(iii) programe de studii universitare de masterat;

(iv) programe de studii universitare de doctorat;

(v) programe de studii postuniversitare.

(2) Cererea prevăzută la [alin. \(1\)](#) se bazează pe un ansamblu de standarde referitoare la domeniile și criteriile prevăzute la [art. 226](#).

(3) Procesul de autorizare de funcționare provizorie cuprinde următoarele etape:

a) organizația furnizoare de educație/instituția de învățământ superior elaborează un raport de evaluare internă, pe baza domeniilor și criteriilor prevăzute la [art. 226](#), la nivel instituțional și/sau pentru fiecare program de studii universitare de licență, domeniu de studii universitare de masterat sau domeniu de studii universitare de doctorat, după caz;

b) raportul de evaluare internă se depune la ARACIS, împreună cu o cerere de declanșare a procedurii de evaluare externă, în vederea autorizării de funcționare provizorie;

c) ARACIS numește o comisie de experți în evaluarea externă a calității, care analizează raportul de evaluare internă, verifică, prin vizite la instituția solicitantă, îndeplinirea standardelor aferente domeniilor și criteriilor prevăzute la [art. 226](#) și elaborează propriul raport de evaluare. În activitatea de evaluare a domeniilor de studii universitare de doctorat, ARACIS sau agenția de asigurare a calității cooptează și experți internaționali.

(4) Raportul de evaluare externă al experților evaluatori se validează, prin vot deschis, de structurile decizionale ale ARACIS pe baza verificării respectării metodologiei de evaluare externă. În procesul de analiză și validare, ARACIS poate solicita experților refacerea raportului, dacă constată că metodologia nu a fost respectată.

(5) Activitățile prevăzute la [alin. \(3\) lit. c\)](#) se pot realiza și prin utilizarea unor resurse electronice, informatice și de comunicații specifice.

Art. 236. - (1) Pe baza raportului prevăzut la [art. 235](#), ARACIS propune Ministerului Educației acordarea sau, după caz, neacordarea autorizației de funcționare provizorie.

(2) Autorizarea de funcționare provizorie pentru programele de studii universitare de scurtă durată, pentru programele de studii universitare de licență și pentru domeniile de studii universitare de masterat se acordă, pe baza propunerii ARACIS, prin hotărâre a Guvernului, inițiată de Ministerul Educației.

(3) Autorizarea de funcționare provizorie pentru domeniile de studii universitare de doctorat, domeniile de studii postuniversitare, respectiv de formare profesională a adulților se acordă, pe baza propunerii ARACIS, prin ordin al ministrului educației.

(4) Persoana juridică interesată dobândește calitatea de organizație furnizoare de educație, după obținerea autorizației de funcționare provizorie.

Art. 237. - (1) Termenul de depunere a cererii în vederea acreditării programelor și domeniilor de studii universitare este de 2 ani de la data absolvirii primei promoții, sub sancțiunea ridicării autorizației de funcționare provizorie de către Ministerul Educației.

(2) Termenul de depunere a cererii în vederea acreditării instituționale este de 3 ani de la acreditarea primului program de studii universitare de scurtă durată, program de studii universitare de licență sau domeniu de studii universitare, după caz, sub sancțiunea ridicării autorizației de funcționare provizorie de Ministerul Educației.

Art. 238. - Prin excepție de la prevederile [art. 232](#) și [art. 237 alin. \(1\) și \(2\)](#), în situații bine justificate, ARACIS poate aproba prelungirea termenelor de menținere a acreditării, respectiv de acreditare. ARACIS informează Ministerul Educației cu privire la amânările acordate.

Art. 239. - (1) Evaluarea externă a calității educației, în vederea acreditării, se declanșează la cererea instituției

de învățământ superior sau a organizației furnizoare de educație, cu respectarea termenelor prevăzute la [art. 237](#), pentru:

- a) programele de studii universitare de scurtă durată, autorizate să funcționeze provizoriu;
- b) programele de studii universitare de licență, autorizate să funcționeze provizoriu;
- c) acreditare instituțională.

(2) Evaluarea externă a calității educației, în vederea menținerii acreditării, se declanșează, după caz, la cererea instituției de învățământ superior sau a organizației furnizoare de educație, cu respectarea termenelor prevăzute la [art. 232](#).

(3) Evaluarea externă a calității educației, în vederea acreditării, se declanșează la cererea, după caz, a instituției de învățământ superior sau a organizației furnizoare de educație, pentru organizarea de programe de studii de masterat. Evaluarea în acest caz se realizează la nivel de domeniu.

(4) Evaluarea externă a calității educației, în vederea acreditării, se declanșează la cererea instituției de învățământ superior, pentru organizarea de programe de studii de doctorat.

(5) Evaluarea externă a calității educației, în vederea acreditării, se declanșează la cererea, după caz, a instituției de învățământ superior sau a organizației furnizoare de educație, pentru organizarea de programe de studii postuniversitare. Evaluarea se realizează la nivel de domeniu.

(6) Procesul de acreditare, precum și de menținere a acreditării cuprinde următoarele etape:

a) organizația furnizoare de educație autorizată să funcționeze provizoriu sau acreditată, după caz, elaborează un raport de evaluare internă, pe baza domeniilor și criteriilor prevăzute la [art. 226](#) și a standardelor specifice etapei de acreditare;

b) raportul de evaluare internă se depune la AAC împreună cu o cerere de declanșare a procedurii de evaluare externă și de acreditare;

c) AAC numește o comisie de experți în evaluare externă, care analizează raportul de evaluare internă, verifică, prin vizite, la instituția solicitantă îndeplinirea standardelor referitoare la domeniile și criteriile prevăzute la [art. 226](#) și elaborează propriul raport de evaluare. În activitatea de evaluare a domeniilor de studii universitare de doctorat, ARACIS sau agenția de asigurare a calității cooptează și experți internaționali;

d) AAC validează, prin vot deschis, raportul experților, prin verificarea respectării metodologiei de evaluare externă, și propune Ministerului Educației, după caz, acreditarea sau neacreditarea programelor sau domeniilor de studii universitare sau postuniversitare și de formare profesională organizate de instituția solicitantă. În procesul de analiză și validare, dacă se constată că metodologia nu a fost respectată, AAC poate solicita experților refacerea raportului;

e) în situația în care agenția de evaluare a calității nu este ARACIS, ci o altă AAC înregistrată în Registrul european pentru asigurarea calității în învățământul superior, raportul de evaluare se transmite către ARACIS în vederea confirmării propunerii de decizie, în baza unei metodologii aprobate prin ordin al ministrului educației, iar ARACIS transmite propunerea de acreditare sau neacreditare către Ministerul Educației.

(7) Activitățile prevăzute la alin. (6) [lit. c](#)) se pot organiza și prin utilizarea unor resurse electronice, informatice și de comunicații specifice.

Art. 240. - (1) Acreditarea programelor de studii universitare de scurtă durată, a programelor de studii universitare de licență, a domeniilor de masterat organizate de orice instituție de învățământ superior/organizație furnizoare de educație se realizează, pe baza avizului unei AAC, prin hotărâre a Guvernului inițiată de Ministerul Educației.

(2) Acreditarea pentru domeniile de studii universitare de doctorat, pentru domeniile de studii postuniversitare, de formare profesională a adulților, organizate de o instituție de învățământ superior/organizație furnizoare de educație, se acordă, pe baza propunerii ARACIS, prin ordin al ministrului educației.

(3) Acreditarea și înființarea instituțiilor de învățământ superior se fac prin lege, promovată de Guvern, la

inițiativa Ministerului Educației, pe baza propunerii ARACIS.

Art. 241. - (1) În condițiile în care ARACIS sau o altă AAC constată, printr-un raport, faptul că nu sunt îndeplinite standardele în procesul de evaluare în vederea acreditării ori a menținerii acreditării, informează Ministerul Educației, în termen de 15 zile lucrătoare, care informează instituția de învățământ superior/organizația furnizoare de educație, în termen de 30 de zile lucrătoare de la primirea informării din partea AAC.

(2) În termen de un an calculat de la data comunicării cu confirmare a raportului prevăzut la alin. (1), în cazul programelor de studii universitare de scurtă durată, de studii universitare de licență, al domeniilor de masterat ori de doctorat, instituția de învățământ superior/organizația furnizoare de educație solicită o nouă evaluare din partea AAC care a realizat evaluarea anterioară. În caz contrar, raportul elaborat în condițiile [alin. \(1\)](#) este definitiv. Costurile evaluării suplimentare sunt suportate de instituția de învățământ superior/organizația furnizoare de educație.

(3) După parcurgerea procedurilor prevăzute la [alin. \(1\)](#) și [\(2\)](#), în cazul constatării neîndeplinirii standardelor, Ministerul Educației dispune cumulativ următoarele măsuri:

a) inițierea unei hotărâri a Guvernului sau a unui ordin al ministrului educației, după caz, în vederea lichidării respectivelor programe și/sau a domeniilor în care se realizează studii de nivel universitar și/sau postuniversitar;

b) încetarea înmatriculării de noi studenți, studenți-doctoranzi sau cursanți, după caz, în cadrul respectivelor programe și/sau domenii de studii universitare;

c) continuarea școlarizării în lichidare pentru programul sau domeniul de studii universitare respectiv, după caz.

(4) Măsurile prevăzute la alin. (3) [lit. b\)](#) și [c\)](#) se aplică începând cu anul universitar următor datei la care s-a publicat hotărârea Guvernului sau ordinul ministrului educației, potrivit alin. (3) [lit. a\)](#).

(5) În termen de 2 ani de la emiterea raportului prin care se constată neîndeplinirea standardelor de calitate la nivelul unei evaluări instituționale, instituția de învățământ superior/organizația furnizoare de educație solicită o nouă evaluare din partea AAC care a realizat evaluarea anterioară. În caz contrar, raportul elaborat în condițiile [alin. \(1\)](#) este definitiv și furnizorul de educație/instituția de învățământ superior intră în lichidare, conform prevederilor alin. (6). Costurile evaluării suplimentare sunt suportate de instituția de învățământ superior/organizația furnizoare de educație.

(6) După parcurgerea procedurilor prevăzute la [alin. \(1\)](#) și [\(5\)](#), în cazul constatării neîndeplinirii standardelor de calitate, Ministerul Educației dispune, cumulativ, următoarele măsuri:

a) inițierea proiectului de hotărâre a Guvernului privind ridicarea autorizației de funcționare sau inițierea proiectului de lege privind desființarea respectivei instituții de învățământ superior, după caz;

b) încetarea înmatriculării de noi studenți, studenți-doctoranzi și cursanți în cadrul instituției/organizației respective;

c) continuarea școlarizării în lichidare, pentru toate programele și/sau domeniile de studii universitare din cadrul instituției/organizației respective.

(7) Măsurile prevăzute la alin. (6) [lit. b\)](#) și [c\)](#) se dispun începând cu anul universitar următor datei la care a intrat în vigoare legea sau hotărârea Guvernului, după caz, conform alin. (6) [lit. a\)](#).

Art. 242. - (1) În situația în care instituția de învățământ superior/organizația furnizoare de educație nu îndeplinește procedurile în vederea acreditării, a evaluării periodice, pentru programele/domeniile în care se organizează programe de studii universitare și postuniversitare, inclusiv de formare profesională a adulților organizate, Ministerul Educației dispune următoarele măsuri cumulativ:

a) inițierea hotărârii Guvernului sau a ordinului ministrului educației, după caz, de intrare în lichidare a respectivului program sau domeniu de studii universitare sau postuniversitare și de învățare pe tot parcursul vieții, după caz;

b) încetarea înmatriculării de noi cursanți, studenți sau studenți-doctoranzi, după caz, în cadrul respectivului program sau domeniu de studii, după caz;

c) continuarea școlarizării în lichidare pentru programul sau domeniul de studii respectiv, după caz.

(2) În situația în care instituția de învățământ superior/organizația furnizoare de educație nu îndeplinește procedurile în vederea acreditării, respectiv de evaluare periodică instituțională, Ministerul Educației dispune, cumulativ, următoarele măsuri:

a) inițierea proiectului de hotărâre a Guvernului privind ridicarea autorizației de funcționare sau inițierea proiectului de lege privind desființarea respectivei instituții de învățământ superior, după caz;

b) încetarea înmatriculării de noi studenți, studenți-doctoranzi și cursanți, după caz, pentru toate programele și/sau domeniile de studii universitare sau postuniversitare și de formare profesională a adulților, în cadrul instituției/organizației respective;

c) continuarea școlarizării în lichidare pentru toate programele și/sau domeniile de studii.

(3) Măsurile prevăzute la [alin. \(1\)](#) și [\(2\)](#) se aplică începând cu anul universitar următor intrării în vigoare a ordinului ministrului educației, a hotărârii Guvernului sau a legii, după caz.

(4) ARACIS comunică Ministerului Educației, anual, până la data de 31 ianuarie, situația organizațiilor furnizoare de educație/instituțiilor de învățământ superior care nu s-au supus, în termen, procesului de evaluare externă în vederea acreditării sau a menținerii acreditării prevăzute la [alin. \(1\)](#) și [\(2\)](#).

Art. 243. - ARACIS are obligația să informeze instituția evaluată și Ministerul Educației asupra rezultatelor evaluării externe în procesul autorizării, acreditării ori menținerii acreditării, după caz, în termen de 45 de zile calendaristice de la aprobarea acestora.

Art. 244. - **(1)** După obținerea autorizației de funcționare provizorie, organizația furnizoare de educație/instituția de învățământ superior implementează mecanismul de asigurare internă a calității și întocmește rapoarte de evaluare internă a calității educației, pe care le transmite anual ARACIS.

(2) După obținerea acreditării instituționale și înființarea prin lege, rapoartele anuale de evaluare internă a calității se transmit ARACIS, la cererea acesteia sau din propria inițiativă a instituției de învățământ superior, atunci când solicită o nouă evaluare externă.

Art. 245. - **(1)** Organizația furnizoare de educație poate utiliza denumirile de universitate sau altele similare numai după obținerea acreditării.

(2) Desfășurarea activităților de învățământ de nivel universitar, postuniversitar și de formare profesională a adulților, precum și eliberarea de acte de studii în alte condiții decât cele prevăzute prin prezenta lege constituie infracțiune și se pedepsește conform Legii [nr. 286/2009](#), cu modificările și completările ulterioare.

Art. 246. - **(1)** Organizația furnizoare de educație care a fost autorizată să funcționeze provizoriu are dreptul de a gestiona personal didactic, de cercetare și administrativ în învățământ, conform propriei strategii de dezvoltare, în condițiile legii.

(2) Organizația furnizoare de educație este parte a rețelei naționale de învățământ superior, cu toate drepturile și obligațiile conferite de lege.

CAPITOLUL VI

Autorități responsabile cu evaluarea externă a calității educației

Art. 247. - **(1)** Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior este o instituție publică autonomă, de interes național, cu personalitate juridică și cu competențe în materie de evaluare externă, în vederea asigurării calității educației de nivel universitar și postuniversitar și de formare profesională a adulților, care se organizează independent pe baza bugetului propriu de venituri și cheltuieli.

(2) ARACIS este autoritate competentă, potrivit prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului [nr. 49/2009](#)

privind libertatea de stabilire a prestatorilor de servicii și libertatea de a furniza servicii în România, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 68/2010, cu modificările ulterioare, responsabilă cu asigurarea calității educației, care verifică îndeplinirea cerințelor de evaluare externă, pe baza analizării documentelor emise de către oricare stat membru al Uniunii Europene sau stat terț, prezentate de către organizațiile furnizoare de educație/instituțiile de învățământ superior care vin să organizeze și să desfășoare activități de învățământ universitar și postuniversitar în România.

(3) Sediul, structura organizatorică, numărul de posturi pentru aparatul de lucru, bugetul propriu, precum și regulamentul de organizare și funcționare se stabilesc prin hotărâre a Consiliului ARACIS.

(4) Regimul, principiile și nivelul de remunerare a președintelui, vicepreședintelui și a membrilor Consiliului ARACIS, precum și a personalului din aparatul tehnic propriu, având ca limită minimă salariul minim brut pe țară garantat în plată, iar ca limită maximă salariul de bază al funcției de rector din cadrul unei instituții de învățământ superior de gradul II, se stabilesc prin hotărâre a Consiliului ARACIS.

(5) Drepturile de natură salarială sunt stabilite cu încadrarea strictă în resursele financiare prevăzute prin bugetul de venituri și cheltuieli al ARACIS.

Art. 248. - (1) ARACIS este autoritate cu competență exclusivă în evaluarea externă a calității pentru dobândirea autorizației de funcționare provizorie în vederea organizării de activități de educație nivel universitar, postuniversitar și de învățare pe tot parcursul vieții.

(2) Instituția de învățământ superior/Organizația furnizoare de educație are dreptul de a solicita evaluarea externă a calității educației, în vederea acreditării sau menținerii acreditării, fie de către ARACIS, fie de către o altă AAC, înregistrată în EQAR, pe bază de contract.

(3) În cazul în care evaluarea la nivel instituțional sau pentru programe de studii universitare de scurtă durată, programe de studii universitare de licență, domenii de studii universitare de masterat, domenii de studii universitare de doctorat se realizează de către o altă agenție de asigurare a calității, din țară sau din străinătate, înregistrată în EQAR, raportul final întocmit de aceasta se confirmă de către ARACIS, conform unei metodologii aprobate prin ordin al ministrului educației, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. ARACIS transmite raportul de confirmare a evaluării Ministerului Educației, în vederea efectuării demersurilor privind acreditarea/retragerea acreditării.

Art. 249. - (1) ARACIS exercită următoarele atribuții în domeniul evaluării externe și acreditării:

a) elaborează și actualizează periodic, cu consultarea părților interesate, instituțiilor de învățământ superior și beneficiarilor educației, propunerea de metodologie de evaluare externă, inclusiv standardele și indicatorii de evaluare externă;

b) evaluează conform metodologiei de evaluare externă și standardelor specifice fiecărei etape a acreditării și propune, după caz, autorizarea/neautorizarea ori acreditarea/neacreditarea, precum și menținerea/retragerea acreditării organizațiilor furnizoare de educație/instituțiilor de învățământ superior, de nivel universitar și/sau de nivel postuniversitar, inclusiv de formare profesională a adulților, precum și a programelor/domeniilor de studii;

c) evaluează, la cerere, programe de studii integrate în temeiul standardelor și al metodologiilor stabilite la nivel european prin Abordarea europeană pentru asigurarea calității programelor de studii integrate și propune acreditarea/neacreditarea acestor programe;

d) elaborează și face publice propriile proceduri interne de evaluare externă a calității educației;

e) încheie cu instituții de învățământ din țară și din străinătate contracte civile de prestări servicii pentru evaluarea externă a calității programelor de studii și a organizațiilor furnizoare de programe de educație/instituțiilor de învățământ superior;

f) validează rapoartele de evaluare ale comisiilor de experți în evaluarea externă a calității;

g) efectuează evaluarea calității unor programe/domenii de studii și instituții de învățământ superior, la solicitarea Ministerului Educației. Condițiile privind realizarea activității de evaluare externă se stabilesc prin

contract;

h) face publice rezultatele evaluărilor externe pe site-ul propriu și în baze de date internaționale specifice;

i) elaborează și aplică Codul de etică profesională a experților ARACIS.

(2) Metodologia de evaluare externă prevăzută la alin. (1) **lit. a)** și standardele și indicatorii specifici pentru fiecare proces de evaluare externă se aprobă prin hotărâre a Guvernului, inițiată de Ministerul Educației, la propunerea ARACIS. Metodologia se aplică pentru evaluarea programelor/domeniilor de studii de nivel universitar, postuniversitar, inclusiv de formare profesională a adulților, precum și pentru evaluarea la nivel instituțional.

(3) Prin excepție de la prevederile **alin. (2)**, în cazul programelor de studii integrate finalizate cu diplomă comună sau cu diplomă dublă sau multiplă, standardele specifice fiecărei etape de acreditare, metodologia de acreditare externă și programarea în timp a procesului de acreditare sunt cele stabilite la nivel european prin Abordarea europeană pentru asigurarea calității programelor de studii integrate.

(4) ARACIS poate încheia acorduri de colaborare cu alte AAC, în vederea evaluării calității educației.

(5) ARACIS are, în domeniul asigurării calității educației, următoarele atribuții:

a) formulează și revizuieste periodic, pe baza bunelor practici, standarde și indicatori pentru evaluarea și asigurarea calității în învățământul superior;

b) colaborează cu Ministerul Educației și cu Agenția Română pentru Asigurarea Calității și Inspecției în Învățământul Preuniversitar, denumită în continuare ARACIIP, în elaborarea și promovarea de politici și strategii de acțiune, pentru creșterea calității educației în România;

c) ARACIS și ARACIIP se reunesc semestrial pentru a armoniza intersectorial politicile și strategiile aplicate în domeniul evaluării și asigurării calității în educație;

d) organizează, anual, consultări cu Ministerul Educației, ANC, Centrul Național de Recunoaștere și Echivalare a Diplomelor, CNR, instituțiile de învățământ superior, federațiile naționale studentești și sindicatele naționale reprezentative din învățământul superior pentru a discuta prioritățile anuale în domeniul asigurării calității educației;

e) elaborează și publică manuale, ghiduri, lucrări de sinteză a bunelor practici de evaluare și asigurare a calității;

f) elaborează periodic, la fiecare 3 ani, analize de sistem asupra calității învățământului superior din România;

g) colaborează cu agenții similare din alte țări pentru dezvoltarea și aplicarea de măsuri eficiente de îmbunătățire a calității programelor de studii din învățământul superior;

h) publică anual un raport cu privire la propria activitate;

i) elaborează, o dată la 5 ani, rapoarte de autoevaluare a calității propriei activități, în vederea pregătirii evaluării externe de către entități competente în acest domeniu;

j) organizează cursuri de formare, conferințe și seminare în domeniul asigurării și evaluării calității educației;

k) participă la programe și proiecte naționale și internaționale;

l) asigură consultanță în domeniul asigurării și evaluării calității educației, cu respectarea regimului juridic al conflictelor de interese.

Art. 250. - (1) În îndeplinirea atribuțiilor sale, ARACIS constituie un registru național al evaluatorilor, din care pot face parte evaluatori români sau internaționali, experți în evaluarea calității. Membrii Registrului național al evaluatorilor pot participa la cursuri de formare după selectarea acestora și, periodic, la cursuri de formare continuă în domeniul asigurării calității educației, organizate de ARACIS sau de alte structuri partenere.

(2) Contractarea evaluatorilor prevăzuți la **alin. (1)** se realizează pe bază de contracte civile, tarifele fiind stabilite prin hotărâre a Consiliului ARACIS.

Art. 251. - (1) ARACIS are obligația de a îndeplini și a respecta standardele privind asigurarea calității pe baza cărora funcționează entitățile membre ale EQAR, precum și de a dobândi și a menține calitatea de membru al

acestui registru.

(2) Nerespectarea obligațiilor stabilite la [alin. \(1\)](#) pentru o perioadă de 2 ani se sancționează cu suspendarea dreptului ARACIS de a realiza evaluări externe până la redobândirea calității de membru în EQAR.

Art. 252. - (1) ARACIS este condusă de un consiliu alcătuit din 21 de membri, din care:

- a) 17 sunt cadre didactice din învățământul superior care reprezintă, de regulă, domeniile de studii universitare și provin din instituții de învățământ superior diferite;
- b) 2 studenți, reprezentanți ai federațiilor studențești din România, reconfirmați la începutul fiecărui an universitar;
- c) un reprezentant al patronatului;
- d) un reprezentant al federației sindicale cu cei mai mulți membri din învățământul superior.

(2) Membrii Consiliului ARACIS, cadre didactice, sunt profesori sau conferențieri universitari titulari, cu contract individual de muncă pe perioadă nedeterminată, cu experiență în evaluarea calității educației, selectați pe baza criteriilor de prestigiu profesional și moral și de competență profesională și științifică.

(3) Membrii Consiliului ARACIS, cadre didactice, se selectează prin concurs pe baza unei metodologii aprobate prin hotărâre a Consiliului ARACIS și care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, anterior declanșării concursului.

(4) Reprezentanții în Consiliul ARACIS menționați la [alin. \(1\) lit. b\) -d\)](#) sunt nominalizați pe baza unei metodologii aprobate prin hotărâre a Consiliului ARACIS și care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, anterior declanșării procedurii de nominalizare.

(5) Consiliul ARACIS se organizează și funcționează independent de orice ingerințe ideologice, politice sau religioase.

(6) Durata unui mandat de membru al Consiliului ARACIS este de 4 ani.

(7) Membrii Consiliului ARACIS prevăzuți la [alin. \(1\) lit. a\)](#) pot îndeplini calitatea de membru al consiliului pentru două mandate.

Art. 253. - (1) Consiliul ARACIS este condus de un președinte și un vicepreședinte, aleși prin vot secret, cu majoritatea membrilor consiliului.

(2) Conducerea executivă a ARACIS este asigurată de un director general, angajat prin concurs, de către Consiliul ARACIS. Acesta coordonează aparatul tehnic al instituției.

Art. 254. - (1) Calitatea de membru în Consiliul ARACIS este incompatibilă cu funcția de rector și cu orice funcție de demnitate publică.

(2) În situația în care un membru al Consiliului ARACIS este confirmat în funcția de rector sau este numit într-o funcție de demnitate publică, acestuia îi încetează de drept mandatul de membru al Consiliului ARACIS.

(3) Mandatele de membri ai Consiliului ARACIS care devin vacante se ocupă conform prevederilor metodologiei prevăzute la [art. 252](#).

Art. 255. - (1) Pot fi experți evaluatori ai ARACIS persoanele din următoarele categorii:

- a) cadre didactice titulare, cu contract individual de muncă pe perioadă nedeterminată, cu gradul didactic de lector, conferențiar sau profesor universitar, cu experiență în evaluarea calității educației;
- b) cadre didactice din instituții de învățământ superior din străinătate, cu grade didactice similare de lector, conferențiar sau profesor universitar, cu experiență în evaluarea calității educației;
- c) studenți și studenți-doctoranzi;
- d) cursanți;
- e) reprezentanți ai angajatorilor.

(2) Selectarea experților evaluatori se realizează pe baza unei proceduri transparente, folosind criterii de competență, aprobate de către Consiliul ARACIS și publicate pe site-ul agenției.

(3) Experții evaluatori selectați sunt înscriși de ARACIS în Registrul național al evaluatorilor. ARACIS

organizează periodic sesiuni de pregătire pentru aceștia.

(4) În cadrul ARACIS se va avea în vedere selectarea de evaluatori și din rândul minorităților naționale. Universitățile multiculturale, prin excepție de la art. 252 alin. (1) **lit. a)**, pot fi reprezentate în consiliu de două cadre didactice aparținând liniilor de studii diferite, iar între cadrele didactice selectate se vor găsi obligatoriu și cadre didactice de la învățământul în limbile minorităților naționale.

Art. 256. - (1) Membrii Consiliului ARACIS nu pot participa la procedurile aferente evaluării instituției de învățământ superior cu care aceștia, soțul/soția, afinii sau rudele până la de gradul al III-lea inclusiv se află în raporturi juridice.

(2) În cazul în care instituția solicitantă a evaluării are raporturi juridice cu o persoană care este expert evaluator al ARACIS ori soț/soție, afin sau rudă până la gradul al III-lea inclusiv, acea persoană, expert evaluator al ARACIS, nu participă în cadrul procedurilor aferente evaluării respective.

Art. 257. - (1) ARACIS se finanțează integral din venituri proprii.

(2) Veniturile proprii ale ARACIS provin din:

a) venituri din contracte de prestări de servicii pentru evaluarea externă a calității, ce pot fi încheiate inclusiv cu Ministerul Educației;

b) proiecte și programe, consultanță, monitorizări, cursuri de formare, organizări de conferințe, donații, sponsorizări, precum și alte surse legal constituite.

(3) Tarifele de autorizare, de acreditare și de menținere a acreditării pentru organizațiile furnizoare de educație/instituțiile de învățământ superior și pentru programe și domenii de studii sunt elaborate de ARACIS și aprobate prin hotărâre a Guvernului inițiată de Ministerul Educației.

(4) Tarifele pentru evaluarea externă a organizațiilor furnizoare de educație/instituțiilor de învățământ din străinătate se stabilesc prin hotărâre a Consiliului ARACIS.

Art. 258. - (1) În exercitarea atribuțiilor prevăzute de lege, Consiliul ARACIS adoptă hotărâri.

(2) Președintele ARACIS emite decizii în exercitarea funcției.

TITLUL V

Răspunderea juridică

Art. 259. - (1) Autorii lucrărilor de licență, de disertație și de doctorat răspund pentru asigurarea originalității conținutului acestora. Îndrumătorii lucrărilor de licență, de disertație și de doctorat au obligația de diligență în ceea ce privește verificarea conformității lucrărilor științifice în raport cu cerințele specifice unei creații originale.

(2) Este interzisă oferta de vânzare, vânzarea sau punerea la dispoziția persoanelor fizice, cu orice titlu, a unor lucrări cu scopul de a fi folosite ca lucrări științifice, referate, proiecte, lucrări de absolvire, de licență, de diplomă, de disertație sau de doctorat ori în vederea promovării unor evaluări.

(3) Este interzisă cumpărarea unor lucrări cu scopul de a fi folosite ca lucrări științifice, referate, proiecte, lucrări de absolvire, de licență, de diplomă, de disertație sau de doctorat ori în vederea promovării unor evaluări.

(4) Fapta de organizare și desfășurare de către orice persoană a unor activități de formare fără autorizare de funcționare provizorie emisă de ARACIS și desfășurarea de activități educaționale în cadrul unor specializări/programe de studii neautorizate se sancționează conform prevederilor **alin. (5)**.

(5) Constituie contravenție faptele prevăzute la **alin. (2) - (4)** și se sancționează cu:

a) amendă de la 100.000 la 200.000 de lei, cele prevăzute la **alin. (2)** și **(3)**;

b) amendă de la 50.000 la 100.000 de lei, cele prevăzute la **alin. (4)**.

(6) Constatarea contravenției și aplicarea amenzilor contravenționale prevăzute la **alin. (5)** se fac de către ofițerii sau agenții de poliție din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, care au competențe în domeniu, la solicitarea motivată a instituției de învățământ superior.

(7) În cazul faptei prevăzute la [alin. \(2\)](#), care se săvârșește prin mijloace electronice, agenții constatatori ai Ministerului Afacerilor Interne pot dispune și sancțiunea complementară a întreruperii, de îndată, a transmiterii într-o rețea de comunicații electronice a conținutului care face obiectul constatării unei contravenții.

(8) Nepunerea în executare a sancțiunii complementare de către contravenient, dispusă potrivit [alin. \(7\)](#), dă dreptul Ministerului Afacerilor Interne să solicite motivat Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații, după caz:

a) să solicite Institutului Național de Cercetare-Dezvoltare în Informatică - ICI București să blocheze funcționalitatea unui domeniu «.ro» prin intermediul căruia conținutul care face obiectul constatării contravenției de la [alin. \(2\)](#) este disponibil online;

b) să solicite furnizorilor de servicii de găzduire să întrerupă transmiterea într-o rețea de comunicații electronice ori stocarea conținutului care face obiectul constatării contravenției de la [alin. \(2\)](#), prin eliminarea acestuia la sursă;

c) în situația în care eliminarea la sursă a conținutului care face obiectul constatării contravenției de la [alin. \(2\)](#) nu este fezabilă, să solicite furnizorilor de rețele de comunicații electronice destinate publicului blocarea accesului utilizatorilor din România la conținutul respectiv.

(9) Solicitățile prevăzute la [alin. \(8\)](#) conțin elemente care să poată conduce la identificarea clară a conținutului sau a domeniului «.ro» vizat și a furnizorilor de servicii de găzduire și sunt însoțite de o copie a procesului-verbal de constatare a contravenției și de aplicare a sancțiunii care cuprinde și sancțiunea complementară aplicată contravenientului, precum și de dovada faptului că aceasta nu a fost pusă în executare.

(10) Măsurile prevăzute la [alin. \(9\)](#) se dispun prin decizie a Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații, care se emite și se motivează în baza și în conformitate cu solicitările motivate ale Ministerului Afacerilor Interne.

(11) Deciziile prevăzute la [alin. \(10\)](#) pot fi atacate în contencios administrativ la instanța competentă potrivit art. 12 [alin. \(5\)](#) teza I din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 22/2009 privind înființarea Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații, aprobată prin Legea nr. 113/2010, cu modificările și completările ulterioare, sub sancțiunea decăderii, în termen de 15 zile de la data comunicării, de către furnizorii de servicii de găzduire, furnizorii de conținut, furnizorii de rețele de comunicații electronice destinate publicului sau de către Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare în Informatică - ICI București, după caz, și, în termen de 30 de zile de la data întreruperii, de către orice altă persoană care se consideră vătămată într-un drept al său sau într-un interes legitim.

(12) Acțiunea în contencios introdusă în temeiul [alin. \(11\)](#), respectiv plângerea împotriva procesului-verbal de constatare a contravenției și de aplicare a sancțiunii emis de către Ministerul Afacerilor Interne, introdusă în condițiile art. 31 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare, nu suspendă executarea deciziei Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații atacate.

(13) În cazul anulării procesului-verbal de constatare a contravenției și de aplicare a sancțiunii, indiferent de motiv, Autoritatea Națională pentru Administrare și Reglementare în Comunicații dispune încetarea măsurii impuse potrivit [alin. \(10\)](#), pe baza informării transmise de către Ministerul Afacerilor Interne privind apariția unui caz de anulare.

(14) Constituie contravenție și se sancționează cu amendă în cuantum de la 5.000 la 50.000 de lei nepunerea în executare a măsurilor dispuse potrivit [alin. \(10\)](#) de către furnizorii de servicii de găzduire sau furnizorii de rețele de comunicații electronice destinate publicului.

(15) Constatarea contravenției prevăzute la [alin. \(14\)](#) se face de către personalul împuternicit al Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații, iar sancțiunea se aplică de către președintele Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații, prin rezoluție scrisă pe procesul-

TITLUL VI

Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 260. - (1) Prezenta lege intră în vigoare la 60 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(2) În termen de 8 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Ministerul Educației stabilește, prin ordin al ministrului educației, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, măsurile aplicabile la nivelul sistemului național de învățământ și elaborează metodologiile, regulamentele și alte acte normative care decurg din aplicarea prezentei legi.

(3) Studiile de scurtă durată vor putea fi organizate începând cu anul universitar 2024-2025, după autorizarea de funcționare provizorie acordată de ARACIS.

(4) Învățământul superior dual se organizează începând cu anul universitar 2024-2025, după autorizarea de funcționare provizorie acordată de ARACIS.

(5) La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă:

a) titlul I, titlul III, [capitolul II](#) al [titlului IV](#), titlul V, art. 360 alin. (1) [lit. b](#)) și [alin. \(3\)](#) din [titlul VI](#) și [titlul VII](#) din Legea educației naționale nr. 1/2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 18 din 10 ianuarie 2011, cu modificările și completările ulterioare;

b) Legea [nr. 288/2004](#) privind organizarea studiilor universitare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 614 din 7 iulie 2004, cu modificările și completările ulterioare;

c) [art. 3](#) și [art. 4 alin. \(1\) și \(2\)](#) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 127/2000 privind organizarea doctoratului și a studiilor postuniversitare de specializare în cadrul Academiei Române, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 317 din 7 iulie 2000, aprobată cu modificări prin Legea [nr. 596/2001](#);

d) Ordonanța de urgență a Guvernului [nr. 133/2000](#) privind învățământul universitar și postuniversitar de stat cu taxă, peste locurile finanțate de la bugetul de stat, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 465 din 25 septembrie 2000, aprobată cu modificări prin Legea [nr. 441/2001](#), cu modificările ulterioare;

e) orice alte dispoziții contrare.

(6) Instituțiile de învățământ superior, precum și organizațiile furnizoare de educație/furnizorii de formare care desfășoară proces didactic pentru calificări de nivel 5 (studii de scurtă durată), nivel 6, nivel 7 și nivel 8, fără autorizare de funcționare provizorie emisă de ARACIS, la specializări/programe de studii neautorizate, intră în proces de lichidare sub sancțiunea prevăzută la [art. 174 alin. \(5\)](#), în situația în care fapta nu reprezintă infracțiune, începând cu data intrării în vigoare a prezentei legi.

(7) Depășirea termenelor prevăzute la [art. 232](#), după caz, de către instituțiile de învățământ superior, organizațiile furnizoare de educație sau furnizorii de formare care desfășoară proces didactic pentru calificări de nivel 5, nivel 6, nivel 7 și nivel 8 se sancționează conform [art. 174 alin. \(5\)](#) și cu intrarea în lichidare a programelor și domeniilor pentru care a fost depășit termenul de 5 ani pentru menținerea acreditării prin evaluare periodică.

(8) Sesizările privind abaterile prevăzute la [art. 168 alin. \(1\)](#), inclusiv cele aflate la CNATDCU la momentul intrării în vigoare a prezentei legi, se soluționează de către CNATDCU cu respectarea procedurilor prevăzute în Legea educației naționale [nr. 1/2011](#), cu modificările și completările ulterioare.

(9) La data intrării în vigoare a ordinului ministrului educației de aprobare a Regulamentului-cadru privind studiile universitare de doctorat, prevăzut la [art. 61 alin. \(1\)](#), se abrogă Hotărârea Guvernului [nr. 681/2011](#) privind aprobarea Codului studiilor universitare de doctorat, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I,

nr. 551 din 3 august 2011, cu modificările și completările ulterioare.

(10) Termenele prevăzute la [art. 172](#) se aplică cu privire la faptele care constituie abateri disciplinare, sesizate după data intrării în vigoare a prezentei legi.

(11) În termen de 8 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, se aprobă ordinul comun al ministrului educației și al ministrului sănătății privind stabilirea modului de acordare a avizelor pentru exercitarea funcțiilor prevăzute la [art. 199 alin. \(7\)](#).

(12) Prin excepție de la prevederile Legii [nr. 206/2004](#), cu modificările și completările ulterioare, normele de etică și deontologie universitară aplicabile personalului angajat în instituțiile de învățământ superior, inclusiv în activitatea de cercetare, sunt prevăzute la [art. 167](#).

(13) La data intrării în vigoare a prezentei legi, instituțiile de învățământ superior particulare înființate din inițiativa și cu resursele materiale și financiare ale unei persoane fizice sau ale unui grup de persoane fizice își păstrează statutul dobândit.

(14) Unitățile de învățământ preuniversitar înființate în instituțiile de învățământ superior până la intrarea în vigoare a prezentei legi își păstrează statutul și își desfășoară activitatea în conformitate cu prevederile [art. 17](#), precum și cu prevederile generale prevăzute în prezenta lege.

(15) Prevederile [art. 128 alin. \(5\)](#) se aplică începând cu data de 1 octombrie 2025.

(16) Orice modificare sau completare a prezentei legi intră în vigoare începând cu prima zi a anului universitar următor celui în care a fost adoptată prin lege, cu excepția stării de alertă, urgență sau asediu.

(17) Persoanele juridice care au avut inițiativa înființării instituției de învățământ superior particular sau confesional particular, finalizată prin acreditarea acesteia, își păstrează calitatea de fondatori.

(18) Prevederile [art. 70 alin. \(2\)](#) intră în vigoare începând cu anul universitar 2026-2027. Până la această dată, senatul universitar decide numărul maxim de studenți-doctoranzi ce pot fi îndrumați simultan de un conducător de doctorat.

(19) Prevederile [art. 216 alin. \(19\)](#) referitoare la asigurarea pentru cadrele didactice și de cercetare din instituțiile de învățământ superior de stat, la data încetării de drept a contractului individual de muncă în urma pensionării, a două salarii raportate la ultimul salariu de bază se aplică începând cu anul universitar 2027-2028.

Art. 261. - (1) Senatele universitare sunt obligate ca, în termen de un an de la intrarea în vigoare a prezentei legi, să definitiveze noua cartă universitară, regulamentele și metodologiile de organizare și funcționare a instituțiilor de învățământ superior, în conformitate cu prezenta lege.

(2) La finalizarea actualului mandat, noile organe de conducere ale instituțiilor de învățământ superior se vor stabili în conformitate cu dispozițiile prezentei legi.

Art. 262. - Instituțiile de învățământ superior de stat având activități de predare în limba minorităților naționale, care își păstrează statutul de instituții de învățământ superior multiculturale și multilingve, conform prezentei legi, sunt:

a) Universitatea "Babeș-Bolyai" din Cluj-Napoca - în limbile română, maghiară și germană;

b) Universitatea de Medicină, Farmacie, Științe și Tehnologie "George Emil Palade" din Târgu Mureș - în limbile română și maghiară;

c) Universitatea de Arte din Târgu Mureș - în limbile română și maghiară.

Art. 263. - (1) Pentru monitorizarea eficienței manageriale, a echității și a relevanței învățământului superior pentru piața muncii se stabilește, în termen de maximum 12 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, un sistem de indicatori statistici de referință pentru învățământul superior, corelat cu sistemele de indicatori statistici de referință la nivel european din domeniu.

(2) Sistemul de indicatori va fi elaborat de Ministerul Educației, cu sprijinul UEFISCDI, prin consultarea CNSPIS, a ARACIS, a CNFIS, a CNATDCU, a ANC, a CNR și a federațiilor naționale studențești, și se aprobă prin hotărâre a Guvernului. Raportul anual privind starea învățământului superior se bazează pe indicatorii

prevăzuți la [alin. \(1\)](#).

(3) Sistemul de indicatori de la alin. (2) cuprinde un indicator care să reflecte respectarea art. 52 [alin. \(5\)](#) și a art. 54 [alin. \(6\)](#).

Art. 264. - Începând cu anul universitar 2027-2028, programele universitare de masterat didactic organizate în conformitate cu Legea educației naționale [nr. 1/2011](#), cu modificările și completările ulterioare, intră în lichidare.

Art. 265. - Până la data intrării în vigoare a actelor normative subsecvente emise în executarea prezentei legi se aplică prevederile actelor normative în vigoare, în măsura în care nu contravin acesteia.

Art. 266. - Definițiile unor termeni și expresii din cuprinsul prezentei legi sunt prevăzute în anexa care face parte integrantă din aceasta.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor [art. 75](#) și ale art. 76 [alin. \(1\)](#) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
ION-MARCEL CIOLACU

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
ALINA-ȘTEFANIA GORGHIU

București, 4 iulie 2023.

Nr. 199.

ANEXĂ

LISTA

definițiilor termenilor și expresiilor utilizate în cuprinsul legii

1. Abandonul universitar la nivelul unui ciclu de studiu reprezintă ponderea studenților din cadrul unei generații care nu au reușit să absolve studiile în termen de 2 ani de la finalizarea duratei teoretice a programului de studiu.
2. Abilitarea reprezintă certificarea calității unei persoane de a conduce lucrări de doctorat.
3. Acreditarea este procesul prin care instituția de învățământ superior/organizația interesată, pe baza evaluării externe realizate în condițiile prezentei legi, dobândește dreptul de organizare a procesului de admitere, de desfășurare a procesului de învățământ, de organizare a examenelor de finalizare a studiilor și de a emite diplome și certificate recunoscute de Ministerul Educației, la nivel instituțional sau de programe/domenii de studii, certificat printr-o hotărâre a Guvernului/ordin al ministrului educației, conform prevederilor prezentei legi.
4. Activități didactice online sincrone reprezintă acele activități didactice la care studenții și cadrele didactice participă în același timp, dar în locații separate, în general altele decât campusul universitar.
5. Aptitudinile și competențele transversale sunt cele considerate în mod obișnuit ca nefiind legate în mod specific de un anumit loc de muncă, sarcină, disciplină academică sau domeniu de cunoaștere, ci ca fiind abilități care pot fi utilizate într-o mare varietate de situații și medii de lucru. Definiția "competențelor transversale" are asociate 6 domenii: 1) gândire critică și inovatoare; 2) abilități interpersonale; 3) abilități intrapersonale; 4) cetățenie; 5) alfabetizare media și informațională și 6) altele. Domeniul "altele" a fost creat ca o modalitate prin care cercetătorii pot include competențe, cum ar fi sănătatea fizică sau valorile religioase, care ar putea să nu se încadreze în una dintre celelalte.
6. Asigurarea calității reprezintă un proces continuu de evaluare a calității unui sistem, a unei instituții sau a unui program de învățământ superior de către autoritatea sau autoritățile competente pentru a asigura părțile interesate că standardele educaționale satisfăcătoare sunt menținute și îmbunătățite permanent.
7. Asigurarea calității educației în învățământul superior este un proces continuu de evaluare a calității instituțiilor de învățământ superior/organizațiilor furnizoare de educație și a programelor/domeniilor de studii de nivel universitar și postuniversitar organizate de acestea.
8. Autonomia instituțională este gradul de autogovernare necesar pentru luarea unei decizii eficiente de către

instituțiile de învățământ superior cu privire la standardele lor academice, munca, managementul și activitățile conexe.

9. Autorizarea de funcționare provizorie este procesul prin care instituția de învățământ superior/organizația furnizoare de educație - pe baza evaluării externe realizate, în condițiile prezentei legi, de către ARACIS - dobândește calitatea de furnizor de educație, prin ordin al ministrului educației sau, după caz, prin hotărâre a Guvernului. Autorizarea de funcționare provizorie conferă dreptul de organizare a procesului de admitere, precum și de organizare și desfășurare a procesului de învățământ.

10. Beneficiarii direcți ai educației și formării profesionale sunt studenții, precum și persoanele adulte cuprinse într-o formă de educație și formare profesională.

11. Beneficiarii indirecti ai educației și formării profesionale sunt familiile beneficiarilor direcți, angajatorii, comunitatea locală și, într-un sens larg, întreaga societate.

12. Cadrul național al calificărilor este un instrument pentru stabilirea calificărilor, în conformitate cu un set de criterii ce corespund unor niveluri specifice de învățare. Cadrul național al calificărilor are ca scop integrarea și coordonarea subsistemelor naționale de calificări și îmbunătățirea transparenței, accesului, progresului și calității calificărilor în raport cu piața muncii și societatea civilă.

13. Calificarea este rezultatul formal al unui proces de evaluare și validare, care este obținut atunci când o autoritate sau un organism competent stabilește că o persoană a dobândit rezultate ale învățării corespunzătoare unor standarde prestabilite.

14. Calitatea educației este ansamblul de caracteristici ale unui program de studii și ale furnizorului acestuia prin care sunt îndeplinite standardele de calitate, precum și așteptările beneficiarilor.

15. Cadrul european al calificărilor - CEC (European Qualifications Framework EQF) este un instrument de corespondență între diferitele cadre sau sisteme și niveluri ale calificărilor, fiind un cadru comun de referință cu opt niveluri, exprimate ca rezultate ale învățării. Asigură îmbunătățirea transparenței și a recunoașterii aptitudinilor și competențelor și presupune definirea descriptorilor pentru fiecare nivel și stabilirea unor criterii de corelare. Sprijină practicile existente în materie de recunoaștere datorită faptului că asigură un nivel sporit de încredere, înțelegere și comparabilitate a calificărilor. Aceasta poate facilita procesul de recunoaștere în scopuri profesionale și de învățare.

16. Cercetarea științifică universitară include cercetarea științifică propriu-zisă, creația artistică și activitățile specifice performanței sportive din instituțiile de învățământ superior.

17. Certificarea rezultatelor învățării reprezintă procesul prin care se confirmă în mod formal rezultatele învățării dobândite de persoana care învață, în urma unui proces de evaluare.

17¹. Cerințele educaționale speciale (CES) reprezintă necesitățile educaționale suplimentare, complementare obiectivelor generale ale educației, adaptate particularităților individuale și celor caracteristice unei anumite deficiențe/dizabilități sau tulburări/dificultăți de învățare ori de altă natură, precum și o asistență complexă de natură medicală, socială și/sau educațională.

18. Clasificarea europeană a ocupațiilor - ESCO este clasificarea multilingvă europeană a aptitudinilor, competențelor și ocupațiilor. ESCO descrie, identifică și clasifică ocupațiile și competențele profesionale relevante pentru piața muncii din Uniunea Europeană și educație și formare profesională.

19. Clasificarea internațională standard a educației (ISCED-F 2013) este clasificarea internațională de referință pentru organizarea programelor de educație și a calificărilor aferente pe domenii și niveluri educaționale.

20. Competența reprezintă capacitatea dovedită de a utiliza cunoștințe, aptitudini și abilități personale, sociale și/sau metodologice în situații de muncă sau de studiu pentru dezvoltarea profesională și personală.

21. Competențele profesionale sunt un ansamblu unitar și dinamic de cunoștințe și abilități. Cunoștințele se exprimă prin următorii descriptori: cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific, explicare și interpretare. Abilitățile se exprimă prin următorii descriptori: aplicare, transfer și rezolvare de probleme, reflecție

critică și constructivă, creativitate și inovare.

22. Competențele transversale reprezintă achiziții valorice și atitudinale care depășesc un anumit domeniu/program de studiu și se exprimă prin următorii descriptori: autonomie și responsabilitate, interacțiune socială, dezvoltare personală și profesională.

23. Consorțiul universitar reprezintă o asocierie voluntară, de interes general, constituită de către două sau mai multe instituții de învățământ superior acreditate, cu scopul de a coopera în principalele domenii de activitate.

24. Creditele de studii transferabile în sistem european (ECTS - European Credit Transfer System) exprimă volumul de muncă pentru activități de învățare necesar pentru a dobândi un set de rezultate ale învățării. Creditele ECTS sunt exprimate, în general, în numere întregi.

25. Criteriul reprezintă un set de standarde care se referă la un aspect fundamental de organizare și funcționare a unui/unei furnizor de educație/unități/instituții furnizoare de educație în procesul autorizării de funcționare provizorie/acreditării/menținerii acreditării/evaluării externe și interne și asigurării calității.

26. Cunoștințele reprezintă rezultatul asimilării de informații prin învățare. Cunoștințele reprezintă ansamblul de fapte, principii, teorii și practici legate de un anumit domeniu de muncă sau de studiu. În contextul Cadrului european al calificărilor, cunoștințele sunt descrise ca teoretice și/sau factice. Cunoștințele se exprimă prin următorii descriptori: cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific, explicare și interpretare.

27. Echivalare reprezintă procesul de evaluare a curriculumului parcurs până la eliberarea actului de studii și compatibilitatea lui cu sistemul de învățământ românesc, care se poate finaliza cu eliberarea unui atestat. Atestatul de echivalare conferă titularului dreptul la continuarea studiilor și/sau accesul pe piața forței de muncă, în condițiile legii.

28. Educația este ansamblul proceselor de punere în aplicare a programelor și activităților de învățare și formare de rezultate ale învățării. Educația include atât activitățile de învățare în context formal, cât și în context nonformal sau informal.

29. Educația și formarea profesională reprezintă ansamblul coerent și continuu de activități și experiențe de învățare prin care trece subiectul învățării pe întreaga durată a traseului său educațional-formativ.

30. EQF/CEC - Cadrul european al calificărilor pentru învățare pe tot parcursul vieții este un instrument de referință pentru a compara nivelurile de calificare ale diferitelor sisteme de calificări și care promovează atât învățarea de-a lungul vieții, cât și egalitatea de șanse în societatea bazată pe cunoaștere, precum și continuarea integrării cetățenilor pe piața europeană a muncii, respectând în același timp marea diversitate a sistemelor naționale de educație.

31. Evaluarea instituțională a calității constă în examinarea multicriterială a calității educației, a măsurii în care o organizație furnizoare de educație/instituție de învățământ superior și programele de studii organizate de aceasta îndeplinesc standardele de calitate. Atunci când evaluarea calității este efectuată de organizație, aceasta ia forma evaluării interne. Atunci când evaluarea calității este efectuată de o agenție națională sau internațională specializată, aceasta ia forma evaluării externe.

32. Evaluarea pe parcurs cuprinde teste, proiecte, teme pentru acasă, referate sau alte forme de evaluare, care se realizează în timpul semestrului.

33. Evaluarea rezultatelor învățării reprezintă procesul prin care se stabilește faptul că o persoană a dobândit anumite cunoștințe, abilități și responsabilitate și autonomie într-un domeniu de studii.

34. Hărțuirea sexuală reprezintă pretinderea în mod repetat de favoruri de natură sexuală în cadrul unei relații de muncă sau al unei relații între personalul din învățământul superior și studenți, dacă prin aceasta victima a fost intimidată sau pusă într-o situație umilitoare.

35. Indicatorul de performanță reprezintă un instrument de măsurare a gradului de realizare a unei activități desfășurate de o organizație furnizoare de educație/instituție de învățământ superior prin raportare la standarde, respectiv la standardele de referință. Nivelul minim al indicatorilor de performanță corespunde

cerințelor unui standard. Nivelul maxim al indicatorilor de performanță corespunde cerințelor unui standard de referință, este opțional și diferențiază calitatea în mod ierarhic, progresiv.

36. Instituția de învățământ superior este o persoană juridică de drept public sau de drept privat, după caz, ce funcționează independent pe baza principiului autonomiei universitare și care furnizează programe de învățământ superior, sub condiția evaluării externe în vederea asigurării calității educației, fiind recunoscută de către autoritatea competentă a unui stat parte sau de către unitatea teritorială a acesteia ca aparținând sistemului său de învățământ superior.

37. Învățarea pe tot parcursul vieții se referă la toate activitățile de învățare formale, nonformale sau informale care se desfășoară pe întreaga durată de viață a unei persoane și care are scopul de a îmbunătăți și dezvolta capacitățile umane, cunoștințele, abilitățile, atitudinile și competențele.

38. Învățământul reprezintă un serviciu public organizat în condițiile unui regim juridic de drept public în scopul educării și formării profesionale a cetățenilor.

39. Învățământul public este echivalentul învățământului de stat, așa cum este definit în [Constituția României](#), republicată.

40. Învățământul privat este echivalentul învățământului particular, așa cum este definit în [Constituția României](#), republicată.

41. Libertatea academică este libertatea personalului academic și a studenților de a se angaja în cercetare, predare, învățare și comunicare în și cu societatea, fără interferențe sau teama de represalii.

42. Mandatul este perioada în care o persoană, desemnată prin vot sau prin concurs într-o funcție de conducere la nivelul unei instituții de învățământ superior din cadrul sistemului național de învățământ, pune în aplicare programul managerial pe baza căruia a fost investită.

43. Mobilitatea academică a studenților reprezintă dreptul studenților și studenților-doctoranzi de a li se recunoaște creditele transferabile dobândite, în condițiile legii, la alte instituții de învățământ superior din țară sau din străinătate. Mobilitatea academică a studenților poate fi internă sau internațională și, după caz, definitivă sau temporară.

44. Mobilitatea fizică presupune deplasarea studentului la instituția de învățământ superior la care are loc perioada de studii și desfășurarea de activități de învățare, predare, cercetare, aplicații practice și de evaluare în spațiul universitar.

45. Mobilitatea virtuală presupune utilizarea unor resurse și instrumente electronice, informatice și de comunicații specifice pentru a facilita și sprijini activitățile de învățare, predare, cercetare, aplicații practice și de evaluare desfășurate într-o altă instituție de învățământ superior decât cea de trimitere.

46. NEETs - tinerii care au părăsit sistemul de educație înainte de a obține o calificare profesională și nu sunt cuprinși în nicio formă de educație sau formare profesională.

47. Ocupația este activitatea utilă, aducătoare de venit (în bani sau natură), pe care o desfășoară o persoană într-o unitate economico-socială. Aceasta se desfășoară în mai multe locuri de muncă ce implică sarcini similare și care necesită un set de abilități similare. Ocupația unei persoane poate fi exprimată prin funcția sau meseria exercitată de aceasta.

48. Organizația furnizoare de educație este o instituție de învățământ superior. Orice persoană juridică fără scop patrimonial care se supune procesului de evaluare externă a calității educației și obține autorizarea de funcționare provizorie dobândește statutul de organizație furnizoare de educație, ce îi conferă dreptul de a desfășura activități de învățământ pe bază de programe și/sau domenii de studii de nivel universitar și/sau postuniversitar, legal organizate.

49. Programele de calificare profesională reprezintă oferta educațională care conduce la dobândirea unei calificări profesionale înscrise în Registrul național al calificărilor.

50. Programele de studii concretizează oferta educațională a unei instituții de învățământ superior/organizații

furnizoare de educație.

51. Programele de studii în domeniile învățării științelor exacte, ingineriei și matematicii, denumite STIM, sunt programe de studii din ramurile de știință: matematică, fizică, chimie și inginerie chimică, informatică, arhitectură și urbanism, știința mediului, biologie, biochimie și științe ingineresti.

52. Programele de studii integrate sunt programe de învățământ superior elaborate în comun, puse în aplicare și recunoscute pe deplin de două sau mai multe instituții de învățământ superior din Spațiul european al învățământului superior. Programele comune pot fi puse în aplicare la orice nivel din învățământul superior, și anume, licență, masterat sau doctorat, sau chiar pentru un ciclu scurt. Programele comune pot fi naționale, atunci când toate instituțiile de învățământ superior implicate sunt din aceeași țară, sau transnaționale/internaționale, atunci când cel puțin două țări diferite sunt reprezentate în rândul instituțiilor de învățământ superior implicate.

53. Programul de studii acreditat este programul de studii pentru care, în urma unui proces de evaluare externă efectuat de o agenție de asigurare a calității, se certifică îndeplinirea cerințelor minime ale standardelor și indicatorilor de performanță aferenți procesului de acreditare, printr-o hotărâre a Guvernului/ordin al ministrului educației, după caz.

54. Programul de studii autorizat este programul de studii evaluat pentru care, în urma unui proces de evaluare externă efectuat de ARACIS, se certifică îndeplinirea condițiilor și cerințelor minime ale standardelor și indicatorilor de performanță aferenți procesului de autorizare de funcționare provizorie, printr-o hotărâre a Guvernului/ordin al ministrului educației, după caz.

55. Recunoașterea formală a rezultatelor învățării înseamnă procesul în baza căruia o autoritate competentă acordă un statut oficial rezultatelor învățării dobândite, în vederea frecventării unor programe de studii suplimentare sau a încadrării în muncă, prin:

- a) acordarea de calificări: certificate, diplome sau titluri;
- b) validarea învățării nonformale și informale;
- c) acordarea de echivalențe, de credite sau de derogări.

56. Registrul european pentru asigurarea calității în învățământul superior (EQAR) reprezintă registrul oficial al Spațiului european al învățământului superior în care sunt înregistrate agențiile de asigurare a calității care au demonstrat că respectă în măsură substanțială un set comun de principii privind asigurarea calității în Europa. Aceste principii sunt stabilite în Standardele și orientările europene pentru asigurarea calității în Spațiul european al învățământului superior (ESG).

57. Registrul matricol unic al universităților din România (RMUR) este o bază de date națională electronică în care sunt înregistrați toți studenții din instituțiile de învățământ superior de stat, particulare sau confesionale, acreditate ori autorizate să funcționeze provizoriu. Constituirea RMUR se realizează pe baza registrelor matricole ale instituțiilor de învățământ superior.

58. Registrul național al calificărilor este o bază de date națională ce cuprinde descrierea tuturor calificărilor din România, formată din RNCP și RNCIS.

59. RUNIDAS - Registrul unic național integrat al diplomelor și actelor de studii.

60. Rezultatele învățării sunt enunțuri care se referă la ceea ce cunoaște, înțelege și este capabil să facă un cursant la terminarea unui proces de învățare și care sunt definite sub formă de cunoștințe, abilități, responsabilitate și autonomie.

61. Societatea cunoașterii este o societate în care cunoașterea constituie principala resursă, fiind creată, împărtășită și utilizată pentru a genera prosperitate și bunăstare membrilor săi.

62. Spațiul european al învățământului superior (SEIS) reprezintă un cadru de colaborare internațională dezvoltat în cadrul Procesului Bologna cu scopul îmbunătățirii compatibilității sistemelor de învățământ superior în vederea creșterii mobilității studenților, personalului și a cercetătorilor și creșterii angajabilității absolvenților,

prin implementarea unor reforme structurale și utilizarea unor instrumente comune, consolidarea mecanismelor de asigurare a calității și cu respectarea valorilor fundamentale ale învățământului superior: autonomie, libertate academică și integritate, participarea studenților și a personalului în guvernarea instituției de învățământ superior, responsabilitatea publică pentru învățământul superior.

63. Specializarea reprezintă o arie dintr-un domeniu științific care, în urma parcurgerii unui program de studii universitare, conduce la o calificare.

64. Statele terțe reprezintă orice stat, cu excepția statelor membre ale Uniunii Europene, ale Spațiului economic european și a Confederației Elvețiene.

65. Suplimentul la diplomă este anexat unei diplome de învățământ superior eliberate de către autoritățile sau organismele competente, astfel încât persoanelor terțe - în special celor din alte țări - să le fie mai ușor să înțeleagă rezultatele învățării dobândite de titularul calificării, precum și natura, nivelul, contextul, conținutul și statutul educației și formării absolvite și ale aptitudinilor dobândite.

66. Unitatea de rezultate ale învățării reprezintă partea unei calificări care cuprinde un set coerent de cunoștințe, abilități și responsabilitate și autonomie, care pot fi evaluate și validate.

67. Validarea rezultatelor învățării reprezintă procesul prin care se confirmă că rezultatele învățării dobândite de o persoană, evaluate și certificate, corespund cerințelor specifice pentru o unitate sau o calificare.

68. Violența psihologică - bullying este acțiunea sau seria de acțiuni fizice, verbale, relaționale și/sau cibernetice, într-un context social dificil de evitat, săvârșite cu intenție, care implică un dezechilibru de putere, au drept consecință atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptate împotriva unei persoane sau grup de persoane, și vizează aspecte de discriminare și excludere socială, care pot fi legate de apartenența la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală, caracteristicile personale, comportamente ce se desfășoară în instituțiile de învățământ și în toate spațiile destinate educației și formării profesionale.